

ДЖОН ГРИШАМ АДВОКАТ НА УЛИЦАТА

Превод от английски: Любомир Николов, 1998

chitanka.info

1

Човекът с гумените ботуши влезе в асансьора след мен. Отначало не го видях, но долових миризмата му — острия дъх на тютюн, евтино вино и живот по улиците без срещи със сапуна. Поехме нагоре сами и когато най-сетне се озърнах, видях ботушите — черни, мръсни и доста големи за него. Оръфаният намачкай шлифер стигаше до коленете му. Отдолу бе надянал няколко слоя кирливи дрехи, тъй че изглеждаше възпълен, дори дебел.

Но не от добро хранене; зиме столичните бездомници навличат всичко, което си имат, или поне така ми се струваше.

Беше чернокож и вече на възраст — прошарената му коса и брада не бяха мити и подстригвани от години. Гледаше право напред през масивните слънчеви очила, без да ми обръща капка внимание, тъй че за момент се зачудих какво толкова съм го зяпнал.

Просто не му беше мястото тук. Нито в тази сграда, нито в този асансьор. Адвокатите на всичките осем етажа бяха служители в моята фирма, и то с работно време, което дори след седем години продължаваше да ми се струва чисто издевателство.

Обикновен бездомник, търсец спасение от уличния студ. Обичайно явление в центъра на Вашингтон.

Но нали имахме охрана тъкмо за да ни пази от тая сган.

Спряхме на шестия етаж и едва сега осъзнах, че той не бе натиснал бутон, не бе избрал етаж. Просто бе тръгнал след мен. Побързах да изляза и докато прекрачвах във великолепната мраморна приемна на „Дрейк и Суини“, хвърлих бегъл поглед през рамо, колкото да видя как стои в асансьора, продължава да зяпа в нищото и не ми обръща капка внимание. Мадам Дъовие, една от най-непробиваемите служителки в приемната, ме поздрави с типичното си високомерно презрение.

— Дръж асансьора под око — казах аз.

— Защо?

— Някакъв скитник. Май ще трябва да викнеш охраната.

— Ама че народ — рече тя с превзетия си френски акцент.

— И поръчай да донесат нещо за дезинфекция.

Смъквайки палтото в движение, аз се отдалечих и забравих за човека с ботушите. Целият ми следобед бе запълнен със срещи — все важни разговори с още по-важни хора. Завих зад ъгъла и тъкмо се канех да кажа нещо на личната си секретарка Поли, когато чух първия изстрел.

Мадам Дьовие стоеше зад бюрото си като вкаменена и гледаше право в дулото на ужасяващо дълъг пистолет, който нашият уличен приятел стискаше. Тъй като пръв се притекох на помощ, той любезно насочи оръжието към мен и аз също се вцепених.

— Не стреляй — рекох и вдигнах ръце. Бях гледал доста филми и знаех точно какво да правя.

— Млък! — преспокойно отсече той.

В коридора зад мен се раздадоха гласове.

— Въръжен е! — изкрещя някой. Сетне гласовете се отдалечиха, заглъхвайки все повече и повече, докато колегите ми се изнизваха към задния изход. Направо си ги представих как скачат през прозорците.

Вляво от мен имаше масивна дървена врата, водеща към голяма заседателна зала, където в момента седяха осем адвокати, майстори във воденето на съдебни дела. Осем закалени, безстрашни бойци, които по цял ден разпъваха на кръст хората. Най-неудържим сред тях беше един сприхав дребосък на име Рафтър и когато той рязко отвори вратата с думите, „Какво става, по дяволите?“, дулото се въртна към него и мъжът с ботушите получи точно каквото искаше.

— Хвърли тоя пищов — кресна Рафтър от прага. Само след част от секундата нов изстрел огласи приемната, а куршумът се заби в тавана нейде високо над Рафтър и го низвергна до ранга на простосмъртен.

Човекът отново въртна оръжието към мен, кимна и аз покорно последвах Рафтър в заседателната зала. Последното, което видях отвън, бе как ужасената мадам Дьовие трепери зад бюрото с провиснали на шията слушалки, а високите ѝ точета смирено търпят съседството на кошчето за хартии.

Човекът с гумените ботуши затръшна вратата зад мен и бавно размаха пистолета си из въздуха, тъй че и осемте адвокати да го видят

добре. Оръжието изглеждаше в чудесно състояние; мирисът откъм дулото беше по-силен дори от уханието на собственика му.

В средата на залата имаше дълга маса, отрупана с документи и справки, които само преди секунди изглеждаха страшно важни. Прозорците гледаха към паркинга. Две врати водеха към коридора.

— До стената — разпреди онзи, размахвайки пистолета като диригент. После го приближи до главата ми и нареди: — Заклучи вратите.

Подчиних се.

Осемте адвокати не изрекоха нито дума, докато отстъпваха заднишком. Нито пък аз — само побързах да заклуча вратите и се озърнах в търсене на одобрение.

Кой знае защо, през цялото време си мислех за оная ужасна касапница в пощата — недоволен служител се връща след обедната почивка с цял арсенал оръжия и избива петнайсет свои колеги. Мислех още за убийствата по детските площадки... и в крайпътните ресторанти.

Само че там жертвите се оказваха все невинни деца и благопристойни граждани. А ние бяхме шайка адвокати!

С ръмжене и грубо побутване човекът подреди осемте служители покрай стената и когато остана доволен от положението им, благоволи да ми обърне внимание. Какво искаше? Можех ли да задавам въпроси? Ако бе тъй, щеше да получи каквото пожелае, по дяволите. Заради очилата не виждах очите му, но той отлично виждаше моите. И се целеше право между тях.

Свали мръсния шлифер, сгъна го, като че беше новичък, и го сложи по средата на масата. Отново усетих мириса, който ме бе подразнил в асансьора, но сега това нямаше значение. Човекът пристъпи до края на масата и бавно смъкна следващата дреха — издута сива жилетка. Имаше защо да е издута. Под нея около кръста му бяха завързани множество червеникави пръчки, които дори и за неопитния ми поглед силно напомняха динамит. От горния и долния край на всяка стърчаха като пъстри спагети снопчета жици, а целият комплект бе скрепен със сребриста лента.

Първата ми инстинктивна реакция беше да се втурна през глава към вратата и да разчитам на късмета си онзи да стреля неточно, докато трескаво дърпам резето, после пак да не ме улучи, когато

изхвърквам с плонж в коридора. Но коленете ми се тресяха, а в жилите ми сякаш течеше ледена вода. Откъм осмината край стената долетяха въздишки и тихи стонове, което явно смути нашия похитител.

— Тишина, моля — каза той с тона на търпелив професор.

* * *

Побиха ме тръпки от тая деловитост. Човекът намести част от спагетите около кръста си, после измъкна от джоба на торбестите си панталони автоматичен нож и умело навито жълто найлоново въже. За по-сигурно размаха още веднъж пистолета срещу стреснатите лица пред себе си и добави:

— Не искам никой от вас да пострада.

Много мило, но не ми се вярваше. Преброих дванайсет червени пръчки — сигурен бях, че са достатъчни, за да стане всичко бързо и безболезнено.

После пистолетът пак се насочи към мен.

— Ти — рече човекът. — Вържи ги.

Този път Рафтър не издържа. Съвсем лекичко пристъпи напред и запита:

— Слушай, приятел, какво точно искаш?

Третият куршум профуча над главата му и се заби в тавана без особени поражения. Изстрелът отекна като топовен гърмеж и откъм приемната долетя писъкът на мадам Дъовие или някоя друга служителка. Рафтър приклезна, а когато се опита да се изправи, Умстед заби масивния си лакът в гърдите му и го върна към първоначалното положение до стената.

— Млъквай — процеди Умстед през зъби.

— Не ме наричай приятел — рече човекът с ботушите и обръщението моментално отпадна от речника.

— Как искате да ви наричаме? — запитах аз, защото долавях, че се очертава да стана водач на заложниците. Говорех много сдържано, с дълбока любезност и той оцени уважението.

— Ще ми казвате „мистър“.

Всички в залата се оказаха напълно съгласни.

Телефонът взе да звъни и за момент си помислих, че нашият похитител ще го гръмне. Но той само махна с пистолета и аз внимателно сложих апарата на масата пред него. Човекът вдигна слушалката с лявата си ръка; дясната все тъй здраво стискаше оръжието, насочено към Рафтър.

Ако имахме право на избор, Рафтър щеше да е първата жертва. С осем гласа срещу един.

— Ало — рече Мистър. Изслуша нещо кратко, после затвори. Предпазливо отстъпи към стола в края на масата, седна и ми нареди: — Вземи въжето.

Искаше да вържа ръцете на осмината една за друга. Нарязах въжето и омотах китките им, като се мъчех да не гледам лицата на колегите, за чиято смърт допринасях в момента. Усещах пистолета зад гърба си. Онзи държеше да бъдат стегнати здраво и аз се преструвах, че затягам до кръв, макар че всъщност навивах съвсем хлабаво.

Рафтър тихичко измърмори нещо и ми се прииска да го зашлевя. Умстед напъна китки, тъй че когато привърших, въжето едва не падна. Маламъд се потеше и дишаше тежко. Той беше най-старият между нас, членуваше в Управителния съвет и преди две години бе прекарал първия си инфаркт.

Нямаше как да не погледна Бари Нузо, единствения си приятел в цялата група. Двамата бяхме на една възраст — трийсет и две години — и постъпихме във фирмата почти едновременно. Той беше учил в Принстън, аз в Йейл. Жените и на двама ни бяха от Провидънс. Неговият брак вървеше отлично — три хлапета за четири години. Моят бавно и сигурно отиваше към провал.

Срещнахме погледи и едновременно помислихме за децата му. Поне в това отношение имах късмет.

Раздаде се първият вой на сирени и Мистър ми нареди да спусна щорите на петте големи прозореца. Обиколих ги методично, като оглеждах паркинга долу, сякаш ако ме видеха, имах по-голям шанс за спасение. Под мен мигаха лампите на самотна и празна полицейска кола; ченгетата вече бяха в сградата.

А ние стояхме тук — девет бели момчета и нашият Мистър.

* * *

Според последни данни „Дрейк и Суини“ имаше осемстотин адвокати в канторите си, пръснати по цял свят. Половината работеха във Вашингтон, в същата сграда, където вилнееше Мистър. Той нареди да позвъня на „шефа“, за да съобщя, че е въоръжен и зареден с дванайсет пръчки динамит. Свързах се с Рудолф, началник на моя отдел — „Антитръстово законодателство“ — и предадох известието.

— Добре ли си, Майк? — запита той.

Мистър бе включил уредбата на пълна мощност.

— Просто великолепно — отвърнах аз. — Моля те, изпълни каквото поиска.

— А какво иска?

— Още не знам.

Мистър махна с ръка и разговорът приключи.

Насочван от дулото на пистолета, аз заставах до заседателната маса, на три-четири крачки от Мистър, който имаше неприятния навик да опипва разсеяно жиците по корема си. Той наведе глава и лекичко дръпна една от тях, червена на цвят.

— Опъна ли тая, червената, всичко свършва.

След това кратко предупреждение тъмните очила се обърнаха към мен. Усетих, че трябва да кажа нещо.

— Защо искате да направите това? — запитах аз с отчаяната надежда да завържа разговор.

— Не че искам, но защо пък не?

Говорът му ме изненада — бавен, напевен и равномерен, без избързване и с еднакво внимание към всяка сричка. Може и да беше уличен пройдоха в момента, но си личеше, че е виждал и по-добри времена.

— Защо искате да ни убиете? — настоях аз.

— Няма да споря с теб — заяви той. Както се казва в съда, нямам повече въпроси, ваша светлост.

Тъй като съм адвокат и живея по график, погледнах часовника си, за да документирам надлежно всичко, ако успеем да оцелеем по някакво чудо. Беше един и двайсет. Мистър искаше спокойствие и се наложи да изтърпим период на мъчителна тишина, който трая четиринайсет минути.

Не можех да повярвам, че ще умрем. Не виждах мотив, не виждах причина да бъдем убити. Сигурен бях, че нито един от нас не

го е срещал преди. Припомних си пътуването с асансьора и факта, че той явно нямаше определена цел. Беше просто смахнат, тръгнал на лов за заложници, което за жалост правеше гибелта ни едва ли не съвсем нормална за днешно време.

Тъкмо една от ония безсмислени касапници, които изскачат на първа страница за двайсет и четири часа и карат хората да поклащат печално глави. После щяха да дойдат вицовете за гръмнати адвокати.

Вече буквално виждах заглавията, чувах думите на репортерите, но все още отказвах да повярвам, че това наистина ще се случи.

Откъм приемната долових гласове, навън виеха сирени; някъде по коридора бръщолевеше полицейска радиостанция.

— Какво яде днес на обяд? — наруши мълчанието Мистър.

Питаше мен. Прекалено изненадан, за да излъжа, аз се поколебах за момент, после признах:

— Печено пиле „Цезар“.

— Сам ли?

— Не, с приятел. — Бях имал среща с колега от университета.

— Колко платихте общо?

— Трийсет долара.

Това не му се хареса.

— Трийсет долара — повтори той. — За двама души.

Поклати глава, после погледна осемте адвокати. Надявах се да излъжат, ако вземе да разпитва и тях. На някои лакомници от групата трийсет долара нямаше да им стигнат и за ордъовъра.

— А знаеш ли какво ядох аз? — запита Мистър.

— Не.

— Супа. Супа и солени бисквити в приюта. Безплатна супа, голям късмет извадих. Знаеш ли, че с трийсет долара можеш да нахраниш стотина мои приятели?

Бавно кимнах, сякаш изведнъж бях осъзнал цялата тежест на прегрешението си. Той пак размаха пистолета.

— Събери всички портфейли, пари, часовници и скъпоценности.

— Може ли да знам защо? — запитах аз.

— Не.

Сложих на масата портфейла, часовника и дребните си пари, после тръгнах да тършувам из джобовете на останалите заложници.

— За наследниците — обясни най-сетне Мистър и всички ахнахме едновременно.

Сетне той нареди да сложа пляката в едно куфарче, да го заключа и пак да се обадя на „шефа“. Рудолф вдигна още след първото позвъняване. Представих си как шефът на полицейския отряд организира щаб в кабинета му.

— Рудолф, пак съм аз, Майк. Обаждам се по уредбата.

— Да, Майк. Добре ли си?

— Много добре. Слушай, Мистър иска да отвори вратата откъм приемната и да оставя в коридора едно черно куфарче: После пак ще заключа. Разбра ли?

— Да.

С пистолет зад тила, аз бавно открях вратата и метнах куфарчето навън. Не видях жива душа.

* * *

Малко неща биха откъснали един адвокат в голяма фирма от удоволствието да трупа хонорари. Сънят е едно от тях, макар че обикновено го пренебрегваме. Храненето всъщност влиза в сметките, особено на обяд, когато клиентът подписва чека. Докато минутите бавно се влачеха, аз неволно взех да се чудя какво ли ще си начислят останалите четиристотин адвокати от сградата, докато чакат края на кризата. Представих си ги долу, на паркинга, повечето седнали на топло в колите и вдигнали телефоните, за да надуют нечия сметка. Ясна работа, фирмата нямаше да изтърве своето.

На някои главорези долу изобщо не им пукаше как ще приключи всичко. Само да свършва по-бързо.

За миг Мистър сякаш задряма. Отпусна брадичка и дишането му стана по-тежко. Рафтър изсумтя, за да привлече вниманието ми, после врътна глава, като че ме подканваше да действам. За беда Мистър, дори и да спеше наистина, стискаше здраво пистолета в дясната си ръка, а с лявата бе хванал страшната червена жичка.

А Рафтър искаше да се правя на герой. Макар че го смятаха за най-стръвен и продуктивен адвокат в цялата фирма, той все още не

беше станал съдружник. Не работеше в моя отдел, а и не бяхме военни, та да приемам заповеди.

— Колко пари спечели миналата година? — запита изведнъж Мистър със съвсем ясен и буден глас.

Отново се изненадах.

— Аз... ами... чакайте да помисля.

— Недей да лъжеш.

— Сто и двайсет хиляди.

Това също не му се понрави.

— И колко от тях си раздал?

— Колко съм раздал ли?

— Да. За благотворителност.

— Ааа. Е, честно казано, не си спомням. У нас жена ми се занимава със сметките, разходите и тъй нататък.

Осмината адвокати се разшаваха едновременно.

Мистър явно не бе доволен от моя отговор и нямаше намерение да отстъпва.

— Кой ви попълва декларациите?

— Данъчните ли имате предвид?

— Да, точно тях.

— С това се занимава данъчният отдел, той е на втория етаж.

— Тук, в тази сграда?

— Да.

— Позвъни им тогава от мое име. Искам данъчни сведения за всички присъстващи.

Огледах лицата им и две-три от тях красноречиво говореха: „Що не вземеш направо да ме застреляш?“ Вероятно се позабавих с отговора, защото Мистър изрева:

— Действай!

И за по-убедително гръмна отново. Позвъних на Рудолф, който също започна да се двоуми, тъй че трябваше да повиша глас.

— Изпрати ги по факса — настоях аз. — Само миналогодишните.

Петнайсет минути гледахме втренчено факса в ъгъла и се потяхме при мисълта, че ако данъчните ни декларации не пристигнат час по-скоро, Мистър ще започне да ни избива един по един.

2

В новата си функция на архивар за цялата група аз седнах на мястото, посочено от Мистър с пистолета, и се захванах с факсовете. От два часа насам колегите ми стояха на крак до стената, почти неподвижно, и вече започваха да се скапват. Изглеждаха твърде печални, но неприятностите им едва сега започваха.

— Първо ти — рече ми Мистър. — Как се казваш?

— Майкъл Брок — любезно отвърнах аз. Едва не добавих: „Много ми е приятно.“

— Колко пари изкара миналата година?

— Казах ви вече. Сто и двайсет хиляди. Заедно с данъците.

— Колко раздаде?

Сигурен бях, че мога да го излъжа. Не съм експерт по данъчно право, но знаех как да шикалкавя. Изрових декларацията си и я разлистих, без да бързам. Като хирург специалист в втора година Клер бе спечелила трийсет и една хиляди, тъй че, общо взето, доходите ни изглеждаха твърде прилични. Но бяхме платили петдесет и три хиляди за данъци — федерални, общ доход и цял куп други, — сетне идваха вноските за изплащане на студентските заеми, учебните разходи на Клер, две хиляди и четиристотин долара наем за едно много приятно апартаментче в Джорджтаун, две коли най-нов модел, взети на лизинг, следваха още сумати неизбежни разноски за поддържане на нелошия ни стандарт и в крайна сметка за миналата година успяхме да вложим в един инвестиционен фонд едва двайсет и две хиляди. Мистър чакаше търпеливо. Откровено казано, търпението му започваше да ме дразни. Предполагах, че в момента момчетата от специалните части лаят из тръбите на климатика, катерят се по околните дървета, заемат покривите на близките сгради, проучват плановете на етаж и вършат всичко точно както показват по телевизията с едничката цел да му пръснат черепа, а той сякаш пет пари не даваше. Бе приел съдбата си и се готвеше да умре. Ние обаче няхахме подобно желание.

Пръстите му не се отлепаха от червената жица и като го гледах как си играе с нея, сърцето ми едва не изхвъркваше от гърдите.

— Дарил съм хиляда долара на Йейлския университет — казах аз. — И две хиляди на местната организация „Общ път“.

— Колко даде на бедните?

Не ми се вярваше в Йейл да хранят закъсали студенти.

— Ами... „Общ път“ разпределя парите из целия град и не се съмнявам, че част от тях са отишли у бедните.

— Колко даде на гладните?

— Платил съм петдесет и три хиляди долара данъци, а от тях доста солиден дял отива за благотворителност, безплатно медицинско обслужване, детски помощи и тъй нататък.

— И го стори охотно, с щедра душа?

— Не се оплаквам — излъгах аз като повечето си сънародници.

— Бил ли си някога гладен?

Той държеше на ясните отговори и едва ли щях да постигна нещо с остроумие и сарказъм.

— Не — казах аз. — Не съм бил.

— Спал ли си в снега?

— Не.

— Печелиш куп пари, но си толкова алчен, че ти е жал да ми подхвърлиш някой петак на тротоара. — Той размахна пистолета към останалите. — И вие. Отминавате, без дори да забележите, че съм клекнал и прося. Само за скъпи кафета харчите повече, отколкото аз за храна. Защо не помагате на бедните, болните, бездомните? Имате толкова много.

Неволно погледнах заедно с Мистър към тия алчни негодници и зрелището не беше приятно. Повечето зяпаха обувките си. Само Рафтър се зъбеше откъм другия край на масата и усещах, че в главата му се въртят мислите, с които всички ние отминаваме столичните бездомници: Ако ти дам някоя пара, тогава а) моментално ще се натряскаш; б) ще се лепнеш за мен; в) цял живот ще си останеш на тротоара.

Отново настана мълчание. Някъде наблизко бучеше хеликоптер. Зачудих се какво ли възнамеряват да правят ония долу, на паркинга. По заповед на Мистър входящите телефонни линии бяха прекъснати и

нямахме връзка с околния свят. Той не държеше да преговаря с когото и да било. Имаше си предостатъчно публика.

— Кой от тия юнаци печели най-много? — запита ме Мистър.

Маламъд беше единственият съдружник и аз се разрових да намеря декларацията му.

— Сигурно съм аз — доброволно призна Маламъд.

— Как ти е името?

— Нейт Маламъд.

Прелистих справката за Нейт. Рядко се случва да видиш най-интимни подробности от финансовите успехи на шефа, но в момента не изпитах никакво удоволствие.

— Колко? — запита Мистър.

Ех, радостите на данъчното облагане. Коя сума желаете, сър? Бруто? С приспадане? Чисто? Облагаеми? Доходи от работа по трудов договор? Или от бизнес и инвестиции?

Заплатата на Маламъд беше петдесет и две хиляди долара месечно, а годишната премия, за която мечтаехме всички, възлизаше на петстотин и десет хиляди. Знаехме, че миналата година е била много добра. Мнозина от съдружниците бяха спечелили над милион.

Реших да не рискувам. В края на справката се споменаваха още доста приходи — наеми, дивиденди, частен бизнес, но предполагах, че ако Мистър реши сам да подхване декларацията, все някак ще се пребори със сметките.

— Милион и сто — казах аз, прескачайки допълнителните двеста хиляди.

Той се позамисли.

— Значи си спечелил милион долара.

Маламъд изобщо не се засрами.

— Да, спечелил съм ги.

— Колко даде на бедните и бездомните?

Ясно ми беше, че се досеща за истината.

— Не помня точно. Ние с жена ми отделяме много за благотворителни цели. Доколкото знам, дарихме пет хиляди долара на Столичния фонд, а той подпомага бедните и това несъмнено ви е известно. Много пари раздаваме. И го вършим с радост.

— Да бе, голяма радост — за пръв път прояви ирония Мистър.

Не възнамеряваше да ни остави да обясним колко сме щедри в действителност. Просто искаше фактите черно на бяло. Заповяда ми да запиша деветте имена и до всяко да отбележа миналогодишния доход и даренията за благотворителност.

За това трябваше време и не знаех дали да бързам, или да се бавя. Дали щеше да ни избие, ако сметките не му допаднеха? Може би трябваше да протакам. Беше си ясно като бял ден, че богатите печелят камари пари, а раздават само трохи. Същевременно знаех, че колкото по-дълго се влачи цялата работа, толкова по-безумни могат да станат вариантите за освобождаване.

Той не бе споменал, че смята да екзекутира по един заложник на всеки час. Не искаше да пуснат някого от затвора. Всъщност май нищо не искаше.

Реших да се бавя. Почнах от Маламъд. На опашката остана Колбърн, сътрудник с тригодишен стаж, който бе припечелил едва осемдесет и шест хиляди. С прискърбие открих, че скъпият ми приятел Бари Нузо си е докарал единайсет хилядарки в повече от мен. Тепърва щях да му кажа две-три приказки.

— Закръглено около три милиона долара — докладвах аз на Мистър, който сякаш отново бе задрямал, без да отделя пръсти от червената жица.

Той бавно поклати глава.

— А за бедните колко?

— Общи дарения за сто и осемдесет хиляди.

— Не искам общи дарения. Не слагай бедняците като мен в един кюп с операта, синагогата и разните ви там лъскави расистки клубове, където правите търгове за вина и автографи, пък накрая подхвърляте някой скапан долар на скаутите. Говоря ти за храна. Храна за гладните, дете живеят в твоя град. Храна за бебетата. Тук. В този град. Докато вие печелите милиони, във вашия град изнемощели невръстни дечица плачат по цяла нощ, защото са гладни. Колко дадохте за храна?

Той гледаше мен. Аз гледах листовете пред себе си. Нямах как да излъжа.

— Из целия град има благотворителни кухни, където бедните и бездомните могат да хапнат нещо — продължи Мистър. — Колко пари дадохте за това, хора? Дадохте ли изобщо?

— Не пряко — обадих се аз. — Но някои от благотворителните организации...

— Млъквай! — Той отново размаха проклетия си пищов. — Ами приютите? Местата, където спим, когато навън е двацет под нулата. Колко приюта се споменават в тия бумагаи?

Нямах сили да фантазирам.

— Нито един — тихо казах аз.

Той скочи на крака и всички трепнахме. Червените пръчки личаха съвсем ясно под сребрилата лента. Ритна стола назад.

— Ами болниците? Ония малки болници, където лекари — добри, свестни хора, които печелят много пари — идват и отделят от времето си, за да помогнат на болните. Съвсем безплатно. Правителството им помагаше да плащат наема, да купуват лекарства и медикаменти. Сега има ново правителство и парите секнаха. Колко дарихте на болниците?

Рафтър ме погледна, сякаш очакваше да сторя нещо, например изведнъж да разровя хартиите и да възкликна: „Бре, да му се не види! Че ние сме дали половин милион за кухни и болници!“

Точно това би сторил Рафтър. Но не и аз. Не държах да ми теглят куршума. Мистър беше далеч по-умен, отколкото изглеждаше.

Докато прелиствах страниците, той обиколи прозорците, надничайки през щорите.

— Ченгета навсякъде — каза тихичко, но достатъчно ясно. — И цял куп линейки.

После забрави за сцената долу, провлачи крака покрай масата и спря пред зложниците. Те следяха внимателно всяко движение, но най-много се взираха в експлозивите. Мистър бавно вдигна пистолета и само от метър се прицели право в носа на Колбърн.

— Колко даде за болници?

— Нищо — каза Колбърн и стисна очи, готов да се разплаче. Сърцето ми спря и престанах да дишам.

— Колко даде за благотворителни кухни?

— Нищо.

— За приюти?

— Нищо.

Вместо да застреля Колбърн, той се прицели в Нузо и повтори трите въпроса. Нузо отговори по същия начин и Мистър продължи

покрай редицата, като задаваше едни и същи въпроси и получаваше еднакви отговори. За всеобщо разочарование не застреля и Рафтър.

— Три милиона долара — изрече той с отвращение — и нито цент за бедните и болните. Жалки сте.

Наистина се чувствахме жалки. И изведнъж осъзнах, че няма да ни убие.

Как можеше обикновен уличен скитник да се докопа до динамит? И кой би го научил да борави с експлозиви?

* * *

Привечер той заяви, че е гладен, и поиска да поръчам чрез шефа си супа от Методистката благотворителна мисия. Там слагали повече зеленчуци в бульона. И хлябът не бил чак толкова сух, колкото в другите кухни.

— Ама те и доставки по домовете ли имат? — смаяно запита Рудолф. Гласът от уредбата прокънтя из цялата зала.

* * *

— Просто го направи, Рудолф! — креснах аз. — И гледай да стигне за десет души.

После Мистър ми нареди да оставя слушалката и отново изключи.

Представих си как колегите заедно с цял полицейски отряд хвърчат по задръстените столични улици, за да нахълтат в тихия приют, където парцаливи скитници надигат глави от паниците рядка супа и се питат каква е тази олелия.

„Десет порции спешна доставка, хляб допълнително.“

Мистър тъкмо бе тръгнал пак към прозорците, когато отново чухме хеликоптера. Той надникна навън, отстъпи, подръпна брадата си и обмисли положението. Какво ли нашествие бяха замислили, та да им трябва и хеликоптер? Или пък смятаха с него да откарат ранените.

От един час Умстед се въртеше неспокойно, създавайки непрестанни тревоги на Рафтър и Маламъд, за които бе вързан. Накрая

не издържа.

— Сър... извинявайте, обаче наистина трябва... такова... Да отскоча до едно място.

Мистър продължаваше да подръпва брадата си.

— Едно място ли? Какво място?

— Трябва да се изпишкам, сър — избъбри Умстед досущ като първолак. — Не издържа вече.

Мистър се озърна и забеляза порцеланова ваза, кацнала най-невинно върху една масичка в ъгъла. С ново движение на пистолета ми нареди да развържа Умстед.

— Едното място е там.

Умстед изхвърли свежите цветя, обърна ни гръб и дълго уринира, докато ние се взирахме в пода. Когато най-сетне свърши, Мистър ни заповяда да преместим заседателната маса до прозорците. Тя беше дълга шест метра, изработена от масивен орех като повечето мебели на „Дрейк и Суши“. Аз се вкопчих в единия край, Умстед напъна другия и успяхме да я изтърим около два метра, докато Мистър ни каза да спрем. После ми заповяда да вържа Рафтър за Маламъд, а Умстед да оставя свободен. Така и не разбрах защо.

Когато приключих, той накара останалите седем заложници да седнат върху масата с гръб към стената. Никой не посмя да запита защо, но предположих, че иска да си осигури заслон от снайперисти. По-късно узнах, че на покрива на отсрещната сграда имало полицаи. Може да ги беше видял.

След цели пет часа на крак Рафтър и другите насядаха с облекчение. Ние с Умстед получихме заповед да си вземем столове, а Мистър седна до масата. Зачакахме.

Уличният живот навярно учи човека на търпение. Мистър изглеждаше съвсем доволен да седи мълчалив, с неподвижна глава и невидими очи зад тъмните стъкла.

— А кои ли са тия, дето изхвърлят хората? — промърмори той сякаш сам на себе си. Изчака една-две минути и го повтори.

Спогледахме се объркани. Нямахме представа за какво говори. Той се взираше в някаква точка на масата близо до десния крак на Колбърн.

— Не само пренебрегват бездомните, но и помагат да ги изхвърлят на улицата.

Естествено, ние закимахме в пълно единодушие. Щом искаше да ни обсипва със словесна помия, приемахме най-охотно.

Доставката пристигна малко преди седем. Някой рязко почука отвън. Мистър ми нареди да предупредя полицията по телефона, че ще убие един от нас, ако види или чуе някого в коридора. Най-грижливо обясних това на Рудолф и настоях да не предприемат никакви опити за освобождаване. В момента преговаряме.

Рудолф каза, че е разбрал.

* * *

Умстед отиде до вратата, отключи я и се озърна за нови инструкции. Мистър стоеше зад него, насочил оръжието в тила му само от две педи.

— Отвори съвсем бавно — нареди той.

Стоях само на два метра зад Мистър, когато вратата се отвори. Храната бе сложена върху една от количките, с които секретарките пренасяха огромните купища книжна продукция. Видях четири големи пластмасови съдини със супа и кафява книжна торба с хляб. Не знам дали имаше нещо за пиене. Така и не научих.

Умстед пристъпи в коридора, хвана количката и се канеше да я издърпа към залата, когато прокънтя изстрел. Самотен снайперист бе изчаквал удобен момент на дванайсет метра от нас, зад шкафа до бюрото на мадам Дъовие. Когато Умстед се приведе да хване количката, главата на Мистър остана открита за част от секундата и снайперистът я простреля.

Без да издаде нито звук, Мистър залитна назад и лицето ми тутакси се обля в кръв и някакви други течности. Помислих, че и аз съм улучен, и доколкото помня, изкрещях от болка. Умстед също пицеше откъм коридора. Останалите седмина скочиха от масата като попарени псета и с викове хукнаха към вратата — половината влачеха другите. Аз бях паднал на колене, притисках очи и чаках динамита да гръмне, после се втурнах към другия изход, за да избегна навалищата. Отключих вратата, дръпнах я и за последно видях как Мистър се гърчи върху скъпите ни ориенталски килими.

Ръцете му лежаха безсилно отпуснати, далеч от червената жица.

По коридора изведнъж бликна гъмжило от спецагенти, всички със страховити каски и дебели жилетки. Десетки от тях тичаха приведени и посягаха насреща. Виждах ги съвсем размазано. Сграбчиха ни и ни помъкнаха през приемната към асансьорите.

— Ранен ли си? — запита ме някой.

Не знаех.

Ризата и лицето ми бяха оплискани в кръв и още нещо лепкаво — цереброспинална течност, както ми каза по-късно един лекар.

3

На първия етаж, колкото се може по-далече от Мистър, се тълпяха роднини и приятели. Десетки наши колеги се бяха натъпкали из кабинети и коридори да чакат кога ще ни освободят. Когато ни зърнаха, отекна възторжен рев.

Като видяха, че съм окървавен, ме отведоха в залата за спортни занимания в мазето. Тя беше собственост на фирмата, но адвокатите не ѝ обръщаха и капка внимание. Нямахме време за спорт, а ако свареха някого вътре, без съмнение щяха да му трупнат още работа.

Моментално ме обкръжиха лекари, сред които не забелязах жена си. След като ги убедих, че кръвта не е моя, те си отдъхнаха и минаха към нормален преглед. Бях вдигнал кръвното и сърцето ми биеше като лудо. Дадох ми хапче.

Всъщност най-много се нуждаех от душ. Накараха ме да полежа на една маса десетина минути, докато ми мерят кръвното.

— Да не съм в шок? — попитах аз.

— Едва ли.

Аз обаче не им повярвах. Къде се губеше Клер? Шест часа да стоя на прицел, животът ми да виси на косъм, а тя не си дава труд поне да изчака тук заедно с другите близки.

Дълго стоях под горещия душ. Три пъти си измих косата със силен шампоан, после цяла вечност се бърсах. Времето бе застинало. Нищо не ме интересуваше. Бях жив, дишах и над влажната ми кожа се вдигаше облак пара.

Навялякох нечий чист анцуг, който ми стоеше малко свободно, после се върнах на масата за нова проверка на кръвното. Секретарката Поли влезе и ме прегърна с все сила. Тъкмо това ми трябваше. Зърнах сълзи в очите ѝ.

— Къде е Клер? — запитах аз.

— На повикване. Опитах да се свържа с болницата.

Поли знаеше, че бракът ни едва се крепи.

— Добре ли си? — запита тя.

— Така мисля.

Благодарих на лекарите и напуснах салона. Рудолф чакаше в коридора и ме прегърна неловко. Избъбри нещо от рода на „поздравявам те“, сякаш бях сторил кой знае какво.

— Утре няма да те търсим за нищо — каза той. Да не би да си мислеше, че един ден почивка ще ми реши проблемите?

— Още не мисля за утре — казах аз.

— Трябва ти почивка — добави той, сякаш не вярваше лекарите да са се сетили за това.

Исках да поговоря с Бари Нузо, но останалите заложници вече си бяха тръгнали. Нямаше ранени, само две-три протъркани китки.

След като кръвопролитие то бе сведено до минимум и пълната победа на добрите момчета беше факт, вълнението в „Дрейк и Суини“ бързо заглъхна. Повечето адвокати и служители бяха изчакали нервно на първия етаж, далеч от Мистър и динамита. Поли ми носеше палтото и аз го наметнах върху широкия анцуг. С това облекло и луксозните мокасини изглеждах странно, но не давах пет пари за вида си.

— Навън са се струпали журналисти — каза Поли.

А, да, медиите. Каква история само! Не някаква си банална градинска престрелка, а куп адвокати, взети за заложници от обезумял скитник.

Но в крайна сметка не бяха получили нищо, нали така? Адвокатите отърваха кожата, лошият отнесе куршума, експлозивите дадоха засечка, когато собственикът им ритна камбаната. Е, можеше и да стане! Изстрел, след това бомба, ослепителен бял проблясък, избухващи прозорци, хвърчащи разкъсани крайници и всичко това надлежно документирано на живо като водеща новина за вечерта на Девети канал.

— Ще те откарам — рече Поли. — Ела.

Бях безкрайно благодарен, че някой ми казва какво да правя. Мислите ми се влачеха мудно и тромаво, кадър по кадър, без ясна представа за сюжет и развръзка.

Измъкнахме се от салона през служебния изход. Нощният въздух бе студен и пронизващ и аз го вдъхнах до болка в гърдите. Докато Поли изтича да докара колата си, огледах иззад ъгъла цирка пред главния вход. Имаше полицейски коли, линейки, телевизионни екипи и

дори пожарна. Една от линейките бе спряла с отворена задна врата до стъпалата, сигурно чакаше да откара Мистър в моргата.

Жив съм! Жив съм! Повтарях си го и за пръв път намерих сили да се усмихна. Жив съм!

Здраво стиснах очи и отправих към небесата кратка, но искрена благодарствена молитва.

Звуците почваха да се завръщат. Седяхме в мълчание, Поли караше бавно и ме чакаше да заговоря. Внезапно отново чух оглушителния трясък на снайперисткия изстрел. После глухия звук, с който куршумът улучи целта, и трополенето на останалите заложници, бързащи да се смъкнат от масата и да изхвъркнат навън.

Какво бях видял? В онзи миг се бях обърнал към масата, където седмината втренчено зяпаха вратата, после към Мистър, който вдигна пистолета и се прицели в тила на Умстед. Когато го улучиха, стоях право зад него. Какво бе попречило на куршума да изскочи и да прониже мен? Куршумите спокойно минават през врати и стени, камо ли през човешка глава.

— Той нямаше да ни убие — изрекох аз едва чуто.

Поли явно бе облекчена, че проговорих.

— А за какво беше всичко тогава?

— Не знам.

— Какво искаше?

— Не каза. Просто учудващо колко малко си казахме. Часове наред само стояхме и се гледахме.

— Защо не пожела да говори с полицията?

— Кой знае? Там му беше най-голямата грешка. Ако не беше изключил телефона, можех да убедя полицаите, че няма да ни убие.

— Не ги осъждаш, нали?

— Не. Напомни ми да им благодаря писмено.

— Ще работиш ли утре?

— Какво друго да правя?

— Просто си мислех, че може да ти трябва един ден почивка.

— Не ден, година ми трябва. Един ден не върши работа.

Апартаментът ни беше на третия етаж в голям жилищен блок на Пи Стрийт в Джорджтаун. Поли спря пред входа. Благодарих ѝ, слязох и по тъмните прозорци разбрах, че Клер още не се е прибрала.

Срещнах Клер една седмица след пристигането си в столицата. Току-що бях завършил Йейл, имах чудесна работа в богата фирма и блестящо бъдеще като петдесетината си съвипускници. Тя караше последен курс политология в Американския университет. Дядо ѝ беше бивш губернатор на Роуд Айланд и цялото семейство трупаше от векове солидни политически връзки.

Както повечето големи фирми, „Дрейк и Суини“ смята първата година за бойно кръщение. Работех по петнайсет часа на ден, шест дни седмично и само в неделя ми оставаше време за срещи с Клер. Вечер след срещите пак отивах в кантората. Мислехме, че като се оженим, по-често ще бъдем заедно. Вярно, споделихме леглото, но наистина само за сън.

Сватбата бе грандиозна, меденият месец съвсем кратък и когато блясъкът се олющи, пак прекарвах в кантората по деветдесет часа седмично. Три месеца след брака вече бяхме успели да стигнем до осемнайсет дни без секс. Клер го пресметна.

През първите няколко месеца тя прояви търпение, но постепенно отсъствията ми започнаха да ѝ дотягат. Не я осъждах, защото в свещените покои на „Дрейк и Суини“ младшите служители просто нямат право на глас. Едва десет процента успяват да станат съдружници, тъй че конкуренцията е безмилостна. Наградата е огромна — поне милион годишно. По-добре да трупаш работни часове и хонорари, отколкото да имаш щастлива жена. Разводът е обичайно явление. И през ум не ми минаваше да помоля Рудолф да ме товари по-малко.

Към края на първата ни съвместна година Клер бе дълбоко нещастна и започнаха караниците.

Тя реши да учи медицина. Уморена от безделие и телевизия, беше си въобразила, че може да потъне в работа като мен. Сметнах го за чудесна идея. Така отпаднаше значителна част от вината ми.

След четири години работа отгоре взеха да пускат намеци за шансовете ни да се издигнем. Намеците се събираха и сравняваха между служителите. Според всеобщото мнение бързо се издигах към мечтаната цел. Само трябваше да работя още по-упорито.

Клер твърдо реши да прекарва извън апартамента повече време от мен и двамата затънахме в нелепото бласто на крайния работохолизъм. Престанахме да се караме, просто всеки тръгна по своя

път. Тя си имаше приятели и интереси, аз също. За щастие не допуснахме грешката да създадем поколение.

Сега съжалявам.

Някога се обичахме и оставихме всичко да ни изтече между пръстите.

Докато влизах в мрачния апартамент, за пръв път от години насам усетих, че Клер ми е необходима. Щом се сблъскаш със смъртта, трябва да разговаряш за нея. Трябва някой да те желае, да те погали, да ти каже, че не си му безразличен.

Налях си водка с лед и седнах на дивана в хола. Бях бесен, че съм сам. После се замислих за Мистър и шестте часа с него.

Към края на втората водка чух шум зад вратата. Клер отключи и подвижна:

— Майкъл?

Мълчах си, защото още кипях от възмущение. Клер влезе в хола, видя ме и спря на място.

— Добре ли си? — запита тя и личеше, че наистина е загрижена.

— Нищо ми няма — тихо отвърнах аз.

Тя захвърли палтото и чантата си, пристъпи към канапето и се приведе над мен.

— Къде беше? — запитах аз.

— В болницата.

— Естествено. — Помълчах и отпих голяма глътка. — Слушай, днес имах тежък ден.

— Знам всичко, Майкъл.

— Знаеш ли?

— Разбира се.

— Тогава къде беше, по дяволите?

— В болницата.

— Девет души бяхме заложници на някакъв смахнат. Цели шест часа. Осем семейства дойдоха, защото смятаха, че това ги засяга. Имах късмета да оцелея, а после трябваше секретарката да ме докара дотук.

— Не можех да дойда.

— Не си могла, естествено. Колко нетактично от моя страна!

Клер седна на креслото до дивана. Спогледахме се враждебно.

— Задържаха ни в болницата — заговори тя с леден тон. — Знаехме за заложниците и не беше изключено да има ранени — Такава

е стандартната процедура при тия случаи — уведомяват болниците и целият персонал трябва да бъде в готовност.

Отпих още една глътка и се помъчих да измисля някаква хаплива забележка.

— В кантората не можех да ти помогна — продължи тя. — Затова чаках в болницата.

— Обади ли се по телефона?

— Опитах. Линиите даваха само заето. Накрая се свързах с някакъв полицай, но той ми затвори.

— Всичко свърши преди два часа. Къде беше досега?

— В спешното отделение. Едно момченце почина на операционната маса; беше блъснато от кола.

— Извинявай — казах аз.

Никога няма да разбере как лекарите издържат на толкова смърт и страдания. Мистър бе вторият труп, който виждах в живота си.

— И ти извинявай — рече тя, после мина в кухнята и се върна с чаша вино.

Поседяхме така в полумрака. Бяхме отвикнали да общуваме и разговорът не вървеше.

— Искаш ли да ми разкажеш? — запита тя.

— Не. Не сега.

Наистина не исках. Алкохолът се смесваше с хапчетата и вече почвах да дишам тежко. Мислех си колко спокоен и безметежен изглеждаше Мистър, макар че размахваше пистолет и носеше динамит около кръста си. Дългото мълчание изобщо не го смущаваше.

Сега ми трябваше тишина.

Утре щях да говоря.

4

Успокоителното престана да действа около четири сутринта, когато се събудих с чувството, че в ноздрите ми нахлува тежкият мирис на лепкавата мозъчна течност на Мистър. За момент изпаднах в паника сред мрака. Отчаяно бърших носа и очите си, мятах се по дивана, докато чух някой да се раздвижва наблизо. Клер спеше в креслото до мен.

— Няма нищо — тихо каза тя и ме погали по рамото. — Просто лош сън.

— Би ли ми донесла вода? — помолих аз и тя тръгна към кухнята.

Говорихме около час. Разказах ѝ всичко, което си спомнях. Тя седеше до мен с чаша вода в ръката, галеше коляното ми и слушаше внимателно. През последните години разговаряхме толкова рядко.

Дежурството ѝ започваше в седем, тъй че имахме време да си приготвим гофрети и бекон. Закусихме на кухненската маса, пред малкия телевизор. Новините в шест започнаха със снощната драма. Показаха сградата по време на кризата, тълпата отвън, неколцина от бягащите заложници, след като всичко бе свършило. Оказа се, че поне един от хеликоптерите, които чухме, е бил на телевизията. Камерата му бе хванала щорите в едър план и за две-три секунди зад тях се мярна лицето на Мистър.

Човекът се казваше Девън Харди и беше на четирийсет и пет. Ветеран от Виетнам с кратко полицейско досие. На екрана зад сутрешния говорител показаха негова снимка, направена при арест за кражба с взлом. Изобщо не приличаше на Мистър — нямаше нито брада, нито тъмни очила и изглеждаше много по-млад. Представиха го като бездомник, който е употребявал наркотици. Причините за постъпката му оставаха неизвестни. Досега не бяха открили роднини.

От наша страна отказаха всякакви коментари и след още няколко приказки историята приключи.

Следваше прогноза за времето. Късно следобед се очакваха обилни снеговалежи. Беше дванайсети февруари и вече говореха за незапомнени снегове.

Клер ме откара на работа и макар да бе още седем без двайсет, не се учудих, когато видях отпред още няколко вносни коли до моята. Паркингът никога не опустяваше. Някои колеги спяха в кантората.

Обещах да ѝ позвъня и ако има начин, да обядваме заедно в болницата. Тя ме помоли да не се претоварвам поне за ден-два.

Какво очакваше? Да лежа на дивана и да гълтам хапчета ли? Изглежда, всички бяха единодушни, че ми трябва един ден отдих, след който очевидно трябваше пак да пришпоря работата.

Поздравих двамата наежени пазачи във фойето. Три от четирите асансьора чакаха с отворени врати и можех да избирам. Влязох в онзи, където бях срещнал Мистър, и времето сякаш спря.

Стотици въпроси връхлитаха едновременно. Защо бе избрал нашата сграда? Нашата фирма? Къде е бил, преди да влезе във фойето? Къде бяха изчезнали пазачите, които обикновено висяха около вратата? Защо избра мен? Тук по цял ден влизаха и излизаха стотици адвокати. Защо спря на шести етаж?

И какво целеше? Не вярвах, че Девън Харди е хвърлил толкова труд да се опаше с експлозиви и да рискува живота си, колкото и мизерен да е бил, с едничката цел да натрие носа на шепа богати юристи заради тяхното безсърдечие. Би могъл да намери далеч по-богати жертви. А навярно и по-алчни.

Не бе получил отговор на въпроса си кои са тия, дето изхвърлят хората. Но и това щеше да стане.

Асансьорът спря и аз слязох, този път съвсем сам. В този ранен час мадам Дъовие все още спеше някъде и на шестия етаж цареше тишина. Пред бюрото ѝ спрях и се вгледах в двете врати на заседателната зала. Бавно открянах по-близката — онази, пред която стоеше Умстед, когато куршумът прелетя над него и се заби в главата на Мистър. Дълбоко въздъгнах и щракнах лампите.

Не видях нищо особено. Заседателната маса и столовете бяха подредени като по конец. На мястото на ориенталския килим, върху който умря Мистър, сега имаше нов, още по-хубав. Дебел слой прясна боя покриваше всички стени. Изчезнала бе дори дупката от куршум в тавана над мястото на Рафтър.

Очевидно тази нощ едрите риби в „Дрейк и Суини“ се бяха погрижили да замажат всякакъв спомен за инцидента. Днес залата можеше да привлече любопитни, но определено нямаше какво да видят. Най-много някой колега да загуби една-две минути от работното време. В непорочната ни кантора просто не биваше да има и помен от уличен измет. Всичко това бе хладнокръвно хвърляне на прах в очите и за жалост напълно разбирах разумната страна на решението. Бях един от богатите бели щастливци. Какво очаквах да зърна тук, мемориал ли? Или куп цветя, донесени от бездомните събрата на Мистър?

Не знам какво бях очаквал. Но от мириса на прясна боя ми призля.

Всяка сутрин заварвах точно на едно и също място върху бюрото си „Уолстрийт Джърнъл“ и „Вашингтон Поуст“. Някога знаех името на човека, който ги слагаше там, но отдавна го бях забравил. На първа страница в столичното приложение на „Поуст“, точно под сгъвката, бе отпечатана същата полицейска снимка на Девън Харди и подробна статия за вчерашния инцидент.

Изчетох я набързо, защото смятах, че знам повече подробности от който и да било репортер. Но все пак научих това-онова.

Червените пръчки не били динамит. Оказа се, че Мистър намерил отнякъде две дръжки за метла, нарязал ги, омотал парчетата със зловещата сребриста лента и така ни побъркал от страх. Пистолетът бил четирийсет и четвърти калибър, откраднат. Тъй като беше в „Поуст“, статията отделяше повече внимание на Девън Харди, отколкото на жертвите му. Право да си кажа, останах доволен, като разбрах, че никой от „Дрейк и Суини“ не е обелил и дума.

Според някой си Мордекай Грийн, директор на Правната консултация на Четиринайсета улица, Девън Харди работил дълги години като портиер в Националната ботаническа градина. Останал без работа поради съкращение на бюджета. Няколко месеца излежавал присъда за кражба с взлом, после се озовал на улицата. Имал проблеми с алкохола и наркотиците, редовно попадал в полицията за дребни кражби по магазините. Консултацията на Грийн понякога му помагала с правни съвети. Не се знаело дали има роднини.

Колкото до мотива, Грийн нямаше какво да каже. Споменаваше, че неотдавна Девън Харди бил прогонен от някакъв стар склад, в който се настанил незаконно.

Изваждането от квартира е юридическа процедура, водена от адвокати. Имах силно подозрение коя точно от хилядите столични фирми е изхвърлила Мистър на улицата.

Според Грийн Правната консултация на Четиринайсета улица се финансираше от благотворителни фондове и работела само с бездомници. „Навремето получавахме пари от държавата и имахме седем адвокати — добавяше той. — Сега сме останали само двама.“

Както можеше да се очаква, в „Джърнъл“ нямаше нито дума за случая. Е, ако някой от деветимата адвокати на петата по големина правна фирма в страната беше убит или поне леко ранен, всичко щеше да изскочи на първа страница.

Слава богу, сензация нямаше.

Седях жив и здрав на бюрото си, четях вестника и ме чакаше работа. А можех да лежа в моргата заедно с Мистър.

Малко преди осем Поли пристигна с широка усмивка и поднос домашни курабийки. Не се изненада, че ме заварва на работа.

Всъщност и другите осем зложници бяха пристигнали далеч преди началото на работното време. Да останеш у дома, под любещото крило на съпругата, би било отявлен признак на слабост.

— Артър на телефона — съобщи Поли.

Във фирмата имаше поне десетина колеги на име Артър, но само един витаеше по коридорите без фамилия. Артър Джейкъбс беше старши съдружник, генерален директор, движеща сила, с две думи — човек, към когото изпитвахме възхищение и дълбока почит. Ако една фирма може да има сърце и душа, при нас това бе Артър. За седем години бях разговарял с него само три пъти.

Казах му, че съм добре. Той ме поздрави за проявената храброст в тежки минути и се почувствах едва ли не като герой. Питам се как ли е разбрал. Вероятно бе разговарял най-напред с Маламъд и сега слизаше по служебната стълбица. Скоро щяха да плъзнат слухове, после майтапи. Умстед сигурно щеше да стане за смях с оная порцеланова ваза.

Артър искаше да събере в десет часа всички бивши зложници в заседателната зала и да запише на видео изявленията ни.

— Защо? — запитах аз.

— Специалистите по наказателен процес смятат, че не е зле да го сторим — отвърна той и гласът му звънтеше като сребро, макар че вече

надхвърляше осемдесет. — Роднините му сигурно ще заведат дело срещу ченгетата.

— Естествено — потвърдих аз.

— А вероятно ще накиснат и нас. Сам знаеш, хората водят дела при всяка възможност.

Слава богу, едва не възкликнах аз. Закъде ли сме, ако няма дела?

Благодарих му за проявената грижа и го оставих да звъни на следващия заложник.

Малко преди девет взе да се ниже непрекъснат поток от доброжелатели и клюкари, които се мотаеха пред кабинета, уж дълбоко загрижени за моето здраве, но всъщност жадни да чуят подробности. Имах цял куп работа, нямаше обаче как да се захвана с нея. В кратките затишия между посетителите седях и тъпо се вирах в камарата папки, чакащи да им отделя внимание. Ръцете просто не ме слушаха.

Вече не беше същото. Работата не ме вълнуваше. Папките върху бюрото не бяха въпрос на живот и смърт. Бях видял смъртта, едва не я бях усетил и би било наивно да вярвам, че мога просто да свия рамене и да отстъпя назад, сякаш нищо не се е случило.

Мислех си за Девън Харди и неговите червени пръчки, омотани с щръкнали разноцветни жици. Той бе отделил часове, за да изработи тази играчка и да планира атаката. Бе откраднал пистолет, бе открил нашата фирма, бе допуснал фатална грешка, за която плати с живота си, а нито един от моите колеги не даваше пукната пара за него.

В крайна сметка си тръгнах. Напливът ставаше все по-масов и трябваше да си бърбям с хора, които не можех да понасям. На два пъти се обадиха журналисти. Казах на Поли, че трябва да изляза по работа, и тя ми напомни за срещата с Артър. Слязох в колата, включих двигателя, пуснах отоплението и дълго се чудих дали да отида на представлението. Ако го пропуснех, Артър щеше да се разтревожи. Никой не пренебрегва среща с него.

Подкарах. Имах редкия шанс да сторя нещо глупаво. Бях травмизиран. Трябваше да си тръгна.

Артър и цялата фирма просто нямаха друг избор, освен да ме оставят на мира.

Насочих се към Джорджтаун без определена цел. Времето беше навъсено, облачно; хората притичваха по тротоарите; снегорините се готвеха за работа. На Ем Стрийт минах покрай някакъв просяк и се

запитах дали не е познавал Девън Харди. Къде ли се крият бездомниците, когато започне виелица?

Позвъних в болницата и узнах, че жена ми ще бъде в операционната още няколко часа. Край на надеждите за романтичен обяд в болничното кафене.

Завих на североизток покрай Лоуган Съркъл, навлязох в неугледните квартали и най-сетне открих Правната консултация на Четиринайсета улица. Беше на ъгъла с Кю Стрийт. Спрях до тротоара и излязох, твърдо уверен, че повече няма да видя колата си, тойота лексус.

Консултацията заемаше половината от трите етажа на викторианска тухлена сграда — някога доста представителна, но днес напълно занемарена. Прозорците на горния етаж бяха закрити с прогнил шперплат. В съседство бучаха машините на обществена пералня. Ако се поразходех, сигурно щях да открия и магазин за крадени вещи.

Над входа имаше яркожълт навес и се зачудих дали да почукам, или направо да вляза. Вратата не беше заключена. Бавно натиснах дръжката и прекрачих в друг свят.

В известен смисъл това бе правна кантора, но нямаше нищо общо с мрамора и махагона на „Дрейк и Суини“. В голямата зала пред мен имаше четири метални бюра, всяко от тях отрупано с камари от папки, достигащи две педи височина. Още папки лежаха разхвърляни по вехтия килим около бюрата. Кошчетата бяха претъпкани и по пода край тях се валяха смачкани бланки и формуляри. Покрай едната стена стърчаха разноцветни канцеларски шкафове. Компютрите и телефоните бяха поне отпреди десетина години. Дървените лавици бяха безразборно отрупани с книги. Върху стената в дъното висеше накриво голям избледнял портрет на Мартин Лутер Кинг. От общата зала се отделяха няколко по-малки кабинета.

Беше оживено, прашно и някак чаровно.

Една свирепа на вид латиноамериканка се взря в мен, Престана да трака на машината и запита:

— Търсите ли някого?

Не беше въпрос, а направо заплаха. За подобно посрещане всяка секретарка в приемната на „Дрейк и Суини“ би хвъркнала без предупреждение.

* * *

Според табелката върху бюрото името ѝ бе София Мендоса и скоро щях да узная, че не е проста служителка. Изведнъж ме стресна яростен рев откъм една от страничните стаи, но София дори не трепна.

— Търся Мордекай Грийн — любезно обясних аз.

В този момент притежателят на гласа изхвъркна от страничния кабинет и се понесе към нас. Подът трепереше под нозете му. Продължаваше да реве, призовавайки някой си Ейбръхам.

София кимна към него, после престана да ми обръща внимание и пак се зае с машинописа. Грийн беше огромен негър, някъде над метър и деветдесет, с масивен кокал и тежка мускулатура. Изглеждаше към петдесетгодишен, с прошарена брада и очила с червени рамки. Хвърли ми едно око, не каза нищо и отново закрачи по скърцащия под, продължавайки да вика Ейбръхам. Изчезна в отсрещния кабинет и след секунди се върна без въпросната личност. Пак ме погледна.

— Какво ще обичате?

Пристъпих към него и се представих.

— Много ми е приятно — излъга той. — Какво ви води насам?

— Девън Харди — казах аз.

Той се втренчи в мен за две-три секунди, после хвърли поглед към София, която бе потънала в работа. Кимна към кабинета си и аз го последвах в стая четири на четири без прозорци, където всеки квадратен сантиметър от пода бе затрупан с папки и оръфани правни издания.

Подадох му позлатената си служебна визитка и той се взря в нея с мрачна гримаса. После ми я върна и рече:

— На самарянин ли ще се правите?

— Не — казах аз, прибирайки картичката.

— Какво искате?

— Идвам с мир. Куршумът едва не отнесе и мен след мистър Харди.

— С него ли бяхте?

— Аха.

Той въздъхна дълбоко и лицето му се поразведри. Посочи единствения свободен стол откъм моята страна.

— Заповядайте. Само да не се изцапате.

Седнахме едновременно. Бях бръкнал дълбоко в джобовете на палтото и коленете ми докосваха бюрото. Радиаторът зад Грийн бучеше. Спогледахме се, после извърнахме очи. Аз бях посетителят. Налагаше се да кажа нещо. Но тай заговори пръв.

— Май денят ви е бил тежичък, а?

Дрезгавият му глас бе притихнал и ми се стори, че долавям съчувствие.

— Не чак толкова, колкото за Харди — рекох аз. — Видях името ви във вестника и реших да дойда.

— Не знам какво бих могъл да сторя.

— Смятате ли, че близките му ще заведат дело? Ако е тъй, може би трябва да си вървя.

— Няма близки, а и дело едва ли ще има. Ако река, мога да вдигна шум. Полицаят, дето го е застрелял, сигурно е бял, тъй че има начин да изкопча нещо от общината за обезщетение. Но не си падам по тоя тип забавления. — Той размаха ръка над бюрото си. — Бога ми, и бездруго съм затънал до гуша в работа.

— Изобщо не видях полицаия — казах аз и за пръв път осъзнах, че наистина е така.

— Не се бойте, процес няма да има. Затова ли дойдохте?

— Нямам представа защо дойдох. Тази сутрин седнах зад бюрото, сякаш нищо не се е случило, но не можех да разсъждавам. Излязох с колата. И ето ме тук.

Той бавно поклати глава, като че се мъчеше да проумее.

— Искате ли кафе?

— Не, благодаря. Добре ли познавахте мистър Харди?

— Да, Девън беше редовен клиент.

— Къде е сега?

— Вероятно в моргата на градската болница.

— Ако не се обадят роднини, какво ще стане с него?

— Общината погребва изоставените покойници на свои разноски. Викат му „бедняшко погребение“. Край стадион „Робърт Кенеди“ има гробище, там ги заравят накуп. Ще се смаете, ако ви кажа колко хора умират, без някой да ги потърси.

— Сигурно.

— Всъщност бихте се смаяли от всяка подробност за живота на бездомните.

Това бе камък в моята градина, но нямах настроение за разправии.

— Случайно да знаете дали е бил болен от СПИН?

Той отметна глава, заби поглед в тавана и се позамисли.

— Защо?

— Стоях точно зад него. Куршумът пръсна тила му. Цялото ми лице беше в кръв. Това е.

С тия думи напусках света на злодеите и се превръщах в обикновен бял досадник.

— Не вярвам да е имал СПИН.

— Проверяват ли ги, когато умрат?

— Бездомните ли?

— Да.

— Обикновено го правят. Но с Девън случаят е особен.

— Можете ли да разберете?

Грийн сви рамене и омекна още малко.

— Разбира се — каза той неохотно и извади писалка от джоба си.

— Затова ли сте тук? Страхувате се от СПИН?

— Вероятно и затова. Вие нямаше ли да се страхувате?

— Щях.

В този момент се появи Ейбръхам, дребен припрян човечец на около четирийсет години с типичния вид на служебен адвокат. Евреин с черна брада, очила с рогови рамки, смачкан блейзър, още по-смачкани кафеникави панталони и лъчезарния ореол на човек, който се мъчи да спаси целия свят. Не ми обърна внимание, а стопанинът на кабинета явно не си падаше по светските обноски.

— Прогнозата е за много сняг — рече Грийн. — Трябва да осигурим всички възможни приюти.

— Имам грижата — тросна се Ейбръхам и веднага излезе.

— Виждам, че сте заети — казах аз.

— Само това ли искахте? Кръвна проба.

— Май че да. Имате ли представа защо го направи?

Той свали червените очила, избърса ги с кърпичка, после разтърка очи.

— Беше душевноболен, както мнозина от тия хора. Няма как да не откачиш след години на улицата — пиян, друсан до припадък, бездомен в студа, подритван от полицаи и разни отрепки. А освен това ви имаше зъб.

— Задето сме го изгонили.

— Аха. Преди няколко месеца се настани в един изоставен склад на ъгъла на Ню Йорк и Флорида Авеню. Намериха отнякъде шперплат, разчистиха мястото и оформиха малки квартирки. За бездомници никак не беше зле — покрив над главата, течаща вода и тоалетни. Плащаха сто долара месечно на един бивш сутеньор, който ремонтира склада и разправяше, че е негов.

— Негов ли беше?

— Мисля, че да. — Грийн измъкна от камарата върху бюрото си една тънка папка и тя по чудо се оказа точно онази, която търсеше. Прелисти я набързо. — Тук обаче нещата се усложняват. Миналия месец складът е закупен от „Ривър Оукс“, голяма компания за търговия с недвижими имоти.

— И компанията е изхвърлила всички на улицата?

— Аха.

— Обзалагам се, че „Ривър Оукс“ ползва услугите на моята фирма.

— И няма да загубите.

— А защо става сложно?

— Чух слухове, че не са получили предупреждение за напускане. Хората твърдят, че са плащали наем на сводника и в такъв случай не може да става дума за самонастаняване. Били са пълноправни наематели.

— Не ги ли предупреждават при самонастаняване?

— Не. До болка позната история. Бездомниците се настаняват в някоя изоставена сграда и най-често им се разминава. Скоро решават, че къщата си е тяхна. Но ако собственикът се появи, има право да ги изхвърли без предупреждение. Те нямат абсолютно никакви права.

— Как е успял Девън Харди да открие нашата фирма?

— Кой знае? Той не беше глупав, ще знаете. Луд може би, но не и глупав.

— Познавате ли сводника?

— Да. Безнадеждна личност.

— Къде казахте, че е складът?

— Вече никъде. Миналата седмица го събориха.

Бях му загубил доста време. Той погледна часовника си, аз също. Разменихме си телефонните номера и обещахме да поддържаме връзка.

Мордекай Грийн бе сърдечен, чувствителен човек, който работеше по улиците, за да защитава тълпи от безименни клиенти. Неговата представа за законите изискваше повече душа, отколкото щях да имам когато и да било.

На излизане не погледнах София, защото и тя се престори, че не ме забелязва. Колата кротко ме чакаше до тротоара, вече покрита с два пръста сняг.

5

Движех се из града напосоки под гъстия снеговалеж. Не помнех откога не съм карал по столичните улици, без да гоня някое съвещание. Бях на топло и сухо в тежката си луксозна кола и просто следвах движението. Нямах къде да отида.

Артър сигурно бе побеснял, тъй че кантората отпаднаше за известно време; а и ако се върнех, поне стотина души щяха да наминат случайно с една и съща лицемерна реплика: „Здрасти, как си?“

Телефонът забръмча. Беше Поли и личеше, че е изпаднала в паника.

— Къде си?

— Кой пита?

— Много народ. Например Артър. Рудолф. Обади се още един журналист. Идваха клиенти за правен съвет. И Клер се обади от болницата.

— Какво иска?

— Тревожи се както всички останали.

— Добре съм, Поли. Казвай, че съм на лекар.

— Наистина ли?

— Не, но може и да отида. Какво рече Артър?

— Нищо. Рудолф се обади от негово име. Чакаха те.

— Нека си чакат.

Тя помълча, после изрече съвсем бавно:

— Добре. Кога ще наминеш?

— Не знам. Вероятно когато ми разреши лекарят. Защо не вземеш да се прибереш у дома, задава се снежна буря. Утре ще ти позвъня. — И прекъснах.

Рядко бях виждал апартамента на дневна светлина, а идеята да седя край камината и да гледам снега ми се стори непоносима. Ако пък заседнех в някоя кръчма, сигурно щях да осъмна.

Затова продължих да карам. Последвах потока на хората, бързащи да се приберат след работа към предградията в Мериленд и

Вирджиния, а сетне тръгнах обратно по безлюдните улици. Открих гробището край стадион „Робърт Кенеди“, където погребваха непотърсените покойници, след това отминах Методистката мисия на Седемнайсета улица, откъдето бе дошла снощната недокосната вечеря. Пресичах квартали, през които никога не бях минавал и едва ли щях да ги видя повторно.

Към четири градът опустя.

Небето притъмняваше, снегът се сгъсти още повече. Вече беше натрупал десетина сантиметра, а според прогнозите снеговалежът едва започваше.

Естествено, дори и снежна буря не можеше да попречи на „Дрейк и Суини“. Някои мои познати обожаваха късните часове и почивните дни, когато телефонът мълчи. Виелицата носеше мигове на блажен отдих от непрекъснатите досадни срещи и телефонни съвещания.

Във фоайето един пазач ми съобщи, че в три часа началството е пуснало секретарките и повечето сътрудници да си вървят. Отново потеглих нагоре с познатия асансьор.

Върху бюрото ми бяха подредени грижливо десетина розови листчета с телефонни обаждания, които изобщо не ме интересуваха. Седнах зад компютъра и се заех да преглеждам списъка на клиентите.

„Ривър Оукс“ се оказа компания от Деллауер, създадена през 1977 година и със седалище в Хагърстаун, щата Вирджиния. Беше частна, тъй че нямаше как да се добера до сериозни финансови сведения. Обслужваше ги някой си Н. Брейдън Чанс, за когото не бях и чувал.

Разрових се из богатите архивни данни. Чанс беше съдружник в отдел „Недвижими имоти“ някъде на четвъртия етаж. Възраст четирийсет и четири години, женен, завършил право в Дюк, дисертация в Гетисбърг — внушителна, но напълно нормална за нас биография.

Осемстотин адвокати завеждаха ден след ден нови дела и във фирмения компютър се поддържаха над трийсет и шест хиляди активни файла. За да сме сигурни например, че клонът в Ню Йорк не съди наш клиент от Чикаго, всеки нов файл се въвеждаше незабавно в информационната мрежа. В „Дрейк и Суини“ всеки адвокат, секретар и сътрудник разполагаше с личен компютър, който му осигуряваше незабавен достъп до всички файлове. Ако някой от нашите

пълномощни представители в Палм Бийч въртеше делата на богат клиент, аз можех преспокойно да натисна пет-шест клавиша и да узная какво точно върши.

На „Ривър Оукс“ имаше четирийсет и два файла, почти всички свързани с покупка на недвижими имоти. Чанс се споменаваше като адвокат по всяка от сделките. Имаше четири случая на принудително изваждане, три от тях миналата година. Първата част от проучването не ме затрудни.

На 31 януари „Ривър Оукс“ закупува недвижим имот на Флорида Авеню. Продавачът е корпорация ТАГ. На 4 февруари нашите клиенти изваждат принудително неопределен брой скитници от склад, разположен върху закупения терен — между тях, както вече знаех, и мистър Девън Харди, който бе взел цялата работа присърце и някак бе успял да издири адвокатите.

Записах си номера на файла и слязох на четвъртия етаж.

Никой не постъпва в голяма фирма с намерение да стане специалист по недвижими имоти. Има далеч по-престижни области, където човек да се утвърди. Воденето на дела в съдебната зала открай време стои начело и адвокатите в тази област винаги са били глезените чеда, поне в нашата фирма. Някои раздели на корпоративното право също привличат таланти — сливанията и закупуването на фирми все още се радват на популярност, не помръква и славата на застраховките. Моята специалност, антиръстово законодателство, се цени много високо. Данъчното право е ужасно заплетено, но познавачите му предизвикват всеобщо възхищение. Колкото до лобирането, тази работа е отвратителна, носи обаче такива печалби, че всяка столична фирма си има цял полк адвокати, готови всеки момент да пуснат малко смазка където трябва.

Но никой не почва работа с намерението да стане адвокат по недвижими имоти. Нямам представа как стигат дотам. Те всички са саможиви, сигурно тайно четат ситния шрифт в договорите за ипотеки и останалите адвокати ги гледат отвисоко.

* * *

В „Дрейк и Суини“ всеки адвокат държеше текущите документи под ключ в кабинета си. Само приключените дела бяха достъпни за цялата фирма. Никой не можеше да бъде принуден да покаже някое досие на колегата си, освен ако не го помолеше старши съдружник или член на Управителния съвет.

Делото за принудително изваждане, което търсех, все още се водеше като текущо и бях сигурен, че след случая с Мистър го пазят много добре.

Край секретарската стая видях някакъв сътрудник, наведен над куп ксерокопия, и го попитах къде мога да намеря кабинета на Брейдън Чанс. Той кимна към една отворена врата в дъното на коридора.

За моя изненада Чанс се оказа зад бюрото си. Създаваше впечатление за извънредно зает адвокат. Нахълтването ми го раздразни и имаше защо. Добрите фирмени обноски изискваха първо да си уговоря среща по телефона. Пет пари не давах за добрите обноски.

Не ме покани да седна. Все пак седнах и от това не му стана по-весело.

— Вие сте от заложиците — нервно каза той, след като ме разпозна.

— Да, така е.

— Сигурно е било ужасно.

— Минала работа. Човекът с пистолета, покойният мистър Харди, е бил изгонен от един склад на четвърти февруари. Ние ли го направихме?

— Да — отсече той. Беше готов за отбрана и предположих, че днес е прегледал внимателно цялото досие. Заедно с Артър и още някой от едрите риби. — Какво има?

— Случай на незаконно настаняване ли беше?

— И още как. Всички са незаконни. Клиентите ни опитваха да се отърват от тоя измет.

— Сигурен ли сте?

Той се изцъкли и челюстта му провисна. После успя да си поеме дъх.

— Какво точно искате?

— Може ли да видя папката?

— Не. Не ви засяга.

— Може и да ме засяга.

— Кой е вашият завеждащ отдел? — запита той и заплашително измъкна писалка, сякаш се готвеше да ме представи за обществено порицание.

— Рудолф Мейс.

Чанс записа името с едри букви. После рече:

— Много съм зает. Ще бъдете ли така добър да си тръгнете?

— Защо не мога да видя папката?

— Защото е моя и не разрешавам. Стига ли ви това?

— Може и да не ми стига.

— Друго няма да разберете. Напуснете веднага.

Той се изправи и посочи вратата с трепереща ръка. Усмихнах се и излязох.

Сътрудникът бе чул всичко и докато минавах край него, Двамата се спогледахме озадачено.

— Ама че задник — промълви той съвсем тихо, почти без глас.

Пак се усмихнах и кимнах. Задник и пълен глупак. Ако Чанс бе обяснил най-любезно, че Артър или някой друг от началството е наредил да държи досието под ключ, нямаше да се усъмня чак толкова. Но сега бе ясно като бял ден, че в папката има нещо.

Оставаше да се докопам до него.

* * *

При всичките клетъчни телефони, които имахме с Клер — в джоба, колата и чантичката, да не говорим за пейджърите, — връзката помежду ни би трябвало да е лесна работа. Но в нашия брак нищо не ставаше лесно. Най-сетне се засякохме около девет. Тя беше грохнала след един от онези работни дни, които неизбежно се оказваха далеч поизтощителни от моите. Отдавна въртяхме помежду си тая безсрамна игра — моята професия е по-важна от твоята, защото съм хирург (съответно адвокат).

Беше ми писнало от игрички. Усещах колко е доволна, че срещата със смъртта ме е потресла, че съм напуснал кантората, за да бродя по улиците. Без съмнение днес бе свършила повече работа от мен.

Тя имаше една цел — макар и жена, да стане най-великият неврохирург в страната, към който да се обръщат дори мъжете, когато вече няма надежда. Беше надарена с изключителен ум, свирепа решителност и огромна издръжливост. Тепърва щеше да погребее всички мъже конкуренти, както бавно погребваше мен, коравия маратонец от „Дрейк и Суини“. Надбягването вървеше към края си.

Караше спортна миата с ръчни скорости и се тревожех как ще се справи в лошото време. Свършваше работа след около час — точно колкото да стигна до болницата в Джорджтаун. Обещах да я взема и да потърсим някой ресторант. Ако не намерехме свободни места, щяхме да се задоволим със стандартното си меню — две порции китайска храна за вкъщи.

Взех да подреждам вестниците и дреболиите по бюрото си, като се мъчех да не гледам спретнатата купчинка текущи дела. Държах на бюрото си само десет — бях изкопирал тази система от Рудолф — и всекидневно ги разлиствах едно по едно. Всичко опираше до хонорарите. Челната десетка неизменно включваше най-богатите клиенти, независимо дали въпросът е спешен, или не. И това го бях взел от Рудолф.

От мен се очакваше годишно да начисля на клиентите сметки поне за две хиляди и петстотин часа. Това прави петдесет работни седмици по петдесет часа. Средният ми хонорар беше триста долара на час, тъй че носех на любимата фирма общо седемстотин и петдесет хиляди годишно. От тях ми плащаха сто и двацет хиляди плюс още трийсет за медицинска осигуровка, а двеста хиляди бяха за режийни. Останалите отиваха у съдружниците и в края на всяка година се разпределяха по ужасяващо сложна формула, която най-често ги караше да се хващат гуша за гуша.

Рядко се случваше някой съдружник да спечели по-малко от милион годишно, понякога стигаха и до два. А станех ли съдружник, то щеше да е за цял живот. Тъй че ако успеех на трийсет и пет години да издрапам догоре по бързата процедура, чакаха ме трийсет години велики печалби и несметно богатство.

Тази мечта държеше всички ни зад бюрата по всяко време на деня и нощта.

Драсках небрежно тия цифри — нещо, което върша редовно и подозирам, че всички други го правят, — когато иззвъня телефонът.

Беше Мордекай Грийн.

— Мистър Брок — любезно изрече той и гласът му се чуваше ясно, макар да долавях още някаква глъчка.

— Да. Майкъл, ако не възразяваш.

— Добре. Слушай, Майкъл, врътнах един-два телефона. Няма страшно. Кръвната проба е отрицателна.

— Благодаря.

— Няма защо. Просто си рекох, че сигурно искаш да го узнаеш час по-скоро.

— Благодаря — казах аз и дочух, че глъчката се засилва. — Къде си?

— В приют за бездомници. Щом завали сняг, прииждат толкова бързо, че едва успяваме да ги нахраним, затова сега сме на бойна нога. Трябва да бягам.

* * *

Бюрото беше от стар махагон, килимът персийски, креслата от разкошна пурпурна кожа, електрониката свръхмодерна и докато оглеждах изящно обзаведения си кабинет, за пръв път от години насам се запитах колко ли струва всичко това. Дали просто не гонехме голямата печалба? Защо се блъскахме ден след ден — за по-разкошен килим, за по-старинно бюро?

Седнал сред уютната топлина на великолепния кабинет, си мислех за Мордекай Грийн, който в момента доброволно жертваше времето си в някакъв претъпкан приют, за да раздава на измръзналите и гладните порции скромна храна, без съмнение заедно с по някоя топла дума и сърдечна усмивка.

И двамата бяхме завършили право, и двамата бяхме минали едни и същи изпити, и двамата знаехме наизуст сложните юридически термини. Донякъде си приличахме. Аз помагах на клиентите да поглъщат конкуренцията, за да прибавят нови нули към сметките си, и заради това щях да стана богат. Той помагаше на своите да намерят храна и топло легло.

Вгледах се в драсканиците по бележника си — печалби, години, път към богатството — и изведнъж ми стана тъжно. Такава безсрамна

и отявлена алчност.

Телефонът ме стресна.

— Защо си в кантората? — бавно запита Клер и всяка дума бе обвита в дебел слой лед.

Смаяно погледнах часовника.

— Ами... аз... един клиент се обади от Западното крайбрежие. Там не вали.

Май и друг път бях използвал тая лъжа. Все едно.

— Чакам, Майкъл. Пеш ли да си тръгна?

— Не. Тръгвам веднага.

И друг път я бях карал да ме чака. Това влизаше в играта — гледай колко съм претоварен.

Изтичах навън през виелицата, без изобщо да се тревожа, че съм съсипал поредната вечер.

6

Снегът най-сетне бе спрял. Двамата с Клер пиехме кафе край кухненския прозорец. Аз четях вестник под лъчите на яркото утринно слънце. Въпреки лошото време летищата още работеха.

— Дай да заминем за Флорида — предложих аз. — Още сега.

Тя ми отправи смразяващ поглед.

— За Флорида ли?

— Добре де, за Бахамите. Следобед можем да бъдем там.

— Няма начин.

— Има, разбира се. Няколко дни няма да ходя на работа, а...

— Защо няма да ходиш?

— Защото съм откачил, а при нас, щом някой бръмне, му дават кратка почивка.

— Ти си се побъркал.

— Знам. Всъщност е много забавно. Почват да ти угаждат, пипат те с кадифени ръкавици, ако трябва, и задника ти целуват. Нали и тях може да ги сполети.

Надбягването отново започна и тя отсече:

— Не мога.

Край на приказките. Беше каприз, а и знаех, че е претрупана със задължения. Докато отново разгръщах вестника, мина ми през ум, че съм постъпил жестоко, но не се засрамах. Тя не би тръгнала с мен при никакви обстоятелства.

Изведнъж Клер се разбърза — срещи, лекции, визитации, обичайното всекидневие на амбициозен хирург специализант. Мина под душа, облече се и бе готова за тръгване. Откарах я до болницата.

Докато пъплехме по заснежените улици, не разменихме и дума.

— Мисля да отскоча до Мемфис за ден-два — небрежно подхвърлих аз, когато спряхме пред главния вход на Резервоар стрийт.

— А, така ли — отвърна тя без следа от вълнение.

— Трябва да навестя нашите. Почти година не съм ги виждал. Мисля, че моментът е подходящ. Снегът ме потиска, а не ми се работи.

Бръмнал съм, нали разбираш.

— Добре, обаждай се — рече тя и отвори вратата. После я затвори — без целувки, без добра дума или тревога. Гледах я как изтича по тротоара и потъна в сградата.

Това бе краят. Чудех се как ще го кажа на майка си.

Родителите ми бяха малко над шейсет, съвсем здрави и усърдно се мъчеха да извлекат радост от ранното пенсиониране. Татко бе работил трийсет години като пилот в голяма авиокомпания. Мама беше банков служител. Работеха упорито, пестяха и ни осигуриха уютния живот на заможна семейство. Аз и двамата ми братя получихме образование в най-добрите частни училища.

Бяха стабилни хора, консервативни, патриотични, без лоши навици и страстно привързани един към друг. Посещаваха неделните църковни служби, парада на четвърти юли, веднъж седмично се отбиваха в ротарианския клуб и пътуваха по света когато си искаха.

От три години насам не можеха да преглътнат развода на брат ми Уорнър. Като прокурор в Атланта той се бе оженил за студентската си любов — дъщеря на наши познати от Мемфис. След второто дете бракът взе да издиша. Жена му получи родителските права и се пресели в Портланд. Ако всичко вървеше добре, нашите успяваха да видят внуците си веднъж годишно. Усърдно избягвах да говоря на тази тема.

Наех кола от мемфиската аерогара и подкарах на изток към просторните предградия, където живееха белите. Чернокожите разполагаха с града, белите — с периферията. Когато в някой крайградски квартал се заселеха негри, белите отстъпваха още по-настрани. Расите бягаха една от друга и Мемфис бавно пълзеше на изток.

Родителите ми живееха край игрището за голф, в нова къща, изградена така, че от всеки прозорец да има изглед към просторните ливади. Мразех това, защото игрището вечно гъмжеше от народ. Но си траех.

Бях се обадил от аерогарата, тъй че когато пристигнах, майка ми вече чакаше нетърпеливо. Баща ми беше някъде отзад на игрището.

— Изглеждаш ми уморен — каза тя след обичайната прегръдка и целувка. Винаги ме посрещаше с тия думи.

— Благодаря, мамо. Ти пък изглеждаш чудесно.

Не лъжех. Беше стройна и имаше великолепен загар от всекидневния тенис и слънчевите бани в местния клуб.

Тя направи чай с лед и седнахме да го изпием на дворчето, откъдето се виждаше как други пенсионери кръстосват игрището с електрокарчетата.

— Какво се е случило? — запита тя само след минута, още преди да бях отпил първата глътка.

— Нищо. Добре съм.

— Къде е Клер? Никога не се сецате да позвъните. Не съм я чувала от два месеца.

— Клер е добре, мамо. И двамата сме живи, здрави и затънали до уши в работа.

— Отделяте ли си достатъчно време?

— Не.

— Общувате ли изобщо?

— Понякога.

Тя се навъси с майчинска загриженост и вдигна очи към небето. После премина в атака.

— Неприятности ли имате?

— Да.

— Знаех си. Знаех си. Още като те чух по телефона, усетих, че нещо не е наред. Само да не се разведете и вие. Ходихте ли на брачни консултации?

— Не. Успокой топката.

— Тогава защо? Тя е чудесно момиче, Майкъл. Опитай се да се посветиш изцяло на брака.

— Мъчим се, мамо. Но не е лесно.

— Други връзки? Наркотици? Пиене? Хазарт? Има ли нещо такова?

— Не. Просто всеки си има отделен път. Аз работя по осемдесет часа седмично. Тя също.

— Щом е тъй, карай малко по-кратко. Щастиято не е в парите.

Гласът ѝ трепна едва доловимо и забелязах в очите ѝ влага.

— Съжالياвам, мамо. Добре поне, че нямаме деца.

Тя прехапа устни и се помъчи да бъде силна, но в душата ѝ всичко рухваше. Знаех точно какво си мисли: две внучета си отидоха, с третото ще се размина. Също както стана с развода на брат ми, щеше

да приеме това за личен провал. Все щеше да открие за какво да се упреква.

Не се нуждаех от съчувствие. За да насоча разговора към по-интересна тема, разказах за случая с Мистър, като гледах да не наблягам на преживяната опасност. Не знам дали мемфиските вестници бяха писали по въпроса, но във всеки случай родителите ми още не знаеха.

— Добре ли си? — запита тя с ужас.

— Естествено. Куршумът не ме улучи. Тук съм, както виждаш.

— Слава богу. Всъщност не за това питах... как си емоционално?

— Добре съм, мамо, нищо ми няма. Цял и невредим. От фирмата настояха да си взема два-три дни отпуск и реших да отскоча насам.

— Горкичкият. Първо Клер, а сега и това.

— Всичко е наред. Снощи имаше снежна буря, тъкмо време за малко почивка.

— Няма ли опасност за Клер?

— Не повече, отколкото за другите столичани. Тя изобщо не напуска болницата, вероятно най-безопасното място в цял Вашингтон.

— Толкова ме тревожите. Непрекъснато чета за престъпления. Вашингтон е много опасен град.

— Почти колкото Мемфис.

Зърнахме как една топка падна в дворчето и зачакахме да пристигне стопанинът ѝ. След малко някаква възпълна дама се дотъркаля с електрокарче, постоя две-три секунди над топката и накрая замахна с все сила.

Мама отиде да донесе още чай и да избърше сълзите си.

* * *

Не знам кого от родителите си разочаровах повече с това посещение. Майка ми искаше да ѝ осигурим здрави семейства и много внуци. Баща ми държеше неговите момчета да се катерят бързо по служебната стълбица и след тежкия труд да се радват на заслужен успех.

По-късно следобед двамата с него отидохме на игрището. Той играеше; аз пиех бира и управлявах електрокара. Все още не бях

проумял очарованието на голфа. След две студени бири езикът ми се развърза. На обяд вече бях разправил за Мистър и баща ми навярно смяташе, че просто съм кръшнал за ден-два, преди пак да се хвърля в борбата.

— До гуша ми е дошло от големите фирми, татко — казах аз, докато седяхме край третата дупка и чакахме четвъртата да се освободи. Бях изнервен и това ужасно ме дразнеше. В края на краищата ставаше дума за моя живот, а не за неговия.

— Какво искаш да кажеш с това?

— Искам да кажа, че ми писна от работа.

— Добре дошъл в реалния свят. Да не мислиш, че на работника в някоя фабрика не му писва да стои по цял ден до пресата? Ти поне ще забогатееш.

С тия думи едва не ме повали в нокаут още от първия рунд. Две дупки по-нататък, докато обикаляхме да търсим топката, той запита:

— Работата ли ще сменяш?

— Мисля по въпроса.

— И къде ще отидеш?

— Не знам. Рано е още. Не съм проучил нещата.

— Тогава откъде знаеш, че гроздето ще е по-сладко, като не си проучил?

Той вдигна топката и се отдалечи.

Докато баща ми продължаваше да играе, аз карах по тясната павирана пътека и се чудех защо този побелял мъж ме плаши толкова много. Беше накарал и тримата си синове да изберат ясна цел, да работят до изнемогване, да се стремят към висините и да отдават всичко в името на големите пари и американската мечта. И винаги плащаше за всичко, от което се нуждаехме.

Също като братята си, аз не бях роден с чувство за обществен дълг. Правехме дарения на църквата, защото Библията го препоръчва. Плащахме данъци на правителството, защото така повелява законът. Без съмнение от всичкото това даване трябва да бе излязло нещо добро и ние имахме някакъв принос. Политиката беше за ония, които искат и знаят как да играят играта, а освен това там с честност пари не се печелеха. Учеха ни да бъдем сред първите — колкото повече преуспяваме, толкова повече благоденствие ще донесем на обществото

по един или друг начин. Определяй си цели, труди се, играй почтено и ще постигнеш благополучие.

На петата дупка баща ми пропусна удар и мърморейки, се качи в електрокара.

— Може пък да не търся по-сладко грозде — казах аз.

— Защо просто не вземеш да изплюеш камъчето? — отсече той.

Както винаги се засрамах от малодушието си.

— Мисля за работа в защита на общественения интерес.

— Това пък какво е, по дяволите?

— Да работиш за общото благо без големи печалби.

— Ти да не си станал демократ? Май много се застоя във Вашингтон.

— Там има и доста републиканци. В момента те са на власт.

До следващата дупка пътувахме мълчаливо.

Баща ми беше добър играч, но сега удряше все по-неточно. Бях го разсеял. Докато тъпчеше ядосано из тревата, той каза:

— Значи на някакъв си пияница му пръснали черепа и сега трябва да променяш света. Така ли?

— Не беше пияница. Воювал е във Виетнам.

В ранните години на Виетнамската война баща ми бе пилотирал бомбардировач Б-52 и това му запуши устата. Но само за миг. Не смяташе да отстъпва.

— Значи от ония, а?

Не отговорих. Топката бе безнадеждно загубена, пък и той не се престараваше да я търси. Сложи нова, удари я зле и пак поехме напред.

— Неприятно ми е да те гледам как си съсипваш кариерата, сине — каза той. — Много труд си положил. След някоя и друга година ще станеш съдружник.

— Може би.

— Трябва ти малко почивка, това е.

Изглежда, никой не знаеше друго лекарство.

Отведох ги на вечеря в скъп ресторант. Усърдно избягвахме да говорим за Клер, моята кариера и внуците, с които рядко се виждаха. Побъбрихме за стари приятели и съседи. Наваксах с най-новите клюки, макар че изобщо не ме интересуваха.

Разделихме се в петък по пладне, четири часа преди полета, и аз отново поех към своя объркан столичен живот.

Естествено, когато в петък вечерта се прибрах, апартаментът бе празен, но с една нова подробност. Върху кухненската маса заварих бележка. Взимайки пример от мен, Клер бе решила да отскочи за ден-два до Провидънс. Не обясняваше защо. Молеше ме да позвъня, когато се върна.

Набрах номера на нейните родители и ги вдигнах от вечеря, С известни усилия успяхме да побързим около пет минути, при което установихме, че всички сме добре, в Мемфис са добре, както и в Провидънс, семействата са добре и Клер вероятно ще се прибере в неделя следобед.

Затворих телефона, сварих си кафе и го изпих в спалнята до прозореца, гледайки как долу колите едва пъплят по заснежената Пи Стрийт. Не личеше снегът да се топи.

Подозирах, че Клер е разказала на родителите си същата печална история, с която и аз бях обременил моите. Беше тъжно, странно, ала и някак съвсем естествено, че говорим открито със своите близки още преди сами да сме признали истината. Вече нямах сили да търпя това положение и твърдо реших в най-близко време, може би още в неделя, да седнем край кухненската маса и да поговорим открито. Щяхме да изложим на показ чувствата и страховете си, а след това несъмнено да обмислим как ще поемем всеки по своя път. Знаех, че тя го иска, не знаех само колко още може да изтърпи.

Репетирах думите, които щях да й кажа, докато почнаха да звучат убедително, после излязох на дълга разходка. Студът беше около дванайсет градуса под нулата и вятърът ме пронизваше през канадката. Минавах край хубави къщи и спретнати жилищни блокове, където щастливи семейства вечеряха, смееха се, радваха се на топлината. После излязох на Ем Стрийт, където гъмжеше от търсачи на развлечения. Ем Стрийт не стихва и в най-мразовитата петъчна вечер; баровете бяха претъпкани, в ресторантите трябваше да се чака за маса, кафенетата бяха пълни.

Нагазих до глезени в снега край витрината на някакъв танцов салон и се загледах как млади двойки пият и танцуват под звуците на блус. За пръв път в живота си не се чувствах млад. Бях на трийсет и две, но през последните седем години бях работил по-усърдно от двайсетгодишните. Чувствах се изморен — не стар, но отдавна прекрачил в средната възраст и си признах, че вече не съм свеж колежанин. Онези красиви момичета вътре нямаше и да ме погледнат.

Бях премръзнал, а снегът пак заваля. Купих сандвич, пъхнах го в джоба си и повлякох крака обратно към апартамента. Запалих огън в камината, сипах си питие и вечерях съвсем сам в полумрака.

Преди време отсъствието на Клер би ми дало повод да прекарам двата почивни дни в кантората, без да се чувствам виновен. Но сега, както седях до огъня, мисълта ми се стори отвратителна. Фирмата „Дрейк и Суини“ щеше да стърчи величаво и след като си отида, а клиентите и проблемите им, които в момента изглеждаха толкова важни, щяха да станат грижа на нови тълпи млади адвокатчета. Изчезването ми щеше да представлява нищожно, почти незабележимо раздрусване на служебната колесница. Някой друг щеше да седне на моето място още преди да изстине.

Някъде след девет телефонен звън ме изтръгна от дългия, мрачен унес, Мордекай Грийн се обаждаше от клетъчен телефон.

— Зает ли си? — гръмогласно запита той.

— Ами... всъщност не. Какво има?

— Застудя адски, отново вали и не ни достигат хора. Можещ ли да отделиш няколко часа?

— За какво?

— За работа. Трябва ни работна ръка. Приютите и безплатните кухни са претъпкани, а доброволците не достигат.

— Не знам дали ще мога.

— Знаеш ли как се маже филия с фъстъчено масло?

— Мисля, че да.

— Значи можеш.

— Добре, къде да дойда?

— Ние сме на десетина пресечки от службата. На ъгъла на Тринайсета и Евклид ще видиш отдясно жълта църква. Търси ни в мазето.

Издрасках упътването и с всяка дума ръката ми трепереше все по-силно, защото Мордекай ме викаше в зоната на бойните действия. Искаше ми се да попитам дали да не взема револвер. Чудех се дали е въоръжен. Но той беше чернокож, а аз не. Ами скъпоценната ми кола? Моят лексус?

— Записа ли? — изръмжа той след кратко мълчание.

— Аха. Идвам след двацет минути — храбро отвърнах аз, а сърцето ми вече подскачаше.

Преоблякох се с джинси, пуловер и скъпи туристически обувки. Извадих от портфейла си кредитните карти и повечето пари. На горната лавица в гардероба открих подплатено джинсове яке с петна от кафе и боя. Пазех го още от студентските години и като се повъртях с него пред огледалото, реших, че има надежда да мина незабелязан. Всъщност не беше така. Ако някой млад артист се появеше в този вид по кориците на списанията, моментално щеше да плъзне нова мода.

Отчаяно се нуждаех от бронирана жилетка. Изпитвах страх, ала въпреки всичко, когато заключих вратата и излязох навън под снега, изведнъж ме обзе странно вълнение.

Изобщо не срещнах очакваните автомобилни престрелки и улични банди. Засега улиците бяха пусти и безопасни благодарение на лошото време. Открих църквата и спрях на отсрещния паркинг. Външно напомняше малка катедрала — поне стогодишна и несъмнено изоставена от някогашното паство.

Зад ъгъла видях неколцина мъже да чакат сгушени пред една врата. Минах небрежно край тях, сякаш знаех точно къде отивам, и влязох в света на бездомните.

Ужасно ми се искаше да продължа с бодра стъпка, да се преструвам, че не ми е за първи път и сега бързам за работа, но в първия миг просто се вцепених. Зяпнах от смайване от невероятния брой бедняци, натъпкани в подземията. Едни лежаха на пода и се мъчеха да заспят. Други седяха на групички и разговаряха тихо. Трети се хранеха край дългите маси, а за които нямаше място, вършеха същото на сгъваеми столове. Всеки квадратен сантиметър около стените бе зает от седящи хора, подпрели гърбове върху голия бетон. Тук-там плачеха или играеха малки деца, а майките гледаха да ги държат около себе си. Отявлени пияници хъркаха шумно, без да

обръщат внимание на глъчката. Доброволци се промъкваха през навалищата, раздавайки одеяла и ябълки.

Кухнята в дъното беше най-оживена — там приготвяха и раздаваха храната. Зърнах как Мордекай налива ябълков сок в картонени чашки и през цялото време говори. Пред масите за раздаване чакаха търпеливи опашки.

В залата беше топло и разните миризми и аромати заедно с полъха от газовите горелки се смесваха в някакъв тежък, но не особено неприятен мирис. Един бездомник, навлечен досуц като Мистър, се блъсна в мен и разбрах, че е време да се размърдам.

Тръгнах право към Мордекай, който ме посрещна с искрена радост. Стиснахме си ръце като стари приятели и той ми представи двама доброволци, чиито имена чувах за пръв път.

— Същинска лудница — рече Мордекай. — Щом завали сняг и стане студено, значи има да работим до утре. Грабвай онзи хляб.

Той посочи един поднос с филии бял хляб. Взех го и заедно тръгнахме към близката маса.

— Много е сложно. Тук имаш салам, тук горчица, а там майонеза. Половината сандвичи правиш с горчица, половината с майонеза и слагаш резен салам между две намазани филии. От време на време може да правиш и по десетина с фъстъчено масло. Разбра ли?

— Аха.

— Схватливо момче си.

Той ме тупна по рамото и изчезна.

Набързо измайсторих десет сандвича и реших, че съм сръчен. После забавих темпото и почнах да наблюдавам хората, които чакаха на опашка с приведени глави, но все се озъртаха към храната. Даваха им картонена чинийка, пластмасова купичка, лъжица и салфетка. Докато влачеха нозе напред, купичката се напълваше със супа, върху чинията изникваше сандвич, после ябълка и курабийка. Накрая ги чакаше чаша ябълков сок.

Повечето от тях тихо благодаряха на доброволеца, който им даваше сока, сетне отстъпваха настрана, стискайки предпазливо чинията и купичката. Дори децата притихваха и много внимаваха за храната.

Стори ми се, че повечето ядат бавно, за да се насладят на топлината и чувството за храна върху езика си, на аромата в ноздрите

си. Други лапаха колкото се може по-бързо.

До мен имаше кухненска газова печка с четири горелки и върху всяка вреше голяма тенджера супа. Масата зад нея беше отрупана с целина, моркови, лук, домати и цели пилета. Някакъв доброволец свирепо ги кълцаше и разфасоваше с грамаден нож. Други двама обслужваха печката. Неколцина пренасяха храна към масите за сервиране. Засега бях сам на сандвичите.

— Трябват ни още сандвичи с фъстъчено масло — обяви Мордекай, когато се върна в кухнята. Бръкна под масата и извади грамаден бидон с фъстъчено масло. — Ще се справиш ли?

— Факир съм — отвърнах аз.

Той ме погледа как работя. За момент опашката изгъня; можехме да поприказваме.

— Мислех, че си адвокат — рекох аз, продължавайки да мажа.

— Първо съм човек и чак след това адвокат. Има начин да съчетаеш и двете... не мажи толкова много. Трябва да икономисваме.

— Откъде е храната?

— От централния склад. Всичко това е дарение. Тая вечер сме късметлии, имаме пилешко. Смята се за деликатес. Обикновено докарват само зеленчуци.

— Хлябът не изглежда много пресен.

— Да, но е безплатен. Вчерашните остатъци от една голяма пекарна. Ако искаш, вземи си сандвич.

— Благодаря, вечерял съм. Ти тук ли се храниш?

— Рядко.

По талията му личеше, че едва ли кара само на диета от зеленчуци и ябълки. Той седна на ръба на масата и се загледа в тълпата.

— За пръв път ли посещаваш приют?

— Аха.

— Каква е първата дума, която ти хрумва?

— Безнадеждно.

— Така и очаквах. Но ще свикнеш.

— Колко хора живеят тук?

— Нито един. Това е приют само за извънредни случаи. Кухнята работи всеки ден за обяд и вечеря, но по принцип не подслоняваме

хора. Стане ли много студено, църквата проявява милосърдие и ги приема.

Помъчих се да осъзная това.

— В такъв случай къде живеят?

— Някои се самонастаняват където им падне. Живеят в изоставени сгради и това е голям късмет. Други живеят на улицата — из паркове, по автогари, под мостовете. Докато времето е поносимо, могат да оцелеят. Тази нощ биха премръзнали.

— А къде са приютите?

— Пръснати са из целия град. Общо са около дваайсет — половината финансирани от частни фондове, другата половина от общината, която вече се кани да закрие два заради новия бюджет.

— Колко легла?

— Приблизително пет хиляди.

— За колко бездомници?

— Въпросът е спорен, защото тия приятели не са лесни за преброяване. По моя преценка към десет хиляди.

— Десет хиляди?

— Да, и то само ако броим истинските бездомници. Вероятно още дваайсетина хиляди живеят по приятели и познати, само на крачка от улицата.

— Значи поне пет хиляди остават под открито небе? — недоверчиво запитах аз.

— По най-скромна сметка.

Един доброволец дотича за сандвичи. Мордекай ми помогна да направим още десетина. После спряхме и отново загледахме тълпата. Вратата се отвори и в залата бавно влезе млада жена с пеленаче на ръце, следвана от три невръстни деца — едното по шорти, с разноцветни чорапи и без обувки. Беше наметнато с хавлия. Другите две поне имаха обувки, но с дрехите бяха още по-зле.

Бебето изглеждаше заспало.

Майката беше като замаяна и щом пристъпи в мазето, взе да се колебае накъде да тръгне. Около масите нямаше свободни места. Тя поведе своята челяд към храната и двама усмихнати доброволци побързаха да ѝ помогнат. Единият ги настани в ъгъла близо до кухнята и почна да им сервира, а другият донесе одеяла.

Двамата с Мордекай гледахме тъжната сцена. Мъчех се да не проявявам излишно любопитство, но какво значение имаше в края на краищата?

— Какво ще стане с нея, когато бурята свърши? — запитах аз.

— Кой знае? Защо не я попиташ?

Изчервих се. Още не бях готов да си изцапам ръцете.

— Членуваш ли в столичния адвокатски съюз? — запита Мордекай.

— Има такова нещо. Защо?

— Просто питам. Съюзът често ни помага на доброволни начала. Води наши дела безплатно.

Нямах никакво намерение да се хващам на въдицата.

— Водя само дела със смъртни присъди — гордо отвърнах аз.

Лъжех, но не съвсем. Преди четири години бях помогнал на един колега по делото на някакъв смъртник в Тексас. Нашата фирма гръмогласно тръбеше за благотворителност, но тежко на онзи, който занемареше заради нея тлъстите хонорари.

Продължавахме да гледаме майката и четирите ѝ деца. Двамата малчугани излапаха курабийките, докато чакаха супата да изстине. Майката изглеждаше или изнемощяла, или дрогирана.

— Има ли място, където би могла да се настани още сега? — запитах аз.

— Едва ли — небрежно отвърна Мордекай, поклащайки масивните си крака. — Във вчерашния списък на чакащите за извънреден подслон имаше петстотин имена.

— Извънреден подслон ли?

— Аха. Има един зимен приют, който кметството благоволява да отвори, когато температурите паднат под нулата. Това може да е единственият ѝ шанс, сигурен съм обаче, че тази вечер ще бъде претъпкан. А щом се запролети, общината великодушно закрива приюта.

Помощникът на готвача изчезна нанякъде и тъй като бях най-близкият свободен доброволец, моментално ме впрегнаха в работа. Докато Мордекай мажеше сандвичи, аз цял час кълцах целина, лук и моркови под зоркия поглед на мис Доли, една от основателките на църквата, която вече единайсет години се грижеше за гладните и бездомните. Тук беше нейната кухня. За мен бе чест да помагам и по

някое време узнах, че режа целината много на едро. Побързах да се поправа. Мис Доли носеше безупречно бяла престилка и се гордееше с работата си.

— Свикнахте ли да гледате тия хора? — запитах я аз.

Стояхме пред печката и се заслушвахме, защото нейде в мазето бе избухнала свада. Мордекай и свещеникът побързаха Да въдворят ред. Избърса ръцете си с кърпа.

— Всеки път ми се къса сърцето. Но в Притчите е казано: „Всеки ще бъде благословен, защото дава на бедните“ — обърна се към мен: — Пилето е готово.

— Какво означава това?

— Че сваляш пилето от печката, изсипваш бульона в онази тенджерата, изчакваш месото да изстине и го обезкостяваш.

Виждаше се че е цяло изкуство да обезкостяваш пиле, по системата на мис Доли.

Докато приключи, пръстите ми едва не се покриха с мехури.

8

Мордекай ме поведе по стълбището към преддверието.

— Внимавай къде стъпваш — изрече той почти шепнешком, докато минавахме през въртящата се врата към храма.

Вътре цареше полумрак, защото навсякъде имаше хора, опитващи се да заспят. Едни лежаха по пейките и хъркаха. Други се бяха свили отдолу, а майките се мъчеха да усмирят плачещите деца. Трети се гушеха в проходите, оставяйки само тясна пътека, по която се промъкнахме към амвона. Местата за хористи също бяха претъпкани.

— Малко църкви се съгласяват да приемат бездомници — прошепна Мордекай, когато застанахме до олтара и огледахме отрупаните скамейки.

Напълно ги разбирах.

— А какво става в неделя? — запитах аз шепнешком.

— Зависи от времето. Тукашният свещеник е от нашите. Понякога отменя богослужението, за да не ги прогони навън.

Не бях сигурен какво означава това „нашите“, но не се чувствах един от тях. Откъм тавана долетя скърцане и едва сега осъзнах, че над нас има полукръгъл балкон. Присвих очи и бавно различих ново човешко гъмжило, струпано по скамейките горе. Мордекай също погледна натам.

— Колко хора... — измънках аз и млъкнах, защото не знаех как да довърша.

— Не ги броим. Просто им даваме храна и подслон.

Порив на вятъра разтърси стените на сградата и прозорците задрънчаха. В храма беше доста по-хладно, отколкото в подземиято. Промъкнахме се на пръсти между телата и излязохме през вратата до органа.

Наближаваше единайсет. Мазето все още беше претъпкано, но опашките вече ги нямаше.

— Следвай ме — каза Мордекай. Взе пластмасова купа и я подаде на един доброволец. — Да те видим как готвиш — добави той с

усмивка.

Седнахме на една сгъваема маса сред навалищата, рамо до рамо със скитниците. Мордекай най-спокойно ядеше и бърбеше, сякаш всичко вървеше чудесно; само че аз не изпитвах същото. Въртях лъжица из супата, която благодарение на мис Доли беше наистина вкусна, но не можех да преглътна факта, че аз, Майкъл Брок, заможно бяло момче от Мемфис с университетско образование и работа в „Дрейк и Суини“, седя между бездомните в мазето на някаква църква наред северозападните столични квартали. Досега бях видял само едно бяло лице — някакъв алкохолик на средна възраст, който хапна надве-натри и изхвъркна навън.

Сигурен бях, че колата ми е изчезнала, че изляза ли от сградата, ще живея не повече от пет минути. Мислено се зарекох да не изпускам Мордекай от очи и да си тръгна само заедно с него, колкото и да остане.

— Хубава супа — заяви той и побърза да обясни: — Не винаги е еднаква. Зависи с какво разполагаме. А и в разните кухни имат различни рецепти.

— Онзи ден в столовата на Марта ядох фиде — съобщи отдясно един човечец, чийто лакът бе по-близо до чинията ми от моя собствен.

Мордекай се престори на смаян.

— Фиде? В супата?

— Аха. Поне веднъж месечно слагат фиде. Ама вече всички го знаят, та трудно се намират места.

Не знаех дали се шегува, или не, но в очите му зърнах весели пламъчета. И наистина изглеждаше смешно — бездомник да се оплаква от липсата на места в любимата си благотворителна кухня.

— Едва намерих маса — колко пъти бях чувал подобни думи от приятели в Джорджтаун?

Мордекай се усмихна и запита човека:

— Как се казваш?

Тепърва щях да узная, че той винаги държи да запомни хората не само по физиономия, но и по име. Любимите му бездомници бяха не само жертви; те бяха неговият народ.

За мен любопитството също беше естествено. Искях да разбера как хората стават бездомници. Какво бе съсипало всемогъщата ни

система за обществено осигуряване, та хората да обедняват дотам, че да спят под мостовете?

— Викат ми Каналин — рече човекът, дъвчейки едно от едрите ми кубчета целина.

— Каналин ли? — изненада се Мордекай.

— Каналии — повтори онзи.

— Ами фамилията?

— Нямам си. Много съм беден.

— Кой те е нарекъл Каналин?

— Мамичка.

— На колко години си бил тогава?

— Около пет.

— А защо Каналин?

— Щото имахме бебе, пък то не млъкваше, все врецеше и не можехме да заспим. Дадох му да си пийне малко „Каналин“. Нали знаеш, дето отпушват мивките с него.

Докато разправяше тази история, той разбъркваше супата. Личеше, че многократно е репетирал, и не вярвах на нито една негова дума. Но другите слушаха и той говореше с удоволствие.

— Какво стана с бебето? — запита Мордекай, като се правеше на безразличен.

— Умря.

— Било ти е братче — рече Мордекай.

— Тц. Сестричка.

— Ясно. Значи уби сестричката си.

— Да, ама после спяхме като къпани.

Мордекай ми намигна, сякаш всеки ден слушаше подобни истории.

— Къде живееш, Каналин? — запитах аз.

— Тук, във Вашингтон.

— Къде спиш? — поправи ме Мордекай.

— Където заваря. Сума ти богати жени ми плащат, за да им правя компания.

На двамата мъже от другата му страна им стана забавно. Единият изсумтя, другият се разсмя.

— А къде си получаваш пощата? — запита Мордекай.

— До поискване — каза Каналина. Явно имаше готов отговор на всеки въпрос, тъй че престанахме да го разпитваме.

След като изгаси голямата печка, мис Доли направи кафе за доброволците. Наоколо бездомниците се готвеха за нощувка.

Двамата с Мордекай седяхме до масата в мрачната кухня, пиехме кафе и гледахме през широкото гише за сервиране към множеството от сгушени хора.

— Кога си тръгваш? — запитах аз.

Той сви рамене.

— Зависи. Събереш ли стотина души от този сорт на едно място, все нещо се случва. Отчето ще е по-спокоен, ако остана.

— Цяла нощ?

— Не ми е за пръв път.

Не бях предвидил да спя сред тия хора. Но и не възнамерявах да изляза навън без закрилата на Мордекай.

— Можеш да си вървиш когато поискаш — каза той.

Разполагах с твърде ограничен брой възможности и най-лошата от тях беше да си тръгна. Полунощ в петък срещу събота по вашингтонските улици. Бяло момче, лъскава кола. Дори и в тоя сняг не ми се вярваше да оцелея.

— Семееен ли си? — запитах аз.

— Да. Жена ми е секретарка в Министерството на труда. Имаме три момчета. Единият учи в колеж, другият е в армията. — Гласът му заглъхна, преди да стигне до третия. Предпочетох да не разпитвам. — А един загубихме преди десет години. Улични банди.

— Съжалявам.

— Ами ти?

— Женен, без деца.

За пръв път от няколко часа насам си помислих за Клер. Как би реагирала, ако знаеше къде съм? Досега и двамата не бяхме отделяли време за каквото и да било, свързано поне отчасти с някаква благотворителност.

Щеше да промърмори „наистина е превъртял“ или нещо подобно.

Нейна си работа.

— Какво работи жена ти? — запита Мордекай колкото да върви приказката.

— Специализира хирургия в Джорджтаун.

— Нагоре сте тръгнали, а? Ти ще ставаш съдружник в голяма фирма, тя хирург. Американската мечта в действие.

— Тъй излиза.

Отецът изникна като по магия и придърпа Мордекай да си шушукат в дъното на кухнята. Взех от една паница четири курабийки и тръгнах към ъгъла, където младата майка дремеше седнала, с възглавница зад главата и пеленачето в скута. Малчуганите бяха завити с одеяла и не помръдваха. Но най-голямото хлапе още не спеше.

Клекнах до него и му подадох курабийка. Грабна я с грейнали очи. Гледах го как се наслаждава на всяка хапка; щом свърши, веднага поиска още. Беше дребно и мършаво, едва ли имаше повече от четири години.

Главата на майката клюмна и тя подскочи. Огледа ме с уморени, печални очи, после разбра, че се правя на Дядо Коледа. Усмихна се немощно и оправи възглавницата.

— Как се казваш? — прошепнах аз на момченцето. След две курабийки бяхме приятели до гроб.

— Онтарио — изрече то бавно и глухо.

— На колко години си?

То вдигна четири пръста, сви единия, после пак го изпъна.

— Четири ли?

Детето кимна и протегна ръка за курабийка. С радост му я подадох. Бих му дал всичко на този свят.

— Къде спите? — прошепнах аз.

— В една кола — отвърна то също шепнешком.

Трябвах ми няколко секунди, за да проумея. Нямах представа какво още да питам. То не се интересуваше от разговора — курабийката го вълнуваше повече. Бях задал три въпроса и получих три откровени отговора. Живееха в кола. Искаше ми се незабавно да хукна при Мордекай и да го питам какво се прави, когато срещнеш хора, живеещи в кола, но вместо това продължих да се усмихвам на Онтарио. Той също ми се усмихна. Накрая попита:

— Имаш ли още ябълков сок?

— Колкото щеш — рекох аз и отидох в кухнята да наляя две чаши.

Онтарио изгълта първата на един дъх. Подадох му втората и запитах:

— А сега какво ще кажеш?

— Благодаря — рече той и протегна ръка за курабийка.

* * *

Намерих сгъваем стол и се настаних до Онтарио с гръб към стената. От време на време мазето притихваше, но никога докрай. Хората без легла не спят спокойно. Понякога се налагаше Мордекай да си проправя път между налягалите, за да усмири припламнала свада. Беше тъй едър и внушителен, че никой не дръзваше да оспори авторитета му.

След като още веднъж си напълни коремчето, Онтарио задряма, отпуснал главица върху коленете на майка си. Аз отскочих на пръсти до кухнята, сипах си още едно кафе и се върнах на стола в ъгъла.

В този момент бебето нададе вой. Жалното му гласче кълтеше с поразителна мощ и направо разтърсваше цялото подземие. Майката беше замаяна, уморена и ядосана, че я буди от сън. Рече му да млъква, после го подпря на рамото си и взе да люшка напред-назад. Бебето зарева още по-силно и откъм околните долетя гневно мърморене.

Без дори да помисля каква глупост върша, аз протегнах ръце и поех детето, като се усмихвах на майката. Исках да спечеля доверието й. Тя изобщо не ме погледна. Беше доволна, че има кой да я отърве от него.

Детето беше леко като перушинка и мокро до кости. Открих това, когато опрях главичката му върху рамото си и го потупах по дупето. Отправих се към кухнята в отчаян търсене на Мордекай или някой друг доброволец, който да ми помогне. Мис Доли си бе тръгнала преди час.

За мое облекчение и изненада детето притихна, докато обикалях около печката, гуках и дирех суха кърпа или нещо подобно. Ръката ми беше подгизнала.

Къде се намирах? Какво вършех, по дяволите? Какво биха си помислили всички приятели, ако ме зърнеха как припявам в тъмната кухня на някакво улично бебе и се моля да е само подмокрено?

Не долавях противна миризма, но бях сигурен, че усещам как въшките лазят от неговата глава към моята. Изневиделица моят скъп приятел Мордекай изникна наблизко и щракна лампата.

— Колко мило — рече той.

— Имаме ли пелени? — прошушнах аз.

— Свършило ли е голямата работа? — доволно попита той, пристъпвайки към шкафовете.

— Не знам. Само побързай.

Той измъкна пакет памперси и аз му поверих детето. Върху лявото рамо на джинсовото ми яке имаше голямо влажно петно. Мордекай с изумителна сръчност положи бебето върху кухненската маса, свали мократа пелена, при което разбрахме, че е момиченце, избърса детето с нещо, сложи му сух памперс и ми го върна.

— Ето ти я — гордо каза той. — Като новичка.

— Това не го преподават в университета — отвърнах аз и поех детето.

Около час крачих напред-назад, докато бебето най-сетне заспа. После го завих с якето и лекичко го оставих между майката и Онтарио.

Наближаваше три часа в събота сутринта и трябваше да си вървя. Новоизлюпената ми съвест едва ли щеше да издържи повече натоварване. Мордекай ме изпрати до улицата, благодари за съдействието и ме пусна в нощта без горна дреха. На колата ѝ нямаше нищо, само дете беше отрупана с пресен сняг.

Докато се отдалечавах, Мордекай стоеше до църквата и ме гледаше.

9

След сблъсъка ми с Мистър във вторник не бях начислил и един час хонорар за скъпата ни фирма. За последните пет години имах средно по двеста на месец, което прави осем часа дневно при шестдневна работна седмица плюс още нещо отгоре. В „Дрейк и Суини“ не биваше да прахосваме нито ден и незаплатените часове се брояха на пръсти. В редките случаи, когато изоставах от графика, работех по дванайсет часа всяка събота, а понякога жертвах и неделния ден. Нищо чудно, че Клер потърси спасение в медицината.

Докато зяпах тавана в късното съботно утро, безделието едва не ме вцепени. Не исках да ходя в кантората. Мисълта просто ме отвращаваше. Боях се от спретнатата редица розови телефонни известия, които Поли бе сложила върху бюрото ми, от съобщенията на висшето началство да се обадя как съм със здравето, от бърбенето на любопитни клюкари и неизбежните въпроси, идващи както от искрено загрижени приятели, така и от хора, които не дават пукната пара за мен. А най-много ме плашеше работата. Нашите дела бяха дълги и заплетени, досиетата толкова дебели, че трябваше да ги слагам не в папки, а в кутии... пък и какъв смисъл имаше. Една милиардерска компания съди друга. И стотина адвокати около схватката бълват книжна продукция.

Трябваше да си призная, че никога не съм обичал тази работа. Тя бе само средство за постигане на целта ми. Ако работех яростно, ако станех същински факир в дадена област, някой ден щяха да ме търсят от всички страни. Все едно дали практикувам данъчно, трудово или наказателно право. На кого ли са му притрябвали антитръстови закони?

С огромно усилие на волята станах от леглото и отидох да се изкъпя.

Закусих зад волана с чаша силно кафе и кифличка от пекарната на Ем Стрийт. Запитах се какво ли е закусвал Онтарио, после си

наредих да прекратя самоизмъчването. Имах правото да ям, без да се чувствам виновен, но храната губеше всякакъв смисъл.

По радиото обещаха максимални температури до седем градуса под нулата, минимални около минус осемнайсет и спиране на снеговалежа до края на седмицата.

Успях да прекося фойето без общуване с ближните по професия. Но докато влизах в асансьора, Брус някой си от втория етаж пристъпи зад мен и мрачно подхвърли:

— Как си, мой човек?

— Чудесно — отвърнах аз. — А ти?

— Добре съм. Виж какво, всички сме с теб. Дръж се.

Кимнах, сякаш изцяло разчитах на неговата подкрепа.

За щастие той слезе на втория етаж, но не пропусна да ме удостои с мъжко потупване по рамото. Побъркай ги, Брус. Вече бях бракувана стока. Докато минавах край бюрото на мадам Дъовие и заседателната зала, неволно забавих крачка. Продължих по мраморния коридор, добрах се до кабинета и изтощен рухнах в коженото кресло.

Поли имаше няколко начина за предаване на известия. Ако бях отговарял усърдно на всяко обаждане и тя преценеше усилията ми за задоволителни, оставяше край телефона само една-две хартийки. Но ако се помайвах и това я раздразнеше, с най-голямо удоволствие разполагаше всичко наред бюрото ми — същинско море от розови листчета, старателно сортирани по реда на пристигане. Този път бях решил твърдо да си изпия кафето на спокойствие, без да се поддавам на натиска, тъй че когато намина Рудолф, още седях зад бюрото, стисках чашката с две ръце и се взирах в пустотата като човек, изправен над бездна.

* * *

Вероятно го бяха уведомили шпионите — някой бдителен сътрудник или пък Брус от асансьора. А може би цялата фирма ме дебнеше. Не. Имах си и друга работа.

— Здравсти, Майк — отсечено поздрави той, после седна, кръстоса крака и се приготви за сериозен разговор.

— Здравсти, Руди — рекох аз.

За пръв път го наричах Руди. Досега винаги му казвах Рудолф. Беше Руди единствено за съдружниците и поредната си съпруга.

— Къде се загуби? — попита той без следа от съчувствие в гласа.

— Бях в Мемфис.

— В Мемфис ли?

— Аха. Трябваше да навестя родителите си. Пък и семейният психиатър е там.

— Психиатър ли?

— Да, държа ме два дни под наблюдение.

— Под наблюдение?

— Точно тъй, в една от ония малки префърцунени клиники, дето са с персийски килими и за вечеря сервират съомга. Хилядарка на ден.

— Два дни? Държали са те два дни?

— Аха.

Лъжех най-безсрамно и окото ми не мигваше. Когато реши, фирмата може да бъде жестока, дори безмилостна, а в момента не ми се слушаше конско от Рудолф. Той само изпълняваше заповедите на голямото началство и щеше да му докладва броени минути след като се разделим. Ако успеех да го размекна, докладът щеше да бъде снизходителен и да успокои едрите риби. А това значеше по-спокоен живот, поне на първо време.

— Трябваше да позвъниш на някого — каза той все още строго, но ледът вече се пукаше.

— Недей така, Рудолф. Бях под ключ. Никакви телефони.

Вложих в гласа си тъкмо толкова горест, колкото да го размекна. След дълго мълчание той запитва:

— Добре ли си?

— Направо отлично.

— Значи отлично?

— Тъй каза докторът.

— Сто на сто?

— Сто и десет на сто. Няма проблеми, Рудолф. Трябваше ми малко почивка, това е. Чувствам се великолепно. Вече пак настъпих педала.

Друго не му и трябваше. Той се усмихна, видимо се отпусна и рече:

— Затънали сме до гуша в работа.

— Знам. Чакам я с нетърпение.

Рудолф буквално хукна към коридора. Щеше да грабне най-близкия телефон и да докладва, че едно от множеството впрегатни добичета на фирмата отново надява хомота.

Заклучих вратата, изгасих лампите и цял час полагах мъчителни усилия да отрупам бюрото си с документи и записки. Всъщност нищо не свърших, но поне запълвах работното време.

Накрая не издържах, натъпках известията в джоба си и излязох. Измъкнах се незабелязано.

Спрях пред една голяма дрогерия с намалени цени на Масачусетс Авеню и напазарувах с огромно удоволствие. Шоколад и дребни играчки за малчуганите, сапун и тоалетни принадлежности за всички, различни номера детски чорапи и клинове. Голям кашон памперси. Никога не бях прахосвал двеста долара с такава радост.

Бях готов да похарча колкото се наложи, за да им осигуря топло жилище. Нямах нищо против да ги настаня в мотел за цял месец. Скоро щяха да станат мои клиенти и тогава щях да съдя до дупка всеки, който ми падне, докато получат сваятна квартира. Направо изгарях от нетърпение.

Спрях срещу църквата и сега бях по-спокоен, отколкото снощи, но все пак ме присвиваше под лъжичката. Благоразумно оставих багажа в колата. Ако влезех натоварен като Дядо Коледа, сигурно щях да предизвикам бунт. Възнамерявах да си тръгна със семейството, да ги настаня в някой мотел, да ги изчистя, изкъпя и дезинфекцирам, после да ги нахраня до пръсване, да им осигуря медицински преглед, евентуално да отскочим до магазина за обувки и топли дрехи, а след това пак да ги нахраня. Не ми пукаше колко ще струва и колко време може да ми отнеме.

Не ми пукаше и за хората, дето щяха да си рекат, че съм просто един богат бял негодник, тръгнал да си изкупи греховете.

Мис Доли ме посрещна с радост. Поздрави и веднага посочи към куп зеленчуци, които се нуждаеха от белене. Най-напред обаче потърсих близките на Онтарио и не ги открих. Не бяха на снощното място, затова обиколих цялото подземие, като прекрачвах над десетки бездомници. Нямаше ги и горе, в църквата, нито пък на балкона.

Докато белех картофи, побъбрих с мис Доли. Тя си спомняше снощното семейство, но каза, че когато пристигнала около девет

сутринта, вече ги нямало.

— Къде ли може да са отишли? — зачудих се аз.

— Скъпи, тия хора са вечно в движение. Обикалят от кухня на кухня, от приют на приют. Може да е чула, че в Брайтуд сервираат сирене или пък някъде раздават одеяла.

Може дори да се е хванала на работа в „Макдоналдс“, а децата да е оставила при сестра си. Знае ли някой... Никога не стоят на едно място.

Никак не ми се вярваше майката на Онтарио да си е намерила работа, но не смеех да споря с мис Доли в нейната собствена кухня.

Мордекай пристигна тъкмо когато почваха да се оформят опашките за обяд. Видях го пръв и когато ме забеляза на свой ред, той се усмихна с цялото си лице.

На сандвичите сложиха друг доброволец. Ние с Мордекай отидохме да сервираме — загребахме с черпаци от тенджерите и пълнехме пластмасови купички. Това също се оказа цяло изкуство. Препълваш ли купичките, току-виж, скоро лъснало дъното на казана. Прекаляваш ли със зеленчуците, остава ти само гола водица. Мордекай бе усвоил системата още преди години; аз трябваше да изтърпя доста свирепи погледи, докато накрая привикнах. Мордекай имаше за всекиго по някоя добра дума — здравей, добро утро, как си, радвам се пак да те видя. Някои отвърщаха с усмивка, други изобщо не го поглеждаха.

Наближи пладне и работата стана по-натоварена, а опашките се проточиха. Изневиделица наоколо изникнаха още доброволци и кухнята забръмча от приятната глъчка на щастливи хора, които си гледат работата. Непрекъснато се озъртах да видя Онтарио. Дядо Коледа беше тук, а хлапето дори не подозираше.

Изчакахме опашките да привършат, после си сипахме по една супа. Масите бяха претъпкани и се наложи да ядем прави до кухненската мивка.

— Помниш ли снощната пелена? — запитах аз между две хапки.

— Не се забравя такова нещо.

— Днес не ги виждам.

Той преглътна и се позамисли.

— Когато си тръгнах сутринта, още бяха тук.

— По кое време беше?

- Около шест. Спяха дълбоко в онзи ъгъл.
- Къде може да са отишли?
- Нямам представа.
- Момченцето ми каза, че спели в някаква кола.
- Значи си разговарял с него?
- Аха.
- И сега искаш да го намериш, нали?
- Точно така.
- Не се надявай.

След пладне слънцето надникна през облаците и настана раздвижване. Един по един бездомниците минаваха покрай масата за сервиране, взимаха ябълка или портокал и напускаха мазето.

— Неспокоен народ са бездомниците — обясни Мордекай, докато ги гледахме. — Обичат да обикалят насам-натам. Имат си ритуали и обичаи, любими места, улични приятели, важни задачи. Сега отиват по парковете и уличките да дирят съкровища под снега.

— Навън е седем под нулата. Нощес ще падне до осемнайсет.

— Ще се върнат. Изчакай да мръкне, и пак ще е тъпкано до тавана. Дай да се поразходим.

Обадихме се на мис Доли и тя ни освободи за малко. Вехтият форд на Мордекай беше паркиран до моя лексус.

— Това чудо няма да изтрае дълго тук — каза той и посочи колата ми. — Ако смяташ да посещаваш тия квартали, предлагам ти да го смениш.

И през ум не ми минаваше да се откажа от разкошния си автомобил. Едва не се обидих.

Седнахме във форда и се измъкнахме от паркинга. След броени секунди осъзнах, че Мордекай Грийн е ужасяващо слаб шофьор, и посегнах да затегна колана. Оказа се скъсан. Мордекай като че не забеляза.

Подкарахме по разнебитените улици на северозападните райони, покрай занемарени жилищни блокове и къщи със заковани прозорци, през квартали, в които дори и линейки не смеят да влязат, край училища с бодлива тел върху оградите, през места, където всеки ден зреят яростни бунтове. Мордекай се оказа удивителен екскурзовод. Тук всяка педя земя беше негова, всеки ъгъл си имаше своя легенда, всяка улица — цяла история. Минавахме край други приюти и кухни. Той

познаваше готвачите и свещениците. Църквите се деляха на добри и лоши, средно положение нямаше. Или отваряха вратите си за бездомните, или ги държаха заключени. По някое време Мордекай ми посочи с огромна гордост Юридическия факултет на университета Хауърд. Пет години бе учил право във вечерни курсове — с една постоянна работа и една допълнителна. Показа ми някаква изгорена къща, бивше свърталище на наркодильри. Третият му син Касиус бе загинал отпред на тротоара.

Когато наближихме кантората му, той попита дали не възразявам да спрем за малко. Искал да прегледа пощата. Естествено, не възразих. Предпочитах да сме заедно.

Вътре беше мрачно, студено и пусто. Той щракна лампите и заговори:

— Трима сме. Аз, София Мендоса и Ейбръхам Лебоу. София е социален работник, но познава закона на улицата по-добре от мен и Ейбръхам, взети заедно. — Последвах го покрай отрупаните бюра. — Навремето тук се бяхме натъпкали седмина адвокати, представяш ли си? Тогава правителството отпускате пари за правни услуги. Сега републиканците не дават и цент. Отсреща има три кабинета, откъм мен още три. — Той развъртя ръка във всички посоки. — Празно място колкото щеш.

Хората не бяха много, но на всяка крачка се препъвах в купища стари папки и прашни юридически томове.

— Кой притежава сградата? — запитах аз.

— Тръстът „Коен“. Ленард Коен е основател на голяма адвокатска фирма в Ню Йорк. Починал през осемдесет и шеста; трябва да е бил поне столетник. През дългия си живот натрупал камара пари, но към края решил, че предпочита да си отиде без тях. Разхвърлял ги насам-натам и сред многото му творения имало и тръст за правно подпомагане на бездомните. Така се появи тази кантора. Тръстът поддържа три правни консултации — тук, в Ню Йорк и в Нюарк. Мен ме наеха през осемдесет и трета, а през осемдесет и четвърта станах началник.

— Само един финансов източник ли имате?

— На практика да. Миналата година тръстът ни отпусна сто и десет хиляди долара. По-предната бяха сто и петдесет, тъй че трябваше да освободим още един адвокат. Обедняваме с всяка година. Тръстът

не се управлява добре и вече начена основния капитал. Не вярвам да го има след пет години. Може и три да не изтрае.

— Няма ли начин да съберете пари?

— Има, как да няма. Миналата година събрахме девет хиляди долара. Но трябва време. Едно от двете — или се занимаваме с право, или събираме средства. София не се погажда с хората. Ейбръхам е свадливо говедо от Ню Йорк. Значи остава само моята обаятелна личност.

— Колко са режийните? — запитах аз.

Въпросът не беше дискретен, но и не засягах кой знае каква тайна. Почти всички организации с идеална цел бяха длъжни да публикуват ежегодно пълен финансов отчет.

— Две хиляди месечно. След като покрием разноските и отделим скромен резерв, тримата си поделяме осемдесет и девет хиляди долара. Поравно. София се смята за пълноправен съдружник. Откровено казано, не смеем да ѝ възразим.

Отнасям у дома малко под трийсет хиляди — средна заплата на бедняшки адвокат, доколкото знам. Добре дошъл сред бездомните.

Най-сетне се добрахме до кабинета му и седнахме един срещу друг.

— Да не си забравил да платиш парното? — запитах аз и потръпнах.

— Сигурно. В почивните дни нямаме много работа. Гледаме да пестим. Каквото и да направим, все е студено през зимата и горещо през лятото.

В „Дрейк и Суини“ никому не би хрумнала подобна идея — да затваряш през почивните дни, за да пестиш пари. И разводи.

— Пък и ако е много приятно, клиентите няма да мръднат оттук. Затова зиме студуваме, през лятото се потим и гледаме право към улицата. Искаш ли кафе?

— Не, благодаря.

— Пошегувах се. Не бихме сторили нищо, за да пропъдим бездомниците. Просто обстановката не ни вълнува. Има ли смисъл да си угаждаме, щом клиентите гладуват и мръзнат? Ти изпита ли вина, докато закусваше тази сутрин?

— Да.

Той се усмихна като мъдър, препатил старец.

— Често става така. Навремето работехме с млади адвокати от големи фирми — викам им „зелени филантропчета“. Все разправяха, че отначало не можели и залък да хапнат. — Той потупа масивния си корем. — Ще го преодолееш.

— Какво вършеха зелените филантропчета? — попитах аз.

Усещах, че съм с един крак в капана, а Мордекай знаеше, че усещам.

— Пращахме ги да обикалят приютите. Там набираха клиенти, а ние наглежахме работата. Обикновено е лесно, само трябва да нахокаш по телефона някой бюрократ, дето не ще да се размърда. Купони за храна, пенсии на ветерани, субсидирани наеми, безплатни лекарства, детски помощи — около двацет и пет на сто от нашата работа е свързана със социалните придобивки.

Слушах внимателно и Мордекай усещаше какво мисля. Взе да придърпва въдицата.

— Разбираш ли, Майкъл, бездомните нямат глас. Никой не слуша, никой не ги поглежда и не очакват помощ от никого. Когато се опитат да настоят по телефона за законните си права, не стигат доникъде. Вечно им казват да чакат. И никой не се обажда. Нямат адреси. Бюрократите не се вълнуват от нищо и прецакват тъкмо хората, на които би трябвало да помагат. Някой печен социален работник може поне да ги накара да се послушат, евентуално да разлистят някоя папка и дори да завъртят два-три телефона. Чуват ли обаче адвокат да беснее отсреща, работата потръгва. Бюрократите се съживяват. Документите излизат на бял свят. Нямало адрес? Лесна работа. „Дайте чека на мен, аз ще го предам на клиента.“

Той повиши глас и започна да ръкомаха. Отгоре на всичко Мордекай се оказваше надарен разказвач. Подозирах, че има голям успех пред съдебните заседатели.

— Слушай сега една забавна история — продължи той. — Преди около месец наш клиент отишъл в Общественото осигуряване да подаде молба за помощи, съвсем обичайна история. Човекът е на шейсет години и непрекъснато страда от болки в гръбнака. Така е, като поспиш десетина години по пейки и камъни. Два часа чакал на опашка пред кабинета, накрая влязъл, чакал още час, добрал се до първото бюро и там го подхванала някаква озъбена секретарка, на която й било дошло до гуша. Не пропуснала да коментира дори миризмата му.

Естествено, човекът се почувствал оскърбен и си тръгнал без документите. После се обади на мен. Аз завъртях телефоните и миналата сряда в Общественото осигуряване имаше скромна церемония. Присъствах заедно с клиента. Секретарката също бе там заедно със своя началник, началника на началника, столичния инспектор и една важна клечка от централното ръководство. Секретарката се изправи пред моя клиент и прочете една страница извинения. Беше наистина мило, трогателно. После ми подаде бланка за помощи и всички присъстващи ме увериха, че щом я попълним, незабавно ще бъде придвижена. Това е то правосъдие, Майкъл, за това се бори уличният закон. За човешко достойнство.

Разказите му нямаха край и бедняшките адвокати вечно излизаха доблестни рицари, а бездомните побеждаваха. Знаех, че спотайва в репертоара си също толкова сърцераздирателни случаи, може би дори и повече, но сега трябваше да заложи основите.

Изгубих представа за времето. Мордекай пък забрави за пощата. Накрая излязохме и поехме обратно към приюта.

До смрачаване оставаше около час — според мен най-подходящото време да се свреш в някое уютно мазе, преди вандалските орди да излязат по улиците. Внезапно открих, че когато съм с Мордекай, крача бавно и уверено. Иначе сигурно щях да подтичвам прегърбен из преспите, едва докосвайки тротоара с изтръпнали нозе.

Мис Доли бе успяла да докопа отнякъде цяла камара пилета и ме чакаше с нетърпение. Тя ги вареше; аз ги обезкостяхах още горещи.

В най-натоварените часове дойде да помага и Джоан — жената на Мордекай. Беше сърдечна като съпруга си, а и по ръст почти не му отстъпваше. Научих, че синовете им са еднакво високи — метър и деветдесет и пет. Касиус бил два метра и два сантиметра, отлично играел баскетбол и навярно щял да стане звезда, но го застреляли едва седемнайсетгодишен.

Тръгнах си в полунощ. От семейството на Онтарио нямаше и следа.

Неделята ми започна с утринно обаждане от Клер — цял куп превзети приказки само за да ми съобщи по кое време ще се прибере. Предложих да вечеряме в любимия си ресторант, но тя каза, че не е в настроение. Не попитах защо. Отдавна бяхме отминали този етап.

Тъй като апартаментът ни се намираше на третия етаж, не бях успял да уредя сигурен начин за получаване на неделния „Поуст“. Опитавме какво ли не, но половината вестници изчезваха.

Изкъпах се и облякох няколко слоя дрехи.

Метеоролозите предсказваха максимални температури около четири градуса под нулата и тъкмо докато се готвех да напусна апартамента, говорителят обяви главната новина за тази сутрин. Замръзнах на място; чувах думите, но не ги осъзнавах веднага. Пристъпих към телевизора върху кухненската маса с натежали крака и вледенено сърце, зяпнал от почуда и недоумение.

Снощи около единайсет часа столичната полиция открила малък автомобил недалеч от Форт Тотън Парк в североизточните бедняшки квартали. Бил паркиран до тротоара и изтърканите му гуми били потънали дълбоко в замръзналата киша. Вътре имало млада майка и четири деца — всички мъртви от задушаване. Според полицията семейството живеело в колата и опитвало да се стопли. Ауспухът на колата бил заровен в купчина сняг, изтласкана настрани от снегорините. Имаше още подробности, но не се споменаваха имена.

Хукнах навън, подхлъзнах се на тротоара, но запазих равновесие, изтичах по Пи Стрийт към Уисконсин Авеню и стигнах до вестникарската булка на Трийсет и четвърта улица. Ужасен и задъхан, грабнах най-горния вестник. Видях новината в долния ъгъл на първа страница, явно я бяха вмъкнали в последния момент. Имена не се споменаваха.

Издърпах местното приложение и захвърлих останалото на мокрия тротоар. Историята продължаваше на четиринайсета страница със стандартните полицейски коментари и също тъй стандартни

предупреждения колко опасен може да бъде задръстеният ауспук. После идваше ред на сърцераздирателните подробности. Майката Лонта Бъртън била на двацет и две години. Бебето се казвало Темеко. Двамата малчугани били близнаци на две години, Алонсо и Данте. И накрая идваше най-големият брат — Онтарио, четиригодишен.

Сигурно съм издал някакъв звук, защото един бягащ за здраве по анцуг ме изгледа странно, сякаш се питаше дали не съм опасен. С приложението в ръка тръгнах назад, стъпвайки по разсипаните страници.

— Извинете — долетя изотзад злобен глас. — Ще си платите ли вестника?

Продължих да вървя. Човекът ме догони и изкрещя:

— Хей, приятел!

Спрях само колкото да измъкна пет долара и да ги хвърля в краката му, без да го поглеждам.

На Пи Стрийт, малко преди нашия блок, се облегнах на тухлената стена около нечия великолепна къща. Тротоарът беше грижливо почистен. Отново изчетох репортажа с нелепата надежда, че краят може да се е променил. Мисли и въпроси връхлитаха като лавина и не успявах да ги догоня. Ала две неща се повтаряха: защо не са се завърнали в приюта? И дали бебето е умряло, завито с джинсово яке?

Мисленето бе същинско мъчение. Да вървя изглеждаше почти невъзможно. След първоначалния потрес върху мен се стовари вината. Защо не бях сторил нещо в петък вечер, когато ги видях за пръв път? Можех да им намеря топъл мотел и да ги нахраня.

Когато влязох в апартамента, телефонът звънеше. Беше Мордекай. Попита дали съм чул новината. Аз го попитах дали си спомня мократа пелена. Същите са, рекох. Той не бе чул имена. Разправих му още за срещата си с Онтарио.

— Искрено съжалявам, Майкъл — каза той, още по-опечален.

— Аз също.

В момента не бях за разговори, просто не намирах думи, тъй че набързо се уговорихме да се видим по-късно. Проснах се на дивана и цял час лежах неподвижно.

После слязох при колата и изнесох торбите с храна, играчки и дрехи, които бях купил за тях.

* * *

Около пладне Мордекай се появи в кабинета ми. Просто от любопитство. Беше посещавал множество големи фирми, но искаше да види лобното място на Мистър. Разведох го насам-натам и набързо му разправих историята.

Потеглихме с неговата кола. Радвах се, че в неделя уличното движение е по-спокойно, защото Мордекай изобщо не обръщаше внимание на останалите автомобили.

— Майката на Лонта Бъртън е на трийсет и осем години, излежава десетгодишна присъда за търговия с наркотици — осведоми ме той. — Двама братя, и двамата са в затвора.

Лонта се е занимавала с проституция и наркотици. Никой нищо не знае за бащата или бащите.

— Откъде научи всичко това?

— Намерих баба й в някакви общински жилища. Когато се видели за последен път, Лонта имала само три деца и продавала наркотици заедно с майка си. Бабата казва, че тъкмо заради това прекратила всякакви връзки с тях.

— Кой ще ги погребее?

— Същите, които погребяха и Девън Харди.

— Колко може да струва едно прилично погребение?

— Зависи. Интересува ли те?

— Бих искал някой да се погрижи за тях.

Движехме се по Пенсилвания Авеню покрай грамадните здания на Конгреса, зад тях се извисяваше Капитолият и аз неволно изпратих две-три безмълвни проклетия към глупците, които прахосваха милиарди всяка година, докато хиляди хора спяха под мостовете. Как бе възможно четири невинни деца да умрат на улицата, едва ли не в сянката на Капитолия, само защото нямат къде да живеят?

Да не са ги раждали, биха казали някои хора от моя квартал.

Телата бяха откарани в Главната санитарна инспекция, където се намираще и моргата. Службата се оказа кафява двуетажна пристройка към Централната столична болница. Щяха да останат там, докато някой ги потърси. Ако никой не се явеше, след четирийсет и осем часа

щяха да бъдат положени в дъсчени ковчези и набързо погребани в гробището край стадион „Робърт Кенеди“.

Мордекай спря колата на място за инвалиди, помълча малко и запита:

— Сигурен ли си, че искаш да влезеш?

— Да, струва ми се.

Той не идваше за пръв път и бе уговорил всичко по телефона. Някакъв пазач с провиснала униформа дръзна да ни спре, но Мордекай го скастри тъй яростно, че ме стресна. Стомахът ми и бездруго се бе свил на топка.

Пазачът благоразумно предпочете да му се махнем от главата. Стигнахме до двойна врата от матово стъкло с черен надпис „МОРГА“. Мордекай влезе спокойно, като че мястото беше негово.

— Аз съм Мордекай Грийн, адвокат на семейство Бъртън — изръмжа той на младежа зад бюрото. Прозвуча като покана за дуел.

Младежът провери някакъв списък, после взе да рови из документите.

— Какво правиш, по дяволите? — кресна Мордекай.

Младежът високомерно вдигна глава и изведнъж осъзна размерите на противника.

— Един момент — каза той и посегна към компютъра.

Мордекай завъртя глава към мен и високо изрече:

— Още малко, и ще повярвам, че вътре има хиляди мъртъвци.

Осъзнах, че той просто не е в състояние да търпи бюрократи и държавни служители, после си спомних разказа за секретарката от Общественото осигуряване. За Мордекай половината правна наука беше в уменията да хокаш и сплашваш противника.

Някакъв блед мъж със зле боядисана черна коса и лепкаво ръкостискане изникна пред нас и се представи с името Бил. Носеше синя престилка и обувки с дебели гумени подметки. Откъде ли намираха кандидати за работа в моргата?

Последвахме го през една врата в дъното към коридор, където постепенно ставаше все по-студено, и накрая достигнахме самата морга.

— Колко докараха днес? — запита Мордекай, сякаш всеки ден наминаваше да преброи трупове.

Бил завъртя дръжката на вратата и отвърна:

— Дванайсет.

— Добре ли си? — погледна ме Мордекай.

— Не знам.

Бил бутна металната врата и прекрачихме вътре. Из ледения въздух се носеше мирис на дезинфекция. Подът беше от бели плочки, отгоре грееха синкави луминесцентни лампи. Последвах Мордекай с приведена глава, като се мъчех да не поглеждам настрани, но това бе невъзможно. Телата бяха покрити с бели чаршафи от главата до глезените, точно както показват по телевизията. Отминахме редица бели нозе с етикетчета на големия пръст. После редица кафяви.

Завихме и спряхме на ъгъла между количка отляво и маса отдясно.

— Лонта Бъртън — обяви Бил и с театрален жест отметна чаршафа до кръста ѝ.

Зърнах майката на Онтарио, облечена в бяла болнична нощница. Смъртта не бе оставила белези по лицето ѝ. Сякаш просто спеше. Нямах сили да я гледам.

— Тя е — каза Мордекай, като че я познаваше от години.

Погледна ме за потвърждение и аз се усилих да кимна.

Бил заобиколи масата. Стиснах зъби. Децата бяха под един общ чаршаф.

Те лежаха в идеална редичка, плътно едно до друго, със скръстени ръце върху еднаквите бели престилки — спящи херувимчета, малки улични бойци, намерили най-сетне вечен покой.

Исках да докосна Онтарио, да го погледя по ръката и да му кажа, че съжалявам. Исках да го събудя, да го отведа у дома, да го нахраня и да му дам всичко, което пожелае.

Пристъпих напред да погледна децата отблизо.

— Не пипайте — обади се Бил.

Кимнах и Мордекай каза:

— Те са.

Докато Бил ги покриваше, аз затворих очи и изрекох наум кратка молитва за милост и опрощение. Не позволявай да се повтори, отвърна ми Господ.

В една стая надолу по коридора Бил измъкна две големи телени кошници с личните вещи на семейството. Тръсна ги върху масата и ни помогна да проверим съдържанието. Дрехите бяха мръсни и дрипави.

Най-прилично изглеждаше моето джинсово яке. Имаше три одеяла, дамска чанта, евтини играчки, бебешки крем, кърпа, още мръсни дрехи, пакетче вафли с ванилия, кутия бира, цигари, два презерватива и около двайсет долара на дребно.

— Колата е на общинския паркинг — каза Бил. — Чух, че била пълна с боклуци.

— Ще се погрижим за нея — отвърна Мордекай.

Подписахме инвентарните списъци и си тръгнахме с личните вещи на семейство Бъртън.

— Какво ще правим с тия неща? — запитах аз.

— Ще ги отнесем на бабата. Искаш ли си якето?

— Не.

* * *

Мордекай познаваше един свещеник, който имал погребално бюро. Каза, че не го харесвал, защото църквата му не полагала достатъчно грижи за бедните, но все пак щял да се спазари с него.

Спряхме пред църквата на Джорджия Авеню, близо до университета Хауърд. Тук кварталът беше по-чист и почти не се виждаха заковани прозорци.

— По-добре остани тук — рече Мордекай. — Насаме с него ще разговаряме без заобикалки.

Не ми се оставаше сам в колата, но вече бях свикнал да му доверявам живота си.

— Дадено — рекох аз, като снижих глава и се озърнах.

Щом излезе, побързах да заключа вратите. След няколко минути се поотпуснах и почнах да размишлявам. Мордекай искаше да остане насаме със свещеника по делови съображения. Моето присъствие щеше да усложни нещата. Кой бях аз и защо се интересувах от семейството? Цената моментално щеше да хвъркне.

Движението по тротоара бе оживено. Гледах как хората притичват, гонени от пронизващия вятър. Мина майка, хванала за ръка две дечица с топли, дебели дрехи. Запитах се къде ли са били снощи, когато Онтарио и семейството му са се свивали в ледената кола,

вдишвайки коварния въглероден окис, докато се унесат. Къде сме били всички ние?

Светът сякаш спускаше кепенците. Вече нищо нямаше смисъл. За по-малко от седмица бях видял шестима мъртви бездомници и нямах нито сили, нито опит, за да устоя на тоя шок. Бях образован бял адвокат, сит и заможен, устремен неудържимо към истинското, богатство и всички прекрасни неща, които то може да купи. Вярно, бракът ми вече издишаше здравата, но все някак щях да се оправя. Хубави жени колкото щещ. Нямаше за какво да се тревожа.

Проклинах Мистър, задето изкара живота ми от утъпкания коловоз. Проклинах Мордекай, че ме кара да се чувствам виновен. И Онтарио, че ми разби сърцето.

* * *

Тихо почукване по стъклото ме накара да подскоча. Нервите ми вече за нищо не ставаха. Мордекай стоеше в снега до бордюра. Открехнах прозореца.

— Казва, че ще ги погребете за две хиляди долара. И петимата.

— Колкото каже — промърморих аз и Мордекай изчезна.

След малко отново се озова зад волана и подкара с пълна скорост.

— Погребението ще е във вторник. Тук, в църквата. Дървени ковчези, но от свестните. Той ще намери цветя — нали разбираш, за красота. Искаше три хиляди, убедих го обаче, че ще има журналисти и може да го покажат по телевизията. Това му хареса. Две хиляди е прилична цена.

— Благодаря, Мордекай.

— Добре ли си?

— Не.

По обратния път към фирмата почти не разговаряхме.

* * *

Лекарите бяха открили, че Джеймс, по-малкият брат на Клер, страда от болестта на Хочкинс — именно това се оказа поводът за семейното съвещание в Провидънс. Срещата нямаше нищо общо с мен. Слушах я как разказва за двата почивни дни, за покрусата от страшната вест, за сълзите и молитвите, за всеобщата сплотеност и утешителните слова към Джеймс и жена му. В нейния род много си падаха по прегръдките и риданията; изтръпвах при мисълта, че можеха да поканят и мен. Лечението щяло да почне незабавно, прогнозите били добри.

Тя бе щастлива, че най-сетне е у дома и има с кого да сподели тревогите. Пийнахме по чаша вино край камината в хола с плетено одеяло върху коленете. Беше почти романтично, но не смеех дори да мисля за сантименталности. Полагах храбри усилия да слушам нейните думи, съвестно окайвах горкия Джеймс и вмъквах тук-там някое подходящо възклицание.

Не това бях очаквал и не знаех дали изобщо го искам. Мислех, че пак ще почнем словесни престрелки или дори скандал. Нещата бързо щяха да загрубеят, после може би да преминат в студена учтивост и накрая да уредим раздялата като възрастни хора. Но след Онтарио няха сили да влагам чувства в каквото и да било. Бях изцеден. Тя непрекъснато ми повтаряше колко изморен изглеждам. Едва не й благодарих.

Усърдно изслушах историята докрай, после разговорът бавно се насочи към мен и тукашните почивни дни. Разказах й всичко — за новия си живот като доброволец в приютите, после за Онтарио и неговото семейство. Показах й репортажа във вестника.

Тя се трогна искрено, но бе и озадачена. Вече нямаше срещу себе си мъжа от миналата седмица и сама не знаеше дали новият вариант й допада повече. Аз също не знаех.

Като млади работохолици, ние с Клер не се нуждаехме от будилник, особено в понеделник сутрин, когато ни чакаше цяла седмица, изпълнена с трудови подвизи. Станахме в пет, закусихме в пет и половина, после поехме в различни посоки — същинска надпревара кой ще излезе пръв.

Виното ми бе помогнало да спя без кошмарите от почивните дни. И докато карах към фирмата, аз твърдо реших да стоя на известно разстояние от бездомниците. Щях да изтрая погребението. Все някак щях да намеря време за безплатни правни услуги. Щях да продължа дружбата с Мордекай и вероятно дори да стана редовен сътрудник в неговата кантора. От време на време щях да наминавам при мис Доли и да ѝ помагам в изхранването на клетниците. Щях да правя дарения и да събирам пари за бедните хора. Несъмнено можех да бъда далеч по-ценен като източник на финансови средства, отколкото като някакъв си адвокат на бедняците.

Докато карах в мрака към фирмата, пресметнах, че за да вмъкна новите задължения, ще трябва да работя по осемнайсет часа на ден. Кариерата ми бе претърпяла дребна злополука; с неистова работа щях да оправя това. Само глупак би скочил в движение от влака на благополучието.

Този път избрах друг асансьор. Мистър вече бе останал в историята; прогоних го от ума си. Не погледнах към заседателната зала, където бе загинал. Метнах палтото и куфарчето върху един стол в кабинета и отидох да търся кафе. Подтичвах по коридора още преди шест сутринта, разменях по някоя дума ту с колега, ту със сътрудник, свалих сакото и навих ръкави — страхотно е да се върнеш на работа.

Най-напред прегледах „Уолстрийт Джърнъл“, отчасти защото знаех, че няма да има и дума за мъртви столични скитници. След това „Поуст“. На първа страница в столичния раздел имаше малка статия за Лонта Бъртън със снимка на плачещата ѝ баба пред някакъв жилищен

блок. Изчетох я, после бутнах вестника настрани. Знаех повече от журналиста и не желаех да се разсейвам.

Под „Поуст“ открих съвсем обикновена картонена папка — фирмата ги използваше с милиони. Нямаше никакъв надпис и това я правеше подозрителна. Просто си лежеше съвсем открито наред бюрото ми, сложена там незнайно от кого. Отворих я бавно.

Вътре имаше само два листа. Първият се оказа копие от вчерашния репортаж на „Поуст“ — същият, който бях чел десет пъти, преди да го покажа снощи на Клер. Под него се криеше копие на документ, задигнат от официално досие на „Дрейк и Суини“. Заглавието гласеше:

ПРИНУДИТЕЛНО ИЗВАЖДАНЕ — „РИВЪР ОУКС“ / КОРПОРАЦИЯ ТАГ.

Най-отляво се редяха в колона числата от едно до седемнайсет. Четвърто място заемаше Девън Харди. Срещу номер петнайсет бе записано: Лонга Бъртън и три или четири деца.

Бавно оставих папката върху бюрото, станах, заключих вратата и се облегнах на нея. Първите две минути минаха в абсолютно мълчание. Гледах папката в центъра на бюрото. Трябваше да предположа, че всичко е точно и вярно. Кому би хрумнало да фалшифицира подобно нещо? После отново я взех предпазливо. Под втория лист, от вътрешната страна на самата папка, анонимният осведомител бе надраскал с молив:

„Изваждането е извършено в нарушение на законите
и морала.“

Беше написано с печатни букви — предпазна мярка за в случай, че дам папката за анализ. Моливът бе докосвал картона съвсем леко и надписът едва личеше.

* * *

Оставих вратата заключена цял час и през това време ту стоях край прозореца да гледам изгрева, ту сядах зад бюрото и се вторачвах в папката. Движението из коридора ставаше все по-оживено. По някое време чух гласа на Поли. Отключих вратата, поздравих я, като че всичко вървеше чудесно, и се хвърлих във вихъра на всекидневието.

Цялата сутрин бе запълнена със срещи и съвещания, две от тях с Рудолф и наши клиенти. Изиграх ролята си прилично, макар че така и не запомних какво точно сме разговаряли. Рудолф буквално цъфтеше от гордост, виждайки как лидерът на отбора му пак е натиснал педала.

Държах се едва ли не грубо с всички, които искаха да побъбрят за кризата със зложниците и нейните последствия. Изглеждах все същият, както винаги се товарех до изнемогване, тъй че тревогите около стабилността ми бързо изчезнаха. Малко преди обяд се обади баща ми. Не помнех кога за последен път ме е търсил в кантората. Каза, че в Мемфис валяло; стоял си вкъщи, скучаел и... двамата с майка ми се тревожели за мен. Обясних, че Клер е добре; после в търсене на по-безопасна тема разправих за брат й Джеймс, с когото се бяха виждали на сватбата. Постарах се да изразя искрена тревога за близките на Клер и това му хареса.

Татко не криеше радостта си, че ме открива в кантората. Бях на работното си място, трупах големи пари и си точех зъбите за още. Заръча да се обаждам.

Половин час по-късно брат ми Уорнър позвъни от кабинета си, разположен високо над центъра на Атланта. Той беше с шест години по-голям, съдружник в друга огромна фирма и жесток адвокат по наказателни дела. Поради разликата във възрастта не бяхме общували много като деца, но се харесвахме. По време на развода преди три години Уорнър всяка седмица ми звънеше да споделя премеждията си.

И двамата цепехме секундата на две, затова знаех, че разговорът ще бъде кратък.

— Преди малко се чухме с татко — рече той. — Всичко ми разказа.

— Не се и съмнявам.

— Знам как се чувстваш. Всички го преживяваме. Работиш като луд, трупаш големи пари, не спиращ дори за миг да помогнеш на дребните хорица. После се случва нещо и ненадейно си спомняш за Юридическия факултет, за първите години, когато имахме идеали и искахме да използваме дипломите си, за да спасим света. Помниш ли?

— Да. Отдавна беше.

— Така е. Когато бях първокурсник, дойдоха да ни анкетират. Повече от половината колеги желяеха да защитават интересите на обществото. Три години по-късно завършихме и всички се втурнаха подир парите. Не знам как стана.

— Явно в юридическите факултети човек става алчен.

— Може би. В нашата фирма имаме програма, според която можеш да напуснеш за година, един вид неплатен отпуск, и да се заемеш с обществена работа. След дванайсет месеца се завръщаш нов човек, все едно не си напускал.

Има ли нещо такова при вас?

Пустият му Уорнър! Още не възникнал проблемът, а той вече има отговор. Мирно и тихо. След дванайсет месеца се завръщам съвсем нов човек. Кратка забелка, но бъдещето ми е осигурено.

— Не и за обикновените адвокати — казах аз. — Чувал съм, че от време на време някой съдружник отскача да по работи за едно или друго правителство и след година-две се завръща. Но за нас, простите служители, няма подобни привилегии.

— Но обстоятелствата при теб са различни. Ти си бил травмиран, едва ли не убит, дявол да го вземе, само защото работиш във фирмата. Слушай, ще взема да натисна тук-там, ще им река, че ти трябва повече отдиш. Развей си задника за година, после сядай пак зад бюрото.

— Може и да стане — казах аз само колкото да го успокоя. Той беше водач по рождение, адски припрян и вечно готов за спор, особено с близките си. Помълчах малко и добавих: — Трябва да бягам.

Той също нямаше време. Обещахме пак да се чуем.

Обядвах с Рудолф и някакъв клиент в един великолепен ресторант. Обядът се водеше за делови, което налагаше да се въздържа от алкохол, но пък щяхме да начислим на клиента сметка

за времето. Рудолф взимаше по четиристотин долара на час, аз треста. Два часа ядохме и работихме, тъй че клиентът щеше да плати за удоволствието хиляда и четиристотин долара. Нашата фирма имаше в ресторанта открита сметка и храната се водеше за разход на „Дрейк и Суини“, но мравунякът от счетоводители в сутерена неминуемо щеше да открие как да го пробута на клиента.

Следобедът бе запълнен докрай с телефонни разговори и съвещания. С отчаяно усилие запазих присъствие на духа и издрапах до вечерта, като вписах в сметката каквото ми хрумне. Антитръстовото законодателство никога не ми бе изглеждало тъй безнадеждно заплетено и досадно.

Едва около пет успях да остана сам за две-три минути. Сбогувах се с Поли и отново заключих вратата. Разгърнах тайнствената папка и започнах да нахвърлям в бележника отделни записки и схеми за действие, като обсипвах отвсякъде със стрели „Ривър Оукс“ и „Дрейк и Суини“. А най-здравата си изпати Брейдън Чанс — специалистът по недвижими имоти, с когото се скарахме заради случая.

Най-силно подозирах неговия сътрудник, онзи младеж, който бе чул острия сблъсък и само след секунди нарече Чанс „задник“, докато напусках кабинета. Той несъмнено знаеше подробности около изхвърлянето и имаше достъп до папката.

За да избегна вътрешните линии, позвъних по клетъчния си телефон на един младши сътрудник от отдела. Кабинетът му беше в същия коридор, на две крачки от моя. Той ме прехвърли на друг и с малко повече упоритост узнах, че човекът, който ми трябва, се нарича Хектор Палма. Работел във фирмата от три години и през цялото това време се занимавал само с недвижими имоти. Смятах да го потърся, но извън службата.

Мордекай се обади да попита имам ли планове за вечеря.

— Аз черпя — съобщи той.

— Супа ли?

Той се разсмя.

— Не, разбира се. Знам едно чудесно местенце.

Уговорихме си среща в седем. Клер отново бе влязла в ролята на хирург и не мислеше нито за време, нито за ядене или съпруг. Малко след пладне се чухме съвсем набързо. Нямала представа кога ще си дойде, но при всяко положение щяло да е много късно. За вечеря всеки

да се оправя сам. Не й се сърдех. Нали сам я бях научил да живее на скорост.

Срещнахме се в един ресторант близо до Дюпон Съркъл. Барът отпред беше пълен с добре платени държавни служители, спрели да пийнат по чашка, преди да напуснат града. Ние седнахме в тясно сепаре в дъното на салона.

— Тая история със семейството взе да става дебела — каза Мордекай, отпивайки от халба наливна бира.

— Извинявай, през последните дванайсет часа бях откъснат от света. Какво се е случило?

— Журналистите се разшумяха. Четири хлапета и майка им умират в колата, където са живели. Намират ги на кило метър от Капитолийския хълм, докато там, горе, готвят нови реформи в социалната сфера, та да изхвърлят още майки на улицата. Направо великолепно.

— Значи и около погребението ще се вдигне шум.

— Непременно. Днес разговарях с десетина водачи на бездомниците. Смятат да дойдат заедно с хората си. Ще се съберат тълпи от бедняци. И журналисти, естествено. Майчиният ковчег с още четири мънички около него и камерите ще запечатат всичко за новините в шест. Готвим митинг преди погребението и шествие след това.

— Може пък да не са умрели напразно.

— Може би.

Като опитен адвокат от големия град знаех много добре, че зад всяка покана за обяд или вечеря се крие сделка. Мордекай си бе наумил нещо. Усещах го по очите му.

— Имаш ли представа защо са живели на улицата? — подхвърлих аз въдицата.

— Не. Сигурно обичайната история. Нямах време да ги разпитвам.

На идване бях решил, че не мога да му разкажа за тайнствената папка и нейното съдържание. То бе поверително, знаех го само защото работех в „Дрейк и Суини“. Да разкрия сведения около дейността на наш клиент би било чудовищно нарушение на професионалния дълг. Самата мисъл ме ужасяваше. А и не бях проверил фактите.

Сервитьорката донесе салати и пристъпихме към вечерята.

— Днес имахме фирмено съвещание — каза Мордекай между две хапки. — Аз, Ейбръхам и София. Трябва ни помощ.

Не се изненадах.

— Каква помощ?

— Още един адвокат.

— Мислех, че сте зле с парите.

— Имаме малко скътани. Освен това възприехме нова маркетингова стратегия.

Идеята за маркетингова стратегия в Правната консултация на Четиринайсета улица бе просто смешна и Мордекай целеше тъкмо това. Усмихнахме се едновременно.

— Ако впрегнем новия адвокат да събира средства по десет часа седмично, тогава ще може да си позволи лукса да работи при нас.

Отново си разменихме усмивки.

— Колкото и да ни е неприятно — продължи той, — нашето оцеляване зависи от събирането на средства. Тръстът „Коен“ вече залязва. Досега се въздържахме от просия, сладкият живот обаче беше дотук.

— Какво друго ще върши новият адвокат?

— Улично право. Мисля, че си наясно. Вече видя къде работим. Истинска кочина. София е опърничава коза. Ейбръхам е говедо. Клиентите вонят, а за заплата да не говорим.

— Колко?

— Предлагаме ти трийсет хиляди на година, но можем да гарантираме само половината за първите шест месеца.

— Защо?

— Тръстът приключва баланса в края на юни и тогава ни казват с колко пари разполагаме за следващата финансова година, започваща от първи юли. Резервите ще ни стигнат да ти платим идните шест месеца. След това четиримата ще делим каквото остане.

— Ейбръхам и София приеха ли?

— Да, след кратък разговор с мен. Предполагаме, че имаш доста връзки в юридическите кръгове и понеже си образован, симпатичен, умен и прочие глупости, ще събираш добри пари.

— Ами ако не искам?

— Тогава можем да си орежем заплата още малко. Да речем на двайсет хиляди годишно. После на петнайсет. А когато тръстът се

гътне, ще излезем на улицата като клиентите си. Адвокати бездомници.

— Значи в мен е ключът към бъдещето на Правната консултация.

— Така решихме. Ще те вземем за пълноправен съдружник. Повече от това и в „Дрейк и Суини“ не могат да ти предложат.

— Трогнат съм — казах аз.

Наистина бях трогнат, но и изплашен. Предложението за работа не ме изненадваше, ала отваряше врата, през която не смеех да прекрача.

Донесоха ни бобена чорба и поръчахме по още една бира.

— Разкажи ми за Ейбръхам — помолих аз.

— Еврейче от Бруклин. Пристигнал във Вашингтон да работи в екипа на сенатора Мойнихън. Няколко години се повъртял из висшите кръгове, после изхвъркнал на улицата. Много е умен. Работи предимно с доброволни помощници от големи фирми — координира обща съдебна стратегия. В момента съди Статистическото управление. Иска пълно преброяване на бездомниците. Съди и столичните училища, за да осигурят образование на бездомните деца. Няма свестни сътрудници, но пък върти страхотни интриги около всеки процес.

— А София?

— Социален работник от кариерата. Единайсет години е учила право във вечерните курсове. Действа и мисли като типичен юрист, особено когато тормози държавни служители. По десет пъти на ден ще я чуеш да казва: „Обажда се адвокат София Мендоса.“

— А освен това е и секретарка, нали?

— Нищо подобно. Нямаме секретарка. Сам пишеш, сам подреждаш, сам си правиш кафето. — Той се приведе напред и пошушна: — Отдавна сме заедно, Майкъл, и всеки си е утъпкал пътя. Откровено казано, трябва ни нов човек с нови идеи.

— Заплатата несъмнено е съблазнителна — пошегувах се аз.

Не беше смешно, но той все пак се усмихна.

— Не е до парите. За тая работа трябва душа.

Душата не ме остави да мигна почти цяла нощ. Имах ли куража да зарежа всичко? Сериозно ли смятах да приема работа с толкова мизерна заплата? Отказвах се буквално от милиони.

Всичко, което имах, всичко, за което мечтаех, щеше да се превърне в блед спомен.

Но моментът бе подходящ.

След провала на брака ми изглеждаше някак естествено да предприема драстични промени във всяко едно отношение.

12

Във вторник си взех болнични.

— Май е грип — казах на Поли по телефона.

Като опитна секретарка тя настоя за подробности. Температура, зачервено гърло, главоболие? Да, всичко от изброеното. Всъщност вече ми бе все едно. За да пропусне работен ден в нашата фирма, човек трябваше да е на смъртно легло. Поли щеше да попълни справка и да я прати на Рудолф. За да изпреваря обаждането му, аз напуснах апартамента и поскитах из Джорджтаун. Снегът се топеше бързо; очаквах температури до десет градуса над нулата. Почти час се мотах около пристанището, пих по едно капучино на всяко павилионче и гледах как измръзнали спортисти гребат по реката.

В десет потеглих за погребението.

Тротоарът пред църквата бе опасан с подвижни прегради. Наоколо стояха ченгета, оставили мотоциклетите си покрай бордюра. По-надолу чакаха коли от телевизията.

Когато пристигнах, някакъв оратор крещеше с мегафон пред огромна тълпа. За да се получи по-внушителен кадър, тук-там над главите на множеството стърчаха набързо изписани плакати. Три пресечки по-нататък паркирах колата в една близка уличка и изтичах към църквата. Вместо да минавам отпред, предпочетох страничната врата, където пазеше някакъв старец. Попитах го дали има балкон. Той пък попита дали не съм журналист.

Введе ме вътре и посочи една врата. Благодарих, минах през нея, изкачих се по паянтово стълбище и попаднах на балкона, откъдето се разкриваше гледка към вътрешността на храма. Имаше виненочервени килими, пейки от тъмно дърво и разноцветни витражи без ни най-малка следа от прах. Църквата беше много красива и за момент разбрах защо свещеникът не желае да пуска бездомници.

Засега бях сам и можех да седна където искам. Тихичко минах над задната врата, така щях да виждам централната пътека чак до

амвона. На стъпалата отвън запях хор, а аз седях сред покоя на пустата църква и слушах долитащата музика.

Сетне музиката заглъхна, вратите се отвориха и започна блъсканица. Балконът се разтресе от стъпките на прииждащите оплаквачи. Хористите заеха места зад амвона. Свещеникът ръководеше прилива — телевизионните екипи в ъгъла, неколцината роднини на челни места, бездомните и водачите им в централния сектор. Появи се Мордекай с още двама мъже, които не познавах. През една странична врата въведоха затворниците — майката и двамата братя на Лонта. И тримата бяха в сини затворнически дрехи, приковани един към друг за китките и глезените. Охраняваха ги четирима въоръжени пазачи. Седнаха на втория ред в центъра, зад бабата и останалите роднини.

Когато настана тишина, органът засвири тихо и скръбно. Иззад мен долетя шум и всички обърнаха глави. Свещеникът се изкачи на амвона и ни покани да станем.

Разпоредители с бели ръкавици докараха по централния проход ковчезите, сложени върху колички, и ги подредиха отпред — по две деца отляво и отдясно на Лонта. Ковчегът на бебето беше съвсем мъничък, някъде около деветдесет сантиметра. Тия на Онтарио, Алонсо и Данте бяха среден размер. Хористите се раздвижиха в такт, после тихо запяха.

Разпоредителите окичиха ковчезите с цветя и за момент ме обзе ужас, че смятат да ги отворят. Никога не бях присъствал на погребение на чернокожи.

Нямах представа какво да очаквам, бях виждал обаче по телевизията кадри от церемонии, при които понякога сваляха капака и роднините целуваха покойника. Лешоядите с камерите не пропускат такива неща.

Но ковчезите си останаха затворени и светът не научи онова, което знаех — че Онтарио и близките му изглеждат съвсем спокойни.

Седнахме и свещеникът подхвана дълга молитва. После солово изпълнение на сестра еди-коя си, след това минута мълчание. Отново дойде ред на отца за откъс от Евангелието и многословна проповед. Сетне една бездомна жена се впусна в свирепа атака срещу обществото и неговите управници, които са позволили подобна неправда. Обвини Конгреса и по-специално републиканците, упрекна калпавото общинско ръководство, съдилищата и бюрокрацията. Но

най-много огън и жупел изсипа върху висшето общество, хората с власт и пари, които нехаят за бедните и страдащите. Говореше гневно и ясно, всяка дума биеше право в целта, но някак имах чувството, че не ѝ е мястото на това погребение.

Когато приключи, отекнаха ръкопляскания. Свещеникът мигом взе думата и дълго сипа проклетия срещу всички, които не са цветнокожи и имат пари.

Нов оратор, после нов откъс от Евангелието, след това хорът подхвана трогателен химн, от който ми се доплака. Опечалените тръгнаха един по един да докоснат ковчезите, но скоро опашката се разпадна, защото някои взеха да вият и да се тръшкат наоколо.

— Отворете ги — долетя вик от тълпата, но свещеникът категорично поклати глава.

Хората прииждаха към амвона, трупаха се около ковчезите, пицяха, ридяха и хористите трябваше да повишат глас. Бабата виеше най-много, а околните я утешаваха.

Просто не можех да повярвам. Къде се бяха изпокрили тия хора през последните месеци от живота на Лонта? Малките трупчета в ковчезите никога не бяха виждали толкова много обич.

Камерите минаха в настъпление, към амвона прииждаха нови тълпи. Беше си чисто представление.

Най-сетне отецът се зае да въдвори ред. Отново изрече молитва с тих съпровод на орган. Когато приключи, дългата върволица от хора пак тръгна покрай ковчезите за последно сбогом.

Службата трая час и половина. Не беше зле за две хиляди долара. Гордеех се с нея.

Навън народът отново се събра и потегли към Капитолийския хълм. Мордекай беше в тълпата и когато последните хора изчезнаха зад ъгъла, аз се запитах в колко ли шествия и демонстрации е участвал. Малко са, сигурно би рекъл той.

* * *

Рудолф Мейс бе станал съдружник в „Дрейк и Суини“ на трийсетгодишна възраст, ненадминат до днес рекорд. И ако всичко вървеше според плановете му, някой ден щеше да бъде най-старият

действащ съдружник. Правото бе неговият живот, както биха потвърдили трите му бивши съпруги. Във всяка друга област имаше само провали, но що се отнася до отборна игра в голяма фирма, Рудолф можеше да служи за образец.

* * *

Точно в шест вечерта той ме чакаше в кабинета си зад купчина документи. Поли и другите секретарки вече си бяха тръгнали, както и повечето чиновници. След пет и половина движението по коридорите значително намаляваше.

Затворих вратата и седнах.

— Мислех, че си болен — рече той.

— Напускам, Рудолф — казах аз с цялата храброст, която успях да събера, макар че стомахът ми се свиваше на топка.

Той бутна папките настрани и сложи капачката на скъпата си писалка.

— Слушам те.

— Напускам фирмата. Имам предложение да работя на обществени начала.

— Не ставай глупак, Майкъл.

— Не съм глупак. Вече реших. И искам да изляза оттук с минимум неприятности.

— След три години ще станеш съдружник.

— Имам по-добро предложение.

Той не откри подходящ отговор и отчаяно вдигна очи към тавана.

— Я стига, Майк. Недей да се вкисваш заради една неприятна случка.

— Не се вкисвам, Рудолф. Просто минавам в друг отбор.

— Никой от другите осем зложници не го направи.

— Тяхна си работа. Желая им много щастие. Пък и нали те са царете в съдебната зала. Железни са.

— Къде отиваш?

— В една правна консултация близо до Лоуган Съркъл. Занимават се с юридически услуги за бездомници.

— Бездомници ли?

— Аха.

— Колко ще ти плащат?

— Луди пари. Искаш ли да направиш дарение?

— Ти си се побъркал.

— Мимолетна криза, Рудолф. На трийсет и две още съм твърде млад за безумствата на средната възраст. А може и да ми дойдат порано.

— Вземи си един месец отпуск. Иди да работиш с бездомниците, изтрезней и ела пак. В ужасен момент ни напускаш, Майк. Знаеш колко сме изостанали.

— Няма да стане, Рудолф. С предпазна мрежа не е забавно.

— Забавно? За забавление ли го правиш?

— Че как иначе? Представи си колко е весело да работиш, без да гледаш часовника.

— Ами Клер? — запита той, разкривайки с този въпрос до каква степен се е отчаял. Почти не я познаваше, пък и в цялата фирма едва ли имаше по-неподходящ брачен съветник от него.

— Клер е добре — рекох аз. — Бих искал да напусна в петък.

Той изсумтя мрачно. Затвори очи и бавно поклати глава.

— Направо не ми се вярва.

— Съжалявам, Рудолф.

Стиснахме си ръце и обещахме да се срещнем на закуска, за да обсъдим недовършените задачи.

Не исках Поли да узнае от други хора, затова отидох в кабинета и набрах нейния номер. Беше си у дома, в Арлингтън, и готвеше. Съсипах ѝ вечерта.

Купих си тайландска храна за вкъщи. Извадих вино от хладилника, подредих масата и започнах да репетирам предстоящия разговор.

Не личеше Клер да подозира какво ѝ готвя. За да избегнем караниците, с течение на годините бяхме свикнали просто да не си обръщаме внимание. Затова и двамата не ни биваше много в тактиката на семейните интриги.

Но идеята ми допаднаше — да изчакам неподозиращата жертва, да посрещна спокойно нейната изненада и после да съм готов с

остроумните отговори. Щеше да бъде много приятно и съвсем непочтено, точно както се полага в един рухващ брак.

Наближаваше десет; Клер бе хапнала в движение, тъй че направо минахме с чашите в хола. Разпалих огъня и се настанихме удобно в креслата. След минута-две казах:

— Трябва да поговорим.

— Какво има? — запита тя, без изобщо да се тревожи.

— Смятам да напусна „Дрейк и Суини“.

— А, така ли? — каза тя и отпи глътка вино.

Възхитих се на хладнокръвието ѝ. Или бе очаквала нещо подобно, или държеше да покаже, че моите работи не я интересуват.

— Да. Не мога да се върна там.

— Защо?

— Време е за промяна. Изведнъж разбрах колко скучна и незначителна работа върша. Искам с нещо да помогна на хората.

— Много мило. — Тя вече мислеше за парите и с тревога очаквах кога ще повдигне въпроса. — Бих казала дори, че е доблестно, Майкъл.

— Помниш ли какво ти разправях за Мордекай Грийн?

Той ми предложи работа. Започвам от понеделник.

— От понеделник ли?

— Да.

— Значи вече си взел решение.

— Да.

— Без да го обсъдиш с мен. Аз нямам думата, така ли?

— Не мога да се върна във фирмата, Клер. Днес казах на Рудолф.

Нова глътка, леко скръцване със зъби, бързо припламнал гняв, но никакво избухване. Имаше удивително самообладание.

Гледахме огъня, хипнотизирани от оранжевите пламъци. След малко Клер подхвърли:

— Мога ли да запитам какво ще означава това за нас във финансово отношение?

— Доста неща ще се променят.

— Каква е новата ти заплата?

— Трийсет хиляди на година.

— Трийсет хиляди — повтори тя. После още веднъж и цифрата прозвуча просто мизерно. — Та дори аз изкарвам повече.

Нейната заплата беше трийсет и една хиляди, но в близките години щеше да расте стремително — солидните доходи приближаваха. Бях готов за този спор и не възнамерявах да търпя каквото и да било хленчене по парични въпроси.

— Правото не е въпрос на пари — казах аз, като внимавах да не прозвучи прекалено наставнически. — Доколкото помня, и ти не се зае с медицината заради парите.

Както всички американски студенти по медицина, и Клер бе започнала обучението си с твърд обет, че не я влекат парите. Искала да помага на хората. Също като студентите по право. Само че всички лъжехме.

Тя се загледа в огъня и пресметна наум. Навярно мислеше за наема. Апартаментът беше много приятен; другояче не можеше и да бъде при месечен наем от две хиляди и четиристотин. Мебелировката също. Гордеехме се с жилището си — изискан квартал, хубава сграда, заможни съседи, но рядко се задържахме в него. И почти не канехме гости. Едно преместване щеше да е неприятно, но можехме да го изтърпим.

Винаги бяхме обсъждали заедно финансовите въпроси; нищо не криехме един от друг. Тя знаеше, че имаме петдесет и една хиляди в няколко инвестиционни фонда и дванайсет хиляди в текуща сметка. Изумително колко малко бяхме успели да спестим за шест години брак. Когато си тръгнал към върховете на големия бизнес, парите изглеждат неизчерпаеми.

— Вероятно ще се наложат някои промени, нали? — каза Клер и ме изгледа хладно. Думата „промени“ отекна многозначително.

— И аз така мисля.

— Уморена съм — каза тя. Допи виното и тръгна към спалнята.

Тъжна работа, помислих си. Не бяхме събрали дори озлобление за нормален скандал.

Разбира се, осъзнавах напълно новото си положение. Историята беше прекрасна — амбициозен млад юрист изведнъж се превръща в защитник на бедните; обръща гръб на богатата фирма и започва да работи безплатно. Макар да мислеше, че съм се побъркал, Клер не посмя да критикува един светец.

Сложих дърва в огъня, налях си още една чаша и се настаних да спя на дивана.

Съдружниците си имаха отделна столова на осмия етаж и за обикновен служител бе огромна чест да го допуснат там. Само тъпак като Рудолф можеше да реши, че чиния овесена каша в седем сутринта ще ми помогне да се осъзная. Така де, кой би загърбил перспективата да закусва всеки ден в столовата на големите риби?

Рудолф имаше вълнуващи новини. Късно снощи разговарял с Артър и решили да ми предложат дванайсет месеца отпуск. Фирмата щяла да ми доплаща, за да не губя доходи. Каузата била достойна, отдавна трябвало да сторят нещо повече за правата на бедните. През цялата година шефовете щели да ме смятат за свой пълномощник по благотворителните въпроси, така и на тях щяло да им поолекне на душата. А след като си изчерпя страничните стремежи, бих могъл да се върна с нова енергия и пак да насоча своя талант към величието на „Дрейк и Суини“.

Бях впечатлен и трогнат от тази идея. Не можех да я отхвърля с лека ръка. Обещах да помисля и да дам отговор в най-скоро време. Рудолф ме предупреди, че тъй като не съм съдружник, предложението ще трябва да бъде одобрено от Управителния съвет. Досега фирмата не бе и помисляла да дава подобен отпуск на някакъв си обикновен сътрудник.

Отчаяното желание на Рудолф да ме задържи не идваше от лична симпатия или нещо такова. Отделът за антитръстово законодателство бе буквално затрупан с работа и ни трябваха поне още двама старши сътрудници с опит не по-малък от моя. Напусках в ужасен момент, но това изобщо не ме вълнуваше. Фирмата имаше осемстотин адвокати. Все някак щяха да си намерят хора.

Миналата година им бях докарал близо седемстотин и петдесет хиляди долара. Затова закусвах сега в изисканата им столова и слушах набързо скроения план как да ме задържат. Звучеше съвсем разумно — да отделят годишната ми заплата и да я подхвърлят на бездомните или

за някаква друга благотворителна кауза по мой избор, а след една година да си ме приберат обратно.

След като разнищихме идеята за платения отпуск, преминахме към най-спешните дела за момента. Докато съставяхме списък, на съседната маса седна Брейдън Чанс. Отначало той не ме забеляза. Наоколо закусваха още десетина съдружници, повечето от тях сами и задълбочени в сутрешните вестници. Опитах се да не му обръщам внимание, но накрая вдигнах очи и видях, че ме зяпа.

— Добро утро, Брейдън — високо изрекох аз.

Това го накара да подскочи, а Рудолф рязко вдигна глава да види какво става. Чанс мълчаливо кимна и изведнъж насочи цялото си внимание към препечената филийка.

— Познаваш ли го? — прошепна Рудолф.

— Виждали сме се — отвърнах аз.

При кратката ни среща в кабинета му Чанс бе попитал при кого работя. Дадох му името на Рудолф, но явно не се бе оплакал.

— Тъпанар — изрече Рудолф едва чуто.

Напълно споделях мнението му. Той прелисти бележника, моментално забрави за Чанс и продължи по задачите. Подир мен оставаха купища недовършена работа.

Неволно си помислих за Чанс и принудителното изваждане. Той изглеждаше мекушав, слабоват, с бледа кожа и фини черти на лицето. Не можех да си го представя как обикаля по улиците, оглежда изоставени складове, гъмжащи от скитници, и запретва ръкави, за да си свърши работата докрай. Но, разбира се, той не вършеше нищо подобно; за целта си имаше младши сътрудници. Чанс само седеше зад бюрото, наглеждаше канцеларската работа и взимаше хонорари по неколкостотин долара на час, докато Хектор Палма и другите като него трябваше да си цапат ръцете. Чанс обядваше и играеше голф с началството на „Ривър Оукс“; от съдружник друго не се и изискваше.

Той едва ли знаеше имената на хората, прогонени от склада на ТАГ и „Ривър Оукс“. Пък и защо да ги знае? Те бяха просто нарушители — незнайни, безименни и бездомни. Не бе отишъл да види как ченгетата ги изхвърлят от скромните жилища на заснежената улица. Но Хектор Палма навярно бе видял всичко от край до край.

Щом Чанс не знаеше имената на Лонта Бъртън и нейните деца, значи не бе открил връзката между изхвърлянето и тяхната смърт. Но

не можех да бъда сигурен. Кой знае дали някой не му бе докладвал.

Час по-скоро трябваше да получа отговор на тези въпроси от Хектор Палма. Беше сряда. В петък напусках.

Рудолф приключи закуската в осем, тъкмо навреме за нова среща в кабинета си с някакви много важни персони. Аз се върнах зад бюрото и разлистих „Поуст“. На централно място бе поместена сърцераздирателна снимка на петте ковчега пред олтара заедно с подробен репортаж за църковната служба и демонстрацията след нея.

Имаше и редакционна статия — умело написан призив към всички нас, ситите и подслонените, да се замислим поне за миг колко жени като Лонта Бъртън има в нашия град. Те не можеха да изчезнат. Нямахме как да изметем от улиците тия несретници и да ги скрием някъде далеч от погледа си. Те живееха в стари коли, подслоняваха се в бараки, възнеха в първобитни шатри, спяха по пейките, чакаха за легла в претъпканите и нерядко опасни приюти. Споделяхме един и същ град; бездомните бяха част от нашето общество. Не им ли помогнем, те щяха да стават все повече и повече. И да измират по нашите улици.

Изрязах статията, сгънах я и я прибрах в портфейла си.

* * *

Чрез мрежата от сътрудници успях да се свържа с Хектор Палма. Не би било разумно да го потърся направо; Чанс сигурно дебнеше наоколо.

Срещнахме се между книжните рафтове в библиотеката на третия етаж, далеч от телевизионни камери и недискретни очи. Хектор изглеждаше много разтревожен.

* * *

— Ти ли сложи оная папка на бюрото ми? — запитах аз без предисловия. Нямах време за общи приказки.

— Каква папка? — Той се огледа плахо, сякаш ни дебнеха наемни убийци.

— За принудителното изваждане по случая ТАГ — „Ривър Оукс“. Ти водеше делото, нали?

Той не знаеше какво съм успял да науча и кимна.

— Да, аз.

— Къде е досието?

Хектор измъкна една книга от рафта и се престори на унесен в съдържанието ѝ.

— Чанс пази всички материали.

— В кабинета си ли?

— Да. Заключени в шкафа.

Разговаряхме почти шепнешком. Досега срещата не ме тревожеше, но неволно почнах да се озъртам. Ако някой ни видеше, моментално щеше да разбере, че сме замислили нещо.

— Какво има в досието? — запитах аз.

— Грозни истории.

— Разкажи ми.

— Имам жена и четири деца. Не искам да ме изхвърлят.

— Давам ти честна дума.

— Какво те е грижа? Нали напускаш.

Мълвата бе плъзнала бързо, но това не ме изненада. Често съм се чудил кой пуска повече клюки, адвокатите или секретарките им. Но май бяха младшите сътрудници.

— Защо сложи онази папка на бюрото ми? — запитах аз.

Той посегна с трепереща ръка за нова книга.

— Не знам за какво говориш.

Прелисти няколко страници, после отстъпи към края на рафта. Последвах го. Наоколо нямаше жива душа. Той спря и измъкна поредната книга; все още му се приказваше.

— Трябва ми досието — казах аз.

— Не е у мен.

— Тогава как да се добера до него?

— Ще трябва да го откраднеш.

— Чудесно. Откъде да намеря ключ?

За момент той се вгледа в лицето ми, опитвайки се да прецени доколко сериозно говоря. Накрая каза:

— Аз нямам ключ.

— Откъде взе списъка на изхвърлените?

— Не знам за какво говориш.

— Знаеш много добре. Ти го сложи на бюрото ми.

— Побъркал си се — каза Хектор и се отдалечи.

Очаквах да спре, но той продължи покрай лавиците, после отмина бюрото до входа и напусна библиотеката.

Макар че бях уверил Рудолф в обратното, нямах никакво намерение да се изгърбвам от работа през последните три дни във фирмата. Вместо това натрупах върху бюрото купичка документи, затворих вратата и с блажена усмивка се замислих за всичко, което оставях зад себе си. Край на трескавото надбягване с часовника. Край на бъртенето по осемдесет часа на седмица само защото някой амбициозен колега може да е стигнал до осемдесет и пет. Край на покорството пред висшестоящите. Край на кошмарите, че може да ми затръшнат под носа вратата към заветната титла съдружник.

Позвъних на Мордекай и официално приех работата. Той се разсмя и шеговито подметна, че тепърва остава да намери пари за заплата. Започвах от понеделник, но Мордекай ме помоли да намина по-рано за предварителен инструктаж. Представих си обстановката в неговата кантора и се зачудих в кой от задръстените кабинети ще ме настанят. Сякаш имаше някакво значение.

Привечер взеха да наминават за сбогом мрачни приятели и колеги, убедени, че наистина съм се побъркал.

Изтърпях го стоически. Нали бях тръгнал да ставам светец...

* * *

Междувременно се оказа, че жена ми е ходила при адвокатка по бракоразводни дела, прочута с жестоката си ненавист към всякакъв вид съпрузи.

Прибрах се доста рано, около шест, но Клер вече ме чакаше. Кухненската маса бе отрупана със записки и компютърни разпечатки. Край тях лежеше включен калкулатор. Клер беше хладнокръвна и отлично подготвена. На свой ред попадах в засада.

— Предлагам да се разведем поради несходство на характерите — любезно започна тя. — Няма да се караме. Няма да си подхвърляме обвинения. Ще приемем неизбежното — с брака ни е свършено.

Замълча и изчака да кажа нещо. Нямахме смисъл да се правя на изненадан. Тя вече бе решила; каква полза от възражения? Трябваше също да се преструвам на хладнокръвен.

— Естествено — казах аз, като полагах усилия да прозвучи съвсем небрежно. Донякъде изпитвах облекчение, че най-сетне ще играем с открити карти. Но и ме стресна явното ѝ нетърпение да се разведем.

За да не остане по-назад, тя описа срещата си с адвокатката Жаклин Хюм — подхвърли името като бомба и зачака реакция. После изреди многозначително всички нейни успехи и постижения.

— Защо нае адвокат? — прекъснах я аз.

— Искам да си осигуря защита.

— Смяташ, че иначе ще те измамя?

— Ти си адвокат. И аз искам адвокат. Това е.

— Ако не я беше наела, щеше да си спестиш куп пари — казах аз, опитвайки да говоря снизходително. В края на краищата ставаше дума за някакъв си развод.

— Но като я наех, се чувствам много по-спокойна.

И тя ми показа веществено доказателство номер едно — списък на общите финансови средства и влогове. Номер две бе предложение за подялбата им. Както можеше да се предполага, за нея трябваше да остане по-голямата част.

Имахме дванайсет хиляди долара в брой и тя искаше с половината да погаси заема за колата си. От останалото щях да получа две хиляди и петстотин. Изобщо не ставаше дума, че дължа за моята кола шестнайсет хиляди. Освен това искаше четирийсет от общите петдесет и една хиляди в инвестиционните фондове. За мен оставаха трохите.

— Не ми прилича на равна подялба — казах аз.

— Няма да е равна — отсече тя с твърдата самоувереност на човек, който току-що се е сдобил с питбул.

— И защо?

— Защото не съм забъркала аз тази каша.

— Значи аз съм виновен, така ли?

— Сега не говорим за вина. Разпределяме имуществото. По причини, известни само на теб, ти реши да се лишиш от деветдесет хиляди долара годишно. Защо трябва и аз да нося последствията?

Моята адвокатка твърдо смята, че ще докаже на съда до какъв финансов провал ни доведоха твоите действия. Щом си решил да превърташ, твоя работа. Но не очаквай от мен да гладувам.

— Да бе, направо умираш от глад.

— Нямам намерение да се карам.

— И аз нямаше да имам, ако всичко оставаше за мен.

Чувствах се задължен да създам поне малко смут. Нямах да има крясъци и обстрел с подръчни предмети. За сълзи и дума не можеше да става. Нито пък за зловни обвинения в изневяра или наркомания. Що за развод беше това?

По хирургически чист. Без да ми обръща и капка внимание, тя продължи със списъка, несъмнено подготвен от нейната адвокатка.

— Апартаментът е нает до края на юни и дотогава оставам тук. Това прави десет хиляди долара наем.

— Кога искаш да напусна?

— Колкото се може по-скоро.

— Чудесно.

Щом искаше да ме изпъди, нямаше да ѝ се моля. Кой ли от двама ни щеше да прояви повече високомерие?

Едва се удържах да не изтърся някоя глупост от рода на: „Бързаш ли да настаниш някого?“ Искаше ми се да я разтърся, да зърна поне за миг пролука в ледената ѝ броня. Ала вместо това хладнокръвно отвърнах:

— До края на седмицата ще напусна.

Тя премълча, но не личеше да е разстроена.

— Защо смяташ, че имаш право на осемдесет процента от спестяванията? — запитах аз.

— Не са осемдесет. Ще похарча десет хиляди за наем, три хиляди за режийни, две хиляди за анулиране на общите кредитни карти и освен това дължим шест хиляди долара данъци. Общо двайсет и една хиляди.

Веществено доказателство номер три бе пълен списък на имуществото, като се почне от хола, та чак до спалнята. И двамата не бихме си позволили да водим препирни за тигани и тенджери, тъй че подялбата беше съвсем справедлива. „Вземи каквото поискаш“ — повторих аз на няколко пъти, особено когато ставаше дума за кърпи и спално бельо. Изтънчено поспорихме около някои дребни предмети. За

част от мебелите отстъпих не толкова от благородство, колкото от нежелание да се обременявам.

Исках телевизора и малко кухненски съдове. Ергенството изведнъж се стоварваше върху гърба ми и нямах представа как ще обзавеждам нова квартира. Колкото до Клер, тя вече от няколко часа живееше с проекти за бъдещето.

Но поне с вещите беше почтена. Приключихме досадния номер три и обявихме, че всичко е разделено поравно. Щяхме да подпишем временно споразумение, а след шест месеца да отидем в съда и законно да разтрогнем брака.

След всичко това не ни беше до приказки. Взех си палтото и излязох на дълга разходка по улиците на Джорджтаун, като се питах как може животът изведнъж да се промени до основи.

Всъщност крахът на нашия брак се приближаваше бавно, но неминуемо. Промяната в кариерата и на двама ни бе смъртоносният удар. Сега събитията се движеха стремглаво и нямаше как да ги спра.

Управителният съвет отхвърли идеята за платен отпуск. По принцип не се полагаше никой да знае какво обсъждат на съвещанията, но умърлушеният Рудолф ми съобщи, че тя можела да се превърне в много неприятен прецедент. В толкова голяма фирма нямало как да се даде отпуск на един служител, без това да предизвика недоволство от страна на мнозина други.

Значи нямаше да има предпазна мрежа. Излезех ли оттук, вратата щеше да се затръшне зад мен.

— Сигурен ли си, че разбираш какво вършиш? — запита той, изправен пред бюрото ми. На пода от двете му страни имаше кашони. Поли вече ми събираше нещата.

— Напълно — отвърнах аз с усмивка. — Не се тревожи за мен.

— Опитах се да направя нещо.

— Благодаря, Рудолф.

Той поклати глава и излезе.

След снощната изненада на Клер изобщо не бях мислил за предложения отпуск. Имах си далеч по-сериозни грижи. Скоро щях да бъда разведен, самотен и бездомен.

Всичко ми се струваше изведнъж — ново жилище, нова работа, нов кабинет и нова кариера. Затворих вратата и прегледах обявите за квартири под наем.

Щях да продам колата и да се отърва от четиристотин и осемдесет долара месечни вноски. Вместо нея можех да си купя някоя таратайка, да я застраховам за солидна сума и да чакам кога ще изчезне из мрака на неугледните квартали. Но ако наемех приличен апартамент, по-голямата част от новата ми заплата щеше да отива за наем.

Излязох преди началото на обедната почивка и цели два часа търчах из центъра на Вашингтон да оглеждам квартири. Най-евтината беше същинска кочина с наем хиляда и сто долара — твърде скъпа за адвокат на бездомници.

Когато се върнах следобед, върху бюрото ми чакаше нова папка — пак съвсем обикновена и без надпис отгоре. Точно на същото място. Отвътре вляво бяха залепени два ключа, отдясно имаше машинописна бележка, прикрепена с кламер. Текстът гласеше:

Горният ключ е за кабинета на Чанс. Долният — за шкафа под прозореца. Преснимай каквото ти трябва и го върни. Внимавай, Чанс е много подозрителен. Изхвърли ключовете.

Както често се случваше, Поли изникна ненадейно; без почукване, без никакъв звук, просто изведнъж долових призрачно присъствие в кабинета. Беше се нацупила и не ми обръщаше внимание. От четири години работехме заедно и държеше да покаже, че ѝ съсипвам живота. Всъщност не бяхме чак толкова близки. След ден-два щяха да ѝ намерят нов шеф. Беше много мило момиче, но сега нямах време да се тревожа и за нея.

Бързо затворих папката. Не знаех дали я е видяла. Изчаках да се заеме с кашоните. Не спомена нищо — най-вероятно не бе забелязала папката. Но тъй като в коридора наоколо нищо не убягваше от погледа ѝ, нямах представа как би могъл Хектор или някой друг да влезе неусетно.

По някое време намина за сериозен разговор Бари Нузо — моят добър приятел и събрат от премеждието с Мистър. Затвори вратата и заобиколи кашоните. Не ми се щеше да обсъждаме работата, затова му разказах за Клер. Неговата жена също беше от Провидънс, а във Вашингтон, който знае защо, землячеството се смяташе за много важно. Преди години се събирахме от време на време, но и семейната дружба си отиде с брака.

Отначало вестта го изненада, после му стана тъжно и накрая като че се примири.

— Зле ти е тръгнало тоя месец — рече той. — Съжалявам.

— Отдавна вървеше натам — отвърнах аз.

Побъбрехме за старите времена, за някогашните приятели. Не бяхме намерили време да обсъдим на чаша бира случката с Мистър и

това изведнъж ми се стори странно. Двама приятели застават заедно срещу смъртта, оцеляват, а после са твърди заети, за да си помогнат.

Накрая все пак опряхме до главния въпрос; нямаше как да го избегнем сред разтворените кашони. Осъзнах, че целият досегашен разговор е бил само встъпление.

— Съжалявам, че те изоставих — каза той.

— Я стига, Бари.

— Не, наистина. Трябваше да съм до теб.

— Защо?

— Защото явно си откачил — разсмя се той.

Опитах да се усмихна на шегата.

— Е, може и да съм бръмнал, но ще ми мине.

— Без майтап, чух, че си имаш неприятности. Миналата седмица се опитах да те намеря, но беше изчезнал. Тревожех се за теб, водех обаче дело, напи знаеш как става.

— Знам.

— Наистина ми е много криво, че не бях до теб, Майк.

Съжалявам.

— Престани.

— Всички се побъркахме от страх, но теб можеше да те улучат.

— Той можеше да избие всички ни, Бари. Истински динамит, неточен изстрел, и край. Дай да не го предъвкваме.

— Последното, което видях, докато тичахме към вратата, беше ти — целият в кръв. Помислих, че си улучен. Изхвъркнахме вкупом навън, някакви хора ни сграбчиха, всички крещяха, а аз чаках експлозията. И си мислех: Майк още е вътре, Майк е ранен. Спряхме до асансьорите. Някой сръза въжетата около китките ми и се озърнах тъкмо навреме, за да видя как излизаш и ченгетата те подхващат. Никога няма да забравя кръвта. Толкова много кръв, по дяволите.

Мълчах. Той трябваше да си излее душата. Така щеше да му олекне. После можеше да докладва на Рудолф и другите, че поне се е опитал да ме разубеди.

— По целия път надолу все повтарях: „Ранен ли е Майк? Ранен ли е Майк?“ Никой не знаеше. Сякаш мина цял час, докато най-сетне казаха, че си добре. Като се прибрах, исках да ти позвъня, но дечурлигата не ме оставиха на мира.

А трябваше да го направя.

— Забрави.

— Съжалявам, Майк.

— Моля те, престани да го повтаряш. Всичко свърши веднъж завинаги. И цяла седмица да говорим, нищо няма да променим.

— Кога разбра, че ще напуснеш?

Позамислих се. Истината бе, че го реших в неделя, когато Бил отметна чаршафа и зърнах малкия си приятел Онтарио, най-сетне намерил покой. Точно тогава, в онзи миг сред градската морга, станах друг човек.

— През почивните дни — казах аз, без да навлизам в подробности. Нямах смисъл да знае повече.

Бари поклати глава, сякаш единствено заради него бях стигнал до кашоните. Реших да му помогна.

— Нямах да ме спреш, Бари. Никой не би могъл.

Изведнъж той закима, защото бе взел да разбира, макар и по своему. Пистолет пред лицето, времето спира, най-важното излиза наяве — Бог, семейство, приятели. Парите отиват на дъното. Фирмата и кариерата се смалват с всяка отминала страшна секунда и осъзнаваш, че това може да е последният ден от твоя живот.

— Ами ти? — запитах аз. — Как я караш?

Всъщност нямах смисъл да питам — фирмата и кариерата бързо изплуват нагоре.

— В четвъртък започнахме нов процес. Всъщност точно него подготвихме, когато нахълта Мистър. Нямах как да помолим съда за отсрочка, защото клиентът чака делото вече четвърта година. Пък и не бяхме пострадали. Физически, искам да кажа. Затова си плюхне на ръцете, почнахме процеса и нямахме време да се опомним. Процесът ни спаси.

Естествено. Трудова терапия — универсалното лекарство на „Дрейк и Суини“. Искаше ми се да закрепя, защото преди две седмици и аз бих говорил същото.

— Добре — казах аз. Мила картинка. — Значи при теб всичко е наред?

— Напълно.

И как иначе? Той беше съдебен боец, мъжко момче с тefлонова кожа. Освен това имаше три деца и не бе в състояние дори да си помисли за крачка встрани от правия път.

Изведнъж Бари пак се разбърза. Стиснахме си ръцете, прегърнахме се и си обещахме да поддържаме връзка.

Оставих вратата затворена, за да огледам папката и да реша какво ще правя. Скоро стигнах до няколко заключения. Първо: ключовете бяха истински. Второ: не беше капан; нямах врагове, а и бездруго напусках. Трето: досието наистина беше в кабинета на Чанс, в шкафа под прозореца. Четвърто: имаше вероятност да се добера до него, без да ме хванат. Пето: можех да го преснимам за кратко време. Шесто: след това можех да го върна като че нищо не се е случило. Седмо и най-важно: в него наистина имаше изобличаващи факти.

Записах всичко това в бележника си. За ровене из чужди документи можех да изхвъркна моментално, но вече не се боях от уволнение. Същото се отнасяше и до вероятността да ме спипат в кабинета на Чанс с подправен ключ.

Най-сложно щеше да е ваденето на копия. В нашата фирма и най-дребното досие бе дебело поне два пръста, тъй че навярно трябваше да изкарам на ксерокс поне сто страници, ако държах да имам всичко. Дори и в най-добрия случай щях да стоя край машината десетина минути. Това бе прекалено опасно. Адвокатите не вадеха копия, за целта имаше сътрудници и секретарки. Машините бяха сложни свръхмодерни и сто на сто само чакаха да блокират още щом натисна бутона. А освен това имаха кодове — трябваше да се включват по определен начин, за да начислим всеки екземпляр по сметката на клиента. И бяха все на открити места. Не си спомнях нито един ксерокс да е монтиран в ъгъла. Може би имаше по-достъпни машини в някой друг отдел, но присъствието ми там щеше да е подозрително.

Не виждах друг изход, освен да изнеса досието от фирмата, а подобна постъпка граничеше с престъпление. Е, все пак нямаше да го открадна, само го взимах на заем.

В четири следобед запретнах ръкави, грабнах купчина папки и с бодра крачка обиколих отдела за недвижими имоти, сякаш имах важна работа там. Не видях Хектор. Брейдън Чанс беше в кабинета си — разговаряше по телефона и пискливият му глас долиташе иззад откренатата врата. Една секретарка ми се усмихна. Никъде не забелязах телевизионни камери. На едни етажи ги имаше, на други не. Кой ли пък би се залетял да нахлува в отдел „Недвижими имоти“?

* * *

Тръгнах си в пет. Купих сандвичи от близкия гастроном и подкарах към новото си работно място.

Колегите още бяха там и ме чакаха. Докато подавах ръка на София, тя дори се усмихна, но само за миг.

— Добре дошъл на борда — мрачно рече Ейбръхам, сякаш се качвах на потъващ кораб.

Мордекай посочи стаичката до кабинета си.

— Как ти се струва това? Апартамент лукс.

— Чудесно — казах аз и прекрачих в новия си кабинет.

Беше два пъти по-малък от онзи, който напусках. Фирменото ми бюро изобщо не би се побрало тук. До едната стена имаше четири канцеларски шкафа, всеки в различен цвят. Под тавана висеше гола електрическа крушка. Не видях телефон.

— Харесва ми — казах аз и не лъжех.

— Утре ще ти монтираме телефон — добави Мордекай и дръпна завесите на прозореца. — Навремето тук работеше един млад адвокат на име Бейнбридж.

— Какво стана с него?

— Не издържа на заплатата.

Навън притъмняваше и София бързаше да си тръгне. Ейбръхам се оттегли в кабинета си. Двамата с Мордекай вечеряхме на неговото бюро — сандвичите, които бях донесъл, и по чашка от блудкавото му кафе.

Ксероксът беше масивно чудовище от осемдесетте години, без разните кодови табла и прочие измишльотини. Намираше се в ъгъла на общата стая, близо до едно от четирите бюра, отрупани със стари папки.

— Кога си тръгваш? — запитах аз между две хапки.

— Не знам — рече Мордекай. — Сигурно след около час. Защо?

— Просто съм любопитен. Сега пак отивам до „Дрейк и Суини“ за около два часа, трупнаха ми работа в последния момент. След това бих искал да си докарам част от нещата. Възможно ли е?

Той дъвчеше замислено. Отвори едно чекмедже, извади халка с три ключа и ми я подхвърли.

— Заповядай.

— Безопасно ли е?

— Не. Затова внимавай. Спри колата колкото е възможно по-близо до входа. Движи се бързо. Щом влезеш, веднага заключи.

Сигурно бе забелязал страха в очите ми, защото добави.

— Привиквай. И... умната!

В шест и половина тръгнах към колата си — бързо и умната. Тротоарът бе пуст; нямаше нито стрелба, нито хулигани, нито дори дракотина по лъскавия ми лексус. Докато потеглях, неволно изпитах гордост. Може би щях да оцелея на улицата.

Обратният път към „Дрейк и Суини“ ми отне единайсет минути. Ако успеех да изкопирам досието на Чанс за трийсет минути, значи щеше да липсва от кабинета само за около час. Ако всичко вървеше добре. И той изобщо нямаше да научи. Изчаках до осем, после пак запретнах ръкави и с небрежната походка на отруден служител поех към отдел „Недвижими имоти“.

По коридорите нямаше жива душа. Почуках на вратата на Чанс. Никакъв отговор. Беше заключено. После проверих всички останали кабинети, като най-напред чуках тихичко, после по-силно и накрая натисках дръжката. Приблизително половината бяха заключени. Зад всеки ъгъл се оглеждах за камери. Надникнах в заседателните зали и стаите на машинописките. Пълна пустош.

По цвят и размери ключът на Чанс бе съвсем като моя. Превъртях го без затруднения и изведнъж се озовах в мрачния кабинет, изправен пред избора дали да запаля лампите, или не. От улицата едва ли можеше да се разбере чий прозорец е светнал внезапно, а и не ми се вярваше някой от коридора да забележи светлата ивица под вратата. Освен това беше съвсем тъмно и нямах фенерче. Заключих вратата, щракнах лампите, отправих се към канцеларския шкаф под прозореца и го отворих с втория ключ. Коленичих и тихо изтеглих чекмеджето.

Имаше десетки папки, всички свързани с „Ривър Оукс“ и грижливо подредени по някаква тайнствена система. Явно Чанс и секретарката му обичаха реда — нещо, което се ценеше високо в нашата фирма. Върху едно дебело досие видях етикет „Ривър Оукс“ — ТАГ. Измъкнах го предпазливо и почнах да прелиствам. Исках да бъда сигурен, че съм взел каквото трябва.

— Хей! — подвижна мъжки глас в коридора и аз едва не подскочих до тавана.

Отнякъде се обади друг мъжки глас и двамата подхванаха разговор съвсем близо до вратата на Чанс. Обсъждаха последните баскетболни срещи.

С треперещи колене пристъпих към вратата. Изгасих лампите и се вслушах в разговора. После седнах върху разкошния кожен диван и изчаках десет минути. Ако ме видеха да излизам от кабинета с празни ръце, нямаше да ми сторят нищо. Така и така утре напусках. Но пък и нямаше да разполагам с досието.

Ами ако някой видеше как си тръгвам с папката? Хванеха ли ме, направо загивах.

Трескаво обмислях положението и при всеки вариант неминуемо ме залавяха. Бъди търпелив, повтарях си аз. Няма да стоят вечно. Двамата отвън изчерпиха баскетболната тема и заговориха за момичета. Не изглеждаха женени, сигурно бяха студенти от Юридическия факултет, работещи нощна смяна. Гласовете им постепенно заглъхнаха.

Пипнешком заключих шкафа и взех папката. Пет минути, шест, седем, осем. Тихо открянах вратата, бавно подадох глава и огледах коридора. Не видях никого. Изскочих навън, минах покрай бюрото на Хектор и бързо поех към приемната, като се мъчех да изглеждам спокоен.

— Хей! — извика някой зад мен.

Свих зад ъгъла и в движение се озърнах колкото да видя, че някакъв тип ме следва. Най-близката врата водеше към малка библиотека. Вмъкнах се вътре; за щастие беше тъмно. Тръгнах между рафтовете, докато в другия край открих нова врата. Отворих я, минах по къс коридор и зърнах отсреща табелка ИЗХОД. Тичешком изскочих на стълбищната площадка. Реших, че слизането е по-бързо от изкачването, затова хукнах надолу, макар че кабинетът ми се намираще два етажа по-горе. Ако онзи случайно ме бе разпознал, щеше да ме потърси там.

Изскочих на партера задъхан и без палто, като се молех да не срещна никого, особено пазача, когото бяха сложили край асансьорите, за да не влизат повече скитници. Отправих се към страничния изход — същия, през който двамата с Поли се измъкнахме от журналистите

след смъртта на Мистър. Навън беше студено и ръмеше ситен дъждец. Изтичах към колата.

* * *

Мисли на закъсал начинаещ крадец.

Постъпих глупаво. Много глупаво. Дали са разбрали? Никой не ме видя да излизам от кабинета на Чанс. Никой не знаеше, че нося чужда папка.

Не биваше да бягам. Когато онзи извика, трябваше да спра, да си побъбря с него, като че всичко е наред, а ако беше поискал да види папката, просто щях да го нахокам. Сигурно беше един от двамата дребни служители, които чух да разговарят.

Но защо се развика? Ако не ме познаваше, защо се опита да ме спре от другия край на коридора? Подкарах по Масачусетс Авеню, бързайки да изкопирам материалите и някак да върна папката на място. Не ми беше за пръв път да работя по цяла нощ и ако трябваше, щях да изчакам и до разсъмване.

Започвах да се отпускам. Отоплението работеше на пълна мощност.

Не можех да зная, че е имало неуспешна хайка за наркотици, че един полицаи е застрелян и престъпникът бяга с ягуара си по Осемнайсета улица. На пресечката светеше зелено, но убийците на полицаи не дават пукната пара за пътния правилник. Ягуарът се мярна отляво като смътно петно, сетне въздушната възглавница избухна право в лицето ми.

Когато се свестих, лявата врата бе заклецила рамото ми. Черни лица се вираха в мен през разбитото предно стъкло. Чух сирени и отново загубих съзнание.

Един от санитарите разкопча предпазния колан, след това ме изтеглиха през дясната врата.

— Не виждам кръв — рече някой.

— Можеш ли да вървиш? — запита друг.

Рамото и ребрата ме боляха ужасно. Опитах се да стана, но краката не ми се подчиниха.

— Добре съм — казах аз, седнал на ръба на носилката.

Чувах зад себе си глъчка, но нямах сили да се обърна.

Пристегнаха ме с ремъци и докато вмъквах носилката в линейката, зърнах преобърнатия ягуар, обкръжен от лекари и полицаи.

— Добре съм, добре съм — повтарях аз, докато ми мереха кръвното. Движихме се; сирената заглъхна в далечината.

Откараха ме в спешното отделение на болницата към университета „Джордж Уошингтън“. Според рентгеновите снимки нямах нищо счупено. Бях само контузен, но ме болеше ужасно. Биха ми няколко инжекции и ме откараха в единична стая.

По някое време през нощта се събудих. Клер дремеше на стола до леглото.

Тя си тръгна преди разсъмване. Беше оставила на масата бележка, че отива на визитации, но пак ще намине. Разговаряла с лекарите и според тях нямало изгледи да умра.

Изглеждахме съвсем нормални и щастливи — мила двойка любещи съпрузи. Докато задрямвах отново, смътно се зачудих защо ли ни е притрябвало да се развеждаме.

В седем една сестра ме събуди и ми подаде бележката. Прочетох я още веднъж, докато сестрата бърбеше за времето — мокър сняг и поледица — и ми мереше кръвното. Помолих за вестник. Донесе ми го след половин час заедно със закуската. Открих историята на първа страница в раздела за столицата. При престрелката полицаят отнесъл няколко куршума и сега бил в критично състояние. Успял да застреля на място единия наркотрафикант. Другият избягал с ягуара и загинал при катастрофа, която се разследвала в момента. За мен не споменаваха нищо и това бе добър признак.

Ако не бях замесен, навярно нямаше и да обърна внимание на баналната престрелка между ченгета и наркотрафиканти. Е, добре дошъл в уличния живот. Напразно се опитвах да се убедя, че това би могло да се случи на когото и да било във Вашингтон. Тръгнеш ли из града по тъмно, направо си просиш белята.

От лакътя до рамото лявата ми ръка беше подпухнала и посиняла — усещах болка при всяко докосване на вдървените мускули. Ребрата толкова ме тормозеха, че не смеех да помръдна. Всяко вдишване ме прорязваше като с нож. Криво-ляво стигнах до банята, където се облекчих и хвърлих едно око към огледалото. Въздушната възглавница всъщност е малка бомба. Ударът се стоварва върху лицето и гърдите. Но не изглеждах сериозно пострадал — леко подпухнал нос, посинели очи и безформена горна устна. До една седмица щеше да ми мине.

Сестрата се върна с нова порция хапчета. Помолих я да ми обясни за какво е всяко от тях, после отхвърлих цялата колекция. Бяха болкоуспокояващи, а сега се нуждаех от бистра глава. В седем и

половина докторът намина да види как съм. Нямах нищо счупено, тъй че щях да остана броещи часове. За всеки случай ми препоръча да мина на рентген още веднъж. Опитах се да откажа, но той вече бе обсъдил въпроса с жена ми.

Цяла вечност куцуках из стаята, опипвах контузените места, гледах сутрешните глупости по телевизията и отчаяно се надявах да не ме навести някой приятел както съм По жълт вълнен халат.

Да откриеш катастрофирала кола в столицата е непосилна задача, особено толкова скоро след произшествието. Започнах с телефонния указател и половината ми обаждания до пътната полиция останаха без отговор. Останалите срещнаха пълно безразличие. Много рано съм се обаждал, времето било лошо. Ясна работа, беше петък и никой не искаше да се размърда.

Обикновено откарвали катастрофиралите коли до общинския паркинг на Раскоу Роуд на североизток. Узнах това от една секретарка в Централното управление. Всъщност тя работеше в отдел „Ветеринарен контрол“; вече въртях полицейските телефони наслука. Понякога обаче колите попадали и на други паркинги, а не било изключено моята още да е в някоя фирма за пътна помощ. Тия фирми били частни, обясни жената, и това вечно създавало неприятности. Преди време тя работела в пътната полиция, но напуснала.

Сетих се за Мордекай, моят нов източник на информация около всичко, свързано с улиците. Изчаках да стане девет и му позвъних. Разказах какво се е случило, уверих го, че нищо ми няма, макар да съм в болницата, и накрая попитах дали знае как се намира катастрофирала кола. Имаше известна представа.

След това се обадох на Поли със същата новина.

— Няма ли да дойдеш? — жално запита тя.

— В болницата съм, Поли. Не ме ли чу?

Долових отсреща колебание, което потвърди опасенията ми. Представих си как са сложили торта и купа за пунш върху масата в някоя заседателна зала, а наоколо петдесетина души вдигат тостове и държат речи за прекрасния колега. Бях посещавал две-три подобни изпращания. Не можех да ги понасям и държах на всяка цена да се измъкна без церемонии.

— Кога те изписват? — запита Поли.

— Не знам. Може би утре.

Лъжех; каквото и да реши лекарският екип, щях да си тръгна не по-късно от пладне.

Ново колебание. Торта, пунш, важни речи от солидни хора, може би дори и подаръци. Какво да прави сега?

— Съжалявам — каза тя.

— И аз. Някой да ме е търсил?

— Не. Засега никой.

— Добре. Ако обичаш, кажи на Рудолф за катастрофата и му предай, че пак ще се обадя. Засега толкова. Викат ме на прегледи.

* * *

И тъй, с многообещаващата ми кариера в „Дрейк и Суини“ бе свършено. Пропуснах прощалния си купон. На трийсет и две години захвърлях веригите на парите и робския труд в голяма фирма. Вече можех да постъпвам по съвест. Бих се чувствал чудесно, ако болката в ребрата не ме прорязваше при всяко движение.

Клер дойде около единайсет. Двамата с лекаря дълго си шушукаха в коридора. Чувах ги как разговарят на някакъв странен език. Накрая влязоха, единодушно ми върнаха свободата и аз побързах да се преоблека с дрехите, които Клер бе донесла от къщи. После тя ме откара. Пътуването бе кратко и почти не разговаряхме. Нямах шанс да се помирим. Пък и какво можеше да промени една обикновена катастрофа? Клер бе дошла при мен като лекар, а не като съпруга.

Тя ми стопли доматиена супа и ме настани на дивана. Подреди хапчета върху кухненската маса, обясни как да ги взимам и излезе.

За десетина минути изядох половината супа и малко солети, после грабнах телефона. Мордекай не бе открил нищо.

Взех вестника и почнах да звъня на фирмите за жилища под наем. После си поръчах кола. Минах в банята и дълго стоях под горещия душ, за да облекча болката от контузиите.

Шофьорът се казваше Леон. Седнах отпред до него, като се мъчех да не пъшкам при всяко раздрусване на колата.

Не можех да си позволя луксозен апартамент, но държах поне да е безопасен. Леон ми подхвърли една-две идеи. Спряхме до един

вестникарски щанд и взех две безплатни брошури за недвижимите имоти в столицата.

Според Леон в момента бил доста приличен кварталът Адамс-Морган, северно от Дюпон Съркъл, макар че след шест месеца можело и да не е така. Познавах този квартал, често ми се случваше да минавам през него, но никога не бях изпитал желание да спра и да поогледам. От двете страни на улиците се издигаха сгради от края на миналия век. Нямаше нито една изоставена, което за Вашингтон е добър признак. Според Леон в момента там откривали най-добрите нови ресторанти, а клубовете и баровете били препълнени. В съседство обаче имало доста западнали улици, тъй че човек трябвало много да внимава. Е, в днешно време никой не можеше да е в безопасност, щом ограбваха дори сенатори насред Капитолийския хълм.

Докато карахме към Адамс-Морган, отпред изведнъж изникна широка дупка в асфалта. Подскочихме и ми се стори, че летяхме из въздуха поне десет секунди, после тежко рухнахме от другата страна. Неволно изкрещях, защото в лявата страна на гърдите ми избухна непоносима болка.

Леон изпадна в ужас. Наложих се да му разкажа къде съм прекарал нощта. Той значително намали скоростта и се обяви за мой помощник по жилищните въпроси. Помогна ми да се изкача по стъпалата до първия обект — мизерна квартира, от чийто килим ни лъхна силен мирис на котешка урина. Без да си пести думите, Леон заяви на хазяйката, че е срамота да предлага на хората жилище в подобен вид.

Втората спирка бе пет етажа над улицата и едва се добрах догоре. Асансьор нямаше. Отопление също. Леон любезно благодари на домоуправителя.

Следващото жилище се оказа на четвъртия етаж, но имаше добре поддържан, чист асансьор. Искаха наем петстотин и петдесет долара месечно и аз приех още преди да огледам квартирата. Чувствах се все по-зле, мислех само за болкоуспокояващите върху кухненската маса и бях готов да наема каквото и да било.

Три мансардни стаички със скосен таван, баня с що-годе нормални кранове, чист под и нелош изглед към улицата.

— Наемаме го — заяви Леон на хазяйката.

Аз се бях вкопчил в рамката на вратата, за да не падна. Слязохме до някакъв тесен кабинет в сутерена, където набързо прочетох договора, подписах го и платих с чек наема за първия месец.

Бях казал на Клер, че ще се изнеса до края на седмицата, и смятах да си удържа на думата.

Леон сигурно бе любопитен защо заменям изискания Джорджтаун за някакъв си гълъбарник в Адамс-Морган, но не ме попита. Беше истински професионалист. Върна ме до апартамента и изчака в колата, докато аз изгълтах хапчетата и легнах да подремна за малко.

* * *

Нейде из мъглявините в главата ми отекваше телефонен звън. Залитайки се добрах до апарата, вдигнах слушалката и успях да избъбря:

— Ало.

— Мислех, че си в болница — каза Рудолф.

Чувах гласа му и го разпознавах, но мъглата все още не се бе разсеяла.

— Бях — отвърнах аз с набъбнал език. — Вече не съм.

Какво искаш?

— Липсваше ни днес следобед.

А, да. Циркът с пунша и тортата.

— Не съм очаквал да катастрофирам. Моля за извинение.

— Много колеги искаха да се сбогуват.

— Нека ми драснат по някой ред. Кажи им да го пуснат по факса.

— Чувстваш се разнебитен, нали?

— Да, Рудолф. Като след катастрофа.

— Взимаш ли лекарства?

— Какво толкова си се загрижил?

— Извинявай. Виж какво, преди час Брейдън Чанс намина в кабинета ми. Много искаше да те види. Странно, не смяташ ли?

Мъглата изчезна и главата ми изведнъж се избистри.

— Защо искаше да ме види?

— Не каза. Но те търси под дърво и камък.

— Кажи му, че съм напуснал.

— Точно това казах. Извинявай за безпокойството. Ако ти остане време, намини насам. Все още имаш приятели.

— Благодаря, Рудолф.

Натъпках хапчетата в джоба си. Леон дремеше долу, в колата. След като потеглихме, позвъних на Мордекай. Той бе открил полицейския доклад за катастрофата; там пишело, че колата е вдигната от сервиз „Хъндли“. Опитал да се свърже, но попадал все на телефонния секретар. Улиците бяха хлъзгави и имаше много катастрофи — натоварено време за пътната помощ. Около три най-сетне успял да поговори с някакъв механик, онзи обаче не знаел нищо.

Леон откри „Хъндли“ на Роуд Айланд Авеню близо до Седма улица. В добрите стари времена там бе имало бензиностанция с пълно сервизно обслужване, но сега заварих гараж, работилница на пътна помощ, магазин за стари коли и служба за каравани под наем. Всички прозорци бяха украсени с масивни черни решетки.

— Прикривай ме — подхвърлих аз, докато излизах и изтичах към работилницата.

Вратата беше с яка пружина и на влизане ме блъсна по лявото рамо. Превих се от болка. Един техник с омазнен комбинезон изникна иззад ъгъла и се облещи насреща ми.

Обясних защо съм дошъл. Той се разрови наоколо и намери дъсчица с прикрепени към нея списъци. Неяде откъм дъното долитаха възбудени мъжки гласове — сигурно играеха на зарове, пиеха уиски, а може и да продаваха наркотици.

— В полицията е — рече механикът, продължавайки да оглежда списъците.

— Имате ли представа защо?

— Откъде да знам. Да не е имало престъпление?

— Да, но колата ми нямаше нищо общо.

Той ме изгледа тъпо. Не му беше до моите грижи.

— А случайно да знаете къде може да бъде? — запитах аз колкото се може по-любезно.

— Полицията обикновено използва един паркинг на Джорджия Авеню, северно от университета Хауърд.

— Колко общински паркинги има в тоя град?

Човекът сви рамене и ми обърна гръб.

— Доста са — подхвърли през рамо той и изчезна.

Отворих вратата много внимателно и изтичах към колата на Леон.

Вече се мръкваше, когато най-сетне открихме паркинга на поне половин пресечка, ограден със стоманена мрежа и бодлива тел. Вътре бяха разхвърляни стотици смачкани коли, някои се трупаха една върху друга.

Леон стоеше на тротоара до мен и се взираше през мрежата.

— Там е — посочих аз.

Лексусът бе изоставен до някаква барака точно срещу нас. Цялата лява предница беше смачкана от удара. От радиатора нямаше и следа; разнебитеният двигател стърчеше навън.

— Голям късмет си извадил — подхвърли Леон.

До моята кола зърнах и ягуара — със смачкан покрив и изпотрошени прозорци.

В бараката имаше нещо като канцелария, но беше заключена и тъмна. На портала висяха тежки вериги. Бодливата тел лъщеше под дъжда. Неjde наблизко се спотайваха опасни типове. Усещах, че ни наблюдават.

— Да се махаме — казах аз.

Леон ме откара до летище Нашънъл — единственото място, където знаех да има бюро за коли под наем.

Масата беше сложена; на печката къкреха порции китайска храна. Клер ме чакаше и изглеждаше разтревожена, макар и не много. Казах ѝ, че съм отишъл да си наема кола, докато оправя нещата със застраховката. Тя ме прегледа най-старателно и заръча да глътна още едно хапче.

— Мислех, че ще почиваш.

— Опитах. Не ми се почиваше. Дай да хапнем, умирам от глад.

Това щеше да бъде последната ни семейна вечеря. Свършвахме там, откъдето бяхме започнали — с полуфабрикат, донесен отвън.

— Познаваш ли някой си Хектор Палма? — запита тя към средата на вечерята.

Едва не се задавих.

— Да.

— Обади се преди час. Каза, че трябвало непременно да разговаря с теб. Кой е той?

— Служител от фирмата. Тази сутрин трябваше да прегледаме едно от делата. Здравата е закъсал.

— Сигурно. Искане да се срещнете в девет тази вечер. В бар „Нейтън“ на Ем Стрийт.

— Защо пък в бар? — промърморих аз.

— Не каза. Стори ми се подозрително.

Вече нямах никакъв апетит, но продължих да се храня, за да прикрия тревогата си. Не че имаше смисъл. Изобщо не я интересувах.

Излязох под ледения дъждец и въпреки болката тръгнах пеш към Ем Стрийт. В петък вечер нямаше да открия място за паркиране. Освен това исках да се разтъпча и да по-размисля.

Срещата можеше да означава единствено неприятности и по пътя започнах да се подготвям. Измислях лъжи, за да замажа следите си, и още лъжи, с които да прикрия първите. След като бях извършил кражба, измамата не изглеждаше особено страшна. Хектор можеше да ме търси по заповед от фирмата; не беше изключено да носи скрит микрофон. Щях да слушам внимателно и да си държа езика зад зъбите.

* * *

В бара все още нямаше много клиенти. Бях подранил с десет минути, но Хектор вече ме чакаше в едно сепаре. Когато се приближих, той изведнъж скочи и ми протегна ръка.

— Вие сигурно сте Майкъл. Аз съм Хектор Палма от „Недвижими имоти“. Много ми е приятно.

Този изблик на фамилиарност ме накара да наостря уши. Стиснах ръката му, присвих очи от болка и избъбрих несвързано:

— Благодаря, на мен също.

— Заповядайте — посочи той към сепарето.

Усмиваше се сърдечно като на стар приятел. Предпазливо прегънах кръст и се наместих зад масата.

— Какво ви е на лицето? — запита Хектор.

— Целунах въздушната възглавница.

— Да, чух за произшествието — бързо подхвърли той.

Прекалено бързо. — Добре ли сте? Има ли нещо сериозно?

— Не — бавно отвърнах аз, като се мъчех да разбера поведението му.

— Чух, че човекът в другата кола е загинал — каза Хектор, без да губи и част от секундата. Явно той щеше да води разговора. От мен се искаше да го следвам.

— Да, някакъв наркотрафикант.

— Ама че град — промърмори Хектор. Видя приближаващия келнер и добави: — Какво да ви поръчам?

— Черно кафе — казах аз.

Хектор сякаш се замисли над поръчката и в същия миг ме настъпи под масата.

— Каква бира имате? — обърна се той към келнера.

В заведенията ужасно мразят този въпрос. Келнерът впери поглед право напред и почна да изрежда.

В момента, когато Хектор ме настъпи, двамата се спогледахме. Ръцете му бяха събрани на масата. Използвайки келнера като щит, той едва доловимо завъртя показалец и посочи гърдите си. После изведнъж поръча „Молсън“. Келнерът ни обърна гръб и се отдалечи.

Значи наистина носеше микрофон и го наблюдаваха. Само че нямаше как да видят през келнера. Испитах неудържимо желание да се завъртя и да огледам клиентите в бара. Но устоях на изкушението — отчасти защото вратът ми се беше вдървил.

Сега разбирах сърдечното му приветствие. Бяха го разпитвали цял ден, но не бе признал нищичко.

— Аз съм сътрудник в отдел „Недвижими имоти“ — обясни Хектор. — Вие навярно познавате Брейдън Чанс, един от нашите ръководители.

— Да — кимнах аз. След като ме записваха, щях да говоря колкото се може по-малко.

— Обикновено работя при него. Миналата седмица вие го посетихте и на минаване разменихме няколко думи.

— Щом казвате... Не помня да съм ви виждал.

Зърнах едва доловима усмивка и леко отпускане около очите — толкова леко, че и най-добрата камера нямаше да го хване. На свой ред докоснах крака му под масата. Надявах се да разиграем убедителна сценка.

— Вижте какво, помолих ви за среща, защото от кабинета на Брейдън е изчезнало едно досие.

— Мене ли обвинявате?

— Не точно, но сте между заподозрените. Става дума за същото досие, което поискахте миналата седмица, когато нахълтахте в кабинета му доста припряно.

— Значи наистина ме обвинявате! — гневно възкликнах аз.

— Все още не. Успокойте се. Фирмата води пълно разследване и засега само разговаряме с всички, които са имали достъп до папката. Тъй като ви чух да я искате от Брейдън, получих нареждане да поговоря с вас. Това е.

— Аз пък нямам представа за какво ми говорите. Това е.

— Нищо ли не знаете за досието?

— Естествено, че не знам. Откъде накъде ще взимам документи от чужд кабинет?

— Ще се съгласите ли на проверка с детектор на лъжата?

— Разбира се — отвърнах аз категорично, дори възмутено.

За нищо на света не бих припарил до детектор на лъжата.

— Добре. Помолиха всички ни да се съгласим. Дори и тези, които са виждали материалите само веднъж.

Бирата и кафето пристигнаха. Кратка пауза за преценки и размисли. Хектор току-що ми бе казал, че е загазил до шия. Сложеха ли му детектора, направо отиваше по дяволите. Срещал ли сте се с Майкъл Брок, преди да напусне фирмата? Разговаряхте ли за липсващото досие? Дадохте ли му копие на какъвто и да било документ от папката? Помогнахте ли му да получи достъп до липсващото досие? Да или не? Категорични въпроси с ясни отговори. Нямаше начин да излъже детектора.

— Освен това проверяват за отпечатъци — каза той.

Изрече го тихо, не заради скрития микрофон, а за да смекчи удара. Но въпреки всичко изненадата бе жестока.

Не бях и помислял за отпечатъците — нито преди кражбата, нито след нея.

— Много добре — казах аз.

— Цял ден се занимават с това. Отпечатъци по вратата, по ключа на лампата, по шкафа. Много отпечатъци.

— Дано да открият крадеца.

— Между нас казано, съвпадението е странно. В кабинета на Брейдън има стотици папки, а липсва тъкмо онази, която толкова настоявахте да видите.

— Намеквате ли нещо?

— Просто размишлявам на глас. Голямо съвпадение.

Казваше го за скритата публика. Може би трябваше да се включи в играта.

— Не ми допадат размишленията ви! — креснах аз. — Щом искате да ме обвините в нещо, вървете при ченгетата, вземете заповед и елате да ме арестувате. Ако не, задръжте си тъпите мнения.

— Ченгетата вече действат — каза той съвсем спокойно и привидният ми гняв моментално изчезна. — Това е кражба.

— Естествено, че е кражба. Търсете крадеца и престанете да си губите времето с мен.

Той отпи глътка бира.

— Някой да ви е давал ключове за кабинета на Брейдън?

— Нищо подобно.

— Да, но в кабинета ви намериха празна папка, а вътре имаше бележка, в която се споменават два ключа. Единият за вратата, другият за шкафа.

— Не съм виждал никаква папка — високомерно заявих аз, опитвайки се трескаво да си спомня къде я бях оставил.

Дирята ми се разширяваше. Бяха ме учили да разсъждавам като адвокат, а не като престъпник.

Хектор отново надигна чашата си. Аз отпих от кафето.

Нямаше за какво повече да говорим. Посланията бяха предадени — едното от фирмата, другото лично от Хектор. Фирмата искаше да си възвърне папката цяла и невредима. Хектор искаше да знам, че заради участието си в тази история може да остане без работа.

Само аз можех да го спася. Можех да върна досието, да си призная, да дам обещание, че ще пазя всичко в тайна, и навярно фирмата щеше да ми прости. Всичко щеше да се размине. Можех дори да поискам от тях гаранции, че няма да уволняват Хектор.

— Нещо друго? — запитах аз и се приготвих да ставам.

— Нищо. Кога ще можете да дойдете за проверката с детектора на лъжата?

— Ще ви се обадя.

Взех си палтото и излязох.

По причини, които скоро щях да разбера, Мордекай изпитваше дълбока неприязън към столичните полицаи, макар повечето от тях да бяха чернокожи. Според него те се държаха грубо с бездомниците, а именно тази мярка му служеше винаги, за да отдели доброто от злото.

Но все пак имаше познати и между полицаите. Един от тях бе сержант Пийлър, за когото Мордекай се отзова ласкаво: „Наш човек, от улиците.“ Пийлър работеше с непълнолетните в общинския център близо до Правната консултация и двамата с Мордекай посещаваха една и съща църква. Имаше много връзки и знаеше как да се добера до колата си.

В събота сутринта малко след девет той влезе в кантората. Двамата с Мордекай тъкмо се опитвахме да се стоплим с по чаша кафе. Пийлър не работеше в събота. Имах чувството, че би предпочел да си остане в леглото.

Потеглихме по хлъзгавите улици към североизточните квартали — аз бях на задната седалка, а Мордекай караше и говореше през цялото време. Предсказаният от метеоролозите сняг се оказа всъщност студен дъжд. Нямаше много движение. Още едно мразовито февруарско утро; само най-храбрите дръзваха да излязат навън.

Спряхме край тротоара близо до заключените порти на общинския паркинг, недалеч от Джорджия Авеню. Отново видях останките от колата си.

— Чакайте тук — каза Пийлър.

Той отиде до портата, натисна бутона на единия стълб и вратата на бараката се отвори. Отвътре излезе дребен и мършав униформен полицай с чадър в ръката. Двамата размениха няколко думи.

Пийлър се върна при нас, затръшна вратата и изтръска капките от раменете си.

— Върви, чакат те.

Излязох под дъжда, вдигнах чадъра и бързо тръгнах към портата, където полицай Уинкъл чакаше без следа от радушие или сърдечност.

Той измъкна огромна връзка ключове, с доста усилия откри кои са за трите тежки катинара и докато отваряше портата, изръмжа:

— Насам.

Последвах го през покрития с чакъл паркинг, гледайки по възможност да не нагазвам в дупките, пълни с кал и мътна вода. Цялото тяло ме болеше при всяко движение, тъй че възможностите ми за лавиране и подскоци бяха доста ограничени. Полицаят пое право към колата ми.

Най-напред надзърнах на предната седалка. Досието го нямаше. За секунда изпаднах в паника, после го открих на пода отзад, цяло и невредимо. Грабнах папката и се наках да тръгна обратно. Нямах желание да гледам от каква развалина съм се измъкнал. Нали бях отървал кожата, друго не ме интересуваше. Идната седмица щях да се пазаря със застрахователната компания.

— Това ли е? — запита Уинкъл.

— Да — казах аз, готов да хукна назад.

— Последвайте ме.

Влязохме в бараката, където откъм бучащата газова горелка в ъгъла лъхаше топъл въздух. По стената висяха десетина дъсчици с прикрепени за тях списъци. Полицаят избра една и се вторачи в ръцете ми.

— Кафява картонена папка — промърмори той, докато пишеше. Аз стисках папката, сякаш беше от злато. — Около пет сантиметра дебела. Има ли някакъв надпис?

Нямаше как да протестирам. При първия опит за хитруване изхвърквах от играта.

— Защо ви е всичко това? — запитах аз.

— Сложете я на масата — нареди полицаят.

Подчиних се безропотно.

— „Ривър Оукс“, чертичка, корпорация ТАГ — рече той, продължавайки да записва. — Досие номер ТБЧ-96-3381.

Следата ми ставаше все по-отчетлива.

— Ваше ли е това? — запита той, без да крие недоверието си.

— Да.

— Добре. Можете да си вървите.

Благодарих му. Той дори не ме погледна. Искаше ми се да хукна обратно, но едва се държах на крака. Полицаят заключи портата зад

гърба ми.

Щом седнах вътре, Мордекай и Пийлър се завъртяха да видят папката. Нямаха представа какво толкова има в нея. Бях казал на Мордекай само, че е много важна и трябва да се добера до нея, преди да бъде унищожена.

Толкова шум заради някаква си обикновена папка?

Изкушавах се да я прелистя по обратния път към кантората. Но не го сторих.

Благодарих на Пийлър, сбогувах се с Мордекай и предпазливо подкарах към новата си квартира.

Парите идваха от правителството — нещо съвсем нормално за Вашингтон. Пощите възнамеряваха да вложат двайсет милиона долара в строежа на свой клон за извънгабаритни пратки и „Ривър Оукс“ бе сред десетината напористи компании за недвижими имоти, които се надяваха да получат разрешително за строеж и поддръжка на сградата. Властите още се колебаеха между няколко терена, разположени все в бедни и занемарени квартали. През миналия декември три от фирмите бяха получили предварително одобрение. „Ривър Оукс“ трескаво търсеше евтини имоти.

ТАГ се оказа законно регистрирана компания, чийто единствен акционер бе Тилман Гантри, описан в една докладна като бивш сводник и дребен мошеник с две присъди за джебчийство. Един от многото подобни типове в този град. След затвора Гантри се насочил към търговията със стари коли и недвижими имоти. Купувал порутени сгради, правел набързо ремонт и ги препродавал. Понякога пускал наематели. В приложения списък се изброяваха четиринайсет имота на ТАГ. Пътищата на Гантри и „Ривър Оукс“ се пресекли, когато от пощите взели да търсят удобен терен.

На шести януари администрацията уведомила с препоръчано писмо „Ривър Оукс“, че компанията е избрана за строител, собственик и наемодател на новия клон. Официалното споразумение предвиждало милион и половина долара годишен наем за гарантиран период от двайсет години. Писмото добавяло с удивителна за бюрократи прибързаност, че окончателният договор между „Ривър Оукс“ и пощите трябва да бъде сключен не по-късно от първи март, в противен случай предложението отпадало. След седем години планиране и протакане властите изведнъж искали всичко да стане за нула време.

* * *

„Ривър Оукс“ щурмувала задачата с цяла армия търговци и адвокати. През януари компанията закупила четири недвижими имота на Флорида Авеню близо до склада, от който бяха изгонили бездомниците. В досието имаше две скици на района и върху тях бяха отбелязани както закупените имоти, така и онези, за които все още се водеха преговори.

До първи март оставаха само седем дни. Нищо чудно, че Чанс бе открил липсата на досието толкова скоро. Навярно работеше по него ден и нощ.

Складът на Флорида Авеню бил закупен от ТАГ през юли миналата година. Не се споменаваше сума. „Ривър Оукс“ придобила имота срещу двеста хиляди долара на трийсет и първи януари, четири дни преди принудителното изваждане, което бе изхвърлило на улицата Девън Харди и семейство Бъртън.

Сложих папката върху голия дъсчен под на онова, което щеше да стане мой хол, предпазливо извадих съдържанието лист по лист и го описах подробно в бележника, за да върна всичко на място в същия ред. Имаше купища документи, каквито навярно се намираха във всяко досие за недвижими имоти: данъчни декларации от предишни години, нотариални актове, бивши собственици, договори за покупко-продажба, служебна кореспонденция, заключителни разпоредби. Сумата бе изплатена в брой, тъй че банки не се намесваха.

От вътрешната страна на корицата имаше дневник — официален формуляр с графи за датите и кратко описание на всеки прибавен документ. За организационните способности на една секретарка в „Дрейк и Суини“ можеше да се съди по това доколко грижливо води дневник на досиетата. Всяка хартийка, карта, снимка или скица — изобщо всичко, влизащо в папката, трябваше да се отрази в дневника. Втълпяваха ни този закон още от първите дни. Най-често го разбирахме на собствен гръб — няма нищо по-отчайващо от мъчението да ровиш из папките в търсене на документ, който не е отбелязан както трябва. Неписаният закон гласеше: не го ли намериш за трийсет секунди, работата е безнадеждна.

Досието на Чанс бе образцово; явно имаше съвестна секретарка. И все пак липсваха документи.

На дваайсет и втори януари Хектор Палма бе посетил склада сам за обичайната проверка преди закупуване на имота. На влизане бил нападнат от двама скитници, които го ударили по главата с тояга, после извадили нож и прибрали парите и портфейла му. На дваайсет и трети си бе взел болнични и бе написал докладна за нападението. В последното изречение обещавахе:

„На 27 януари, понеделник, ще посетя още веднъж склада с въоръжена охрана.“

Отчетът бе отбелязан грижливо в дневника.

Но нямаше и следа от докладна за второто му посещение. За дваайсет и седми януари в дневника бе записано:

„Докладна от Х. П. — посещение на терена и проверка на сградата“.

На дваайсет и седми Хектор бе посетил сградата с въоръжен придружител и в хода на проверката несъмнено бе установил, че е заселена. А след това трябва да бе написал Докладна — най-подробна, ако се съдеше по другите му документи.

Някой бе махнал отчета от папката. По принцип в това нямаше нищо престъпно, аз самият често вадах документи, без да го отбелязвам в дневника. Но на всяка цена ги връщах обратно. Щом веднъж нещо е влязло в дневника, непременно трябва да бъде върнато на мястото си.

Официално складът бе обявен за събаряне на трийсет и първи януари, петък. Четири дни по-късно, във вторник, Хектор отишъл да опразни сградата. Придружавали го: един охранител от частна фирма, един общински полицай и четирима биячи от специализирана компания за принудително изваждане. Според отчета от две странички

цялата работа отнела около три часа. Хектор бе положил усилия да прикрие чувствата си, но личеше, че изхвърлянето го е потресло.

Сърцето ми спря, когато прочетох следното:

„Майката имаше четири деца, едното от тях пеленаче. Живееше в две стаи без водопровод. Спяха на пода върху два дюшека. Пред погледа на децата си тя се нахвърли върху полицая. В крайна сметка бе отстранена.“

Значи Онтарио бе видял майка си да се бие.

Имаше списък на изхвърлените, общо седемнайсет души без децата. Същият списък, който някой бе сложил върху бюрото ми в понеделник сутринта заедно с копие от репортажа на „Поуст“.

Към края на досието открих седемнайсет хвърчащи листчета, незаписани в дневника — предупреждения за напускане. Не бяха ги връчили. Незаконно настанилите се нямат никакви права, включително и правото на предупреждение. Призовките бяха оформени по-късно, най-обикновен опит да се прикрие истината. Вероятно самият Чанс ги бе натракал след нападението на Мистър за в случай, че му потрѣбват.

Опитът за подправяне беше глупав и очевиден. Но Чанс несъмнено разчиташе на положението си. Нямахме буквално нито един случай властите да са изискали досие от съдружник във фирмата.

И в крайна сметка досието не бе изискано, а откраднато.

Кражба с взлом, углавно престъпление, за което в момента събираха доказателства. Извършено от идиот.

Като част от формалностите при назначаването ми преди седем години бях дал отпечатъци от пръстите си в една детективска фирма. Не представляваше никаква трудност да ги сравнят с откритите по канцеларския шкаф на Чанс. Въпрос на минути. Не се съмнявах, че вече са го сторили. Дали щяха да издадат заповед за арест? Неминуемо.

Когато след три часа приключих, почти целият под бе осеян с документи. Грижливо ги върнах в папката, после отскочих до кантората и направих фотокопия на всичко.

* * *

Клер бе оставила бележка, че излиза да пазарува. Имахме няколко хубави куфара, но при подялбата не бяхме опрели до тях. В близко бъдеще тя щеше да пътува по-често, затова взех евтините неща — спортни чанти и сакове. Не исках да ме завари, тъй че нахвърлях всичко върху леглото — чорапи, бельо, тениски, ризи, тоалетни принадлежности, обувки, — но подбирах само каквото бях носил миналата година. Другото можеше да изхвърли сама. Набързо събрах вещите си от чекмеджетата и медицинското шкафче. Жестоко наранен както физически, така и душевно, понесох саковете към колата, после се върнах за костюмите. Открих стария спален чувал, който не бях използвал поне от пет години, и го свалих долу заедно с плетеното одеяло и една възглавница. По споразумение имах право на будилник, радио, портативен плейър с няколко компактдиска, малкия цветен телевизор от кухнята, една кафеварка, сешоар и синия комплект хавлиени кърпи.

Когато напълних колата, оставих бележка, че си отивам. Сложих я до нейната и веднага извърнах глава. В момента нямах сили да се преборя с накупелите смесени чувства. За пръв път напусках дома си и нямах представа как е най-правилно да постъпя.

Заклучих вратата и слязох по стълбището. Знаех, че след ден-два ще намина да взема останалото, но имах чувството, че си тръгвам завинаги.

Тя щеше да прочете бележката, после да провери какво липсва от гардероба и чекмеджетата, а щом осъзнаеше, че наистина съм напуснал, щеше да седне в хола и да пророни една-две сълзи. Можеше и наистина да се разплаче. Но нямаше да тъгува дълго. Щеше да пристъпи без затруднения към следващия етап.

Докато се отдалечавах с колата, не изпитах чувството, че съм свободен. В повторното ми ергенство нямаше нищо вълнуващо. И двамата с Клер бяхме загубили.

Заклучих се в кабинета. Кантората бе по-студена, отколкото в събота. Бях с дебел пуловер, кадифени панталони и вълнени чорапи. Седнах да изчета вестника с две чаши горещо кафе на бюрото пред мен. Сградата имаше отоплителна система, но не ми се искаше да бърникам из нея.

Най-много ми липсваше креслото — коженото тежкарско кресло, което можех да движа, въртя и накланям както си искам. Сега разполагах само с някакъв мизерен стол, почти като ония сгъваеми недоносчета, дето хората ги взимат под наем за сватби. Личеше, че е неудобен дори за съвсем здрав човек, а в сегашното ми окаяно състояние беше същински уред за изтезания.

Бюрото беше очукано и вехто, взето навярно от някое изоставено училище; представляваше нещо като масивен сандък с по три чекмеджета от двете страни, които дори можеха да се отварят, макар и не без усилие. Двата стола за клиенти отсреща си бяха направо сгъваеми — единият черен, другият в зеленикав оттенък, какъвто не бях виждал никога през живота си.

Недокосвана от десетилетия, гипсовата мазилка по стените бе придобила блед лимоненожълт цвят. Осейваха я пукнатини; паяци бяха обсебили ъглите и тавана. Единствената украса бе рамка с плакат, призоваващ на демонстрация за правосъдие през юли 1988 година.

Подът беше от стари дъбови дъски, леко изгладени по ръбовете, което подсказваше, че преди години по тях са стъпвали доста хора. Някой го бе помел наскоро и метлата още стоеше в ъгъла заедно с парцал за бърсане — дискретен намек, че отсега нататък чистотата е моя грижа.

О, какво падение! Ако скъпото ми братле Уилям можеше да види как седя разтреперан в неделя зад жалкото си бюро и гледам напуканата мазилка, как съм се заключил, за да не ме обере някой потенциален клиент, сигурно щеше да ме обсипе с тъй сочни и

колоритни ругатни, че бих се почувствал длъжен да ги запиша за идните поколения.

Нямах представа как ще реагират родителите ми. Скоро трябваше да ги изненадам с неприятната вест за промяната в работата и семейното си положение.

Мощни удари по вратата ме стреснаха едва ли не до смърт. Скочих на крака и се зачудих какво да правя. Дали уличните отрепки не идваха да ме очистят? Докато отивах към входа, ударите се подновиха и видях, че някой се мъчи да надзърне през решетките и дебелото стъкло на вратата.

Беше Бари Нузо, разтреперан и бързащ да намери убежище. Дръпнах множеството резета и го пуснах да влезе.

— Ама че дупка! — любезно заяви той още от пръв поглед, докато заключвах отново.

— Малко е старомодно, нали? — рекох аз, все още изненадан от посещението му. Чудех се какво ли е намислил.

— Каква кочина!

Гледката като че го развесели. Той бавно свали ръкавиците си и заобиколи бюрото на София, като внимаваше да не докосва камарите папки — всяко непредпазливо движение би предизвикало същинска лавина.

— Икономисваме от режимни, та да остане повечко за нас — казах аз.

Това бе стара шега в „Дрейк и Суини“. Съдружниците вечно мърмореха за режимните, но същевременно не пропускаха сгоден случай да обновят кабинетите си.

— Значи си дошъл заради парите? — запита той все тъй насмешливо.

— Разбира се.

— Ти си полудял.

— Не, просто открих призванието си.

— Сигурно и гласове чуваш.

— Затова ли дойде? Да ми кажеш, че съм се побъркал?

— Обадох се на Клер.

— И какво ти каза?

— Че си се изнесъл.

— Вярно. Ще се развеждаме.

— Какво те е разкрасило така?

— Въздушната възглавница.

— А, да. Бях забравил. Чух, че не било сериозно, само сплескани ламарини.

— Вярно. Колата е на хармоника.

Той преметна палтото си на единия стол, но веднага побърза да се наметне отново.

— И парното ли не плащате заради режийните?

— А, плащаме го от време на време.

Той обиколи да надникне из страничните канцеларии. Накрая запита:

— Кой плаща за всичко това?

— Един благотворителен тръст.

— Трябва да е доста закъсал, а?

— И няма изгледи да се оправи.

— Как ти хрумна да дойдеш тук?

— Заради Мистър. Тия хора са били негови адвокати.

— Добрият стар Мистър — промърмори Бари. За момент спря да се оглежда и заби поглед в стената. — Смяташ ли, че щеше да ни убие?

— Не. Просто никой не му е обръщал внимание. Нали беше някакъв си бездомник. Искаше да го изслушаме.

— Искаше ли ти се да го нападнеш?

— Не, но много се чудех дали да не му грабна пищова и да застрелям Рафтър.

— Трябваше да го сториш.

— Следващия път непременно.

— Имаш ли кафе?

— Да. Заповядай, седни.

Не исках Бари да ме последва в кухнята, защото не беше за гледане. Намерих чашка, измих я набързо и сипах кафе. Поканих го в кабинета си.

— Приятно местенце — каза той, след като се огледа.

— Тук се правят големите удари — гордо отвърнах аз.

Седнахме от двете страни на бюрото и столовете изскърцаха, готови да се разпаднат.

— За това ли мечтаеше като студент? — запита той.

— Вече не помня ония години. Прекалено дълго се занимавах с надписване на сметки.

Най-сетне той ме погледна сериозно, без следа от насмешка. Колкото и да бе отвратително, неволно помислих, че може да носи скрит микрофон. Нали ми бяха пратили Хектор с жици под ризата; защо да не сторят същото и с Бари? Той едва ли би приел доброволно, но можеха да го притиснат. Аз бях враг номер едно.

— Значи си дошъл тук да разпитваш за Мистър? — каза Бари.

— Вероятно.

— И какво узна?

— На глупак ли се правиш, Бари? Какво става във фирмата? Изровихте ли вече бойната брадва? Кога смятате да ме скалпирате?

Той обмисли внимателно думите ми, отпи глътка кафе и едва не я изплю.

— Това кафе е отвратително.

— Поне е топло.

— Съжалявам за Клер.

— Благодаря, но предпочитам да не говоря на тази тема.

— Изчезнало е досие, Майкъл. По всичко личи, че ти си го взел.

— Кой знае, че си тук?

— Жена ми.

— Фирмата ли те праща?

— Нищо подобно.

Повярвах му. Бяхме приятели от седем години, понякога в пълния смисъл на думата. Но обикновено от работа не ни оставаше време за дружба.

— Защо смятат, че съм аз?

— Папката има нещо общо с Мистър. Ти си ходил при Брейдън Чанс, настоявал си да я видиш. Забелязали са те край кабинета му през нощта, когато е изчезнала. Има доказателства, че някой ти е дал подправени ключове.

— Това ли е всичко?

— Да, ако не броим отпечатъците.

Престорих се на изненадан.

— Отпечатъци ли?

— Навсякъде. По вратата, по ключа на лампата, по шкафа. Идеални отпечатъци. Бил си там, Майкъл. Взел си папката. Какво ще

правиш с нея сега?

— Какво точно знаеш за досието?

— Мистър е бил изгонен от наши клиенти. Заради само — настаняване. После човекът е превъртял. Дойде да ни по бърка от страх и ти едва не загина. Сега страдаш от нервна криза.

— Това ли е всичко?

— Това ни казаха.

— Кой го каза?

— Едрите риби. В петък получихме циркуляр — цялата фирма, от адвокатите и секретарките до последния архивар. Уведомяваха ни, че е изчезнало досие, че ти си заподозрян и никой от фирмата не бива да влиза в какъвто и да било контакт с теб. В момента нямам право да съм тук.

— Няма да те издам.

— Благодаря.

Не знаех дали Брейдън Чанс е открил връзка между изхвърлянето и Лонта Бъртън, но определено не беше такъв човек, че да го сподели с някой друг. Дори и с останалите съдружници. Бари казваше истината. Навярно смяташе, че се интересувам от досието само заради Девън Харди.

— Тогава защо си тук?

— Защото съм ти приятел. В момента е истинска лудница. Боже мой, в петък из службата обикаляха ченгета, представяш ли си? Миналата седмица бяхме зложници и дойдоха щурмовите отряди. А сега сам си надяваш примката. Пък и тая история с Клер. Слушай, защо не вземем да пратим всичко по дяволите? Дай да отпратим нанякъде за една-две седмици. С жените.

— Накъде?

— Не знам. Все едно. НеЙде по островите.

— И каква полза?

— Ако не друго, поне да се стоплим малко. Да поиграем тенис. Да се насним като хората. Да си възвърнем силите.

— На разноски на фирмата?

— На мои разноски.

— Клер отпада. Всичко свърши, Бари. Дълго протакахме, но вече наистина свърши.

— Добре. Да тръгнем тогава сами.

— Нали не биваше да общуваш с мен?

— Имам идея. Мисля, че мога да поговоря сериозно с Артър. Да разчепкаме цялата работа. Ти връщаш папката, забравяш какво е имало в нея, фирмата ти прощава и също забравя. Дватамата с теб заминаваме да играем две седмици тенис на Мауи, после се връщаш в разкошния кабинет, където ти е мястото.

— Наредили са ти да дойдеш, нали?

— Не. Кълна ти се.

— Няма да стане, Бари.

— Обясни ми защо. Моля те.

— Адвокатската работа далеч не е само да надписваш сметки и да трупаш пари. Защо се държим като скъпо платени курви? Писна ми, Бари. Искам да върша нещо достойно.

— Говориш като първокурсник.

— Точно така. Избрахме тази професия, защото смятахме, че правото е нещо възвишено. Че като сме адвокати, ще можем да вършим велики дела, ще се борим срещу неправдата и социалното зло. Някога бяхме идеалисти. Защо да не си го припомним?

— Заради ипотеките.

— Не те агитирам. Ти имаш три деца; добре поне, че ние с Клер не сторихме тая глупост. Мога да си позволя някое дребно безумство от време на време.

Мълчаливият радиатор в ъгъла изведнъж изсъска и задрънча. Гледахме го с надеждата да лъхне топлинка. Измина една минута. После втора.

— Те ще те смажат, Майкъл — каза той, продължавайки да се взира в радиатора с немиждащ поглед.

— Те? Искаш да кажеш „ние“.

— Да. Фирмата. Не може да крадеш досиета. Помисли за клиента. Клиентът очаква от нас да опазваме тайните му. Изчезне ли досие, фирмата няма друг избор, освен да си го върне на всяка цена.

— Ще предявят ли обвинение?

— Вероятно. Побеснели са, Майкъл. И не ги осъждам. Освен това смятат да предприемат дисциплинарни мерки чрез адвокатския съюз. Нищо чудно да те лишат от права. Рафтър вече работи по въпроса.

— Жалко, че Мистър не се прицели малко по-ниско.

— Няма да ти простят.

— Фирмата има какво да губи. Аз не.

Бари ме огледа замислено. Не знаеше какво има в папката.

— Значи не е само Мистър? — запита той.

— Далеч не само той. Фирмата жестоко е оплела конците. Заядат ли се с мен, аз пък ще се заям с тях.

— Не можеш да ползваш откраднатото досие. Нито един съд в страната няма да го приеме за веществено доказателство. И представа си нямаш от наказателни дела.

— Нищо, ще се науча. Кажете им да си траят. Не забравяй, разполагам с досието, а вътре е цялата мръсотия.

— Става дума за някакви си скитници, Майкъл.

— Не е толкова просто. Някой трябва да хване Чанс за гушата и да изкопчи истината. А на Рафтър кажи добре да си подготви домашното, преди да е измътил някое недоносче. Повярвай ми, Бари, излезе ли нещо наяве, ще гръмне по първите страници. Всички до един ще се изпокриете в миша дупка.

— Значи предлагаш примирие? Ние не те закачаме, ти покриваш папката.

— Поне засега. Не гарантирам нищо за другата или по — другата седмица.

— Защо не поговориш с Артър? Мога да ти посреднича. Нека се съберем тримата в някоя стая, да въртнем ключа и да изгладим нещата.

— Късно е. Хората вече са мъртви.

— Мистър сам си го изпроси.

— Има и други.

Нямаше смисъл да казвам повече. Макар че ми беше приятел, той щеше да преповтори целия разговор пред началството.

— Би ли ми обяснил? — запита Бари.

— Не мога. Поверително е.

— Странно обяснение от адвокат, който краде досиета.

Радиаторът хриптеше, бълбукаше и беше по-лесно да го гледаме, отколкото да говорим. И двамата не искахме да изтърсим нещо, за които по-късно щяхме да съжаляваме.

Той попита за другите от кантората. Описах му ги накратко.

— Невероятно — повтори той на няколко пъти.

Преди да си тръгне, запита от прага:

— Ще се чуваме ли от време на време?
— Непременно.

Инструктажът ми трая около трийсет минути — колкото да се доберем от кантората до Самарянския дом в североизточния квартал Петуърт. Както винаги Мордекай шофираше и говореше едновременно; аз седях кротко, стисках куфарчето и треперех като всеки новак, очакващ да го хвърлят на кучетата. Бях облечен с джинси, бяла риза, вратовръзка и старо тъмносиньо сако, а на краката си носех ожулени найкове и бели чорапи. Вече не се бръснях. Бях адвокат на улицата и можех да се обличам както ми скимне.

Естествено, Мордекай моментално усети промяната на стила, когато влязох в кабинета му и обявих, че съм готов за работа. Нищо не каза, но задържа очи върху найковете. Неведнъж бе виждал подобна гледка — разни наперчени типове, слезли отвисоко, за да прекарат някой и друг час сред бедните. Кой знае защо, всички се чувстваха задължени да навлекат джинси и да си пуснат брада.

— Твоята клиентела ще е смесица от третини — каза той, стискайки волана с една ръка. В другата държеше чаша кафе и пет пари не даваше за колите наоколо. — Приблизително една трета имат работа, една трета са семейства с деца, една трета страдат от душевни разстройства, една трета са ветерани. И само една трета от онези, на които се полага жилищна помощ, я получават наистина. През последните петнайсет години бяха премахнати два милиона и половина евтини жилища, а федералната програма за настаняване на бездомните е орязана със седемдесет на сто. Нищо чудно, че хората спят по улиците. Правителствата оправят бюджета за сметка на бедните.

Сетне без ни най-малко усилие почна да ме обсипва със статистически данни. Това бе неговата професия, неговият живот. Като адвокат, обучен да води подробни бележки, едва се удържах да не грабна бележник от куфарчето. Но засега само седях и слушах.

— Тези хора работят срещу минимална заплата, тъй че за частни жилища и дума не може да става. Дори не си го помислят. Доходите им

не догонват растежа на наемите. В резултат хората изостават все повече и повече, а нападките срещу социалните програми растат. Забележи: само четиринайсет процента от бездомните инвалиди получават някаква помощ. Четиринайсет процента! Ще срещнеш много такива случаи.

Забихме спирачки пред един червен светофар и колата запречи част от кръстовището. Около нас избухна яростен вой на клаксони. Смъкнах се по седалката, очаквайки нов сблъсък. Мордекай така и не разбра, че блокира претовареното движение. Гледаше унесено напред, сякаш виждаше някакъв друг свят.

— Най-страшното е онова, което не се вижда по улиците.

Приблизително половината бедняци харчат седемдесет на сто от доходите си, само и само да имат покрив над главата. А според Министерството на архитектурата и благоустройството тия разходи не бива да надхвърлят една трета. Десетки хиляди хора в този град са се вкопчили в жилищата си.

Една пропусната заплата, едно неочаквано влизане в болницата, един непредвиден разход, и остават бездомни.

— Къде отиват?

— Рядко поемат направо към приюта. Отначало търсят помощ от роднини, после от приятели. Напрежението е огромно, защото роднините и приятелите също са в субсидирани жилища, а там правилникът строго ограничава броя на наемателите. Принудени са да нарушават условията, което може да доведе до изхвърляне. Хората обикалят, понякога оставят едно дете при сестрата, друго при колежката.

Затъват все повече и повече. Мнозина бездомни се боят от приютите и полагат отчаяни усилия да ги избегнат.

Той млъкна за миг и отпи глътка кафе.

— Защо? — запитах аз.

— Не всички приюти са свестни. Случват се побоища, кражби, дори изнасилвания.

Ето значи къде трябваше да работя до края на правната си кариера.

— Май трябваше да си взема револвер — рекох аз.

— Няма страшно, ще се справиш. В този град има стотици доброволци. Не съм чувал някой от тях да е пострадал.

— Радвам се да го чуя.

Той отново подкара, този път малко по-предпазливо.

— Приблизително половината от тия хора имат проблеми с алкохола или наркотиците като твоя приятел Девън Харди. Много често явление.

— Какво може да се направи за тях?

— Много малко за съжаление. Все още действат няколко програми за помощ, но трудно се намират легла. Имахме късмет да настаним Харди в клиника за ветерани, той обаче избяга. Човек сам решава дали иска да започне лечение.

— Кое се среща най-често?

— Алкохолът. Той е най-достъпен. Също и крехът, защото е евтин. Всичко ще видиш, но по-рафинираните наркотици са прекалено скъпи.

— Какви ще са първите ми пет случая?

— Вълнуваш се, а?

— Да, и нямам представа какво ме чака.

— Спокойно. Работата не е сложна; трябва само търпение. Ще срещнеш хора, които не получават помощи, а най — често само купони за безплатна храна. Разводи. Оплаквания срещу хазяите. Трудово-правни спорове. Гарантирам ти поне един криминален случай.

— От какво естество?

— Дреболии. Напоследък цивилизована Америка все по — открито проявява склонност да обяви липсата на дом за престъпление. Големите градове издават всевъзможни закони срещу бездомниците. Нямах право да просиш, да спиш по пейките, да нощуваш под мостовете, да оставяш лични вещи в общински парк, да седиш на тротоара, да се храниш на обществено място. Съдилищата отмениха някои от тях. Ейбръхам свърши чудесна работа, за да убеди федералните съдии, че тия дискриминационни закони нарушават гражданските права според Първата поправка на Конституцията. Тогава общините почнаха да злоупотребяват с мерките спрямо дребните престъпления — джебчийство, скитничество, пиянство на обществени места. Заяждат се само с бездомните. Ако някой тип с лъскав костюм се натряска в бара и излезе да пикае зад ъгъла, няма

страшно. Щом бездомник се изпикае на същата уличка, арестуват го за нарушаване на общественения морал. Редовно правят и хайки.

— Хайки ли?

— Да. Отцепват някой квартал, събират всички бездомници и ги изхвърлят другаде. Атланта го стори преди Олимпиадата — не искаха цял свят да гледа как бедните хора просят и спят по скамейките. Пратиха полицейски отряди, и край на проблема. А после се перчеха колко прекрасно изглеждал градът.

— Къде ги преместиха?

— Където и да е, само не в приюти, защото нямат нито един, по дяволите. Просто ги махнаха. Разхвърляха хората насам-натам като боклук. — Той бързо отпи глътка кафе и засили парното. За пет секунди колата остана без управление. — Запомни, Майкъл, всеки трябва някъде да живее. Тия хора нямат избор. Ако си гладен, просиш храна. Ако си уморен, спиш където завърнеш. Бездомен ли си, дириш подслон.

— Арестуват ли ги?

— Всекидневно и това е ужасно глупава политика. Да вземем например някой нещастник, който живее по улиците, сегиз-тогиз намира място в приют, работи някъде за минимална заплата и полага всички усилия да прекрачи нагоре, да се измъкне от тинята. После го арестуват, задето е спал под моста. Той не иска да спи под моста, но все някъде трябва да спи. Виновен е, защото на градските съветници им хрумнала гениалната мисъл да обявят липсата на дом за престъпление. Само за излизане от затвора трябва да плати трийсет долара плюс още трийсет глоба. Шейсет долара от прокъсания му джоб. Изритват го на още по-долно стъпало. Човекът търпи арести, унижения, глоби, наказания, а след всичко това очакват да осъзнае колко е сбъркал и да си потърси дом. Да се махне от проклетите улици. Така е в почти всички наши градове.

— А в затвора няма ли да е по-добре?

— Ходил ли си в някой затвор?

— Не.

— И не ти препоръчвам. Ченгетата просто не знаят как да се отнасят с бездомниците, особено ако отгоре на всичко са душевноболни или наркомани. Затворите пращят по шевовете. Наказателната система поначало си е кошмарна, а преследването на

бездомници само я задръства още повече. А сега чуй най-тъпото: всекидневната издръжка на един затворник е с двайсет и пет на сто поскъпа, отколкото ако му се осигури подслон, храна, транспорт и трудово-правна консултация. Естествено, от това ще имаме дълготрайна полза. И ще е далеч по-разумно. Двайсет и пет процента. Без да включваме разходите около ареста и съдебните процедури. И без това повечето градове са в окаяно финансово състояние, особено Вашингтон — не забравяй, тъкмо затова закриват приюти, — ала въпреки всичко прахосват пари, за да превърнат бездомните хора в престъпници.

— Май плачат за съд — казах аз, макар че Мордекай не се нуждаеше от окуражаване.

— Съдим ги до посиняване. Адвокати от цялата страна атакуват тези закони. Проклетите градове харчат повече за съдебни разноски, отколкото за приюти. Ню Йорк, най-богатият град на света, не може да приюти бедните хора, затова са принудени да спят по улиците и да просят по Пето Авеню. Гледката оскърбява чувствителните нюйоркчани, затова избират Руди еди кой си, а той обещава да прочисти улиците и заедно с мъдрия градски съвет обявява бездомните извън закона. Речено-сторено: нямаш право да просиш, да седиш на тротоара, да спиш под открито небе. После орязват бюджета до дупка, затварят приюти, отказват помощи, а в същото време плащат луди пари на адвокати, за да ги пазят от обвиненията, че изстребват бедните хора.

— А как е във Вашингтон?

— Не чак като в Ню Йорк, но за жалост и не много добре.

Намирахме се в квартал, през който преди две седмици не бих минал и посред бял ден с бронирана кола. На всички витрини имаше черни железни решетки; жилищните сгради бяха високи, безжизнени структури с провиснало пране по балконите. Навсякъде сивите тухлени стени носеха унилия архитектурен печат на подхвърлени държавни пари.

— Вашингтон е предимно негърски град с добре развита благотворителност — продължаваше Мордекай. — Привлича множество хора, които желаят промяна, множество активисти и радикали. Като теб.

— Аз едва ли съм активист или радикал.

— Днес е понеделник. Помисли къде си бил всеки понеделник сутринта през последните седем години.

— Зад бюрото.

— Хубаво бюро, нали?

— Да.

— В изискано обзаведен кабинет?

— Да.

Той се ухили широко и рече:

— Е, сега си радикал.

С това инструктажът приключи.

На ъгъла отдясно пред нас група дебело облечени мъже се бяха сгушили около преносима газова горелка. Завихме към тях и спряхме до тротоара. Преди много-много години в сградата бе имало универсален магазин. Сега над входа висеше ръчно изписана табела: Самарянски дом.

— Това е частен приют — обясни Мордекай. — Деветдесет легла, сваятна храна, финансира се от съюза на църквите в Арлингтън. Вече шест години го посещаваме.

* * *

Край вратата бе спрял камион; доброволци разтоварваха щайги плодове и зеленчуци. На входа Мордекай замени две-три думи с някакъв старец и той ни пропусна да влезем.

— Ще те разведа набързо — каза Мордекай.

Докато обикаляхме, гледах да не се отделям от него. Партерът бе истински лабиринт от къси коридори между стаички с неизмазани стени от етернитови плоскости. Всяка имаше врата с ключалка. Една от вратите беше отворена. Мордекай надникна и поздрави:

— Добро утро.

На ръба на леглото седеше дребен човечец с изплашен поглед. Видя ни, но не каза нищо.

— Хубава стая — обърна се Мордекай към мен. — Самостоятелна, с удобно легло, електричество и място за багаж.

Той щракна ключа до вратата и малката крушка изгасна. За момент в стаята притъмня, после Мордекай пак светна лампата.

Изплашените очи не помръднаха.

Нямаше таван. На десет метра над нас тъмнееше сводът на магазина.

— А баня и тоалетна? — запитах аз.

— В дъното са. Много малко приюти имат индивидуални сервизни помещения. Приятен ден — добави Мордекай към човечеца, който безмълвно кимна.

Тук-там бяха пуснали транзистори, чувах музика и новини. Наоколо бързо минаваха хора — имаха си работа или някакви други задачи.

— Трудно ли се намира стая тук? — запитах аз, макар че знаех какъв ще е отговорът.

— Почти невъзможно. Списъците са километрични, а управата на приюта не е длъжна да дава отчет кого настанява.

— По колко време остават?

— Зависи. Средно някъде около три месеца. Това е един от най-хубавите приюти, тъй че хората тук са в безопасност. Щом се окопитят, управата почва да им търси подходящи квартири.

След малко срещнахме управителката на приюта — млада жена с черни войнишки ботуши. Бях представен като „нашият нов адвокат“.

— Добре дошъл — каза тя, после двамата заговориха за някакъв изчезнал клиент.

Отдалечих се по коридора, докато попаднах в семейното отделение. Чух бебешки плач и пристъпих към една отворена врата. Стаята бе малко по-голяма и разделена на секции. Едра жена на около двайсет и пет години седеше гола до кръста и кърмеше пеленаче, без изобщо да се смущава, че я зяпам от три метра. Две малки деца се въргалиха по леглото. Радиото свиреше рап.

С дясната си ръка жената повдигна свободната гърда и я насочи към мен. Хукнах по коридора да диря Мордекай.

Чакаха ни клиенти. За кабинет ползвахме ъгъла на столовата, близо до кухнята. Готвачът ни послужи със сгъваема маса. Мордекай отключи канцеларския шкаф в ъгъла и започнахме работа. Шест души седяха на столове покрай стената.

— Кой е пръв? — запита Мордекай.

Една жена мина напред заедно със стола си. Седна срещу своите адвокати — единият закален ветеран на уличното право, другият зелен

новобранец, но и двамата въоръжени с бележници и писалки.

Казваше се Уейлън, двацет и седем годишна, неомъжена с две деца.

— Половината ще са от приюта — подхвърли към мен Мордекай, докато записвахме. — Другите идват от улицата.

— Всекиго ли приемаме?

— Стига да е бездомен.

* * *

Проблемът на Уейлън бе простицък. Работила в заведение за бързо хранене, после напуснала по някаква причина, която Мордекай обяви за маловажна. Дължали й още две заплати. Тъй като нямала постоянно местожителство, работодателят пратил сумата на погрешен адрес; Чековете изчезнали; работодателят заявил, че това не го засяга.

— Къде ще си идната седмица? — запита Мордекай.

Тя не знаеше. Може би тук, може би там. Търсела работа и ако намерела, всичко щяло да се промени. А можела и да се настани при някого си. Или да наеме квартира.

— Ще уредя въпроса с парите и ще заръчам да пратят чековете в кантората ми. — Той й подаде визитна картичка. — Позвъни ми на този телефон след седмица.

Тя взе картичката, благодари ни и бързо се отдалечи.

— Обади се в ресторанта и кажи, че си й адвокат. Отначало бъди любезен, но вземат ли да го увъртат, вдигни скандал. Ако трябва, иди лично да вземеш чековете.

Записах усърдно инструкциите, като че бяха кой знае колко сложни. Уейлън имаше да получава двеста и десет долара. Последното дело, по което работих в „Дрейк и Суини“, беше за деветстотин милиона.

Вторият клиент така и не успя да формулира някакъв конкретен правен въпрос. Просто искаше да си побъбри с някого. Беше пиян или душевноболен, а може би и двете. Мордекай го отведе в кухнята и му наля чаша кафе.

— Някои от тия клетници просто не могат да се удържат, щом видят опашка — обясни той.

Третата клиентка живееше в приюта от два месеца, тъй че с адреса нямахме затруднения. Беше на петдесет и две години, чиста и спретната. Според купчината документи, в която се разрових, докато тя разговаряше с колегата ми, излизаше, че жената има право да получава помощи като вдовица на ветеран. Но чековете постъпвали по банкова сметка в Мериленд, до която тя нямала достъп. Документите потвърждаваха думите ѝ.

— В Службата за ветераните има свестни хора — каза Мордекай.
— Ще уредим да пращат чековете тук.

Деловито обслужвахме клиент след клиент, а опашката растеше. За Мордекай всички тия проблеми бяха позната песен: недоставени купони за безплатна храна поради липса на постоянен адрес; отказ на хазяина да върне депозит при напускане на квартирата; неизплатена издръжка; заповед за арест заради чекове без покритие; молба за социална помощ по инвалидност. След като за два часа минаха десетина клиенти, аз се прехвърлих в другия край на масата и започнах да ги разпитвам самостоятелно. Още през първия си ден като бедняшки адвокат вече работех без чужда помощ, водех бележки и изглеждах солиден почти като колегата.

* * *

Първият ми клиент се наричаше Марвис. Предстоеше му развод. Както и на мен. След като изслушах скръбната му история, бях готов да хукна към къщи и да целувам краката на Клер. Съпругата на Марвис бе проститутка — иначе святна жена, но се прирастила към крека. Така поела надолу — крек, дългове, сводник и накрая се озовала на улицата. Междувременно продала цялата покъщнина и натрупала на мъжа си куп дългове. Той подал до съда молба за фалит. Жена му взела двете деца и се преселила при сводника.

Марвис се интересуваше в общи линии за процедурите при развод и тъй като самият аз ги познавах само на книга, гледах да лъкатуша около подробностите. Докато водех бележки, изведнъж си представих как сега Клер седи в изящния кабинет на адвокатката и крои окончателни планове за разтрогване на брака.

— Колко време ще трае? — изтръгна ме Марвис от унеса.

— Шест месеца — отвърнах аз. — Смятате ли, че тя ще оспорва?

— В какъв смисъл?

— Ще се съгласи ли на развод?

— Не сме разговаряли.

Жената го бе напуснала преди година и това ми се струваше типично изоставяне на семейството. Ако прибавех и изневяра, разводът ми бе в кърпа вързан.

Марвис живееше в приюта от една седмица. Беше чист, трезвен и търсеше работа. Трийсетте минути разговор с него бяха истинско удоволствие и се зарекох да уредя развода.

Утрото мина бързо; нервите ми се поотпуснаха. Протяхах ръка за помощ на истински хора с истински проблеми, дребни хора, които нямаха къде другаде да потърсят правна помощ. Стъписвах се не само пред мен, но и пред необятния свят на закони, правилници, съдилища и бюрокрация. Свикнах да се усмихвам и да им показвам, че са добре дошли. Някои се извиняваха, че не могат да ми платят. Парите нямат значение, отговарях аз. Парите нямат значение.

В дванайсет освободихме масата, за да сервираат. Столовата се изпълни с народ; супата бе готова.

Отскочихме да похапнем наблизко, в грила на Флорида Авеню. В претърпаното заведение не видях друга бяла физиономия, но вече започвах да свиквам. Досега още не се бяха опитали да ме заколят. Май не им пукаше какъв съм.

София успя да изрови здрав телефон. Беше затрупан под купчина папки върху бюрото до входа. Благодарих и се оттеглих на спокойствие в кабинета. Преброих осем души, насядали да чакат съвет от София, макар че нямаше адвокатска диплома. Мордекай ме посъветва следобед да се заема със случаите, които бяхме поели в Самарянския дом — общо деветнайсет на брой. Освен това намекна, че ако поработя усърдно, ще ми остане време и да помогна на София с пристигащите клиенти.

Жестоко се лъжех, ако смятах, че уличната работа ще е спокойна. Изведнъж затънах до уши в хорските проблеми. За щастие имах навика да се товаря до изнемогване, тъй че работата не ме плашеше.

Най-напред обаче позвъних в „Дрейк и Суини“. Поисках да разговарям с Хектор Палма от „Недвижими имоти“ и ме помолиха да

изчакам. След пет минути затворих и повторно набрах номера. Найсетне отговори някаква секретарка и пак заръча да чакам. Внезапно в ухото ми изляя стържещият глас на Брейдън Чанс:

— Какво ще обичате?

Преглътнах на сухо и казах:

— Исках да поговоря с Хектор Палма.

Стараех се да говоря пискливо и отсечено.

— Кой го търси? — запита Чанс.

— Рик Хамилтън, негов съученик.

— Той вече не работи тук. Съжалявам.

Връзката прекъсна. Загледах се в телефона. Хрумна ми да се обадя на Поли и да я помоля да провери какво е станало с Хектор. За нула време щеше да разбере. Или пък да позвъня на Рудолф, на Бари Нузо, на някой от познатите сътрудници. Сетне осъзнах, че те вече не са ми приятели. За тях не съществувах. Бях изчезнал. Отритнат. Враг. Носех само беди и голямото началство бе забранило да разговарят с мен.

В телефонния указател имаше трима души с името Хектор Палма. Исках да позвъня, но телефоните се оказаха заети. Бяхме четирима адвокати, а разполагахме само с две линии.

В края на първия си работен ден не бързах да напусна кантората. Вместо дом ме чакаше празен таван, не по-голям от три килийки в Самарянския дом. Спалня без легло, хол без кабелна телевизия, кухня с паянтова маса и без хладилник. Около украсата и обзавеждането имах само някакви смътни планове.

Както винаги София побърза да си тръгне точно в пет. Живееше в опасен квартал и предпочиташе още по светло да се прибере у дома и да заключи вратата. Мордекай излезе около шест, след като половин час бяхме обсъждали отминалия ден. Не стойте до късно, предупреди ни той, и гледайте да вървите по двойки. Вече бе поговорил с Ейбръхам, който смяташе да работи до девет и предложи да си тръгнем заедно. Паркирайте близо един до друг. Движете се бързо. Отваряйте си очите на четири.

— Е, как ти се струва? — запита той от прага, преди да излезе.

— Мисля, че работата е великолепна. Човешката близост ме вдъхновява.

— Понякога може и да ти разбие сърцето.

— Усетих го вече.

— Добре. Стигнеш ли до момента, когато престава да те боли, значи е време да си вървиш.

— Чакай, току-що започнах.

— Знам и се радвам, че си при нас. Трябваше ни поне едно бяло момче.

— Щом е тъй, с удоволствие ще ви служа за символ.

Той си тръгна и аз отново затворих вратата. Бях усетил, че тук по неписан закон поддържат политика на отворените врати; София работеше в голямата зала и през целия ден едва се удържах от смях, като я чувах да ругае по телефона бюрократ след бюрократ на всеослушание пред цялата кантора. Вземеше ли слушалка в ръка, Мордекай ставаше същински звяр; тътнещият му бас огласяше всичко

наоколо с всевъзможни изисквания и страховити заплахи. Ейбръхам говореше доста по-тихо, но пък вратата му винаги бе отворена.

Тъй като още не знаех какво точно върша, предпочитах да се затварям. Вярвах, че няма да ми се сърдят.

Позвъних на тримата души с името Хектор Палма. Първият не беше онзи, когото търсех. Вторият номер не отговаряше. Третият ме свърза с телефонния секретар на истинския Хектор Палма. Съобщението звучеше рязко: няма ни у дома, оставете съобщение, ще ви потърсим.

Беше неговият глас.

При своите огромни възможности фирмата разполагаше с много начини и места, за да скрие Хектор Палма. Осемстотин адвокати, сто и седемдесет съдружници, клонове във Вашингтон, Ню Йорк, Чикаго, Лос Анджелис, Портланд, Палм Бийч, Лондон и Хонконг. Не биха допуснали глупостта да го уволнят, защото знаеше твърде много. Значи щяха да го повишат с незабавно преместване в някой друг клон с удвоена заплата и по-голям апартамент.

Записах си адреса му от указателя. Щом телефонният секретар работеше, имаше надежда още да не се е преместил. Като новоизпечен уличен тарикат вярвах, че ще го открия с лекота.

Някой почука тихичко и в същия миг вратата се откряна. Резето и бравата бяха дотолкова вехти, че просто не вършеха работа. Ейбръхам влезе, настани се на един стол и запита:

— Имаш ли малко свободно време?

Правеше посещение на учтивост. Беше тих, затворен човек с толкова мощно интелигентно излъчване, че можеше и да ме смути, ако през последните седем години не бях работил в една сграда с четиристотин адвокати от най-различни породи. Познавах поне десетина като него — възвишени и сериозни, без капка уважение към разните светски условности.

— Исках да ти кажа добре дошъл — рече той и мигновено се впусна в страстна възхвала на безкористната правна помощ.

Оказа се от заможно бруклинско семейство. Завършил право в Колумбийския университет, после изкарал три ужасни години в една фирма на Уолстрийт, четири години в Атланта с група борци срещу смъртното наказание, две безплодни години на Капитолийския хълм и

накрая случайно зърнал във вестника обява за адвокатско място в Правната консултация на Четиринайсета улица.

— Правото е висше призвание — каза той. — Не се изчерпва с трупането на пари.

После отново подхвана пламенна реч, този път срещу големите фирми и адвокатите, трупаци хонорари за милиони долари. Един негов приятел от Бруклин си докарвал по десет милиона, като съдел под път и над път компаниите за имплантиране на силиконови бюстове.

— Десет милиона долара! За тия пари можеш да подслониш и да нахраниш всички бездомници в столицата!

Във всеки случай, добави той, било му много приятно, че съм проумял истината, и съжелявал за случая с Мистър.

— Какво точно вършиш? — запитах аз. Разговорът ми допадаше. Той беше пламенен, умен и имаше главозамайващо богат речник.

— Две неща. Първо общата политика. Работя заедно с други адвокати за усъвършенстване на законодателството. Освен това координирам по-важните дела. Съдихме например Министерството на търговията, защото при потребителските проучвания почти не се съобразяват с бездомниците. Съдихме столичната училищна система за отказ да приема деца на бездомници. Съдихме общината, защото незаконно спря жилищните помощи на няколко хиляди души. Атакувахме много от правилниците и разпоредбите, създадени, за да поставят бездомните извън закона. Готови сме да съдим кого ли не, щом прецаква бедните хора.

— Доста сложни дела.

— Вярно, но за щастие тук, във Вашингтон, има много отлични юристи, готови доброволно да отделят от времето си. Аз съм нещо като треньор. Замислям бойния план, събирам отбора и давам старт на играта.

— Не се ли срещаш с клиенти?

— И това става. Но най-добре работя насаме в стаичката си. Затова се радвам, че дойде. Трябва ни помощ, за да се справим с наплива от клиенти.

Ейбръхам се надигна; разговорът бе свършил. Уговорихме се да тръгнем точно в девет и той изчезна. По време на една от дългите му тиради бях забелязал, че не носи венчална халка.

Правото бе целият му живот. Старата поговорка, че законът е ревнива любовница, придобиваше нов смисъл с хора като мен и Ейбръхам.

Ние нямахме нищо друго, освен закона.

* * *

Столичните полицаи изчакали до един след полунощ, после щурмували като командоси. Натиснали звънеца и незабавно заблъскали по вратата с юмруци. Докато Клер се опомни, стане от леглото и наметне нещо върху пижамата, те вече се готвели да изкъртят вратата с ритници. На изплашения ѝ въпрос кой е, отвърнали: „Полиция!“ Тя бавно отворила и веднага отстъпила с ужас пред четирима мъже — двама униформени и двама цивилни, — които нахълтали вътре, сякаш трябвало да спасяват заложници.

— Назад! — заповядал единият.

Тя нямала сили да проговори.

— Назад! — изревал той.

Затръшнали вратата зад себе си. Водачът им лейтенант Гаскоу, облечен в евтин и възтесен костюм, пристъпил напред и размахал някакви сгънати документи.

— Вие ли сте Клер Брок? — запитал той с глас на ченге от калпав сериал.

Клер кимнала със зяпнала уста.

— Аз съм лейтенант Гаскоу. Къде е Майкъл Брок?

— Майкъл не живее вече тук — едва избъбрила тя. Останалите трима стърчали заплашително наоколо, сякаш само чакали да се нахвърлят върху някого.

Лейтенант Гаскоу изобщо не ѝ повярвал. Но нямал заповед за арест, а само заповед за обиск.

— Имам заповед за обиск на този апартамент, издадена в пет часа днес следобед от съдия Киснър. — Той разгънал документите пред очите ѝ, като че в такъв момент на човек му е до четене на ситен шрифт. — Моля, отдръпнете се.

Клер отстъпила още по-настрани.

— Какво търсите? — запитала тя.

— Тук пише — рекъл Гаскоу и хвърлил няколко вестника върху кухненската маса. Четиримата се разпръснали из апартамента.

* * *

Клетъчният телефон лежеше до главата ми, която пък се намираще върху възглавница на голия под до отвора на спалния чувал. Вече трета нощ спях на пода — част от усилията ми да вляза в кожата на новите си клиенти. Хранех се от дъжд на вятър, спях още по-малко и се опитвах да опозная прелестите на тротоарите и парковите скамейки. Отляво тялото ми беше синьо-мораво чак до коляното, затова спях на дясната страна.

Дребни грижи. Имах си покрив, отопление, заключена врата, работа, осигурен утрешен залък, с две думи — бъдеще.

Напипах телефона и промърморих:

— Ало.

— Майкъл — тихо изсъска гласът на Клер. — Ченгетата претърсват апартамента.

— Какво?

— В момента са тук. Четирима, със заповед за обиск.

— Какво искат?

— Търсят някаква папка.

— След десет минути пристигам.

— Побързай, моля те.

* * *

Нахълтах в апартамента като ранен звяр. Гаскоу имаше късмета да ми се изпречи пръв.

— Аз съм Майкъл Брок. А вие кой сте, по дяволите?

— Лейтенант Гаскоу — презрително се ухили той.

— Покажете ми документ за самоличност. — Обърнах се към Клер, която стоеше до хладилника с чаша кафе в ръката. — Намери нещо за писане.

Гаскоу измъкна значка от джоба на палтото си и я вдигна пред очите ми.

— Лари Гаскоу — заявих аз, — ти ще си първият човек, срещу когото завеждам дело утре в девет сутринта. Казвай сега кого още си довел.

— Има още трима — рече Клер и ми подаде лист хартия. — Мисля, че са в спалнята.

Тръгнах натам, следван от Гаскоу. Клер ни следваше отзад. Зърнах едно цивилно ченге да лази на четири крака под леглото в спалнята за гости.

— Покажи си документите! — креснах му аз.

Той скочи на крака, готов да се бие. Пристъпих напред, скръцнах със зъби и изръмжах:

— Документите, тъпако.

— Ти пък кой си? — запита той, като отстъпи крачка назад и се озърна към Гаскоу.

— Майкъл Брок. А ти кой си?

Той измъкна значката.

— Даръл Кларк — високо изрекох аз, докато записвах името. — Ответник номер две.

— Не можеш да ме съдиш — рече той.

— Ти само гледай, дебелако. След осем часа във Федералния съд ще ти поискам милион долара за незаконен обиск. Сто на сто ще спечеля, а като излезе присъдата, има да ти ръфам задника, додето не подадеш молба за фалит.

Другите двама излязоха от моята спалня и ме обкръжиха.

— Клер — казах аз, — донеси видеокамерата, ако обичаш.

Искам всичко да бъде документирано.

Тя изтича към хола.

— Имаме заповед от съдията — неуверено каза Гаскоу.

Другите трима стегнаха обръча около мен.

— Обискът е незаконен — строго отвърнах аз. — Хората, които са подписали заповедта, ще бъдат съдени. И вие също. Ще ви отпратят в отпуск, най-вероятно неплатен, а след това ви чака дело за граждански иск.

— Нас законът ни защитава — рече Гаскоу и се озърна към другите.

— Хич не разчитайте на това.

Клер се върна с камерата.

— Каза ли им, че вече не живея тук? — запитах я аз.

— Да — потвърди тя и вдигна камерата към окото си.

— И все пак вие сте продължили обиска. От този момент нататък действията ви са извън закона. Трябвало е да спрете, ама нямаше да е забавно, нали? Много е весело да бърникаш из хорските вещи. Имахте шанс да се отървете, момчета, но го профукахте. Сега ще си платите.

— Ти си побъркан — каза Гаскоу.

Опитвах да прикрият страха си... но нали си имаха работа с адвокат. Не ме бяха заварили в апартамента, тъй че навярно знаех какво говоря. Всъщност дрънках каквото ми хрумне. Но за момента звучеше добре.

От правна гледна точка стъпвах върху съвсем тънък лед.

Без да обръщам внимание на Гаскоу, аз се обърнах към двамата униформени.

— Имената ви, моля.

Те извадиха значки. Ралф Лили и Робърт Блоуър.

— Благодаря — изрекох аз със самодоволна любезност, — вие ще сте ответници три и четири. А сега най-добре си вървете.

— Къде е папката? — запита Гаскоу.

— Няма я, защото не живея тук. Точно затова ще те съдя, полицай Гаскоу.

— Чудо голямо. Не ми е за пръв път.

— Великолепно. Кой ти е адвокат?

В напрегнатата секунда, която последва, не му хрумна никакво име. Тръгнах към хола и те неохотно се повлякоха подир мен.

— Изчезвайте — казах аз. — Папката не е тук.

Клер ги държеше на фокус, затова предпочетоха да сведат коментарите до минимум. Докато безславно отстъпваха към вратата, Блоуър промърмори нещо по адрес на адвокатите.

След оттеглянето им прочетох внимателно заповедта за обиск. Клер пиеше кафе на кухненската маса, без да ме изпуска от поглед. Шокът от полицейското нахлуване почваше да отминава; сега отново бе сдържана, дори студена. Нямаше да признае, че се е изплашила, за нищо на света не би си позволила да прояви дори капчица слабост, нито пък да признае, че е имала нужда от мен за каквото и да било.

— Какво има в папката? — запита тя.

Всъщност не я интересуваше. Просто искаше уверение, че това няма да се повтори.

— Дълга история.

Казано с други думи — не питай. Тя разбра.

— Наистина ли ще ги съдиш?

— Не. Няма основания за иск. Просто исках да се отърва от тях.

— И успя. Ще се върнат ли?

— Не.

— Радвам се да го чуя.

Сгънах заповедта за обиск и я прибрах в джоба си. Беше упоменат само един предмет — досието „Ривър Оукс“-ТАГ, което в момента лежеше на сигурно място зад стените на новата ми квартира заедно с копия от всички документи.

— Каза ли им къде живея? — запитах аз.

— Не знам къде живееш — отвърна тя.

Последва кратък интервал, в който би било уместно да запита къде живея наистина. Не го стори.

— Много съжалявам за станалото, Клер.

— Няма нищо. Само дано да не се повтори.

— Няма, обещавам.

Тръгнах си без прегръдка или целувка, без какъвто и да било допир. Просто ѝ пожелах „лека нощ“ и излязох навън. Точно това искаше тя.

Вторник беше ден за приемане на клиенти в Обществото за творчество и ненасилие или съкратено ОТН — най-големият столичен прият. Отново пътувах с Мордекай. Той възнамеряваше да ме придружава през първата седмица, а след това да ме пусне сам из града.

Очевидно заплахите и предупрежденията пред Бари Нузо не бяха свършили работа. „Дрейк и Суини“ възнамеряваше да играе грубо и това не ме изненада. Нощният щурм срещу бившия ми апартамент показваше ясно накъде вървят нещата. Трябваше да призная на Мордекай какво съм извършил.

Щом колата потегли, аз казах:

— С жена ми се разделихме. Вече имам нова квартира.

Горкият човек не беше готов за толкова скръбна вест в осем сутринта.

— Съжалявам — промърмори той, като се обърна към мен и едва не блъсна един притичващ пешеходец.

— Не съжалявай. Рано тази сутрин ченгетата нахълтаха в бившия ми апартамент. Търсеха мен и по-специално една папка, която взех, преди да напусна фирмата.

— Каква папка?

— Досието за случая с Девън Харди и Лонта Бъртън.

— Слушам те.

— Както вече знаем, Девън Харди взе заложенници и загина, защото „Дрейк и Суини“ го изхвърли на улицата. Заедно с него са били изхвърлени още шестнайсет възрастни и няколко деца. Между тях Лонта Бъртън и нейното злощастно семейство.

Той се позамисли, след това каза:

— Малък е тоя град.

— Изоставеният склад се намира върху терен, на който „Ривър Оукс“ смята да построи нов пощенски клон. Проектът е за двайсет милиона долара.

— Познавам сградата. Открай време си е сборище на скитници.

— Само че този път не са били скитници, поне аз не мисля така.

— Предполагаш ли? Или знаеш със сигурност?

— Засега предполагам. Досието е пипано; вадили са документи, прибавяли са нови. Един служител на име Хектор Палма трябвало да свърши мръсната работа — проверките и самото изхвърляне. Точно той ме насочи към случая. Изпрати ми анонимна бележка, че изхвърлянето е било незаконно. Снабди ме с комплект ключове, за да стигна до папката. От вчера вече не работи в столичния клон.

— Къде е?

— И аз бих искал да знам.

— Той ли ти даде ключовете?

— Не лично. Остави ги на бюрото ми заедно с инструкции.

— И ти се възползва?

— Да.

— За да откраднеш досието?

— Не смятах да го открадна. Тъкмо карах към кантората, за да преснимам всичко, когато някакъв глупак мина на червено и ме прати в болницата.

— Това досие ли прибрахме от колата ти?

— Същото. Смятах да направя копия, после да го върна на мястото му в „Дрейк и Суини“, без никой да разбере.

— Не ми се вижда твърде разумно.

Сигурно му се искаше да ме нарече идиот, но все още не бяхме чак толкова близки.

— Какви документи липсват? — запита той.

Разказах накратко историята на „Ривър Оукс“ и надпреварата за строеж на пощенски клон.

— Натискали са да грабнат терена час по-скоро. При първото си посещение Палма е бил нападат и ограбен.

Приложил е докладна в досието. Втория път отишъл с охрана, но докладната липсва. Отбелязана е в дневника, някой обаче я е извадил, сигурно Брейдън Чанс.

— И какво има в тази докладна?

— Не знам. Но подозирам, че при проверката Хектор е открил хора в онези мизерни квартири, поговорил е с тях и е разбрал, че в действителност плащат наем на Тилман Гантри. Не са били скитници,

а пълноправни наематели според закона за наемните отношения. Но булдозерите вече потегляли, сградата трябвало да рухне, Гантри гонел големия удар, тъй че всички си затворили очите пред докладната и изхвърлили хората.

— Седемнайсет човека.

— Да, без децата.

— Знаеш ли имената на другите?

— Да. Някой ми даде списък, сигурно Палма. Остави го на бюрото ми. Ако открием тези хора, ще разполагаме със свидетели.

— Може би. Но най-вероятно Гантри ги е наплашил до смърт. Той е грамаден мъжага с грамаден пищов и се мисли за кръстник. Щом каже някому да мълчи, онзи или се подчинява, или го намират в реката.

— Ти обаче не се боиш от него, нали, Мордекай? Хайде да го притиснем; няма да издържи и ще се раздрънка.

— От вчера излезе на улицата и вече се пишеш тарикат, а? Май съм наел идиот.

— Само да ни види, и ще удари на бяг.

Толкова рано сутрин хуморът явно не действаше. Както впрочем и отоплението в колата, макар вентилаторът да духаше с пълна сила. Чувствах се като в хладилник.

— Колко е взел Гантри за сградата? — запита Мордекай.

— Двеста хиляди. Закупил я шест месеца по-рано, досието не споменава за каква сума.

— От кого я е купил?

— От общината. Била изоставена.

— Сигурно е платил пет хиляди. Най-много десет.

— Добра възвръщаемост.

— Доста добра. Гантри започва да се издига. Досега въртеше търговия на дребно — къщички, автомивки, бакалнички и тям подобни.

— Откъде му е хрумнало да купи склада и да дава под наем евтини квартири?

— Заради парите. Да речем, че е платил пет хиляди. Още хиляда отиват за вътрешни стени и една-две тоалетни. Прокарва ток и готово. Плъзва слух, появяват се наематели; Гантри взима по сто долара месечно, задължително в брой. Пък и неговите клиенти не си падат много по чековете. Той следи мястото да прилича на кочина, а ако

дойде някой от общината, казва му, че онези хора са обикновени скитници. Обещава да ги изхвърли, но няма подобни намерения. Нормална история по тия места. Нелегално жилищно настаняване.

Едва не попитах защо общината не се намеси да въдвори ред, но за щастие успях да се удържа. Отговориха ми дупките по платното — толкова многобройни, че нямаше как да ги заобиколим; множеството полицейски коли, от които една трета си бяха направо заплаха за уличното движение; училищата с продънени покриви; болниците, където вече тъпчеха легла и в килерите; петстотинте бездомни майки и малки дечица, за които нямаше място в приютите. Градът просто не функционираше.

Едва ли им беше до някакъв нелегален наемодател, който всъщност осигуряваше на бездомниците покрив над главата.

— Как ще откриеш Хектор Палма? — запита Мордекай.

— Предполагам, че шефовете на фирмата не са толкова глупави, та да го уволнят. Имат още седем клона и вероятно искат да го потулят нейде. Ще разбере къде.

Бяхме в центъра на града. Мордекай посочи с пръст.

— Виждаш ли ония струпани фургони? Това е Маунт Върнън Скуеър.

Половината пряка беше опасана с висока ограда, за да не се вижда отвън. Фургоните бяха с различна форма и дължина, едни съвсем разбити, други малко по-запазени, но всички изглеждаха допотопни.

— Най-отвратителният приют в целия град — обясни Мордекай. — Това са стари пощенски фургони. Правителството ги подари на столичната община, а тя на свой ред стигна до гениалното хрумване да ги напълни с бездомници. Натъпкани са като сардини.

Докато отминавахме пресечката на Втора улица и Ди Стрийт, той ми посочи дълга триетажна сграда — приют за хиляда и триста души.

* * *

Обществото за творчество и ненасилие бе основано в началото на седемдесетте години от група борци за мир, пристигнали във Вашингтон да торможат правителството. Живеели заедно в някаква

къща в бедняшки квартал. Докато протестирали около Капитолия, срещали бездомни ветерани от Виетнам и почнали да ги прибират. Постепенно групата се разраснала и наела още няколко къщи на различни места. След войната насочили вниманието си към съдбата на столичните бездомници. В началото на осемдесетте се появил един активист на име Мич Снайдър, който бързо се превърнал в страстен и гръмогласен глашатай на уличния народ.

Членовете на ОТН открили изоставена прогимназия, построена с държавни пари и все още собственост на правителството. Без колебания я окупирали заедно с шестстотин бездомници. Сградата станала техен щаб и подслон. Всички опити да ги изхвърлят завършили с неуспех. През осемдесет и четвърта година Снайдър обявил гладна стачка, която траяла петдесет и един дена, за да привлече общественото внимание към съдбата на хората без покрив над главата. Тъй като до президентските избори оставал едва месец, Рейган шумно обявил плановете си да превърне сградата в образцов приют за бездомници. Снайдър прекратил стачката. Всички били доволни. След преизбирането си Рейган забравил за обещанията и последвали отвратителни съдебни препирни.

През осемдесет и девета общината построила приют в Югоизточния район, далеч от центъра, и се приготвила да изхвърли бездомниците от ОТН. Но бездомниците се оказали костелив орех. Нямали желание да напускат. Снайдър заявил, че в момента издигат барикади и се готвят за обсада. Плъзнали слухове — вътре имало осемстотин скитници; трупали се оръжия; щяло да бъде същинска война.

Общината оттеглила ултиматума и сключила примирие. От ОТН продължили да подслоняват бедняци, леглата стигнали до хиляда и триста. През деветдесета година Снайдър се самоубил и общината нарекла улица на негово име.

Когато пристигнахме, приближаваше осем и половина — време, по което бездомниците напускаха приюта. Мнозина имаха работа, други искаха да се поразходят. В студеното утро стотина души се мотаеха около главния вход, пушеха и бърбеха, доволни, че са прекарвали нощта на топло.

Щом влязохме, Мордекай размени няколко думи с портиера в „буркана“. Записа се в книгата, после прекосихме фойетото, като се

разминавахме с групички хора, бързащи да излязат навън. Мъчех се да не обръщам внимание на факта, че съм бял, но това бе невъзможно. Бях облечен прилично, със сако и вратовръзка. През целия си живот не бях узнал що е бедност, а сега тънех сред море от чернокожи младежи — закоравели улични типове, повечето от тях с полицейски досиета и без пукната пара в джоба. Някой сигурно щеше да ме пребие и да ми отмъкне портфейла. Не смеех да ги погледна в очите и навъсено се вирах в пода. Изчакахме до приемната.

— Ако спипат някого с оръжие или наркотици, автоматично го изгонват завинаги — каза Мордекай, докато гледахме хорския поток по стълбището. Малко ми поолекна.

— Не те ли плашат понякога? — запитах аз.

— Свиква се.

Лесно му беше на него. Нали не биеше на очи.

Върху едно табло до вратата бе закачен списък на желаещите да посетят правната консултация. Мордекай го взе и прегледахме имената на клиентите си. Засега бяха тринайсет.

— Малко под средното — каза той и докато изчаквахме да получим ключа, обясни: — Това тук е пощенската служба.

Една от най-неприятните задачи в нашата работа е поддържането на връзка с клиентите. Няма стабилни адреси. В добрите приюти разрешават на хората да изпращат и получават писма. — Той посочи друга врата. — Онова пък е складът за дрехи. Всяка седмица тук се приемат между трийсет и четирийсет души. Най-напред трябва да минат на медицински преглед; в момента има сериозна заплаха от туберкулоза. След това получават три комплекта облекло — заедно с чорапи, бельо и тъй нататък. Веднъж месечно всеки клиент може да идва за нов костюм, тъй че към края на годината разполага с приличен гардероб. И не става дума за някакви боклуци. Приютът получава толкова много дрехи, че дори не успяват да ги раздадат.

— Една година ли каза?

— Точно така. След една година карат хората да напуснат, което на пръв поглед може да ти се стори жестоко. Но не е. Искат да ги научат на самостоятелност. Когато постъпва тук, човек знае, че разполага с една година, за да се прочисти телом и духом, да усвои някакъв занаят и да си намери работа. Повечето си тръгват преждевременно. Малцина биха желали да останат завинаги.

Един мъж на име Ърни пристигна с внушителна връзка ключове. Отвори вратата на приемната и изчезна. Заехме места и се приготвихме да раздаваме правни съвети. Мордекай отиде до вратата със списъка и повика първия клиент — Лутър Уилямс.

Лутър бе толкова грамаден, че едва се провря през вратата, а когато седна насреща ни, столът жаловито изскърца. Беше със зелени работни дрехи, бели чорапи и оранжеви джапанки. Работел нощна смяна като парнаджия в Пентагона. Приятелката му натрупала куп дългове, после отмъкнала каквото ѝ паднало подръка и избягала. Загубил апартамента си и се срамувал, че е стигнал до приют.

— Просто искам малко покой — каза Лутър. Дожаля ми за него.

Имал купища дългове. Банките го дирели под дърво и камък. Засега се укривал в ОТН.

— Най-добре да обяви фалит — каза ми Мордекай.

Нямах представа как се обявява фалит. Навъсих многозначително вежди и кимнах.

Лутър се ободри. Двайсетина минути попълвахме формуляри и той си тръгна щастлив.

Следващият клиент бе Томи, който влезе с кръшна походка и ни протегна ръка, чиито нокти бяха лакирани в яркочервено. Аз я стиснах; Мордекай се въздържа. В момента Томи провеждаше курс за лечение от наркомания — крек и хероин, — а отгоре на всичко беше закъсал с данъците. Не бил попълвал данъчни декларации от три години и общината внезапно забелязала тази разсеяност. Освен това дължал около две хиляди долара издръжка. Малко ми поолекна, като разбрах, че е баща, поне в юридически смисъл. Курсът на лечение бил тежък — трябвало да бъде под непрекъснат медицински контрол — и нямало как да се хване на работа.

— Фалитът няма да те отърве от издръжката, нито пък от данъците — каза Мордекай.

— Добре де, ама не мога да работя заради лечението, а зарежа ли го, пак ще се хвана с дрогата. Значи нито работа, нито фалит. Какво да правя?

— Нищо. Засега не се безпокой. Първо изкарай курса и си намери работа, а после потърси този приятел, Майкъл Брок му е името.

Томи се усмихна и ми намигна, после пое навън с балетна стъпка.

— Май те хареса — каза Мордекай.

Ърни донесе нов списък с още единайсет имена. Пред вратата се бе заформила опашка. Решихме да се разделим; аз отидох в дъното, Мордекай остана на място и започнахме да пускаме по двама наведнъж.

Първият ми клиент бе младеж с обвинение за притежаване на наркотици. Записвах всичко, за да се посъветвам по-късно с Мордекай.

Следващият бе поразителна гледка — бял мъж на около четирийсет години, без татуировки, белези, строшени зъби, обици, кръвясали очи или червен нос. Беше си бръснал главата преди около месец, а по челюстта му стърчеше едноседмична четина. Когато си стиснахме ръце, забелязах, че дланта му е мека и влажна. Казваше се Пол Пелъм и живееше в приюта от три месеца. Навремето бил лекар.

Наркотици, развод, фалит и отнемане на лекарските права — за него всичко това вече бе минало, бързо чезнещи спомени. Просто искаше да поговори с някого, за предпочитане с бяла физиономия. От време на време хвърляше плахи погледи към масата на Мордекай.

Пелъм бил известен гинеколог в Скрантън, щата Пенсилвания — голяма къща, мерцедес, хубава жена, две деца. Отначало започнал да злоупотребява с валиум, сетне минал на по-сериозни медикаменти. Освен това опознал насладите на кокаина и плътските прелести на няколко медицински сестри от клиниката. В свободното време въртял търговия с недвижими имоти и взимал солидни кредити от банката. Веднъж по време на съвсем нормално раждане изтървал бебето. То умряло. При инцидента присъствал бащата — уважаван енорийски свещеник. Последвал унизителен съдебен процес, сетне пак наркотици, пак медицински сестри и всичко рухнало. Хванал херпес от една пациентка, лепнал го на жена си, тя стегнала куфарите и се преселила във Флорида.

Слушах разказа му като омагьосан. В досегашната си кариера на уличен адвокат държах да чуя от всеки клиент в пълни подробности как точно се е озовал на улицата. Търсех увереност, че това не може да ме сполети; че подобни бедни не заплашват хора от моята черга.

Пелъм прикова вниманието ми, защото за пръв път можех да погледна клиента и да си кажа: да, и аз бих могъл да съм на неговото

място. Коварната съдба е способна да повали отвисоко когото и да било. А той разказваше най-охотно.

Намекна, че може би не е успял да прикрие следите си. Разговаряхме вече от доста време и тъкмо се канех да го попитам за какво точно му трябва адвокат, когато той каза:

— При фалита скрих някои неща.

Докато ние си бърбяхме, Мордекай приемаше клиент след клиент, затова отново посегнах към бележника.

— Какви неща?

Адвокатът, който му уредил фалита, бил мошеник, обясни Пелъм. После се впусна в многословно описание как банките избързали с ипотеката и го разорили. Говореше тихо, бавно и млъкваше всеки път, щом Мордекай погледнеше към нас.

— Има и още — добави той.

— Какво? — запитах аз.

— Разговорът е поверителен, нали? Искам да кажа, досега съм имал работа с много адвокати, но винаги им плащах. Бог ми е свидетел колко пари пръснах по адвокати.

— Абсолютно поверителен — сериозно отвърнах аз. Може и да работех безплатно, но хонорарите или тяхната липса нямаха нищо общо с адвокатската тайна.

— На никого не бива да казвате.

— Нито дума.

Изведнъж осъзнах, че този приют наскре столицата с неговите хиляда и триста бездомници е отлично скривалище. Изглежда, думите ми го успокоиха.

— Когато ми тръгна наопаки — каза той още по-тихо, — открих, че жена ми се среща с друг мъж. Разбрах от една пациентка. Когато преглеждаш жените на голо, готови са да разкажат какво ли не. Едва не полудях. Наех частен детектив и всичко излезе истина. Другият мъж... един ден просто взе, че изчезна.

Той млъкна и изчака да види реакцията ми.

— Изчезна ли?

— Аха. Вече никой не го видя.

— Мъртъв ли е? — смаяно запитах аз.

Той кимна едва забележимо.

— Знаеш ли къде е?

Ново кимване.

— Преди колко време се случи това?

— Преди четири години.

Опитвах се да запиша всичко с треперещи ръце. Пелъм се приведе напред и прошепна:

— Той беше агент на ФБР. Стар приятел от колежа в Пенсилвания...

— Я стига — рекох аз, вече напълно объркан. Нямах представа дали да му вярвам, или не.

— Те ме преследват.

— Кои?

— ФБР. Вече четвърта година са по петите ми.

— Какво искаш да сторя?

— Не знам. Може би да се споразумееш с тях. Омръзна ми да бягам.

Докато размишлявах, Мордекай привърши с поредния клиент и повика следващия. Пелъм следеше всяко негово движение.

— Ще ми трябва повече информация — казах аз. — Знаеш ли името на агента?

— Аха. Знам кога и къде е роден.

— А кога и къде е умрял?

— И това знам.

Той не носеше никакви записки или документи.

— Защо не ме посетиш в кантората? Донеси сведенията. Там ще поговорим.

— Нека да поразмисля — каза Пелъм, като погледна часовника си.

Обясни, че работел като портиер в една църква и трябвало да побърза. Стиснахме си ръцете и той излезе.

Вече бях усвоил правилото, че едно от най-важните качества на уличния адвокат е умениято да слуша. Мнозина клиенти искаха просто да поговорят с някого. Всички бяха тормозени и подритвани по един или друг начин, а щом им предлагаме безплатна юридическа помощ, защо да не си излеят душата пред адвоката? Мордекай знаеше как деликатно да стигне до същината на разказа и да определи дали има нужда от правен съвет. Аз все още бях потресен от факта, че хората могат да бъдат толкова бедни.

Освен това скоро научих, че най-добрите случаи са онези, които могат да се решат на място, без излишно протакане. Бележникът ми се пълнеше с молби за безплатна храна, жилищно настаняване, медицинска помощ, социални осигуровки и дори шофьорски книжки. Когато не бяхме сигурни, попълвахме формуляри.

До пладне обслужихме двайсет и шест клиенти. Тръгнахме си грохнали от умора.

— Дай да се поразходим — предложи Мордекай, когато излязохме на тротоара.

Небето бе ясно, хладният вятър ни освежи след трите часа в задушна стая без прозорци. Отсреща се извисяваше красива модерна сграда — Федералният данъчен съд. Всъщност от всички страни на ОТН се издигаха далеч по-нови и приятни здания. Спряхме на ъгъла и се озърнахме към приюта.

— Договорът за наем изтича след четири години — каза Мордекай. — Лешоядите вече кръжат да грабнат терена. Планират да построят огромен конгресен център.

— Май ще има жестока схватка.

— Направо война.

Пресякохме улицата и бавно тръгнахме към Капитолия.

— Какво ти разказа онзи, белият? — запита Мордекай.

Пелъм бе единственият ми бял клиент.

— Изумителни неща — казах аз, като се чудех откъде да започна.
— Навремето бил лекар в Пенсилвания.

— Кой го преследва сега?

— Какво?

— Кой го преследва сега?

— ФБР.

— Забавно. Миналия път беше ЦРУ.

Замръзнах на място; той продължи да крачи.

— И друг път ли си го виждал?

— Да, честичко наминава. Май се казваше Питър.

— Пол Пелъм.

— Значи и името сменя — подхвърли през рамо Мордекай. — Но е голям разказвач, нали?

Онемях. Стоях и гледах как Мордекай се отдалечава, бръкнал дълбоко в джобовете на палтото си.

Раменете му се тресяха от смях.

Когато събрах кураж да обясня на Мордекай, че следобед ми трябва свободно време, той доста рязко отвърна, че в кантората всички сме равни, никой не ми брой часовете и ако имам някаква работа, от мен зависи да си я свърша. Побързах да изтичам навън. Само София ме изпроводи с поглед.

Почти цял час се разпях със застрахователния агент. Колата ми беше напълно унищожена; компанията предлагаше обезщетение от двайсет и една хиляди долара срещу пълномощно, с което да атакува застрахователите на ягуара. Дължах на банката шестнайсет хиляди, тъй че си тръгнах с чек за пет хиляди долара — предостатъчно, за да купя приличен, но скромен автомобил. В новата си роля на уличен адвокат не биваше да изкушавам крадците.

Още един час прахосах в приемната на лекаря. Нищо, че бях голям адвокат с цял куп клиенти и клетъчен телефон в джоба, наложи ми се да кисна между списанията, слушайки как тиктака часовникът.

Сестрата ме накара да се съблека по боксерки и след това двайсет минути седях върху студената маса. Петната по ребрата ми бяха станали тъмнокафяви. Докторът безцеремонно ме смушка тук-там и заяви, че до две седмици ще се оправя.

Точно в четири се явих при адвокатката на Клер и бях посрещнат от навъсена секретарка, облечена като мъж. Цялата кантора излъчваше женска злоба. Всеки звук бе насочен против мъжете: резките, дрезгави отговори на телефонистката; провлаченият вой на някаква кълтри певица по радиото; пискливите гласове, които от време на време долитаха по коридора. Приемната беше в меки пастелни цветове — розово, светлолилаво и бежово. Списанията върху масичката пред креслата бяха подбрани с ясна и категорична цел — борчески женски издания без помен от клюки или лекомислени забавления. Посетителите не трябваше да ги четат, а да им се възхищават.

Жаклин Хюм най-напред бе натрупала куп пари чрез гонитба на съгрешили доктори, после си създаде страховита репутация, като

съсипа кариерата на двама похотливи сенатори. Пред името ѝ трепереше всеки столичен мъж с нещастен брак и прилични доходи. Искан час по-скоро да подпише каквото трябва и да си вървя.

Вместо това благосклонно ми разрешиха да чакам трийсет минути и тъкмо се канех да вдигна скандал, когато една сътрудничка най-сетне ме поведе към кабинета в дъното. Там ми подаде споразумението за раздяла и за пръв път погледнах истината в очите. Най-отгоре бе записано: Клер Адисън Брок срещу Майкъл Нелсън Брок.

По закон трябваше да живеем отделно шест месеца преди развода. Внимателно изчетох споразумението, подписах го и си тръгнах. За Деня на благодарността отново щях да бъда ерген.

Четвъртата ми спирка за този следобед бе на паркинга пред „Дрейк и Суини“, където Поли ме чакаше точно в пет с два кашона — последните дреболии от кабинета ми. Държеше се любезно и услужливо, но не каза почти нищо и, разбира се, бързаше. Сигурно ѝ бяха сложили микрофон.

Отминах пеш няколко пресечки и спрях на един оживен ъгъл. От уличен телефон набрах номера на Бари Нузо. Както винаги той имаше съвещание. Съобщих името си, казах, че въпросът е спешен, и след трийсет секунди Бари вдигна слушалката.

— Можем ли да говорим? — запитах аз. Вероятно записвах разговора.

— Естествено.

— Аз съм наблизко, на ъгъла на Кей Стрийт и Кънетикът Авеню. Ела да пийнем по едно кафе.

— Мога да дойда след час.

— Не. Или сега, или недей да си правиш труда.

Не ми се щеше да подготвят някакъв план. Нито пък да му сложат микрофон.

— Чакай да помисля. Да, става. Мога да дойда.

— Аз съм в кафе „Бингълър“.

— Знам го.

— Чакам те. И ела сам.

— Много филми гледаш, Майк.

Десет минути по-късно двамата седяхме с чаши кафе край витрината в оживеното заведение и гледахме пешеходците по

Кънетикът Авеню.

— Защо беше тая заповед за обиск? — запитах аз.

— Папката е наша. Ти я взе, ние искаме да си я върнем.

Нищо повече.

— Няма да я намерите, разбра ли? Тъй че престанете да вършите глупости.

— Къде живееш сега?

Изсумтях и се изхилих самодоволно.

— След обиска най-често идва заповед за арест. Така ли ще стане и сега?

— Нямам право да говоря по въпроса.

— Браво бе, приятел.

— Слушай, Майкъл, дай да започнем от факта, че си виновен.

Взе чужда собственост. На нормален език това се нарича кражба. И като я извърши, ти стана враг на фирмата. Аз, твоят приятел, все още работя там. Едва ли очакваш да ти помогна, когато с постъпките си можеш да навредиш на фирмата. Ти забърка тая каша, не аз.

— Брейдън Чанс не ви казва всичко. Тоя тип е червей, нахален дребен гадняр, който наруши закона, а сега гледа да си прикрие задника. Исква да повярвате, че става дума само за някаква си открадната папка, и лесно ще ми видите сметката. Но папката може да съсипе фирмата.

— И какво предлагаш?

— Кротувайте. Пазете се да не сторите някоя глупост.

— Например да те арестуваме?

— Да, и това също. По цял ден се озъртам през рамо. Не е много забавно.

— Не биваше да крадеш.

— Не исках да открадна папката, разбра ли? Взех я само за малко. Смятах да изкопирам документите и да ги върна на място, но не успях.

— Значи най-сетне признаваш, че е у теб.

— Да. Но мога и да отрека.

— Майкъл, това не е игра. Ще си изпатиш.

— Не и ако ме оставите на спокойствие. Поне засега. Дайте да сключим примирие за една седмица. Без обиски. Без заповед за арест.

— Добре, а какво предлагаш ти?

— Няма да вадя досието на показ.

Бари поклати глава и отпи глътка горещо кафе.

— Не съм упълномощен да сключвам споразумения. Аз съм само един нищожен адвокат.

— Артър ли дърпа конците?

— Естествено.

— Тогава кажи на Артър, че ще преговарям единствено с теб.

— Много си въобразяваш, Майкъл. Смяташ, че фирмата иска да преговаря с теб. Откровено казано, няма такава работа. Много са ядосани от кражбата на досието и отказа ти да го върнеш. Мисля, че ги разбираш.

— Накарай ги да осъзнаят какво ги чака, Бари. Това досие ще изскочи на първа страница във всички вестници; огромни тлъсти заглавия и десетки статии на гръмогласни журналисти. Ако ме арестуват, досието отива направо в „Поуст“.

— Ти си полудял.

— Може би. При Чанс работеше един сътрудник на име Хектор Палма. Чувал ли си за него?

— Не.

— Май не си в течение.

— И не претендирам да бъда.

— Палма знае прекалено много за онова досие. От вчера вече го няма там, където работеше миналата седмица. Не знам къде е, но би било интересно да разбере. Питай Артър.

— Просто върни папката, Майкъл. Не знам какво смяташ да правиш с нея, но не можеш да я използваш в съда.

Взех си кафето, слязох от табуретката и подхвърлих в движение:

— Примирие за една седмица. И кажи на Артър да те държи в течение.

— Артър не ти е подчинен — рязко отвърна Бари.

Тръгнах си бързо, лъкатушейки между хората по тротоара. Всъщност почти тичах към Дюпон Съркъл — бързах да се откъсна от Бари и от евентуалните преследвачи.

* * *

Според телефонния указател семейство Палма живееше в един жилищен блок в Бетесда. Тъй като не бързах и исках да поразмисля, заобиколих града по околоръстната магистрала, претъпкана плътно с милиони коли.

Предполагах, че шансовете ми да остана на свобода до края на седмицата са петдесет на петдесет. Фирмата нямаше друг избор, освен да атакува, а ако Брейдън Чанс наистина криеше фактите от Артър и Управителния съвет, то защо пък да не играят грубо? Около кражбата имаше толкова много косвени доказателства, че всеки съдия би издал заповед за арест.

Случаят с Мистър бе поразтресъл фирмата. Началството несъмнено бе викнало Чанс на продължителен разпит, но просто не вярвах той да си е признал някакво умишлено нарушение. Лъжеше с надеждата, че може да подправи досието и всичко да се размине. В края на краищата жертвите му бяха някакви си бездомни скитници.

В такъв случай как бе успял да разкара Хектор толкова бързо? Парите не представляваха проблем — Чанс беше съдружник. На негово място бих предложил на Хектор пари, много пари в едната ръка и заплаха за незабавно уволнение в другата. После бих се обадил на някой приятел, да речем в Денвър, с молба за услуга — бързо прехвърляне на един дребен сътрудник. Нямаше да е трудно.

Хектор бе изчезнал, криеше се от мен и всички останали, които можеха да му зададат неудобни въпроси. Все още работеше, навярно дори с по-голяма заплата.

Ами детекторът на лъжата? Дали беше само заплаха, използвана от фирмата едновременно срещу Хектор и мен? Дали имаше начин да измами машината? Не ми се вярваше. Чанс се нуждаеше от Хектор, за да прикрие истината. Хектор пък се нуждаеше от Чанс, за да остане на работа. По някое време съдружникът бе успял да отхвърли идеята за детектора, ако изобщо бяха имали подобни планове.

Жилищният комплекс беше дълъг и хаотично разхвърлян, с набързо прибавени нови блокове в северните покрайнини на града. Навсякъде по улиците гъмжеше от закусвални, бензиностанции, видеотеки — всички удобства, пестящи време на столичните служители.

Спрях до някакъв тенис корт и тръгнах да обикалям. Не бързах; няхах къде да отида след тази последна задача. Столичните ченгета

можеха да ме дебнат навсякъде с белезници и заповед за арест. Мъчех се да не мисля за ужасиите, които бях чувал за градския затвор.

Но една от тях се бе запечатала в мозъка ми като нажежено клеймо. Преди няколко години млад адвокат от „Дрейк и Суини“ излязъл в петък след работа и си пийнал здравата в един бар в Джорджтаун. Няколко часа по-късно, докато карал към Вирджиния Авеню, бил задържан по подозрение за шофиране в нетрезво състояние. В участъка отказал да даде кръвна проба и незабавно се озовал зад решетките. Килията била претъпкана; той бил единственият арестант с костюм, скъп часовник, елегантни мокасини и бяла физиономия. Без да иска, настъпил нечий крак и моментално го смлели от бой. Три месеца лежал в болница, докато му възстановят лицето, след това се прибрал в Уилмингтън да се възстановява под грижите на родителите си. Мозъчните увреждания били сравнително леки, но все пак трябвало да се откаже завинаги от напрежението на голямата фирма.

Първата канцелария, която открих, се оказа затворена. В телефонния указател не се споменаваха номерът на блока. Комплексът беше спокоен. По малките дворчета бяха разхвърляни велосипеди и пластмасови играчки. През прозорците виждах семейства, насядали да вечерят или да гледат телевизия. По прозорците нямаше решетки. Паркингите бяха претъпкани с малки, удобни автомобили — всички изглеждаха спретнати и дори чистачките си стояха на място.

Един пазач ме спря за проверка. След като разбра, че не представлявам заплаха, той посочи централната канцелария, до която имаше към половин километър.

— Колко блока има в комплекса? — запитах аз.

— Много — отвърна той. Какво го интересуваше бройката?

Нощният дежурен беше студент, надвесен със сандвич в ръка над учебник по физика. Но всъщност гледаше портативен телевизор, по който предаваха бейзболен мач. Попитах за Хектор Палма и той бързо натрака името на компютъра. Блок Г-134.

— Само че те се изнесоха — добави младежът с пълна уста.

— Да, знам — казах аз. — С Хектор бяхме колеги. В петък напусна. Търся апартамент и се чудя дали да не наема неговия.

Още преди да довърша, студентът поклати глава.

— Само в събота, мой човек. Деветстотин апартамента са това. Има списък на чакащите.

— В събота няма да съм тук.

— Съжалявам — каза той, после отхапа от сандвича и пак се загледа в играта.

Извадих портфейла си.

— С колко спални е апартаментът?

Той погледна компютъра.

— Две.

Хектор имаше четири деца. Е, сега сигурно щеше да живее по-нашироко.

— Колко е наемът?

— Седемстотин и петдесет.

Извадих банкнота от сто долара и младежът незабавно се втренчи в нея.

— Виж какво. Дай ми ключа. Ще огледам квартирата и се връщам след десет минути. Никой няма да разбере.

— Има списък на чакащите — повтори той и остави сандвича върху картонена чинийка.

— В онзи компютър ли? — посочих аз.

— Аха — кимна младежът и избърса уста.

— Значи лесно можеш да вкараш някого.

Той отключи едно чекмедже, изрови ключа и грабна парите.

— Десет минути.

Апартаментът беше наблизко, на партера в един триетажен блок. Ключът се превъртя с лекота. Още преди да вляза, усетих изпод вратата мирис на прясна боя. Всъщност още не бяха приключили с боядисването; в хола имаше кофи, стълба, парцали.

Дори цяла армия детективи не би открила и следа от семейство Палма. Всички чекмеджета, шкафове и гардероби бяха празни; килимите и мокетите лисваха. Ваната и тоалетната бяха излъскани до блясък. Нямаше прах, паяжини, петна под кухненската мивка. Апартаментът беше стерилно чист. По всички стени се белееше дебел слой прясна боя, само холът оставаше недовършен.

Върнах се в канцеларията и метнах ключа на бюрото.

— Как ти се стори? — запита студентът.

— Много е малък — казах аз. — Все пак благодаря.

— Искаш ли си парите?

— Учиш ли?

— Да.

— Задръж ги тогава.

— Благодаря.

На прага спрях и запитах:

— Оставиха ли някакъв адрес?

— Нали уж бяхте колеги? — изненада се младежът.

— Вярно — казах аз и бързо затворих вратата.

Когато в сряда сутринта пристигнах на работа, пред вратата седеше дребна женица. Наближаваше осем; кантората бе заключена; температурата беше под нулата. Отначало помислих, че е прекарала тук нощта на завет. Но когато ме видя, тя незабавно скочи на крака и каза:

— Добро утро.

Усмихнах се, поздравих и бръкнах в джоба си за ключовете.

— Адвокат ли сте? — запита жената.

— Да, адвокат съм.

— За хора като мен?

Предполагах, че е бездомна, а от нашите клиенти не се изискваше нищо повече.

— Разбира се. Заповядайте — казах аз и отключих вратата.

Вътре бе по-студено, отколкото отвън. Завъртях термостата, макар да не бях сигурен, че изобщо е свързан с нещо. Сложих кафе и открих в кухнята няколко вчерашни понички. Предложих ги на жената и тя бързо сдъвка едната.

— Как се казвате? — запитах аз.

Седях в приемната до бюрото на София, чаках кафето и се молах радиаторите да заработят.

— Руби.

— Аз съм Майкъл. Къде живееш, Руби?

— Ами тук-там...

Беше облечена със сив анцуг, дебели кафяви чорапи и мръсни бели маратонки без фирмена марка. Между трийсет и четирийсет години, мършава като вейка и леко кривогледа.

— Е, хайде — поусмихнах се аз. — Трябва да знам къде живееш. В приют ли?

— Бях в приют, но трябваше да напусна. Едва не ме изнасилиха. Имам кола.

На идване не бях видял автомобил пред кантората.

— Значи имаш кола?

— Да.

— Караш ли я?

— Тя не върви. Спя на задната седалка.

Беше ми непривично да задавам въпроси без бележник в ръката. Налях две големи кафета в картонени чаши и минахме в моя кабинет, където за щастие радиаторът вече бълбукаше. Затворих вратата. Мордекай скоро щеше да дойде, а той просто не знаеше как се влиза спокойно.

Руби седна на ръба на кафявия сгъваем стол. Отпусна рамене и цялата се обви около чашата кафе, сякаш то бе последната топлинка в живота ѝ.

— Какво мога да сторя за теб? — попитах аз, вече въоръжен с цял комплект бележници.

— Става дума за сина ми Терънс. Той е на шестнайсет. Отнеха ми го.

— Кой го отне?

— Общината, осиновителите.

— Къде е сега?

— Взеха го.

Отговорите ѝ бяха кратки, нервни изблици, следващи незабавно всеки въпрос.

— Виж какво, успокой се и ми разкажи за Терънс — предложих аз.

И тя ми разказа. Без да ме поглежда в очите, стиснала здраво чашата с две ръце, бавно разкри печалната си история. Преди няколко години, не помнела точно, но Терънс бил на около десет, двамата живеели в малка квартира. Арестували я за продажба на наркотици. Лежала в затвора четири месеца. Сестра ѝ приютила Терънс. След като я пуснали, тя взела детето. Живеели на улицата. Било кошмарно. Спели в изоставени коли, вмъквали се в пустеещи сгради, когато било топло, нощували под мостовете, а щом застудеело, търсели приют. Полагала огромни усилия детето да не напусне училище. Просела по тротоарите; продавала тялото си — нарече го „кръшкане“; от време на време продавала и по малко крек. Всичко вършела, само и само да осигури на Терънс дрехи, храна и учение.

Но не успяла да се пребори с наркотиците. Забременяла и щом бебето се родило, общината тутакси го прибрала. Имало тежки недъзи.

Тя като че не съжаляваше за бебето; вълнуваше я единствено Терънс. Властите започнали да разпитват за него. Наложило им се да потънат още по-дълбоко сред сенките на бездомниците. В отчаянието си тя отишла при една възрастна двойка, където някога работила като прислужница — семейство Роулънд, чиито деца отдавна били пораснали и имали собствени домове. Предложила да им плаща по петдесет долара месечно, ако приютят Терънс. Те живеели в хубава къщичка близо до университета Хауърд, Над задната веранда имало малка спалня — идеална стаичка за Терънс. Отначало съпрузите се поколебали, но накрая дали съгласие. Не били лоши хора по онова време. Разрешили на Руби всяка вечер да посещава Терънс за един час. Момчето започнало да си поправя бележките; вече било чисто, спретнато и Руби много се радвала.

Заради него променила живота си — нови благотворителни кухни, по-близо до къщата на семейство Роулънд; нови приюти през зимните месеци; нови улички, паркове и изоставени коли. Всеки месец успявала да събере пари и не пропускала нито едно посещение при сина си.

Докато пак я арестували. На два пъти — веднъж за проституция, след това за спане на скамейка в парка. Не си спомняше дали не е имало и трети арест.

Веднъж я открили да лежи на улицата в безсъзнание и попаднала в общинската болница. Оттам я пратили в клиника за наркомани, но след три дни избягала, защото ѝ домъчняло за Терънс.

Една вечер била в стаята му, когато той погледнал корема ѝ и запитал пак ли е бременна. Тя казала, че сигурно е така. Тогава Терънс запитал кой е бащата. Тя нямала представа. Той изругал и се развикал толкова силно, че съпрузите я помолили да си върви.

Докато била бременна, Терънс не искал да има нищо общо с нея. Било покъртително — спяла в изоставени коли, просела, брояла часовете до срещата, а след това цял час седяла в ъгъла и го гледала как си пише домашните, без да ѝ обръща и капка внимание.

Когато стигна до този момент, Руби се разплака. Водех си записки и слушах как Мордекай нахълтва в приемната, готов за кавга със София.

При третото ѝ раждане миналата година бебето пак се оказало уродливо от наркотиците. Общината незабавно го прибрала. Четири дни лежала в болница, без да види Терънс. Когато я изписали, тя се върнала към единствения живот, който познавала.

Терънс бил отличник, първенец по математика и испански, свирел на тромбон и играел в училищния театър. Мечтаел за Военноморската академия. Мистър Роулънд бил бивш военен.

Една вечер Руби дошла на гости в окаяно състояние. Мисис Роулънд поискала да я спре и в кухнята избухнал скандал. Разменили си тежки думи; стигнало се до ултиматум. Терънс също взел участие; били трима срещу един. Или щяла да се лекува, или повече нямало да я допускат в къщата. Руби заявила, че просто си тръгва заедно с момчето. Терънс категорично отказал да тръгне с нея.

На другата вечер я чакал социален работник от общината с готови документи. Някой вече бил ходил до съда. Подготвяли осиновяване на Терънс. Семейство Роулънд щели да бъдат новите му родители. Той вече от три години живеел при тях. Посещенията се отменяли, докато Руби мине пълен курс на лечение и докаже, че е способна да се въздържа от наркотици за два месеца. Това било преди три седмици.

— Искам да видя сина си — каза тя. — Толкова ми е мъчно за него.

— Лекуваш ли се?

Тя бързо поклати глава и затвори очи.

— Защо? — настоях аз.

— Не ме приемат.

Нямах представа как може уличен наркоман да си намери място в клиника, но явно бе крайно време да разбере. Представих си как Терънс си пише домашните в топлата стая — нахранен, добре облечен, чист и трезвен под строгия надзор на съпрузите Роулънд, които постепенно са го обикнали почти колкото Руби. Представях си как закусва на семейната маса и преповтаря испански думи, а мистър Роулънд го изпитва, зарязал сутрешния вестник. Терънс беше стабилно, нормално момче за разлика от моята клиентка, която живееше в ада.

А тя искаше пак да ги събера.

— Докато не скъсаш с крека, няма да видиш Терънс — казах аз, като се надявах да не прозвучи лицемерно.

Тя се просълзи, но не каза нищо.

Изведнъж осъзнах колко малко знам за наркоманията. Откъде си доставяше наркотици? Колко ѝ струваха? По колко дози взимаше дневно? Колко време ѝ трябваше, за да отвикне? А за пълно излекуване? Какъв шанс имаше да се изтръгне от дългогодишния навик?

И какво ли правеше общината с всички тия уродливи бебета?

Тя нямаше документи, нямаше адрес — нищичко нямаше освен една сърцераздирателна история. Задоволяваше се да седи кротичко на стола отсреща и вече се питах как ли ще я отпратя. Кафето отдавна бе свършило.

Пискливият глас на София ме върна към реалността. Отекнаха и други, по-груби гласове. Докато изтичвах към вратата, мина ми през ума, че може да е нахълтал някой смахнат с пищов като Мистър.

Този път обаче пищовите бяха съвсем законни. Лейтенант Гаскоу се завръщаше с подкрепления. Трима униформени полицаи бяха наобиколили София, която вдигаше страхотна врява, но без резултат. Още двама с джинси и пуловери чакаха своя ред. Мордекай излезе от кабинета си едновременно с мен.

— Здравсти, Мики — посрещна ме Гаскоу.

— Какво става, по дяволите? — изрева Мордекай и стените потрепераха. Единият от униформените неволно посегна към кобура.

Гаскоу тръгна право към Мордекай.

— Това е обиск — каза той, после измъкна заповедта и я размаха из въздуха. — Вие ли сте мистър Грийн?

— Аз съм — отвърна Мордекай и грабна документите.

— Какво търсите? — изкрещях аз на Гаскоу.

— Все същото — кресна той. — Дай ни го и с удоволствие ще престанем.

— Не е тук.

— За какво досие става дума? — запита Мордекай, привел глава над заповедта за обиск.

— Онази история с изхвърлянето на хора — обясних аз.

— Чакаме кога ще ни съдиш — рече ми Гаскоу. Беше довел още двама стари познайници в униформа, Лили и Блоуър. — Ама ти май

само знаеш да дрънкаш.

— Незабавно да се пръждосваш оттук! — изкрещя София на Блоуър, който пристъпваше към бюрото ѝ.

Гаскоу изобщо не се смути.

— Слушайте, госпожо — каза той с познатата си нахална усмивка. — Можем да го направим по два начина. Първи вариант: млъквате като риба и си паркирате задника на онзи стол. Втори вариант: слагаме ви белезници и през идните два часа изчаквате на задната седалка в колата ни.

Едното ченге надничаше из кабинетите. Усетих как Руби тихичко пристъпва зад мен.

— Кротко — каза Мордекай на София. — Просто се успокой.

— Какво има горе? — запита ме Гаскоу.

— Склад — отговори Мордекай.

— Ваш ли е?

— Да.

— Нищо няма да намерите — казах аз. — Само си губите времето.

— Щом трябва, ще си го губим, нали така?

Един кандидат-клиент отвори външната врата и всички трепнахме. Човекът стрелна поглед из приемната и очите му спряха върху тримата униформени. Сетне побърза да се оттегли обратно на улицата.

Помолих и Руби да си върви. После влязох в кабинета на Мордекай и затворих вратата.

— Къде е папката? — тихо запита той.

— Не е тук, кълна ти се. Просто искат да ме торМОЗЯТ.

— Заповедта изглежда редовна. След като има кражба, логично е да се предположи, че досието ще бъде у крадеца.

Опитах се да измисля някой юридически бисер, някаква гениална адвокатска фраза, която да сложи край на обиска и да прогони ченгетата веднъж завинаги. Но нямах думи. Чувствах се ужасно притеснен, че съм довел полицаи да тършуват из кантората.

— Имаш ли копия от документите? — запита Мордекай.

— Да.

— Не ти ли е хрумвало да върнеш оригинала?

— Не мога. Това ще е самопризнание за вина. Те не знаят със сигурност, че папката е у мен. А дори и да им я върна, ще се досетят, че съм преснимал всичко.

Той се почеса по брадата и кимна. Излязохме от кабинета тъкмо в мига, когато Лили стъпи накриво край неизползваното бюро до София. На пода рухна лавина от папки. София се развика по него; Гаскоу се разkreщя на София. Напрежението бързо растеше и всеки миг можеха да преминат от думи към ръкопашен бой.

Заклучих външната врата, за да не видят клиентите какво става.

— Ето какво ще направим — обяви Мордекай.

Ченгетата го изгледаха свирепо, но личеше, че чакат някой да ги упъти. Претърсването на адвокатска кантора не беше като да нахълтат в някоя дискотека, пълна с малолетни.

— Досието не е тук, разбирате ли? Нека си го кажем от самото начало. Можете да оглеждате папките колкото щете, но нямате право да ги отваряте. Това ще е нарушение на адвокатската тайна. Разбрахме ли се?

Другият униформен погледна Гаскоу, който сви рамене, за да покаже, че не възразява.

Започнахме от моя кабинет — шестте ченгета, аз и Мордекай се натъпкахме в тясната стаичка, полагайки усилия да не се докосваме. Отворих едно по едно чекмеджетата на бюрото, които помръдваха само при най-мощен напън. По някое време чух как Гаскоу тихичко си промърмори:

— Хубав кабинет.

Извадих всички папки от шкафовете, размахвах ги пред носа на Гаскоу и ги върнах на място. Бях тук едва от понеделник, тъй че нямаше кой знае какво за претърсване.

Мордекай се измъкна от стаята и отиде да телефонира от бюрото на София. Когато Гаскоу обяви кабинета ми за официално проверен, всички излязохме тъкмо навреме, за да чуем как Мордекай изрича в слушалката:

— Да, ваша светлост, благодаря ви. Тук е.

Разкрил в усмивка всичките си трийсет и два зъба, той побутна телефона към Гаскоу.

— Разговарях със съдията Киснър, който е подписал заповедта за обиск. Искане да ви чуе.

Гаскоу пое слушалката тъй, сякаш всички в тая кантора бяхме прокажени.

— Гаскоу на телефона — каза той, като я държеше на два пръста от ухото си.

Мордекай се обърна към другите ченгета.

— Господа, можете да претърсите това помещение и нищо друго. Нямаме право да влизате в личните кабинети. Така нареди съдията.

— Да, сър — измънка Гаскоу и остави слушалката.

Цял час ги наблюдавахме как обикалят от бюро на бюро — общо четири бройки заедно с това на София. Още в първите минути разбраха, че цялата работа е безсмислена, затова започнаха да протакат, като се движеха колкото се може по-бавно. Върху всички бюра имаше купища отдавна закрити досиета. Книгите и юридическите издания не бяха докосвани от години. На места ги покриваше дебел слой прах. Тук-там се мяркаха и паяжини.

Върху всяка папка имаше етикет, написан на ръка или на машина. Двама полицаи записваха имената, Гаскоу и другите им диктуваха. Беше досадна и съвсем безнадеждна задача.

Накрая стигнаха до бюрото на София. Тя не им позволи да припарят — сама продиктува имената буква по буква, дори и най-простите като Джоунс, Смит и Уилямс. Ченгетата се държаха на почтително разстояние. После София набързо откряна чекмеджетата, колкото да надзърнат за миг. Имаше и лично чекмедже, но никой не пожела да го види. Сигурен бях, че крие вътре цял оръжеен склад.

Тръгнаха си, без дори да кажат „довиждане“. Извиних се на София и на Мордекай за неприятния инцидент, сетне се оттеглих в кабинета се. На спокойствие.

Пети номер от списъка на изхвърлените беше някой си Келвин Лам и Мордекай каза, че това име му е познато. По негова оценка в столицата имаше около десет хиляди бездомници. Горедолу толкова бяха и папките, пръснати из Правната консултация на Четиринайсета улица. За Мордекай всяко име беше познато.

Той обикаляше навсякъде — из кухни, приюти и складове, работеше с доставчици, проповедници, ченгета и други улични адвокати. Вечерта отскочихме с неговата кола до една църква, сгушена в центъра на Вашингтон сред луксозни хотели и огромни административни сгради. В просторното ѝ подземие действаше с пълен размах благотворителната програма „Петте хляба“. Залата бе препълнена със сгъваеми маси, край които разговаряха и се хранеха гладни бездомници. Не приличаше на другите благотворителни кухни; чиниите бяха препълнени с царевица, картофи, парче пиле или пуйка, плодова салата, хляб. Не бях вечерял и от приятния аромат мигом огладнях.

— От години не съм идвал тук — каза Мордекай, докато стояхме край входа и оглеждахме столовата. — Хранят по триста души на ден. Не е ли чудесно?

— Откъде идва храната?

— От Централната столична кухня, тя се намира в подземие на ОТН. Създали са изумителна система за събиране на излишна храна от ресторантите — не остатъци, а сурови продукти, които просто ще се развалят, ако веднага не влязат в употреба. Имат цял парк хладилни камиони, с които обикалят града. Събират продуктите, откарват ги в Централната кухня и приготвят замразени порции. Над две хиляди дневно.

— Изглежда вкусно.

— Така си е.

Към нас се приближи млада жена на име Лайза. Тя беше нова в „Петте хляба“. Мордекай познаваше нейната предшественичка и

докато аз гледах хранещите се хора, двамата се впуснаха в оживен разговор за нея.

Забелязах нещо, което би трябвало да ми направи впечатление много по-рано. Имаше различни бездомници, ясно очертани нива в общественно-икономическата стълбица. На една маса шестима мъже весело разговаряха за баскетболния мач, който бяха гледали по телевизията. Сториха ми се съвсем прилично облечени. Единият се хранеше с ръкавици, но иначе и шестимата можеха преспокойно да седнат в който и да било бар из работническите квартали, без да проличи, че са бездомници. Зад тях някакъв едър прегърбен мъж с тъмни очила седеше самотен и ядеше пилето с пръсти. Носеше гумени ботуши, като онези, с които Мистър срещна смъртта си. Палтото му беше мръсно и дрипаво. Не обръщаше внимание на околните. Очевидно за него животът бе далеч по-тежък, отколкото за шестимата веселяци на съседната маса. Те имаха достъп до топла вода и сапун; той отдавна не се интересуваше от външността си. Те спяха в приюти; той нощуваше из градинки и паркове заедно с гълъбите. Но и седмината бяха без дом.

Лайза не познаваше Келвин Лам, но обеща да поразпита. Гледахме я как обикаля из тълпата, разговаря с хората, сочи кошчетата за смет в ъгъла, помага на някаква старица. Седна между двама мъже, които изобщо не прекъснаха разговора си. Мина на друга маса, после на трета.

За моя голяма изненада отнейде изникна адвокат — младо момче от голяма фирма, което помагаше доброволно във Вашингтонската правна консултация за бездомници. Дватамата с Мордекай се бяха срещали миналата година. По-бъбрехме на юридически теми, сетне той се отправи към една стаичка в дъното, за да започне тричасовия си прием.

— Вашингтонската правна консултация разполага със сто и петдесет доброволци — каза Мордекай.

— Стигат ли им? — запитах аз.

— За нищо не стигат. Май ще трябва и ние да подновим програмата за набиране на доброволци. Ако искаш, можеш да се заемеш с това. Ейбръхам подкрепя идеята.

* * *

Много се зарадвах да узная, че Мордекай, Ейбръхам, а без съмнение и София са обмислили с какво още да ме натоварят.

— Така ще разширим дейността, ще станем популярни в адвокатските среди и по-лесно ще набираме средства.

— Сигурно — промърморих аз, макар че не ми се вярваше.

Лайза се върна и кимна към края на залата.

— Келвин Лам е в дъното. На предпоследната маса. Носи червено каскетче с емблемата на „Редскинс“.

— Поприказва ли с него? — запита Мордекай.

— Да. Човекът е трезвен, доста умен и казва, че бил настанен в ОТН. Работел към общинската служба за чистота.

— Има ли къде да поговорим насаме?

— Разбира се.

— Кажу ми на Лам, че един адвокат иска да го види.

Лам не ни поздрави, нито пък протегна ръка. Мордекай седеше зад масата. Аз стоях в ъгъла. Лам зае единствения свободен стол и хвърли към мен такъв поглед, че ме полазиха мравки.

— Няма нищо нередно — успокои го Мордекай. — Просто искаме да ти зададем няколко въпроса.

Лам не обели и дума. Беше облечен като типичен обитател на приют — джинси, пуловер, маратонки, вълнено яке — за разлика от смрадливите многослойни дрипи на онези, които спяха под мостовете.

— Познаваш ли жена на име Лонта Бъртън? — запита Мордекай. Очевидно щеше да говори от името на двама ни.

Лам само поклати глава.

— А Девън Харди?

Ново отрицание.

— Вярно ли е, че миналия месец си живял в един изоставен склад?

— Аха.

— На ъгъла на Ню Йорк и Флорида Авеню?

— Аха.

— Плащаше ли наем?

— Аха.

— Сто долара месечно ли?

— Аха.

— На Тилман Гантри?

Лам застина и затвори очи, за да обмисли въпроса. После запита:

— На кого?

— Кой беше собственик на склада?

— Наема го прибираще един тип на име Джони.

— За кого работеше Джони?

— Де да знам. Не ми пука. Не съм го питал.

— Колко време живя там?

— Към четири месеца.

— Защо напусна?

— Изхвърлиха ме.

— Кой те изхвърли?

— Не знам. Един ден дойдоха ченгета и някакви други гадове.

Грабнаха ни — и право на тротоара. Два дни по-късно сринаха склада.

— Обясни ли на полицаите, че плащаш наем, за да живееш там?

— Много хора им го казаха. Една жена с малки деца се опита да се бие с полицията, ама нищо не стана. Аз с ченгета не се бия. Грозна работа беше, мой човек.

— Дадох ли ти някакви документи преди изхвърлянето?

— Не.

— Предупреждение за напускане?

— Не. Нищо. Просто дойдоха и ни изхвърлиха.

— И нямаше нищо черно на бяло?

— Нищо. Ченгетата рекоха, че сме скитници и трябва да се омитаме незабавно.

— Значи си се заселил там миналата есен, сигурно през октомври.

— Нещо такова.

— Как откри мястото?

— Не знам. Някой разправяше, че в склада давали квартири. Евтино, нали разбираш. Наминах да проверя. Вътре тъкмо издигаха стени от дъски и шперплат. Имаше покрив, тоалетна, течача вода. Сносна работа.

— И ти се нанесе?

— Точно така.

— Подписа ли договор за наем?

— Не. Онзи тип рече, че квартирите са нелегални и не бива да има нищо на хартия. Заръча, ако някой ме пита, да казвам, че съм се самонастанил.

— И искаше наема в брой?

— Само в брой.

— Всеки месец ли плащаше?

— Опитвах се. На петнайсетото число онзи идваше да събира парите.

— Дължеше ли наем, когато те изхвърлиха?

— Малко.

— Колко?

— Май за един месец.

— Затова ли те изгониха?

— Не знам. Никой не ни обясни. Просто изхвърлиха всички накуп.

— Познаваше ли се с другите хора от склада?

— С един-двама. Но не общувахме много. Всички квартири имаха хубави врати, с ключалки.

— Ти спомена за една майка, която нападнала полицаите. Познаваше ли я?

— Не. Може и да съм я мярнал веднъж-дваж. Тя живееше в другия край.

— От твоя апартамент виждаше ли се нейният?

— Не. Складът беше голям.

— Какво представляваше квартирата ти?

— Две стаи, за размерите нямам представа.

— Електричество?

— Да, бяха прокарали жици. Можехме да си включим радио или някой друг уред. Имахме осветление. И течаща вода имаше, но тоалетната беше обща.

— А отопление?

— Слаба работа. Ставаше доста студено, ама не чак като да спиш на улицата.

— Значи мястото ти харесваше?

— Биваше го. Нали разбираш, кой дава повече за сто долара месечно.

— Каза, че си познавал двама души. Помниш ли имената им?

— Хърман Харис и Шайн, не му знам фамилията.

— Къде са сега?

— Не съм ги виждал.

— А ти къде живееш?

— В ОТН.

Мордекай извади от джоба си визитна картичка и я подаде на Лам.

— Колко време смяташ да останеш там?

— Не зная.

— Ще ми се обаждаш ли от време на време?

— Защо?

— Може да ти потрябва адвокат. Просто въртни един телефон, ако смениш приюта или си намериш квартира.

Лам безмълвно пое картичката. Благодарихме на Лайза и се върнахме в кантората.

Както при всеки съдебен процес, имаше няколко начина да атакуваме виновните страни. Те бяха три — „Ривър Оукс“, „Дрейк и Суини“ и ТАГ. Не вярвахме да се появят нови.

Първият метод бе да ги нападнем от засада. Вторият — да играем със сервиси и волета.

При засадата щяхме да подготвим иска в най-общи линии, после да изтичаме до съда, да заведем дело, да пуснем слух из вестниците и да се надяваме, че ще докажем твърденията си. Предимството бе в изненадата, стъписването на ответниците и евентуалната подкрепа на общественото мнение. Недостатъците се криеха във факта, че подобен процес е като да скочиш в пропаст със силното, но непотвърдено убеждение, че нейде долу има опъната мрежа.

Сервисите и волетата трябваше да започнат с писмо до ответниците, в което щяхме да изложим същите обвинения, но вместо да им пратим съдебна призовка, щяхме да ги поканим на разговор. Сетне писмата тръгваха напред-назад, при което всяка страна можеше сравнително точно да предвиди какво ще направи противникът. Ако се намереха доказателства за вината им, можехме тихомълком да уредим споразумение. До съд нямаше да се стигне.

И двамата с Мордекай предпочитахме засадата по две причини. Фирмата не проявяваше намерение да ме остави на мира; двата обиска

доказваха категорично, че Артър от горните етажи и Рафтър заедно с неговите съдебни главорези са решили да ми видят сметката. Арестуването ми щеше да е чудесна сензация, а те несъмнено щяха да окажат пълно съдействие на пресата, за да ме унижат и притиснат още по-здраво. Трябваше да бъдем готови с планове за атака.

Втората причина опираше до самата сърцевина на случая. Хектор и другите свидетели можеха да бъдат извикани пред съда само ако започнем процес и ги принудим да се явят. През първоначалния период на разследване след завеждането на делото имахме право да задаваме на ответниците всевъзможни въпроси и от тях се изискваше да отговарят под клетва. Освен това можехме да привлечем за свидетел когото си пожелаем. Ако откриехме Хектор Палма, щяхме да уредим кръстосан разпит под клетва. Ако попаднем по дирите на другите изхвърлени, можехме да изкопчим от тях подробности за случая.

Трябваше да разберем какво знаят всички, а това можеше да се постигне единствено с нареждане от съда.

На теория случаят изглеждаше сравнително прост. Заселниците от склада плащат в брой, без никакви документи, на Гантри или някой негов човек. После Гантри открива възможност да продаде терена на „Ривър Оукс“, но сделката трябва да се сключи спешно. Той излъгва адвокатите на „Ривър Оукс“, че хората в склада са скитници. С пълномощията си по сделката „Дрейк и Суини“ изпращат Хектор Палма да провери склада преди затварянето му. При първото посещение Хектор е нападнат, при второто води охрана и след проверка открива, че жителите на сградата не са никакви скитници, а наематели. Излага това в докладна до Брейдън Чанс, който взема злополучното решение да пренебрегне фактите и да продължи по предварителния план. Наемателите биват изхвърлени безцеремонно като самонастанили се скитници.

Едно официално изваждане би отнело поне още трийсет дни, а никой от участниците в сделката не желае да губи толкова време. След трийсет дни най-големите студове биха отминали; отпада заплахата от снежни бури и мразовити нощи, както и необходимостта да се спи в кола с включен двигател.

Какво пък — нали са си имали работа с обикновени улични клетници без документи, без разписки за платен наем. Няма нищо

черно на бяло.

Да, на теория случаят изглеждаше прост. Но препятствията бяха огромни. Довеждането на бездомници пред съда винаги криеше риск, особено ако мистър Гантри решише да се намеси. Той бе господар на улиците — арена, където няхах ни най-малко желание да се сражавам. Мордекай разполагаше с необятна мрежа от връзки, взаимни услуги и слухове, ала и той не можеше да се мери с тежката артилерия на Гантри. Цял час обсъждахме как да изключим корпорация ТАГ от списъка на ответниците. Очевидно процесът щеше да е далеч по-опасен и неприятен, ако в него участваше Гантри. Можехме да отправим обвинение и без него, а останалите ответници — „Ривър Оукс“ и „Дрейк и Суини“ — имаха пълното право да го привлекат като трета страна.

Но ни беше необходим в разработената от нас версия за носене на съдебна отговорност и ако го пренебрегнем, сами щяхме да си докараме главоболия в хода на делото.

На всяка цена трябваше да издирим Хектор Палма. Откриехме ли следите му, все някак щяхме да го убедим да извади скритата докладна или поне да ни каже какво е имало в нея. Издирването едва ли щеше да е особено трудно; убеждаването обаче можеше да се окаже невъзможно. Вероятно нямаше да е приказлив, след като от мълчанието зависеше работата му. Сам ми бе казал, че има жена и четири деца.

Около процеса имаше и други проблеми, първият от които бе чисто процедурен. Като адвокати няхахме право да завеждаме иск от името на наследниците на Лонта Бъртън и четирите ѝ деца. Трябваше да бъдем наети от нейните близки. Майката и двамата братя бяха в затвора, името на бащата тънеше в неизвестност. Мордекай смяташе, че трябва да подадем молба до съда да определи попечител над наследството на Лонта. Така можехме да заобиколим семейните затруднения, поне на първо време. В случай, че спечелехме обезщетение, подялбата щеше да е същински кошмар. Близко бе до ума, че четирите деца сигурно са поне от двама различни бащи, и трябваше да уведомим всички тия улични котараци за неочакваната печалба.

— По-късно ще му берем грижата — рече Мордекай. — Първо да победим.

Бяхме в приемната. На бюрото до София имаше стар компютър, работещ когато му скимне. Аз траках на клавиатурата, Мордекай се разхождаше напред-назад и диктуваше.

Заговорничихме до полунощ. Крояхме и прекроявахме жалбата, спорехме по теоретични въпроси, обсъждахме процедури, мечтаехме как ще замъкнем „Ривър Оукс“ и бившата ми фирма на шумен съдебен процес. За Мордекай това бе водораздел, ключов момент, който ще възроди западналия обществен интерес към участието на бездомниците. За мен бе просто опит да се поправи едно сторено зло.

Отново трябваше да пия кафе с Руби. Когато пристигнах в осем без петнайсет, тя вече чакаше до вратата и ме посрещна с радост. Чудех се как може човек да е толкова весел, след като осем часа се е мъчил да дремне на задната седалка в някоя изоставена кола.

— Имаш ли понички? — запита тя, докато включвах лампите в приемната.

Почваше да ѝ става навик.

— Ще видя. Заповядай, седни, докато направя кафе.

Разтършувах се из кухнята, измих кафеварката и потърсих нещо за ядене. Вчерашните понички бяха още по-корави, но не открих нищо друго. Зарекох се да купя пресни за в случай, че Руби реши да ме посети и утре. Имах предчувствие, че ще го стори.

Тя любезно гризна поничката оттук-оттам, като избираше помеките части.

— Къде закусваш? — попитах аз.

— Обикновено не закусвам.

— А на обяд и вечеря?

— Обядвам при Наоми на Десета улица. За вечеря ходя в Калвинистката мисия на Петнайсета.

— Какво правиш през деня?

Тя отново се бе сгушила около чашката, опитвайки се да сгрее крехкото си тяло.

— Най-често стоя при Наоми.

— Колко жени има там?

— Не знам. Много. Грижат се за нас, но само през деня.

— Само бездомни жени ли приемат?

— Да, точно така. В четири затварят. Повечето жени си отиват в приютите, някои спят навън. Аз си имам кола.

— Знаят ли, че взимаш крек?

— Мисля, че знаят. Искат да ходя по сбирките за алкохолици и наркомани. Не съм само аз. Има и много други жени, ще знаеш.

— Друга ли се снощи? — запитах аз.

Думите сякаш отекнаха в ушите ми. Просто не можех да повярвам, че задавам подобен въпрос. Тя отпусна глава; очите ѝ се затвориха.

— Каж ми истината — настоях аз.

— Трябваше. Всяка вечер го правя.

Нямах намерение да я упреквам. Не бях сторил нищо, за да ѝ потърся лечение. А въпросът не търпеше отлагане.

Тя помоли за още една поничка. Завих последната в станиол и налях още кафе. Руби каза, че закъснявала за нещо си при Наоми, и бързо излезе.

* * *

Походът започна с митинг за справедливост край сградата на Столичната община. Тъй като бе изтъкната фигура в света на бездомниците, Мордекай ме остави в навалищата и отиде да заеме място на трибуната.

Църковен хор в пурпурно-златисти одежди се подреди на стъпалата и огласи околностите с бодри химни. Стотици полицаи се мотаеха напред-назад по улицата, а по-надолу бариерите им спираха колите.

От ОТН бяха обещали да пратят поне хиляда души и пехотата им пристигна групово — дълга, внушителна, безредна колона от горди бездомници. Разбрах за тяхното идване далеч преди да ги видя, защото отлично репетираните им възгласи се чуваха от няколко пресечки разстояние. Когато изникнаха иззад ъгъла, телевизионните оператори се втурнаха да ги посрещнат.

Демонстрантите се струпаха пред общината и започнаха да размахват плакати, повечето от които си бяха чиста самодейност, изписани и изрисувани на ръка:

ПРЕКРАТЕТЕ УБИЙСТВОТА

СПАСЕТЕ ПРИЮТИТЕ

ИМАМ ПРАВО НА ЖИЛИЩЕ

РАБОТА, РАБОТА, РАБОТА.

Лозунгите се люшкаха над главите им, а те подскачаха в такт със скандирането и религиозните химни.

Край бариерите спряха църковни автобуси и разтовариха още стотици хора, мнозина от които не приличаха на бездомни. Бяха добре облечени богомолци, почти изключително жени. Тълпата бързо растеше, свободното място около мен намаляваше. Не познавах никого освен Мордекай. София и Ейбръхам бяха някъде из тълпата, но не ги виждах. Събитието бе обявено като най-масовата демонстрация на бездомници през последните десет години и наречено Шествието на Лонта.

Снимката на Лонта беше увеличена и отпечатана на безброй големи плакати с черни рамки, а под лицето ѝ се тъмнееха злокобните думи:

КОЙ УБИ ЛОНТА?

Чевръсти доброволци ги раздаваха из тълпата и скоро те станаха най-търсените дори и сред хората от ОТН, които си носеха свои. Лицето на Лонта се люшкаше и подскачаше над човешкото множество.

Самотна сирена отекна в далечината и започна да се приближава. Черна катафалка с полицейска охрана мина през бариерите и спря сред навалицата точно срещу Столичната община. Задната врата се отвори. Шестима бездомници измъкнаха черен ковчег, вдигнаха го на рамене и се приготвиха да тръгнат начело на шествието. Други мъже поеха още четири ковчеза със същия цвят, но много по-малки.

Човешкото море се разцепи; траурната процесия бавно тръгна към стъпалата, където хорът бе подхванал толкова тъжен реквием, че едва не се просълзих. Това бе символично погребално шествие. Един от малките ковчези представляваше Онтарио.

Моментът бе драматичен и камерите се струпаха около трибуната, за да запечатат всяка тържествена крачка на процесията. През следващите четирийсет и осем часа щяха непрекъснато да я показват в телевизионните новини.

Положиха ковчезите на стъпалата един до друг — този на Лонта в средата, върху малък шперплатов подиум, само на няколко крачки под трибуната, където стоеше Мордекай. Фотографи и оператори дълго ги снимаха от всеки възможен ъгъл, сетне започнаха речите.

Митингът се ръководеше от един активист, който най-напред благодари на всички организации, помогнали за провеждането на похода. Списъкът бе внушителен, поне на дължина. Докато ораторът бързо изреждаше имената, аз приятно се изненадах от внушителната бройка приюти, мисии, кухни, коалиции, медицински клиники, правни консултации, църкви, центрове, инициативни групи, професионални курсове, програми за борба срещу наркоманията и дори неколцина държавни служители — всички те бяха допринесли в една или друга степен за събитието.

При толкова мощна подкрепа как изобщо можеше да има бездомници?

Следващите шестима оратори отговориха на този въпрос. Най-напред недостиг на необходимото финансиране, след това съкращения на бюджета, оглушало правителство, сляпа община, липса на състрадание у заможните, все по-консервативна съдебна система и тъй нататък, и тъй нататък. Изредиха още много причини.

Всеки следващ оратор въртеше все тая плоча с изключение на Мордекай, който взе пумата пети поред и накара тълпата да стихне с разказа си за сетните часове на семейство Бъртън. Когато описа преповиването на бебето, вероятно последно в краткия му живот, над множеството се възцари мъртвешка тишина. Не се чуваше нито кашлица, нито шепот. Взирах се към ковчезите, сякаш бебето наистина лежеше в един от тях.

С бавен, плътен и звучен глас Мордекай продължи да разказва как след това петимата напуснали приюта. Върнали се на улицата, сред вилицата, където им оставали само още няколко часа живот. Оттук нататък Мордекай взе да борави с фактите доста свободно, защото никой нямаше точна представа какво се е случило. Знаех, че си

измисля, но това изобщо не ме интересуваше. Цялата тълпа слушаше разказа му като омагьосана.

Когато описа как в последните мигове са се сгушили един до друг, опитвайки се да съхранят топлината, жените наоколо се разплакаха.

Обзеха ме егоистични мисли. Щом този човек, моят приятел и колега, можеше да омае многохилядна тълпа от трийсетина метра разстояние, то какво ли би сторил с дванайсет съдебни заседатели само на крачка от него?

В този миг осъзнах, че делото „Бъртън“ изобщо няма да стигне до съд. Нито един здравомислещ защитник не би допуснал Мордекай Грийн да се развихри пред чернокожи съдебни заседатели в този град. Ако предположенията ни бяха верни и успеехме да ги докажем, просто нямаше да има процес.

След час и половина речи тълпата бе нетърпелива да потегли на демонстрация. Хорът отново запя, мъжете вдигнаха ковчезите и поведоха шествието. Подир тях тръгнаха лидерите, между които крачеше и Мордекай. Всички останали ги последваха. Някой ми подаде плакат със снимката на Лонта и аз го вдигнах високо над главата си.

Хората от елита не ходят по митинги и демонстрации; техният свят е безопасен и чист, в него действат закони, предназначени да съхранят щастието им. Никога преди не бях излизал да протестирам; пък и за какво ли? Докато отминахме първите две-три пресечки, ми бе някак странно да крача сред тия човешки маси и да издигам над главата си пръчка със снимката на дваисет и две годишна негърка, родила четири незаконни деца.

Но вече не бях човекът отпреди няколко седмици. Дори и да исках, нямаше как да се върна назад. Миналото ми бе посветено на парите, вещите и общественото положение — пороци, от които сега се срамувах.

Малко по малко се отпуснах и демонстрацията започна да ми доставя удоволствие. Скандирах заедно с бездомниците, размахвах и люшках плаката си в пълен синхрон с тях и дори се опитах да пея техните химни, макар да не знаех и думичка. Наслаждавах се на своя пръв граждански протест. Знаех, че няма да е последен.

Докато пъплехме към Капитолийския хълм, от двете страни ни охраняваха полицейски кордони. Демонстрацията бе отлично замислена и поради мащабите си привличаше хорското внимание по целия път. Най-сетне ковчезите бяха положени върху стъпалата на Капитолия. Струпахме се около тях, сетне изслушахме нова серия пламенни речи от активисти на организациите за граждански права и от двама конгресмени.

Нещата започваха да се повтарят; стигаше ми за днес. Моите бездомни братя си нямаха работа; аз обаче бях поел трийсет и един случая от понеделник насам. Трийсет и един съвсем истински клетници чакаха да им осигурявам купони за безплатна храна, да намирам квартири, да подавам молби за развод, да оспорвам криминални обвинения, да търся неполучени заплати, да ги спасявам от наркотиците, изобщо да щракна с пръсти и изведнъж да въдворя справедливост. В досегашната си кариера рядко бях имал лични срещи с клиентите. Но на улицата нещата стояха другояче.

Купих си евтина пура от една будка и се отправих към работното си място.

Почуках на вратата до бившия апартамент на Хектор Палма и някаква жена подвижна отвътре:

— Кой е?

Дори не си направи труда да дръпне резето и да отвори. Бях обмислял ролята си дълго и упорито. Дори я репетирах, докато карах колата към Бетесда. Но нямах представа дали ще я изиграя добре.

— Боб Стивънс — раболепно отвърнах аз. — Търся Хектор Палма.

— Кого? — запита жената.

— Хектор Палма. Той живееше в съседния апартамент.

— Какво искате?

— Дължа му пари. Мъча се да го намеря, това е.

Ако търсех пари или имах някаква друга неприятна задача, съседите, естествено, щяха да ме посрещнат враждебно. Мислех си, че съм скроил лукав и хитър план.

— Няма го — сухо отвърна гласът иззад вратата.

— Знам, че го няма. Не разбрахте ли къде е заминал?

— Не.

— Дали е напуснал града?

— Не знам.

— Видяхте ли кога се изнесоха?

Беше излишно да питам; нямаше начин да не ги е видяла. Но вместо да ми услужи, жената отстъпи към вътрешността на апартамента, навярно за да повика охраната. Повторих въпроса, после пак позвъних. Тишина.

Тогава се отправих към вратата от другата страна. След като позвъних два пъти, тя се открехна, доколкото позволяваше веригата, и един мъж на моя възраст с майонеза в ъгълчето на устните запита:

— Какво искате?

Повторих измислицата за Боб Стивънс. Той ме изслуша внимателно, макар че отзад хлапетата му вилнееха из хола, а

телевизорът гърмеше ли, гърмеше. Вече минаваше осем, беше студено и мрачно. Май им бях прекъснал вечерята.

Но човекът прояви любезност.

— Не го познавах — каза той.

— А жена му?

— И нея. Аз често пътувам. Почти не се свъртам тук.

— Съпругата ви познаваше ли ги?

— Не — отговори той прекалено бързо.

— Видяхте ли ги как се изнесоха?

— Не бяхме тук през почивните дни.

— И нямате представа накъде са заминали?

— Никаква представа.

Благодарих му, после се завъртях и зърнах насреща си шишкав униформен пазач, който стискаше палка в дясната си ръка и потупваше с нея дланта на лявата като ченге от стар филм.

— Какво правиш тук? — озъби се той.

— Търся един човек — казах аз. — Приберете това чудо.

— В тоя квартал просията е забранена.

— Глух ли сте? Не прося, търся един човек.

Минах край него и се отправих към паркинга.

— Оплакаха ни се от вас — подвикна той зад гърба ми. — Трябва да си вървите.

— Отивам си.

* * *

Вечерях мексиканска пълнена питка и бира в шумен ресторант недалече от жилището на Хектор. В предградията се чувствах по-спокоен. Заведението беше част от нова верига за бързо хранене, която трупаше точки в лъскавите квартали. Сред навалищата преобладаваха млади държавни служители, спрели за малко, преди да се приберат у дома.

Всички разговаряха за работа и политика, пиеха наливна бира и разпалено коментираха мача по телевизията.

Самотата беше въпрос на навик. Вече няхах нито жена, нито приятели. Седемте години в месомелачката на „Дрейк и Суини“ не

бяха особено подходящи за създаване на приятелства, както впрочем и на семейство. На трийсет и две години не бях подготвен за ергенския живот. Докато гледах ту мача, ту жените наоколо, се запитах дали пак ще тръгна да си търся приятелка по заведенията. Все трябваше да има други места и други начини.

Стана ми чоглаво и излязох.

Бавно подкарах към центъра, защото не бързах да се прибера в квартирата. Договорът с моето име бе вкаран нейде из компютрите и вероятно полицията можеше да ме открие без особени затруднения. Ако се канеха да ме арестуват, несъмнено можеха да го сторят още до сутринта. Би им доставило удоволствие да ме стреснат с чукане посред нощ, да нахълтат дивашки, да ми щракнат белезниците и да ме изблъскат през вратата към асансьора, стиснали лактите ми в желязна хватка. После — грубо наместване върху задната седалка на патрулна кола и бързо пътуване към градския затвор, където щях да съм единственият бял човек с добра професия сред арестуваните през тази нощ. За тях щеше да бъде истинска радост да ме хвърлят в килията при обичайния измет и да ме изоставят на произвола на съдбата.

Каквото и да вършех тия дни, задължително носех със себе си две неща. Едното бе клетъчен телефон, с който да позвъня на Мордекай веднага щом ме арестуват. Другото бе тънка пачка пари — двайсет банкноти по сто долара — с които да си платя гаранцията и при малко повече късмет да се измъкна, преди да ме хвърлят в килията.

Паркирах на две преки от блока и внимателно огледах дали в някоя спряла кола не се спотайват съмнителни типове. После се добрах до фойето без произшествия. Холът ми вече бе обзаведен с два градински стола и голям пластмасов кашон, използван според обстоятелствата като масичка или табуретка. Върху друг подобен кашон стоеше телевизорът. Оскъдната мебелировка ме забавляваше и бях решил да запазя квартирата само за себе си. Никой нямаше да види как живея.

Беше се обаждала майка ми. Изслушах записа от телефонния секретар. Двамата с татко се тревожели за мен и искали да дойдат на гости. Обсъдили положението с брат ми Уорнър, той също се канел да пристигне. Представих си как са анализирали новия ми живот. Сега щяха да ме учат на ум и разум.

Демонстрацията заемаше централно място в късните телевизионни новини. Показаха в близък план петте черни ковчега върху стъпалата на общината и по-късно начело на шествието. За малко се мярна говорещият Мордекай. Тълпата изглеждаше по-голяма, отколкото си представях — според говорителя присъствали около пет хиляди души. Кметът отказа коментар.

Изключих телевизора и набрах номера на Клер. Не бяхме се чували от четири дни и смятах, че е време да разтопя леда с малко любезност. Формално все още бяхме женени. Не би било зле да вечеряме заедно след около седмица.

След третия сигнал непознат мъжки глас колебливо изрече:

— Ало.

За момент онемях от смайване. Беше четвъртък, единайсет и половина вечерта. При Клер вече имаше мъж. Не бе изтраяла и една седмица. Понечих да затворя, но се опомних и казах:

— Клер, ако обичате.

— Кой я търси? — безцеремонно запита онзи.

— Майкъл, съпругът ѝ.

— В момента се къпе — отвърна той с нескрито задоволство.

— Предайте ѝ, че съм се обаждал — казах аз и побързах да затворя.

Обикалях трите стаички до полунощ, после пак се облякох и излязох да се разходя на студа. Когато бракът ти се разпада, неволно обмисляш всички възможни причини. Дали просто пътищата ни се бяха разминали, или имаше нещо повече? Не бях ли пропуснал да забележа първите признаци? Случайно ли бе допуснала онзи мъж в леглото си, или се срещаха от години? Кой беше той — някой разгонен доктор с жена и куп дечурлига или млад як студент по медицина, способен да ѝ даде онова, което не бе получила от мен?

Непрекъснато си повтарях, че няма значение. Не се развеждахме заради изневяра. Вече бе твърде късно да се тревожа с колко мъже е преспала.

Бракът ни чисто и просто бе приключил. Все едно по каква причина. Клер можеше да върви по дяволите. Тя вече бе свършен, отминал, забравен епизод. Щом имах пълното право да тичам по жени, същото се отнасяше и до нея.

Добре де.

В два часа през нощта се озовах на Дюпон Съркъл. Без да обръщам внимание на любовните подвиквания на травеститите, крачех покрай скамейките, по които спяха хора, омотани в няколко слоя дрипи и одеяла.

Беше опасно, но не ми пукаше.

* * *

Няколко часа по-късно пристигнах на работа, носейки две големи кафета, вестник и кутия с дванайсет понички от всички видове. Руби търпеливо чакаше край вратата и потръпваше от студа. Очите ѝ бяха по-зачервени от друг път и не се усмихваше.

Вече си имахме обичайно място в приемната — край бюрото, върху което купищата забравени папки бяха малко по-ниски. Поразчистих плота и сервирах кафето и поничките. Тя не обичаше шоколадови, предпочиташе с плодов пълнеж.

— Четеш ли новините? — запитах аз, докато разгръщах вестника.

— Не.

— Четеш ли изобщо?

— Не много добре.

Реших да ѝ почета. Започнахме от първата страница, най-вече защото там имаше голяма снимка на петте ковчега, сякаш плаващи над човешкото множество. Статията заемаше долната половина от страницата и аз я изчетох дума по дума на Руби, която слушаше напрегнато. Вече бе чувала слухове за смъртта на семейство Бъртън; подробностите приковаха вниманието ѝ.

— Може ли и аз да умра така? — запита тя.

— Не. Освен ако колата ти има двигател и пуснеш отоплението.

— Де да имах отопление.

— Може да умреш от хипотермия.

— Какво е това?

— Да измръзнеш до смърт.

Тя избърса устата си със салфетка и отпи глътка кафе. През нощта, когато загина семейството на Онтарио, температурата бе паднала до минус дванайсет градуса. Как ли бе оцеляла Руби?

— Къде отиваш, когато стане много студено? — запитах аз.

— Никъде.

— В колата ли спиш?

— Да.

— Как не замръзваш?

— Имам си много одеяла. Просто се заравям в тях.

— Никога ли не ходиш в приют?

— Никога.

— А би ли отишла, ако това ще ти помогне да се срещаш с Терънс?

Тя извъртя глава на една страна и ме погледна замислено.

— Я повтори пак.

— Ти искаш да видиш Терънс, така ли е?

— Така е.

— Значи трябва да се отървеш от дрогата. Прав ли съм?

— Прав си.

— За да се отървеш, трябва да поживееш известно време в клиника. Готова ли си да го направиш?

— Може би — каза тя. — Не знам, но може и да го сторя.

Стъпката бе малка, но важна.

— Мога да ти помогна пак да се срещаш с Терънс, да станеш част от живота му. Но трябва да се откажеш от крека веднъж завинаги.

— Как да го направя? — запита тя, без да ме поглежда в очите. Пак бе прегърнала чашата и пред лицето ѝ се издигаше облаче пара.

— Ще ходиш ли днес при Наоми?

— Да.

— Разговарях с ръководството. Днес там ще има две сбирки — на алкохолиците и на наркоманите. Искам да ги посетиш и двете. Ще проверя.

Руби кимна като виновно дете. Засега нямаше смисъл да я притискам повече. Тя дъвчеше понички, пиеше кафе и слушаше с жив интерес новините, които ѝ четях. Не даваше пет пари за спорта и външната политика, но се прехласваше по столичните вестии. Преди много години веднъж бе гласувала, а и действията на общината ѝ се струваха по-разбираеми. Наясно беше и с криминалната хроника.

Дълга редакционна статия сипеше огън и жупел върху Конгреса и кметството, задето са оставили без средства службите за

подпомагане на бездомните. Лонга няма да е последната, предупреждаваше авторът. И други деца ще измират по улиците в сянката на Капитолия. Преразказах статията на Руби и тя горещо се съгласи с всяка дума.

Навън бе почнал да ръми леден дъждец, затова откарах Руби с колата към следващото ѝ убежище за този ден. Женският център на Наоми се намираше в една от многото стари четириетажни къщи на Десета улица. Отваряше в седем сутринта, затваряше в четири и всекидневно осигуряваше храна, душ, облекло, занимания и съвети на всяка бездомна жена, която успееше да се вреди. Руби беше редовна клиентка и когато влязохме, приятелките ѝ я посрещнаха най-сърдечно.

Тихо поговорих с директорката, млада жена на име Меган. Двамата с нея започнахме да кроим планове да тласнем Руби към нормален живот. Половината жени в центъра бяха душевноболни, половината страдаха от един или друг вид наркомания, а една трета бяха серопозитивни. Доколкото знаеше Меган, Руби не страдаше от заразни болести.

Когато си тръгнах, жените се бяха събрали в централната зала и пееха.

Бях потънал в работа, когато София почука на вратата и влезе, без да изчаква отговор.

— Мордекай казва, че търсиш някого — рече тя. Носеше бележник, готова да записва.

За момент я погледнах учудено, после се сетих за Хектор.

— А, да. Наистина търся.

— Мога да ти помогна. Разкажи ми всичко, което знаеш за него.

Тя седна и започна да пише. Набързо изредих каквото можех да си припомня — име, адрес, последна месторабота, описание на външността и факта, че е женен с четири деца.

— Възраст?

— Около трийсет години.

— Приблизителна заплата?

— Трийсет и пет хиляди.

— Щом има четири деца, нормално е да предположим, че поне едно ходи на училище. С тая заплата и апартамент в Бетесда едва ли

може да си позволи частно учебно заведение. Има испански корени, значи сигурно е католик. Нещо друго?

Не ми хрумваше нищо повече. София излезе, седна зад бюрото си и взе да прелиства дебел азбучник. Оставих вратата отворена, за да виждам и чувам. Първото обаждане бе До някого в пощите; Моментално преминаха на испански и престанах да разбирам каквото и да било. Сетне разговорите тръгнаха един подир друг. София поздравяваше на английски, питаше за агента си и веднага сменяше езика. По някое време се обади до Католическата епархия и онова, което чу, предизвика нова серия бързи разговори. Постепенно загубих интерес.

Един час по-късно тя пристъпи към вратата на кабинета ми и обяви:

— Преместили са се в Чикаго. Трябва ли ти адрес?

— Ама как...

Не довърших, просто седях и я зяпах смаяно.

— Не питай. Една моя приятелка има приятелка в тяхната църква. Изнесли са се набързо през почивните дни. Трябва ли ти новият им адрес?

— За колко време може да се открие?

— Няма да е лесно. Мога обаче да те насоча по следата.

В приемната край прозореца поне шестима клиенти я чакаха за съвет.

— Не сега — казах аз. — Може би по-късно. Благодаря ти.

— Няма защо.

Нямало защо! Бях се накарал тая вечер още няколко часа да обикалям в студа по хорските врати и да се крия от пазачите, за да не ме застрелят по грешка. А тя просто навъртя няколко телефона и откри безследно изчезналия.

В чикагския клон на „Дрейк и Суини“ работеха над сто адвокати. На два пъти бях ходил там като консултант по антитръстови дела. Кантората се намираше в един небостъргач близо до езерото. Фоайето на сградата заемаше няколко етажа, покрай стените имаше фонтани и магазинчета, асансьорите сновяха нагоре-надолу. Идеално място, където да укриват Хектор Палма и да го държат под око.

Бездомните хора привикват с улиците, паважа, бордюрите и канавките, боклука, капациите на канализацията, кошчетата за смет, автобусните спирки и витрините. Ден подир ден обикалят бавно по обичайните си места, често спират да си побъбрят, защото времето не значи нищо за тях, спират се да погледат някое улично задръстване, нов пласьор на дрога на ъгъла, непозната физиономия в техния район. Седят на тротоара, закрили лицата си зад шапки, каскети или евтини слънчеви очила, и като бдителни часови наблюдават всяко движение. Те чуват уличните звуци, попиват мириса на отработени газове от градските автобуси и на загоряла мазнина от евтините закусвални. Ако едно и също такси мине два пъти за един час, няма да го пропуснат. Чуват ли гърмеж в далечината, знаят кой е стрелял. Спре ли наблизолъскава кола с номер от Вирджиния или Мериленд, ще я гледат, докато си тръгне. А ако цивилен полицаи седи в кола без отличителни знаци, непременно ще го забележат.

* * *

— Вън има полиция — казал един от клиентите на София.

Тя излязла пред входа, погледнала на югоизток по Кю Стрийт и зърнала кола без отличителни знаци — тъкмо такава, каквато използват полицаите. Изчакала половин час и проверила още веднъж. После отишла при Мордекай.

Аз не усетих какво става, защото се борех едновременно на два фронта — със службата за купони и канцеларията на прокурора. Беше петък следобед и градската бюрокрация, ленива дори и в най-добрите си дни, бързаше да спусне кепенците.

Двамата дойдоха да ми съобщят новината.

— Мисля, че отвън дебнат ченгета — мрачно обяви Мордекай.

Първата ми идея бе да хлътна под бюрото, но, естествено, не го сторих. Опитах се да прикрия тревогата.

— Къде? — запитах аз, като че имаше някакво значение.

— На ъгъла. Вече повече от половин час наблюдават сградата.

— Може да са дошли заради теб — казах аз.

Ха-ха. Физиономиите наоколо останаха каменни.

— Проверих по телефона — каза София. — Има заповед за арестуването ти. По обвинение в кражба с взлом.

Углавно престъпление! Затвор! Симпатично бяло момче, хвърлено в дранголника. Пристъпвах от крак на крак и се преструвах на храбър.

— Не съм изненадан — казах аз. Така де, всеки ден ми се случва. — Дайте да свършваме с тая работа.

— Опитвам се да се свържа с прокуратурата — каза Мордекай. — Добре ще е, ако ти разрешат да се предадеш сам.

— Добре ще е — кимнах аз, като че арестът изобщо не ме вълнуваше. — Само че цял следобед разговарям с тях. Нищо не искат да чуят.

— Имат двеста юристи — промърмори той.

Мордекай нямаше приятели в техния лагер. Беше заклет враг на ченгетата и прокурорите.

Набързо съставихме план за действие. София познаваше човек, който можеше да уреди пускането ми под гаранция срещу скромна такса. Той щял да ни чака пред затвора. Мордекай обеща да потърси благосклонен съдия. Не си казахме очевидното — беше петък следобед. В градския затвор можеше и да не оцелея до понеделник.

Те отидоха да звънят по телефона, а аз останах зад бюрото си като вкаменен. Не бях в състояние да помръдна, да мисля, да сторя каквото и да било, освен да чакам кога ще скръцне външната врата. Не се наложи да чакам дълго.

Точно в четири лейтенант Гаскоу влезе, следван от двама свои подчинени.

При първата ни среща, когато Гаскоу претърсваше апартамента на Клер, а аз беснеех, записвах имена и заплашвах с най-ужасни съдебни разправи, когато посрещах всяка негова дума с язвителна забележка, когато аз бях изпечен адвокат, а той презряно ченге, изобщо не ми бе хрумвало, че някой ден ще има удоволствието да ме арестува.

Но ето че се изправи насреща ми, наперен като застаряващ жокей, усмихнат любезно и в същото време безкрайно презрително, стиснал поредните документи и готов всеки момент да ги размаха пред гърдите ми.

— Трябва да видя мистър Брок — каза той на София и в същия момент аз излязох усмихнат от кабинета си.

— Привет, Гаскоу. Още ли търсиш оная папка?

— А, не. Днес си имам друга работа.

Мордекай изникна от кабинета. София стоеше зад бюрото си. Всички се гледахме втренчено.

— Имате ли заповед? — запита Мордекай.

— Аха — рече Гаскоу. — За мистър Брок.

Свих рамене.

— Да вървим — казах аз и пристъпих към Гаскоу.

Едното ченге откачи от колана си чифт белезници. Твърдо бях решил поне да се преструвам на хладнокръвен.

— Аз съм негов адвокат — каза Мордекай. — Дайте да видя това.

Той взе от Гаскоу заповедта и я прегледа, докато ченгето извиваше ръцете ми зад гърба. Усетих около китките си ухапването на хладна стомана. Халките бяха прекалено стегнати, или поне постегнати, отколкото се полага, но можех да го издържа и продължих да се правя на разсеян.

— За мен ще е удоволствие да откарам клиента си до полицейския участък — каза Мордекай.

— Благодаря, много сте мил — отвърна Гаскоу. — Но ще ви спестя този труд.

— Къде ще го откарате?

— В Централния затвор.

— Идвам след теб — каза ми Мордекай.

София говореше по телефона и това ме успокои много повече, отколкото обещанието на Мордекай да тръгне след мен.

Трима от нашите клиенти видяха какво става; трима безвредни бездомници, дошли да поприказват със София. Седяха на обичайното място край стената и когато минах край тях, тримата ме изпроводиха със смаяни погледи.

Единият полицай стисна лакътя ми, тласна ме през вратата и аз изскочих на тротоара, бързайки да се вмъкна в колата им — мръсна бяла таратайка, паркирана зад ъгъла. Бездомниците бяха видели всичко — как колата заема позиция, как ченгетата нахълтват, как ме измъкват с белезници.

— Арестуваха адвоката — скоро щяха да зашушукат те и новината щеше да се разнесе по улиците.

Гаскоу седна с мен на задната седалка. Отпуснах се ниско и забих поглед в пода. Шокът започваше да действа.

— Ама че загуба на време — промърмори Гаскоу, после се настани по-удобно и праметна крак върху крак. Беше обут с каубойски ботуши. — В тоя град има сто и четирийсет неразкрити убийства, на всеки ъгъл продават наркотици, вече зарибяват и гимназиите, а ние трябва да се разправяме с теб.

— Разпитваш ли ме, Гаскоу? — запитах аз.

— Не.

— Добре.

Не си бе направил труда да ми прочете правата. Впрочем не беше и длъжен да го стори, преди да започне разпитът.

Ченгето отпред караше бясно по Четиринайсета улица без светлини, без сирена и най-вече без каквото и да било зачитане на светофарите и пешеходците.

— Тогава защо не ме пуснеш? — рекох аз.

— Ако зависеше от мен, щях да те пусна. Май здравата си настъпил някого по мазола. Прокурорът рече, че го притиснали да те арестува.

— Кой го е притиснал? — запитах аз.

Всъщност знаех отговора. „Дрейк и Суини“ нямаше да си губят времето с полицията; предпочитаха да поговорят на правни теми с главния прокурор.

— Жертвите — отвърна Гаскоу с горчива насмешка.

Напълно споделях мнението му; трудно бе човек да си представи банда богати адвокати като жертви на престъпление.

Мнозина велики хора бяха попадали зад решетките. Опитах се да си ги припомня. Мартин Лутър Кинг бе влизал в затвора на няколко пъти. Освен това Боески, Милкън и други знаменити крадци, за чиито имена не се сещах в момента. Ами прочутите спортисти и актьори,

арестувани за шофиране в нетрезво състояние, спипани с проститутка или пликче кокаин? Всички те бяха попадали в патрулната кола като най-обикновени престъпници. Един съдия от Мемфис излежаваше доживотна присъда; мой съученик от гимназията бе попаднал зад решетките; бивш клиент лежеше във федерален затвор за укриване на данъци. Всички те бяха преживели едно и също: арест, отвеждане, полицейско досие, взимане на отпечатъци. Всички бяха фотографирани с номерче под брадата. И всички бяха оцелели.

Подозирах, че и Мордекай Грийн познава студената хватка на белезниците.

Донякъде изпитвах и облекчение, защото най-сетне всичко бе свършило. Вече нямаше да бягам, да се крия и да поглеждам през рамо дали някой не ме следи. Край на очакването. При това не ме арестуваха посред нощ, което би означавало почти със сигурност, че ще трябва да дочакам утрото зад решетките. Часът беше сравнително поносим. Ако имах късмет, можеше да ме обработят и да изляза под гаранция още преди края на работната седмица.

Но изпитвах и ужас, страх, какъвто не бях усещал никога през живота си. В един градски затвор могат да се объркат много неща. Да изчезнат документи. Да възникнат всевъзможни препятствия. Да отложат пускането под гаранция за събота, неделя, дори и за понеделник. Да ме затворят в килия, претъпкана с враждебни и крайно неприятни типове.

Щеше да се разчуе, че съм арестуван. Приятелите ми щяха да клатят глави и да се чудят какво ли съм сторил, та да си съсия живота. Родителите ми щяха да бъдат потресени. Не бях наясно само как ще се чувства Клер, особено в компанията на онзи жиголо.

Затворих очи и се опитах да се наместя по-удобно, но нямаше как — седях върху ръцете си.

* * *

Полицейските формалности минаха като в мъгла; поредица от сюрреалистични движения, докато Гаскоу ме водеше от място на място като загубено кученце. Бях забил очи в пода и си повтарях: не гледай тези хора. Най-напред проверка на личните вещи. Извадете всичко от

джобовете си, подпишете този формуляр. После по някакъв пращен коридор към фотографския кабинет. Свалете обувките, застанете до разграфената вертикална линия; може и да не се усмихвате, но гледайте право в обектива, ако обичате. След това в профил. Оттам към дактилоскопския кабинет, който се оказа зает в момента, тъй че Гаскоу ме прикова като някакъв смахнат за един стол и отиде да търси кафе. Наоколо се тътреха арестанти в различни стадии на обработка. Навсякъде гъмжеше от ченгета. Мярна се бяло лице, не полицаи, а обвиняем като мен — млад, с елегантен тъмносин костюм, очевидно пиян и със синина на лявата буза. Как ли бе успял да се натряска още преди пет в делничен ден? Той сипеше гръмогласни заплахи, но езикът му се заплиташе и доколкото виждах, никой не го взимаше на сериозно. После изчезна. Времето минаваше и започна да ме обзема паника. Навън се стъмваше, работната седмица бе приключила, идваше часът на престъпниците и в затвора щеше да настане още по-голяма лудница. Гаскоу се върна, отведе ме да ми вземат отпечатъци и застана отстрани да гледа как Пойндекстър сръчно маже пръстите ми с мастило и ги притиска върху картона.

Нямаше на кого да се обаждам по телефона. Адвокатът ми се намираще нейде наблизко, макар че Гаскоу не го бе виждал. С навлизането навътре в затвора вратите ставаха все по-масивни. В лоша посока вървахме — улицата оставаше зад гърба ни.

— Не може ли да изляза под гаранция? — запитах най-сетне аз. Зърнах отпред решетки; решетки на прозорците и забързани въоръжени надзиратели.

— Мисля, че адвокатът ти работи по въпроса — каза Гаскоу.

После попаднах в ръцете на сержант Кофи, който ме бутна до стената, накара ме да се разкрача и взе да тършува из дрехите ми тъй старателно, като че диреше карфица. След като не откри нищо, той изръмжа и кимна към рамката на металдетектора. Минах без произшествия. Вратата пред нас плъзна настрани с глухо бръмчене и влязохме в дълъг коридор с решетки от двете страни. Тежък метален трясък зад гърба ми сложи край на всяка надежда за бързо излизане.

Десетки ръце се протягаха към нас в тесния коридор. От килиите ни зяпаха любопитни очи. Отново забих поглед в земята. Кофи надничаше във всяка килия; сигурно броеше труповете. Спряхме пред третата отдясно.

Съкилийниците ми бяха все чернокожи и по-млади от мен. Отначало преброих четирима, после видях пети, проснат на горното легло. Леглата бяха само две за шест човека. Килията представляваше малък квадрат, ограден от три страни само с решетки, тъй че виждах затворниците отляво, отдясно и отсреща. Задната стена беше бетонна, а в ъгъла имаше тоалетна чиния.

Кофи затръшна вратата зад мен. Онзи от горното легло се надигна и провеси крака пред лицето на друг, който седеше отдолу. И петимата ме изгледаха кръвожадно, докато стоях до вратата, мъчех се да изглеждам спокоен и отчаяно съобразявах как да седна на пода без риск да докосна някого.

Слава богу, поне нямаха оръжия. Слава богу, че някой бе монтирал металдетектор. Те нямаха пистолети и ножове; аз пък нямах друго освен облеклото. Часовникът, портфейлът, клетъчният телефон, парите — и всичките ми останали лични вещи — бяха прибрани и описани.

Предната част на килията щеше да е по-безопасна от дъното. Без да обръщам внимание на мрачните погледи, аз седнах долу и облегнах гръб на вратата. Откъм края на коридора някой крещеше да дойде охраната.

През две килии от нас започна бой и между решетките и леглата зърнах как двама яки негри са заклецили в ъгъла белия костюмиран пияница и го бъртят по главата. Наоколо взеха да ги окуражават и из цялото крило избухна глъчка. Никак не беше добре да си бял в подобен момент.

Изпищя полицейска свирка, вратата се отвори и Кофи отново пристигна с палка в ръката. Боят моментално приключи и пияният остана да лежи по корем. Кофи спря пред килията и запита какво е станало. Никой не знаеше; никой нищо не бе видял.

— По-тихо! — нареди той и си тръгна.

Минаха няколко минути. Пияният застана; в далечината някой повръщаше. Един от моите съкилийници стана и пристъпи към мен. Босият му крак ме докосна едва доловимо. Погледнах го и веднага извърнах глава. Той продължи да ме зяпа яростно и разбрах, че това е краят.

— Хубаво сако — рече онзи.

— Благодаря — измънках аз, като се стараех в гласа ми да не прозвучи насмешка или предизвикателство.

Тъмносиньото сако всъщност бе старо, носех го всеки ден с джинси и памучна риза — моят костюм на радикал. Определено не си струваше да ме претрепят заради него.

— Хубаво сако — повтори той и ме подритна малко по — силно. Онзи от горното легло скочи на пода и пристъпи напред да ме огледа.

— Благодаря — повторих аз.

Противникът ми беше на осемнайсет или деветнайсет години, висок и мършав, без грам тлъстина, вероятно бандит по рождение, прекарал целия, си живот на улицата. Перчеше се и искаше всички да го видят колко е храбър.

Можеше да ме пребие както си иска.

— Аз нямам толкова хубаво сако — рече той.

Ново подритване, вече явно предизвикателство.

Май не е просто хулиганче, помислих аз. Нямахше как да открадне сако, защото не можеше да избяга.

— Искаш ли да го вземеш назаем? — запитах аз.

— Не.

Свих колене под брадата си. Това бе отбранителна поза. Ако замахнеше с крак или юмрук, нямаше да отвърщам на удара. Всяка съпротива незабавно би вкарала в играта останалите четирима, които с най-голяма радост щяха да размажат от бой бялото момче.

— Човекът ти каза, че имаш хубаво сако — обади се онзи от горното легло.

— И аз му благодарих.

— Човекът каза, че си няма толкова хубаво сако.

— И какво да правя сега? — запитах аз.

— Не е зле да му го подариш.

Още един пристъпи напред и тримата оформиха полукръг. Първият пак ме ритна по крака и се приближи още малко. Бързо смъкнах сако и го протегнах напред.

— Подарък ли е? — запита първият, докато го взимаше.

— Каквото речеш, това е — отвърнах аз.

Все още избягвах да го погледна в очите, затова не видях крака му. Жестокият ритник ме улучи в слепоочието. Главата ми отхвъркна назад и с пукот се блъсна в решетките.

— Мамка му! — викнах аз и се хванах за тила. После се стегнах в очакване на боя и промърморих: — Вземи го, по дяволите.

— Подарък ли е?

— Да.

— Благодаря, мой човек.

— Моля — рекох аз и разтърках лице. Цялата ми глава бе изтръпнала.

Те се отдръпнаха и ме оставиха свит на топка.

Минаха няколко минути, макар че нямах представа за времето. През една килия от нас белият пияница правеше опити да се съживи. Някой викаше охраната. Новият собственик на сакото ми не го облече — то просто изчезна нейде из килията.

Лицето ми тръпнеше, но не кървах. Голям късмет щях да извадя, ако се размиनेх само с толкова. Откъм края на коридора някой се развика, че иска да спи, а аз се замислих какво ли още ме чака тази нощ. Две съвсем тесни легла за шестима затворници. Нима очаквах да спим на земята без възглавници и завивки?

Подът изстиваше. Седнал долу, гледах съкилийниците си и се чудех колко ли престъпления са извършили. Лично аз бях взел само една папка с най-искреното намерение да я върна. И ето ме на дъното, сред наркотрафиканти, крадци на коли, изнасилвачи и навярно дори убийци.

Не бях гладен, но се замислих за ядене. Нямах четка за зъби. Засега не ми се ходеше до тоалетната, но какво щеше да стане, когато ми се наложеше? Всяка дреболия ставаше въпрос на живот и смърт.

— Хубави обувки — стресна ме нечий глас.

Вдигнах очи и зърнах, че един от онези пак се е надвесил над мен. Беше обут само с мръсни бели чорапи и ходилата му бяха поне с пет сантиметра по-дълги от моите.

— Благодаря — казах аз.

Въпросните обувки бяха стари маратонки „Найки“. Не виждах с какво толкова изкушават съкилийника ми. За пръв път съжалих, че не съм с елегантните мокасини от предишния си живот.

— Кой номер? — запита той.

— Четирийсет и две.

Онзи със сакото пристъпи към мен; нямаше нужда от обяснения.

— Тъкмо моят номер — рече първият.

— Искаш ли ги? — запитах аз и моментално разхлабих връзките.
— Заповядай, подарявам ти обувките си.
Бързо смъкнах маратонките и той ги взе.
Чудех се кога ли ще опрат до джинсите и бельото.

* * *

Към седем вечерта Мордекай най-сетне успя да пробие. Кофи ме изведе от килията и докато вървахме по коридора, той запита:

— Къде са ти обувките?

— В килията — казах аз. — Взеха ми ги.

— Ще ида да ги донеса.

— Благодаря. Имах и тъмносиньо сако.

Той огледа лявата половина на лицето ми, където окото вече започваше да се подува.

— Добре ли си?

— По-добре няма накъде. Нали съм свободен.

Гаранцията ми беше десет хиляди долара. Мордекай чакаше заедно с човека, уреждащ пускането ми. Платих му хилядарка в брой и подписах разните документи. Кофи донесе вещите ми и с това затворническият епизод приключи. Отвън София чакаше да ни откара.

От чисто телесна гледна точка плащах скъпо за своето слизване от върховете към улицата. Синините от катастрофата почти бяха изчезнали, но болките в мускулите и ставите щяха да ме мъчат още няколко седмици. Отслабвах по две причини — не можех да си позволя ресторантите, които някога смятах за нещо съвсем обикновено, а и храната вече не ме интересуваше. Гърбът ме болеше от спането на пода със спален чувал, но твърдо смятах да продължа, за да видя дали ще стане поносимо. Съмнявах се.

Отгоре на всичко някакво улично хулиганче едва не ми пукна главата с бос крак. До късно си слагах компреси с лед, а през нощта час по час се събуждах с чувството, че черепът ми расте.

Но въпреки всичко имах късмет, че съм жив, че оцелях, след като слязох за няколко часа в ада, преди да ме спасят. Страхът от неизвестното бе изчезнал поне засега. Из сенките вече не дебнеха полицаи.

Кражбата с взлом не е шега работа, особено когато човек наистина е виновен. Полагаха се до десет години затвор. Но за това щях да мисля по-късно.

В събота малко преди разсъмване напуснах квартирата и изтичах да търся вестник. Наблизо имаше малка денонощна кафе-сладкарница, обслужвана от семейство свадливи пакистанци. Намираше се точно в онази част на Адамс-Морган, където само петдесетина метра делят спокойния квартал от опасните територии. Облегнах се на тезгяха и поръчах голямо кафе с мляко. После разгърнах вестника и открих статията, заради която не бях спал цяла нощ.

Моите приятелчета от „Дрейк и Суини“ бяха скроили добре нещата. На втора страница в раздела за столицата зърнах снимката си, направена миналата година за една рекламна брошура. Негативът се пазеше във фирмата.

Статията имаше само четири абзаца — кратки, точни и пълни най-вече с информация от самата фирма. Работил съм седем години в

антитръстовия отдел на „Дрейк и Суини“. Диплома от Йейл, никакви криминални прояви до момента. Фирмата била пета по големина в страната — осемстотин адвокати, осем клона и тъй нататък. Не се цитираха имена, защото бе излишно. Статията имаше една-единствена цел — да ме опозори — и я постигаше твърде добре. Заглавието над снимката ми гласеше:

МЕСТЕН АДВОКАТ АРЕСТУВАН ЗА КРАЖБА С ВЗЛОМ.

Описанието на пляката се ограничаваше с мъглявото „изнесени вещи“. Изнесени при неотдавнашното ми напускане.

Звучеше като глупаво и ненужно оплюване — шайка адвокати се дърлят заради някакви си хартийки. Кого го интересуваше всичко това? Само мен и неколцина мои познати. Позорът скоро щеше да се разсее; в света имаше далеч по-важни неща.

Снимката и сведенията обаче бяха попаднали у съвестен журналист. Човекът просто си бе натракал четирите абзаца в очакване на подробности за ареста. Без усилие си представих как Артър и Рафтър с неговия екип планират часове наред арестуването ми и следващите ходове. Часове, които несъмнено щяха да бъдат начислени по сметката на „Ривър Оукс“ просто защото те бяха най-близо до бъркотията.

Няма що, голяма победа! Четири абзаца в съботното издание.

Пакистанците не правеха понички с плодов пълнеж. Купих курабийки от овесено брашно и потеглих към кантората.

Руби спеше на прага и докато пристъпвах към нея, се запитах откога ли е тук. Беше завита с две-три вехти одеяла, а вместо възглавница използваше платнена пазарска чанта, в която държеше цялото си имущество. Изкашлях се и тя скочи на крака.

— Защо спиш тук? — запитах аз.

Тя погледна книжния плик в ръцете ми и отвърна:

— Все някъде трябва да спя.

— Мислех, че спиш в колата.

— Вярно. Обикновено там спя.

Излишно е да се пита бездомник защо спи тук или там. Руби беше гладна. Отключих вратата, светнах лампите и отидох да правя кафе. По вече установения ритуал тя се отправи да ме изчака при нашето бюро.

Закусихме кафе с курабийки и прочетохме сутрешните новини. Редувах ги — ту онова, на което държах, ту нещо интересно за нея. Прескочих статията за арестуването ми.

Вчера Руби се бе измъкнала от следобедното събрание на пристрастените към алкохола и дрогата при Наоми. Послушно изтърпяла сутрешната среща, но от следобедната направо изхвъркнала. Научих го по телефона от директорката Меган един час, преди Гаскоу да излезе на сцената.

— Как се чувстваш тази сутрин? — запитах, когато приключихме с вестника.

— Чудесно. А ти?

— И аз. Не съм се друсал. А ти?

Главата ѝ леко клюмна; тя стрелна очи насам-натам и помълча малко повече, отколкото трябваше.

— Не. Не съм се друсала.

— Не ме лъжи, Руби. Аз съм твой приятел и адвокат, щети помогна да видиш Терънс. Но нищо не мога да сторя, ако ме лъжеш. Погледни ме сега в очите и кажи, че не си се друсала.

Тя някак успя да се свие още повече и без да вдига очи от пода, изрече:

— Друсих се.

— Благодаря. Защо си излязла вчера следобед от събранието?

— Не е вярно.

— Така каза директорката.

— Мислех, че са свършили.

Не възнамерявах да подхващам спор, който не можех да спечеля.

— Днес ще ходиш ли при Наоми?

— Да.

— Добре. Ще те откарам, но трябва да обещаеш, че ще посетиш и двете сбирки.

— Обещавам.

— Искам първа да влизаш и последна да си отиваш.

— Добре.

— Директорката ще те държи под око.

Тя кимна и си взе четвърта курабийка. Поговорихме за Терънс, за лечението от наркомания и отново започна да ме обзема отчаяние. Та за нея бе непосилна задача да се въздържи дори едно денонощие.

Както и подозирах, наркотикът се оказа крек. Има две гадни качества — евтин е и води светкавично към привикване.

Докато пътувахме към Наоми, Руби изведнъж каза:

— Арестуваха те, нали?

Едва не минах на червено. Призори тя спеше пред кантората; почти не умееше да чете. Откъде бе намерила вестник?

— Да, арестуваха ме.

— Така си и мислех.

— Откъде разбра?

— Като ходиш по улиците, чуваш туй-онуй.

О, да. Какви ти вестници. Бездомниците си имат собствена осведомителна система. Чу ли, арестуваха онзи млад адвокат, дето работи при Мордекай. Ченгетата го отмъкнаха, все едно, че е някой от нашите.

— Недоразумение — казах аз, сякаш случаят я вълнуваше.

При Наоми бяха почнали да пеят без нея; чухме ги, докато се изкачвахме по външните стъпала. Меган отключи вратата и ме покани на кафе. В общата зала на първия етаж — някогашен луксозен салон — жените се събираха да попаят и да споделят проблемите си. Погледахме ги няколко минути. Като единствен мъж се чувствах в чужди води.

Меган донесе кафе от кухнята и набързо ме разведе из дома. Разговаряхме шепнешком, защото други жени се молеха нейде наблизо. На първия етаж до кухнята имаше тоалетни и душеве; в градинката отзад често се усамотяваха онези, които страдат от депресия. Вторият етаж бе зает от канцеларии, приемни и правоъгълна зала, претъпкана със столове, където се събираха дружествата на бившите алкохолици и наркомани.

Докато се изкачвахме по тясното стълбище, отдолу изригна бодра хорова песен. Кабинетът на Меган беше на третия етаж. Тя ме покани вътре и още щом седнах, подхвърли в скута ми новия брой на „Поуст“.

— Тежка нощ, а? — усмихна се Меган.

Отново погледнах снимката си.

— Не беше чак толкова зле.

— Какво е това? — запита тя, сочейки слепоочието ми.

— Един съкилийник ми хареса обувките. Взе ги.

Тя погледна протритите маратонки.

— Тези ли?

— Да. Много са хубави, нали?

— Колко време остана в затвора?

— Два-три часа. После преосмислих живота си. Изкупих грешките и вече съм нов човек.

Тя пак се усмихна. Имаше великолепна усмивка. За миг погледите ни се срещнаха и успях да помисля само едно: олеле! Не носеше халка. Беше висока и слабичка. Тъмночервеникавата ѝ коса беше късо подстригана над ушите като на гимназистка. Имаше огромни светлокафяви очи и за мен бе истинско удоволствие да надникна за миг в тях. Изведнъж осъзнах колко е привлекателна. Чудно, че не го бях забелязал по-рано.

Дали не ме оплиташе в мрежите си? Дали качването дотук нямаше и друга цел освен обиколката на дома? Как бях пропуснал вчера да забележа усмивката и очите ѝ?

Заговорихме за миналото си. Баща ѝ бил свещеник в Мериленд.

Обясних ѝ, че вече съм работил при Доли по време на снежната буря. Тя се държеше любезно, нямаше обаче нито секунда за губене. Докато кълцах лука и бършех очи, аз описах върху какъв случай работя и изредих имената на всички изхвърлени, включително Девън Харди и Лонта Бъртън.

— Ние не сме адвокати — каза тя. — Просто гледаме да ги нахраним. Малцина познавам по име.

Пристигна един доброволец с чувал картофи. Наканих се да тръгвам. Глория ми благодари и взе копие от списъка. Обеща да поразпита.

Ходовете ми бяха планирани — не разполагах с време, а трябваше да посетя много места. Поговорих с един от лекарите в Капитолийската клиника — здравен пункт за бездомници, финансиран от частни благотворителни фондове. Клиниката пазеше сведения за всичките си пациенти. Днес беше събота, но в понеделник

секретарката щеше да свери имената в компютъра с моя списък. Ако откриеше някого, щеше да ми позвъни.

Пих чай с един католически свещеник в Мисията на спасението близо до Роуд Айланд Авеню. Той напрегнато се взря в имената, но не позна нито едно и въздъхна:

— Толкова са много...

Единственото премеждие за сутринта ми се случи в Съюза на свободата — голяма зала, построена от някаква отдавна забравена организация и по-късно превърната в общински център. Към единайсет часа пред входа вече се виеше дълга опашка. Тъй като не идвах да ям, тръгнах право към вратата, без да обръщам внимание на чакащите. Някои от гладните господа решиха, че искам да ги изпреваря, и взеха да ръсят цветисти псувни. Изведнъж всички се разяриха, донякъде и от бялата ми физиономия. Интересно, как можеха да ме сбъркат с бездомник? На вратата пазеше доброволец, който също ме взе за натрапник. Бях изблъскай грубо назад — поредното посегателство срещу личността ми.

— Не съм дошъл да ям! — троснах му се. — Аз съм адвокат на бездомните.

Това ги успокои; изведнъж се превърнах в бледолик брат. Без повече грубости ме допуснаха в сградата. Ръководеше я отец Кил, буен дребосък с червена барета и черна якичка. Когато осъзна, че: а) аз съм адвокат; б) клиентите ми са семейство Бъртън; в) завеждам дело от тяхно име и г) може да капне някое обезщетение, той престана да мисли за друго, освен за пари. Изгубих трийсет минути в празни приказки и на тръгване се зарекох да му пратя Мордекай.

Позвъних на Меган и помолих да отложим обяда за друг път. Оправдах се, че съм в другия край на града и тепърва имам да посетя още много народ. Истината бе, че нямах представа дали флиртува с мен, или не. Беше красива, умна и невероятно чаровна, а в момента тъкмо това най-малко ми трябваше. Не бях флиртувал почти от десет години. Тепърва ми предстоеше да усвоя правилата.

Меган обаче имаше чудесна новина. Руби не само изтърпяла сутрешната сбирка, но и се зарекла да издържи двайсет и четири часа без дрога. Било много вълнуващо, Меган видяла всичко от дъното на залата.

— Тази нощ не бива да скита по улиците — каза Меган. — От дванайсет години насам не е имала и един ден без крек.

Естествено, нямах с какво да помогна. Но Меган имаше някои идеи.

Следобедът бе също тъй безплоден, както и утрото, макар че опознах всички столични приюти. Срещнах се с доста народ, завързах връзки, размених визитни картички с хора, с които навярно пак щях да си имам работа.

Засега от всички изгонени знаех къде да откроя единствено Келвин Лам. Девън Харди и Лонга Бъртън бяха мъртви. Останалите четиринайсет сякаш бяха потънали между плочките на тротоарите.

Закоравелите бездомници отскачат от време на време До приютите, за да хапнат, да получат одеяло или чифт обувки, но не оставят следи. Не желаят да им се помага. Не търсят човешка топлина. Но не ми се вярваше всичките четиринайсет да са закоравели бездомници. Само преди месец бяха плащали наем, за да живеят под покрив.

Търпение, повтаряше ми Мордекай. Уличният адвокат трябва да има търпение.

Руби ме посрещна пред вратата на Наоми с лъчезарна усмивка и гореща прегръдка. Участвала и в двете сбирки. Меган вече й съставила план за предстоящите дванайсет часа — нямало да я пускат на улицата. Руби се съгласила.

Двамата с нея напуснахме града и подкарахме на запад. От един търговски център в предградията купихме четка и паста за зъби, шампоан и шоколад колкото за цяла детска градина. После продължихме по шосето и в малкото градче Гейнсвил открих нов лъскав мотел, където даваха единични стаи срещу четирийсет и два долара на вечер. Платих с кредитна карта; кой знае, може би имаше начин да си приспадна отнякъде разходите.

Оставих я там със строга заръка да се заключи и да не мърда от стаята, докато не дойда да я взема в неделя сутринта.

Събота вечер, първият ден на март. Млад, разведен, не чак толкова богат, колкото преди месец, но и не съвсем разорен засега. Цял гардероб с хубави, почти неизползвани дрехи. Милионен град с безброй симпатични млади жени, привлечени към центъра на политическата власт и според слуховете винаги готови за веселба.

Сам-самичък в квартирата, дъвчех пица, пиех бира, гледах баскетбол по телевизията и се чувствах напълно доволен. Тази вечер всяка поява на обществено място би завършила много скоро с жестоката реплика: „Хей, ти не беше ли онзи, дето го арестуваха? Видях те в днешния вестник.“

Проверих как е Руби. Сигналят прозвуча осем пъти и вече бях готов да изпадна в паника, когато тя най-сетне отговори. Била страшно доволна, изкъпала се, изяла половин кило шоколад и непрекъснато гледала телевизия. Не смятала да мърда от стаята.

* * *

Тя беше на трийсет километра от мен, в малко градче край магистралата наред полето на Вирджиния, където и двамата не познавахме жива душа. Нямахме начин да се докопа до наркотици. Мислено се потупах по рамото.

През полувремето клетъчният телефон изведнъж ме стресна с писукането си. Беше върху пластмасовия кашон До пицата. Много приятен женски глас изрече:

— Добре дошъл от панделата.

Беше Клер, съвсем дружелюбно настроена.

— Ало — казах аз и намалих звука на телевизора.

— Добре ли си?

— Чувствам се великолепно. А ти?

— Горедолу. Тая сутрин зърнах във вестника ухилената ти физиономия и се разтревожих.

Клер четеше само неделните вестници. Значи някой я бе насочил към статията. Вероятно същото разгонено докторче, което ми отговори последния път. Дали сега и тя бе самотна в съботната вечер?

— Голямо преживяване беше — казах аз и разправих цялата история от пристигането на Гаскоу до освобождаването ми под гаранция. На Клер наистина ѝ се говореше и в хода на повествованието реших, че е сама, отегчена, а може би дори и малко тъжна. Не изключвах възможността искрено да се тревожи за мен.

— Сериозни ли са обвиненията? — запита тя.

— За кражба с взлом дават до десет години — зловещо съобщих аз. Харесваше ми, че Клер се тревожи за мен. — Но няма страшно.

— Нали е само някаква папка?

— Да, при това не съм я откраднал.

Чиста кражба си беше, но все още нямах кураж да го призная.

— Може ли да си загубиш адвокатските права?

— Да, ако ме уличат в престъпление, автоматично ги губя.

— Това е ужасно, Майк. Какво ще правиш тогава?

— Откровено казано, не съм мислил по въпроса. Няма да се стигне дотам.

Говорех напълно искрено; не бях мислил сериозно какво ще стане, ако загубя адвокатските си права. Може би си струваше да обсъдя тази възможност, но досега все не намирах време.

Любезно се осведомихме за близките и роднините. Не пропуснах да попитам как е брат ѝ Джеймс. Лечението вече било започнало; надявали се да е успешно.

Благодарих ѝ за обаждането; обещахме си да поддържаме връзка. После оставих телефона до пицата, загледах се в телевизора и неохотно си признах, че Клер ми липсва.

* * *

Руби направо блестеше от чистота и носеше новите дрехи, които Меган ѝ бе дала предния ден. Мотелската стая беше на партера, с врата

към паркинга. Руби чакаше на прага. Излезе на слънце и ме прегърна с всичка сила.

— Чиста съм! — възкликна тя, ухилена до уши. — Издържах двайсет и четири часа!

Пак се прегърнахме. Двойка застаряващи съпрузи излязоха от съседната стая и се вторачиха в нас. Бог знае какво си помислиха.

Върнахме се в града и отидохме право при Наоми, където Меган и целият персонал напрегнато чакаха новините. Когато Руби обяви постижението си, настана малък празник. Меган ми бе казала, че най-големите поздравления винаги са за първите двайсет и четири часа.

Беше неделя и пристигна местният пастор да проведе сбирка на кръжока за изучаване на Библията. Жените се събраха в общата зала за молитви и химни. Ние с Меган отидохме в градината да обсъдим на чаша кафе следващите двайсет и четири часа. Руби издържа не само молитвите, но и две напрегнати сбирки на бившите алкохолици и наркомани. Но все още не смеехме да се надяваме. Меган живееше сред наркомани и смяташе, че щом излезе на улиците, Руби отново ще пропадне в ямата. Всеки ден се случваха подобни трагедии.

Можех да си позволя стратегията с мотела за още няколко дни и бях готов да плащам. Но в четири следобед отлигах за Чикаго да търся Хектор и не знаех колко ще отсъствам. От друга страна, Руби харесваше мотела. Нещо повече — направо бе влюбена в него.

Решихме да караме ден за ден. Меган обеща да отведе Руби в някой мотел на мои разноски и да я остави там до понеделник. Сутринта щеше да я прибере, а нататък — в зависимост от обстоятелствата.

Освен това Меган пое тежката задача да убеди Руби, че трябва да напусне улиците. Най-напред щеше да я изпрати в Център за лечение на наркомани, после шест месеца в женски приют, където да се научи на работа и нормален живот.

— Тия двайсет и четири часа са голяма крачка — каза тя. — Но тепърва ѝ предстои да изкачи планината.

Тръгнах си при първия удобен случай. Меган отново ме покани на обяд. Можело да похапнем насаме в нейния кабинет и да обсъдим важни въпроси. Очите ѝ палаво ме подканваха да се съглася. Така и сторих.

Адвокатите на „Дрейк и Суини“ винаги летяха в първа класа; смятаха, че това им се полага. Отсядаха в хотели с четири звезди, вечеряха в най-шикозните ресторанти, но не използваша лимузини с шофьор — беше твърде екстравагантно. Затова пък не пропускаха да си наемат линкълн. Всички пътни разноски минаваха за сметка на клиента, а би било неприлично клиентите да се пазарят на дребно, след като наемаха най-добрите правни таланти в света.

Моето място в самолета за Чикаго бе далеч по-скромно, при това ангажирано в последния момент, тъй че се намираше в най-неприятната зона — средата. Откъм прозореца седеше някакъв шишкав джентълмен с колене колкото баскетболни топки, а откъм пътеката ме подпираше смрадлив осемнайсетгодишен хлапак с черна коса, подстриган като ирокез и наконтен в изумителен костюм от черна кожа и хромиран метал. Сгуших се между тях, затворих очи за два часа и се постарах да не мисля за високомерните задници в първа класа, където някога пътувах и аз.

Командировката бе недвусмислено нарушение — бях на свобода под гаранцията и нямах право да напускам Вашингтон без разрешение от съдията. Но двамата с Мордекай, смятахме, че нарушението е дребно и няма да има последици, стига да се върна в столицата.

От летището хванах такси до един евтин хотел в центъра.

София не бе успяла да открие новия адрес на семейство Палма. Ако не намерех Хектор в кантората на „Дрейк и Суини“, значи просто нямахме късмет.

* * *

Чикагският клон на „Дрейк и Суини“ имаше сто и шест адвокати — трети по персонал след Вашингтон и Ню Йорк. Отделът за недвижими имоти беше прекомерно раздут, с осемнайсет адвокати повече от столичния. Вероятно именно затова бяха пратили Хектор в Чикаго — тук имаше място за него. Имаше и работа. Смътно си припомнях как в началото на моята кариера „Дрейк и Суини“ погълна една преуспяваща чикагска фирма за недвижими имоти.

Пристигнах в Асошиейтед Лайф Билдинг малко след седем в понеделник сутринта. Денят беше мрачен и сив, откъм езерото

Мичиган пухаше пронизващо студен вятър. За трети път идвах в Чикаго и не помнех някога да съм заварил хубаво време. Купих си кафе за пиене и вестник за прикритие, после избрах стратегическо място край една маса в ъгъла на необятното фойе. Ескалаторите се кръстосваха към втория и третия етаж, където чакаха десетки асансьори.

Към седем и половина партерът гъмжеше от забързани хора. В осем, след три чаши кафе, вече седях като на тръни и очаквах моят човек да изникне всеки момент. Асансьорите бяха претъпкани със стотици служители, адвокати и секретарки, всички поразително еднакви в дебелиите си палта.

В осем и двацет Хектор Палма влезе с бърза крачка през южния вход на фойето сред тълпа от чиновници. Приглади с пръсти разрешената си коса и тръгна право към ескалаторите. Подчертано небрежно станах, отидох към друг ескалатор и избързах нагоре по стъпалата. Зърнах го как свърна зад ъгъла и спря да изчака асансьора.

Нямаше съмнение, че е Хектор, и реших да не насилвам късмета си. Предположенията ми се оказваха правилни; беше грабнат посред нощ от Вашингтон и преместен в Чикаго, където можеха да го наглеждат, подкупват, а ако се наложи — и да го заплашват.

Вече знаех къде е и че в близките осем-десет часа няма да мръдне оттук. Изкачих се на второто ниво на фойето, откъдето имаше великолепен изглед към езерото, и телефонирах на Меган. Руби бе преживяла нощта; вече отминавахме четирийсет и осмия час. После се обадих на Мордекай да съобщя за откритието.

Според миналогодишния справочник на „Дрейк и Суини“ в отдел „Недвижими имоти“ на чикагския клон имаше трима съдружници. Според таблото във фойето и тримата бяха на петдесет и първия етаж. Избрах наслуки един от тях — Дик Хейл.

Изкачих се до петдесет и първия етаж с новата чиновническа вълна в девет часа, излязох от асансьора и попаднах сред познати декори — мрамор, мед, полиран орех, приглушено осветление, разкошни килими.

Докато крачех небрежно към бюрото на секретарката, потърсих с поглед тоалетните. Не ги видях.

Секретарката беше със слушалки на главата и водеше разговор подир разговор. Навъсих се и направих крайно измъчена физиономия.

— Да, сър — каза ми тя с лъчезарна усмивка между два разговора.

Скръцнах със зъби, поех дълбоко въздух и изрекох:

— Да, имам среща точно в девет с Дик Хейл, но нещо ми прилоша. Сигурно е от закуската. Може ли да използвам тоалетната?

Хванах се за корема, подвих колене и сигурно я убедих, че всеки момент ще се издрайфам върху бюрото.

Усмивката изчезна. Секретарката скочи на крака и посочи с пръст.

— Ето там, зад ъгъла и надясно.

Аз вече бързах нататък, прегънат на две, като че едва се удържах да не повърна.

— Благодаря — изпъшках глухо през рамо.

— Да ви потърся ли някакво хапче? — запита тя.

Поклатих безсилно глава. Зад ъгъла бързо хлътнах в мъжката тоалетна, заключих се в една кабинка и изчаках.

С тоя наплив от телефонни обаждания секретарката едва ли щеше дълго да се тревожи за мен. Бях облечен като адвокат от голяма фирма, тъй че нямаше да събудя подозрения. След десет минути излязох от тоалетната, обърнах гръб на секретарката и тръгнах по коридора. От първото празно бюро грабнах наръч документи и взех да драскам по тях в движение, сякаш имах неотложна задача. Очите ми шареха във всички посоки — имена по вратите, табелки по бюрата, секретарки, които нямаха време да вдигнат глава, побелели адвокати със запретнати ръкави, млади адвокатчета с телефонни слушалки в ръцете зад откренатите врати, машинописки, тракаци под диктовка.

Всичко бе толкова познато!

Хектор си имаше собствен кабинет — малка стаичка без табелка. Зърнах го през полуотворената врата, веднага нахълтах и я затръшнах зад себе си.

Той подскочи на стола с вдигнати ръце, като че бях извадил оръжие.

— Какво става, по дяволите?

— Здравсти, Хектор.

Нямаше нито пистолет, нито насилие. Просто лош спомен. Хектор отпусна ръце на бюрото и дори се усмихна.

— Какво става, по дяволите? — повтори той.

— Как ти се струва Чикаго? — запитах аз и наместих задник върху ръба на бюрото.

— Какво правиш тук? — слисано промърмори Хектор.

— И аз мога да ти задам същия въпрос.

— Работя — каза той и се почеса по тила.

Намираше се на сто и петдесет метра над улицата, забутан в невзрачна стаичка, скрит зад далеч по-важни хора. И ето че го откриваше тъкмо онзи, от когото бягаше.

— Как ме намери? — запита той.

— Лесна работа, Хектор. Вече съм уличен адвокат, отракан и хитър. И пак да избягаш, ще те намеря.

— Повече няма да бягам — каза той и извърна глава.

Убеждаваше не само мен, но и себе си.

— Утре завеждаме дело — казах аз. — Ответниците ще бъдат „Ривър Оукс“, ТАГ и „Дрейк и Суини“. Няма къде да се скриеш.

— Кой е ищецът?

— Лонга Бъртън и нейните близки. Щом открием останалите изхвърлени, ще добавим и тях.

Той затвори очи и пощипна носа си.

— Помниш Лонга, нали, Хектор? Младата майка, дето се сби с ченгетата, когато изхвърляхте всички наред. Видял си това и те е хванал срам, защото си знаел истината — че тя плаща наем на Гантри. Изложил си всичко в докладната от двацет и седми януари. Погрижил си се да бъде заведена в досието. Направил си го, защото ти е било ясно, че рано или късно Брейдън Чанс ще я покрие. Така и стана. Затова съм тук, Хектор. Искам копие от докладната. Разполагам с останалата документация и ще я извадя на бял свят. Сега искам докладната.

— Какво те кара да мислиш, че имам копие?

— Прекалено си умен, за да нямаш. Знаел си, че Чанс ще премахне оригинала, за да си спаси задника. Но сега задникът му лъсва наяве. Недей да потъваш заедно с него.

— А къде да се дяна?

— Никъде — казах аз. — Нямаш къде да се денеш.

Излишно бе да му го казвам. След като знаеше истината за изхвърлянето, рано или късно щяха да му поискат показания под една или друга форма. Тези показания щяха да потопят „Дрейк и Суини“ и с

Хектор бе свършено. Двамата с Мордекай бяхме обсъдили този вариант. Можехме да подхвърлим само дребни трохи.

— Ако ми дадеш докладната — казах аз, — никому няма да разкрия откъде съм я взел. И ще те призова за свидетел само в краен случай.

Той поклати глава.

— Нали знаеш, мога и да излъжа.

— Можеш, естествено. Но няма да го сториш, защото ще те засекаат. Лесно може да се докаже, че докладната ти е влязла в папката, сетне е изчезнала оттам. Не можеш да отречеш, че си я писал. Ще разполагаме с показанията на хората, които прогонихте. Представи си ги само как говорят пред дванайсет чернокожи съдебни заседатели във Вашингтон. Освен това разговаряхме с телохранителя, който те е придружавал на двайсет и седми януари.

Всеки удар биеше право в целта и Хектор вече залиташе по ринга. Всъщност не бяхме успели да намерим телохранителя; в досието не се споменаваше името му.

— Не си и мисли да лъжеш — казах аз. — Само ще стане още по-зле.

Хектор бе прекалено честен, за да излъже. В края на краищата нали тъкмо той ми подхвърли списъка на изхвърлените и двата ключа, за да открадна папката. Имаше душа и съвест. Едва ли беше щастлив да се крие в Чикаго, да бяга от миналото.

— Чанс каза ли истината на шефовете? — запитах аз.

— Не знам — отвърна Хектор. — Съмнявам се. За това трябва кураж, а Чанс е страхливец... Знаеш ли, те ще ме уволнят.

— Може и да те уволнят, ще имаш обаче разкошна възможност да подадеш граждански иск. Пак ще ги съдим и няма да ти взема нито цент.

На вратата се почука. И двамата трепнахме; разговорът ни бе върнал назад във времето.

— Да — каза Хектор и в кабинета влезе някаква секретарка.

— Мистър Пек чака — съобщи тя и ме огледа изпитателно.

— Идвам веднага — отвърна Хектор.

Секретарката бавно се измъкна заднешком и остави вратата отворена.

— Трябва да вървя — каза той.

— Никъде не мърдам без копие от докладната.
— Чакай ме в дванайсет до фонтана пред сградата.
— Ще те чакам.
На излизане намигнах на секретарката в приемната.
— Благодаря. Вече съм по-добре.
— Моля — отвърна тя.

* * *

От фонтана тръгнахме на запад по Гранд Авеню и влязохме в оживен гастроном за еврейски деликатеси. Докато чакахме на опашка за сандвичи, Хектор ми подаде плик.

— Имам четири деца — каза той. — Пази ме, моля те.

Взех плика и понечих да кажа нещо, но Хектор отстъпи назад и изчезна в навалицата. Зърнах го как се провря през вратата и мина покрай витрината. Бързаше, почти бягаше от мен, а вятърът развяваше край ушите му реверите на палтото.

Не ми беше до ядене. Върнах се пеш до хотела, освободих стаята и метнах багажа си в първото такси. Никой на света не знаеше къде съм в момента. Отпуснат ниско на задната седалка, между две залостени врати, и прикрит зад съннения шофьор, аз отворих плика.

* * *

Докладната беше в типичния за „Дрейк и Суини“ формат, изготвена на компютъра на Хектор. Долу вляво бе отпечатан със ситен шрифт кодът на клиента, номерът на досието и датата. Двайсет и седми януари, докладна от Хектор Палма до Брейдън Чанс относно принудително изваждане на хора от склада на Флорида Авеню във връзка със сделката „Ривър Оукс“ — ТАГ. На този ден Хектор отишъл в склада с въоръжения телохранител Джеф Макъл от „Рок Крийк Секюрити“. Пристигнали в девет и петнайсет сутринта, тръгнали си в дванайсет и половина. Складът бил на три етажа и след като най-напред забелязал съмнителни личности на партера, Хектор посетил втория етаж, където нямало и следа от човешко присъствие. На третия

етаж открил боклуци, вехти дрипи и следи от огън, пален преди няколко месеца.

На партера, откъм западната страна, Хектор открил единайсет примитивни жилища, сглобени набързо от шперплат и етернитови плоскости. Не били боядисани, но личало, че са строени от един и същ човек, приблизително по едно и също време. Гледани отвън, квартирите имали горе-долу еднакви размери; Хектор не успял да влезе в нито една от тях. Всички врати били еднакви — леки, кухи, от синтетичен материал, вероятно пластмаса, с брава и ключалка.

Тоалетната била стара и мръсна. Не личало наскоро да са правени подобрения.

Хектор срещнал човек, който се представил само с името Хърман и не пожелал да разговаря. Хектор попитал какъв наем плащат за квартирите. Хърман отвърнал, че са се самонастанили и нищо не плащат. Присъствието на униформен и въоръжен телохранител не предразполагало към разговор.

В източната част на сградата били открити още десет квартири с подобна конструкция. Детски плач привлякъл Хектор към една от вратите и той помолил човека от охраната да се укрие в сянката. След почукването му на вратата се появила млада майка; тя държала пеленаче, още три деца се въртели около краката ѝ. Хектор осведомил жената, че идва от адвокатска фирма, че сградата е продадена и след няколко дни ще я помоят да напусне. Отначало тя също казала, че се е самонастанила, после изведнъж преминала в атака. Квартирата била нейна. Наемала я от някой си Джони, който идвал всяко петнайсетото число да вземе по сто долара. Нямало нищо черно на бяло. Не знаела кой е собственик на сградата; поддържала връзка единствено с Джони. Тук била от три месеца и не можела да си тръгне, защото нямало къде да отиде. Работела по двайсет часа седмично в магазин за хранителни стоки.

Хектор ѝ казал да си събере багажа и да се готви за изнасяне. Сградата щяла да бъде съборена след десет дни. Тя изпаднала в отчаяние. Хектор се опитал да изкопчи още нещо. Попитал я дали има някакво доказателство, че плаща наем. Тя измъкнала чантата си изпод леглото и му подала късче хартия — парче лента от касов апарат. На гърба било надраскано:

15 яну. пулуч. От Лонга Бъртън \$ 100 наем.

Докладната заемаше две страници. Но към нея бе прикрепена и трета — копие от почти нечетливата разписка. Хектор взел листчето от жената, изкопирал го и приложил оригинала към докладната. Текстът беше размазан, надраскан набързо и с правописни грешки, но въпреки всичко представляваше потресаващо откритие. Сигурно съм издал възторжен възглас, защото шофьорът врътна глава и ми хвърли едно око в огледалото.

Докладната представляваше безпристрастно описание но всичко, което Хектор бе чул, видял и казал. Нямах нито изводи, нито протести към висшестоящите. Сигурно си бе рекъл: дай им въже, самички ще се обесят. Той бе само един нищожен служител, без право да изказва съвети и мнения, камо ли да се изпречва пред важна сделка.

От летището пратих по факса до Мордекай копие на докладната. Ако самолетът катастрофираше, ако ме ограбеха и някой я задигнеше, исках копието да бъде на сигурно място сред купищата папки в Правната консултация на Четиринайсета улица.

Тъй като бащата на Лонга Бъртън бе неизвестен за нас — навярно и за целия свят, — а майката и братята лежах на топло, взехме тактичeskото решение да прескочим семейството и да назначим попечител. В понеделник сутринта, докато аз бях в Чикаго, Мордекай се явил пред съдия от Столичния семеен съд и помолил да бъде определен временен попечител, който да се погрижи за наследството на покойната Лонга Бъртън и четирите ѝ деца. Подобни дребни формалности се уреждаха без проблеми. Съдията бил добър познат на Мордекай. След минути молбата получила одобрение и така се появила новата ни клиентка — Уилма Фелан, социална работничка и също добра позната на Мордекай. Ролята ѝ в процеса щеше да бъде съвсем незначителна, както и хонорарът, ако изобщо спечелехме.

От финансова гледна точка тръстът „Коен“ може и да не бе добре управляван, но пък си имаше правилници и указания за всички възможни аспекти от дейността на една адвокатска кантора с идеална цел. Като юрист по професия, покойният Ленард Коен явно бе имал голямо пристрастие към подробностите. Макар и с крайно неодобрение от страна на ръководството, Правната консултация все пак можеше да поеме дело за обезщетение при инвалидност или смърт и при успех да получи някакъв хонорар. Хонорарът обаче се ограничаваше до двайсет процента от спечелената сума вместо обичайната една трета. Някои адвокати взимаха дори четирийсет на сто.

От двайсетте процента консултацията можеше да задържи половината; другите десет процента отиваха в тръста.

За четиринайсет години Мордекай бе водил две подобни дела. Първото загубил заради съдебните заседатели. Второто било за обезщетение на бездомна жена, блъсната от общински автобус. Мордекай се споразумял за сто хиляди долара, от които консултацията получила цифром и словом десет хиляди. Купили с тях нови телефони и компютри.

Съдията неохотно бе одобрил двайсетте процента. Оставаше да подадем иск.

В седем и трийсет и пет започваше решителният баскетболен мач — Джорджтаун срещу Сиракуза. Мордекай бе успял да изкопни отнякъде два билета. Самолетът ми кацна по разписание в шест и двайсет, а половин час по-късно се срещнахме с Мордекай до източния вход на закрития стадион в Ландовър. Наоколо се блъскаха почти двайсет хиляди запаянковци. Той ми подаде билета, после измъкна от джоба на палтото си дебел запечатан плик, пратен с препоръчана поща до мен на адреса на консултацията. Подателят бе Столичният адвокатски съюз.

— Пристигна днес — каза Мордекай. Знаеше много добре какво има вътре. — Ще се видим на трибуната.

Той изчезна зад група студенти. Разкъсах плика и намерих светло местенце.

* * *

Приятелите ми от „Дрейк и Суини“ атакуваха с всички възможни средства.

В плика имаше официално оплакване до Апелативния съд за моето неетично поведение. Обвиненията заемаха три страници, но преспокойно можеха да се поберат и в един кратък абзац. Бил съм откраднал досие. Бил съм нарушил адвокатската тайна. Бил съм лошо момче, което заслужава едно от трите възможни наказания: а) доживотно лишаване от адвокатски права; б) отнемане на правата за дълги години; в) обществено порицание. А тъй като досието все още липсвало, въпросът бил спешен и се налагало разследването и процедурата да бъдат ускорени.

Имаше докладни, формуляри и разни други хартии, които дори не погледнах. Бях потресен и се подпрях на стената, за да размисля. Естествено, знаех си, че ще стигна дотук. Би било глупаво да си въобразявам, че фирмата няма да вдигне всичко живо на крак, само и само да се сдобие с папката. Но смятах, че след ареста ще мирясат поне за малко.

Очевидно не бяха мирясали. Искаха кръв. Типична бойна стратегия за голяма фирма — всичко под ножа. Напълно ги разбирах. Не знаеха обаче, че утре в девет сутринта ще имам удоволствието да заведа срещу тях иск за десет милиона долара заради смъртта на семейство Бъртън.

По мое мнение вече нищо не можеха да ми сторят. Изгърмяха ареста. Изгърмяха и препоръчаното писмо. Всичко бе казано, всички карти лежаха на масата. В известен смисъл изпитвах облекчение, че съм получил документите.

И същевременно се страхувах. Откакто започнах да уча право преди десет години, нито веднъж не ми бе минавала сериозно мисълта да работя нещо друго. Какво щях да правя без адвокатски права?

Но пък София нямаше права, а работеше наравно с мен.

Мордекай ме чакаше до нашия ред. Описах му накратко жалбата до Апелативния съд. Той ми изказа своите съболезнования.

Очертаваше се напрегната и вълнуваща среща, но сега не ни беше до баскетбол. Джеф Макъл работеше на две места — в охранителната фирма „Рок Крийк Секюрити“ и като пазач на стадиона. През деня София бе успяла да го открие. Предполагахме, че ще е сред стотината униформени пазачи, които се мотаеха из сградата, гледаха срещата без пари и зяпаха студентките.

Нямахме представа дали е млад, стар, бял, черен, дебел или мършав, но всички пазачи носеха малки табелки с името си отляво на ризата. Обикаляхме коридорите и входовете почти цяло полувреме, докато най-сетне Мордекай го откри да задява една симпатична разпоредителка при вход Д, откъдето вече бях минал два пъти.

Макъл се оказа едър бял мъж с грозновато лице, приблизително на моя възраст. Отдръпнахме се на съвещание и решихме, че ще е най-добре да го заговорим аз.

С визитна картичка между пръстите пристъпих небрежно към него и се представих:

— Мистър Макъл, аз съм Майкъл Брок, адвокат.

Той ме погледна както се полага при подобен поздрав и мълчаливо прибра картичката. Бях прекъснал флирта му с разпоредителката.

— Мога ли да ви задам няколко въпроса? — изрекох аз с тон на ченге от отдел „Убийства“.

Той намигна на момичето.

— Можете. Аз пък мога и да не отговоря.

— Случвало ли ви се е да охранявате служител от столичната адвокатска фирма „Дрейк и Суини“?

— Може би.

— А да сте му помагали при изхвърляне на наематели?

Бях улучил болното място. Лицето му моментално се вкамени и на практика разговорът приключи.

— Не помня такава работа — каза той и извърна глава.

— Сигурен ли сте?

— Не съм помагал. Категорично не.

— Значи на четвърти февруари не сте помагали да бъде изгонена група незаконно настанили се от склад на Флорида Авеню?

Той стисна зъби, присви очи и поклати глава. Някой от „Дрейк и Суини“ вече бе посетил мистър Макъл. Или по-вероятно фирмата бе заплашила неговия работодател.

— Рано или късно ще трябва да отговорите на въпросите ми — казах аз.

Мускулчетата по челюстта му трепнаха, но той замълча. Нямах желание да го притискам. Личеше си, че е грубиян, който може изведнъж да размаха юмруци и да размаже един скромен уличен адвокат. За, последните две седмици бях отнесъл достатъчно бой.

Погледах десет минути от второто полувреме, после си тръгнах със спазми в гръбнака — още влачех последиците от катастрофата.

Мотелът пак беше нов и лъскав, в северните покрайнини на Бетесда. Пак струваше четирийсет долара на вечер и след третата нощ вече не можех да си позволя подобна терапия за Руби. Меган смяташе, че е време да я върнем обратно. Ако искала да се отърве от дрогата, истинското изпитание щяло да бъде на улицата.

Във вторник сутринта около седем и половина почуках на вратата на Руби. Стая 220, както ме бе упътила Меган. Никой не отговори. Почуках още два-три пъти и накрая натиснах дръжката. Беше заключено. Изтичах до рецепцията и помолих да позвънят в стаята. Отново никакъв отговор. Разпитах дали не са забелязали нещо. Не, всичко било наред.

Намерих заместник-управителката и я убедих, че случаят е спешен. Тя повика човек от охраната и заедно се отправихме към

стаята. По пътя обясних какво правим с Руби и защо е записана под чуждо име. Заместник-управителката никак не беше доволна, че ни е хрумнало да лекуваме в нейния мотел някаква си наркоманка.

Стаята се оказа празна. Леглото беше оправено идеално; нямаше признаци да е използвано през нощта. Всичко си беше на място, липсваха каквито и да било лични вещи.

Благодарих и си тръгнах. Мотелът беше поне на петнайсет километра от нашата кантора. Предупредих Меган по телефона, после почнах да си проправям път към града сред колите на хиляди хора, бързащи за работа. В осем и петнайсет ме блокира задръстване. Позвъних в консултацията и попитах София дали не е виждала Руби. Каза, че не е.

* * *

Искът бе кратък и ясен. Уилма Фелан, попечителка по наследството на Лонга Бъртън и четирите ѝ деца, съдеше „Ривър Оукс“, корпорация ТАГ и „Дрейк и Суини“ за съучастие в незаконно изваждане от жилище. Логиката бе проста; причинно-следствената връзка си личеше от пръв поглед. Нашите клиенти нямаше да живеят в колата си, ако не бяха изхвърлени от квартирата. А ако не бяха живели в колата, нямаше да умрат. Великолепен пример за носене на отговорност и простотата го правеше още по-привлекателен. Всеки съдебен заседател би схванал логиката.

Нехайството и целенасочените или несъзнателни действия на ответниците бяха причинили напълно предвидими последствия. Всеки знаеше, че по улиците могат да се случат лоши неща, особено пък на майка с малки деца. Щом изхвърляш незаконно човек от дома му, трябва да си платиш, ако пострада.

По някое време обсъждахме дали да не подадем отделен иск за смъртта на Мистър. Той също бе незаконно изхвърлен, но смъртта му не можеше да се предвиди. Нямаше как да представим взимането на заложенници и стрелбата на снайпериста като логична последица от нарушените граждански права. Пък и съдебните заседатели нямаше да харесат историята. В крайна сметка решихме да оставим Мистър да почива в мир.

Хората на „Дрейк и Суини“ незабавно щяха да отправят към съдията молба да изиска от мен досието. Съдията като нищо можеше да се съгласи и щях да съм принуден да призная вината си. Адвокатските ми права отиваха по дяволите. Освен това всички доказателства, свързани с откраднатата папка, щяха да отпаднат от делото.

Във вторник двамата с Мордекай прегледахме последния вариант на иска и той още веднъж ме попита дали държа да атакуваме. За да ме предпази, бе готов да зареже напълно случая. Вече няколко пъти бяхме обсъждали този въпрос. Дори имахме готов план: да зарежем процеса, да сключим примирие с „Дрейк и Суини“ при условие, че ще ме оставят на мира, да изчакаме около година, докато всичко се уталожи, и после тайничко да пробутаме случая на един негов приятел в другия край на града. Планът не струваше и го отхвърлихме почти веднага.

Мордекай подписа иска и заедно се отправихме към съда. Той караше, аз препрочитях документите и с всяка секунда страниците ми се струваха все по-тежки.

На всяка цена трябваше да се споразумеем. Разгласяването щеше да унижи „Дрейк и Суини“ — фирма с колосално самолюбие, разчитаща преди всичко на своята безупречна репутация пред клиентите. Знаех как мислят, как се прекланят пред култа към великия, непогрешим адвокат. Познавах параноичния им страх да не се изложат по какъвто и да било начин. Огромните печалби пораждаха чувство за вина, а оттам и стремеж да се демонстрира състрадание към онеправданите.

„Дрейк и Суини“ бяха нарушили закона, макар да подозирах, че във фирмата нямат представа колко зле са загазили. Вероятно Брейдън Чанс се криеше нейде зад заключените врати и горещо се молеше бурята да отмине.

Но и аз бях нарушил закона. Навярно можехме да отстъпим по малко и да се споразумеем. Ако ли не, в някой близък ден Мордекай щеше да има удоволствието да изложи делото „Бъртън“ пред дванайсет дружелюбни съдебни заседатели и да поиска колосално обезщетение. А фирмата щеше да има удоволствието да доведе докрай случая с моята взломна кражба; направо не ми се мислеше докъде можех да стигна.

Делото „Бъртън“ никога нямаше да влезе в съда. Все още можех да разсъждавам като адвокат на „Дрейк и Суини“. Те биха изпаднали в ужас при мисълта да се изправят пред столични заседатели. С нокти и зъби щяха да драпат, за да потулят всичко.

* * *

Тим Клосън, приятел на Ейбърхам от колежа, работеше като репортер в „Поуст“. Чакаше пред деловодството и ние му дадохме копие от иска. Докато Мордекай регистрираше оригинала, той изчете всичко, после ни зададе въпроси, на които отговорихме с удоволствие, но, разбира се, неофициално.

Трагедията на семейство Бъртън шеметно се превръщаше в горещ картоф за столичните политически и обществени кръгове. Всички си прехвърляха вината с главозамайваща бързина. Всеки шеф на градска служба обвиняваше Другиго. Общинският съвет упрекваше кмета, който на свой ред им връщаше топката и пускаше стрели към Конгреса. След дълго обмисляне десницата в Камарата обвини кмета, Общинския съвет и целия град.

Идеята да се лепне всичко върху гърба на шайка богати бели адвокати бе направо сензационна. Клосън — загрубял, циничен, обръгнал на всичко след толкова години журналистика — не криеше възторга си.

Пет пари не давах, че съм изложил „Дрейк и Суини“ пред печата. Фирмата сама си го изпроси миналата седмица, когато уведоми онзи журналист за арестуването ми. Представях си как Рафтър и неговата банда велики адвокати радостно кимат около дългата маса: да, най-логично ще е да вдигнат из пресата шум около моя арест! И не стига това, ами бяха подхвърлили и снимка на престъпника. Искаха да ме унижат, да ме опозорят, да ме накарат да съжалявам дотолкова, че да допълзя на колене с папката.

Знаех как мислят и как ще водят играта.

Изобщо не се смущавах, че помагам на пресата.

Пристигнах за консултациите в ОТН сам и с два часа закъснение. Клиентите търпеливо седяха по мръсния под на фоайето. Някои дремеха, други четяха вестници. Ърни с ключовете не беше доволен от моето закъснение; имал си и друга работа. Отвори приемната и ми подаде списък с имената на тринайсет клиенти. Повиках първия.

Просто поразително колко се бях променил за една седмица. Само преди минути влязох в сградата без страх, че може да ме застрелят. Изчаках Ърни във фоайето, без да се притеснявам, че съм бял. Изслушвах клиентите търпеливо, но деловито, защото знаех какво да правя. Дори на външен вид изглеждах съвсем уместно; не бях се бръснал от седмица; косата ми почваше да закрива ушите и подаваше първите признаци на непокорство; памучните ми панталони бяха смачкани, сакото приличаше на хармоника, връзката висеше накриво. Маратонките още бяха модерни, но личеше, че са протрити. Липсваха ми само очила с рогови рамки, за да се превърна в олицетворение на уличен адвокат.

Не че клиентите гледаха как съм облечен. Те искаха някой да ги изслуша и това бе моя задача. Списъкът нарасна до седемнайсет човека и четири часа аз бодро раздавах съвети. Забравих за предстоящата битка с „Дрейк и Суини“. Забравих за Клер, макар да признавам с прискърбие, че не беше чак толкова трудно. Забравих дори за Хектор Палма и пътуването си до Чикаго.

Но не можех да забравя Руби Саймън. Във всеки нов клиент откривах някаква връзка с нея. Не вярвах да ѝ се е случило нещо лошо; тя бе устояла на улични изпитания, в които аз бих загинал. Но защо бе зарязала чиста мотелска стая с баня и телевизор, за да поеме през града към вехтата си кола?

Защото е наркоманка, гласеше простият и неизбежен отговор. Крекът я теглеше като магнит обратно към улиците.

Щом не можех да я удържа три вечери под ключ в извънградски мотел, как тогава щях да ѝ помогна в борбата срещу наркотика?

Сам трябваше да реша.

* * *

Телефонно обаждане от брат ми Уорнър прекъсна скучното следобедно всекидневие. Ненадейно му се наложило да пристигне в столицата по работа, щял да позвъни по-рано, но едва открил новия ми номер, тъй че къде да се срещнем на вечеря? За негова сметка, добави той още преди да отворя уста и попита дали съм чувал за едно страхотно ново заведение, наречено „Дани О“ — някакъв негов колега ходил там миналата седмица, храната била фантастична! Много отдавна не се бях сещал за баровски заведения.

Нямах нищо против „Дани О“. Типичен столичен ресторант — модерен, шумен и безбожно скъп.

След края на разговора дълго се вирах в телефона. Не исках да виждам Уорнър, още по-малко пък да го слушам. Едва ли бе пристигнал по работа, макар че това му се случваше поне веднъж годишно. Сигурен бях, че го пращат родителите ни. Те ридаеха в Мемфис, опечалени от поредния развод и направо съсипани от внезапното ми обществено падение. Някой трябваше да ме наглежда. Кой друг, ако не Уорнър?

Срещнахме се в препълнения бар на „Дани О“. Още преди да се ръкуваме или прегърнем, Уорнър отстъпи назад, за да огледа новата ми външност. Брада, коса, смачкани панталони — всичко си беше на място.

— Същински радикал — рече той и в гласа му поравно се смесваха дружеска насмешка и язвителна подигравка.

— Радвам се да те видя — отвърнах аз, опитвайки се да не обръщам внимание на театралния жест.

— Май си отслабнал — добави той.

— А ти не.

Той се потупа по корема, сякаш днес неусетно бе наддал с тричетири килограма.

— Ще ги смъкна.

Беше на трийсет и осем години, все още хубавец и все още доста суетен. Самото споменаване на излишните килограми му стигаше, за

да ги смъкне след месец.

Уорнър беше разведен от три години. Много си падаше по женската част. По време на развода имаше обвинения в изневяра, но и от двете страни.

— Страхотно изглеждаш — казах аз.

Така си беше. Риза и костюм по поръчка. Скъпа вратовръзка. У дома имах цял гардероб с подобни парцали.

— И ти. Така ли ходиш на работа вече?

— Най-често. Понякога свалям връзката.

Поръчахме си бира „Хайнекен“.

— Как е Клер? — запита той. Вече бяхме приключили с уводната част.

— Предполагам, че е добре. Подадохме молба за развод по взаимно съгласие. Изнесох се.

— Доволна ли е?

— Мисля, че ѝ олекна, като се отърва от мен. Май сега се чувства по-добре, отколкото преди месец.

— Хванала ли си е някого?

— Не ми се вярва — казах аз.

Трябваше да внимавам, защото разговорът щеше да стигне до нашите в резюме, а може би и дума по дума. Особено ако има някакви скандални причини за развода. Би им харесало да прехвърлят вината на Клер, а ако сметнеха, че е спипана да хойка, раздялата щеше да им се стори съвсем логична.

— Ами ти? — запита Уорнър.

— Нищо такова. Здравно съм стегнал гащите.

— Тогава защо се развеждате?

— По много причини. Дай да не задълбаваме.

Отговорът не му допадна. Неговият развод беше кошмарен, и двете страни воюваха за родителските права. Той споделяше с мен всичко до най-дребни подробности, понякога ставаше направо досаден. Сега искаше да му отвърна със същото.

— Значи една сутрин станяхте и решихте да се разведете, така ли?

— Сам си го преживял, Уорнър. Не е толкова просто.

Салонният управител ни поведе към дъното на ресторанта. На минаване зърнах на една маса Уейн Умстед заедно с двама непознати

мъже. Умстед беше онзи заложник, когото Мистър прати да вземе храната и снайперистът едва не го застреля. Той не ме забеляза.

Копие от иска бе връчено на председателя на Управителния съвет Артър Джейкъбс в единайсет часа сутринта, докато аз приемах клиенти в ОТН. Умстед не беше съдружник, тъй че се питах дали изобщо знае за делото.

Знаеше, естествено. Днес следобед бомбата бе избухнала на десетки спешно свикани съвещания. Трябваше да подготвят защитата; да издадат бойни заповеди; да издигнат отбранителни валове. Извън фирмата — никому нито дума. Привидно процесът изобщо нямаше да ги засяга.

За щастие нашата маса не се виждаше откъм Умстед. Озърнах се да видя дали в ресторанта няма и други злодеи. Уорнър поръча картини за двама ни, но аз бързо отказах. За мен само вода.

Уорнър вършеше всичко на пределни обороти. Работата, играта, пиенето, жените, дори книгите и старите филми. Веднъж едва не замръзна във виелица сред перуанските планини, друг път го ухапа смъртоносна морска змия, докато се гмуркаше с акваланг край бреговете на Австралия. Фазата след развода мина за него удивително леко, най-вече защото обичаше пътешествията, делтапланерите, алпинизма, борбата с акули и жените в глобален мащаб.

Като съдружник в една голяма фирма в Атланта, Уорнър печелеше куп пари. И ги пилееше с пълни шепи. Тази вечер щяхме да си говорим за пари.

— Вода? — повтори той с отвращение. — Я стига. Пийни си като хората.

— Не — възразих аз.

От мартинито Уорнър щеше да мине на вино. Щяхме да си тръгнем късно, а в четири сутринта той вече щеше да трака на портативния си компютър и да се отърсва небрежно от лекия махмурлук.

— Пъзльо — промърмори той.

Прелистих менюто. Уорнър оглеждаше всяка новопоявила се дама. Сервитьорът донесе мартинито и поръчахме вечеря.

— Разправи ми за работата си — каза, полагайки отчаяни усилия да създаде впечатление, че наистина се интересува.

— Защо?

— Защото трябва да е страшно интересна.

— Откъде пък ти хрумна това?

— Щом си обърнал гръб на богатството, трябва да имаш адски важна причина.

— Имам причини и за мен са си важни.

Уорнър бе планирал срещата. Имаше насока, замисъл, цел и предварително знаеше какво ще каже, за да стигне до нея. Нямах представа накъде бие.

— Миналата седмица ме арестуваха — казах аз, за да го объркам. И успех. Изненадата беше твърде голяма.

— Какво?

Разправих му цялата история, като разтеглях всяка подробност, защото сега изцяло владеех разговора. Той се изказа критично за кражбата, но аз дори не се опитах да се оправдая. Колкото до самата папка, темата беше толкова заплетена, че и двамата предпочетохме да не задълбаваме.

— Значи мостовете към „Дрейк и Суини“ са изгорени? — запита той, докато пристъпвахме към вечерята.

— Завинаги.

— Колко време смяташ да се занимаваш с обществена дейност?

— Едва започвам. Всъщност не съм и мислил кога да спра. Защо?

— Колко време можеш да работиш безплатно?

— Докато изкарвам за къшей хляб.

— Значи мярката ти опира до къшея?

— Засега. А твоята?

Смешен въпрос.

— До парите. Колко изкарвам; колко харча; колко мога да заделя настрана и да ги гледам как растат, та един ден да се зарина в тях и да не се боя от нищо.

Не за пръв път чувах подобни приказки. В наше време необузданата алчност е станала обект на възхищение. В края на краищата така ни учеха още като деца, само че с малко по-меки думи. Труди се упорито, трупай пари и все някак ще донесеш полза на цялото общество.

Уорнър ме предизвикваше да възразя, а не исках да се караме. Никой нямаше да победи, само щяхме да стигнем до враждебно реми.

— Колко имаш? — запитах аз.

Като алчен негодник, Уорнър се гордееше с богатството си.

— Когато стана на четирийсет, ще имам милион в различни инвестиционни фондове. На четирийсет и пет ще имам три милиона. Додето навърша петдесет, ще станат десет. И тогава напускам играта.

Знаехме цифрите наизуст. Големите правни фирми навсякъде са едни и същи.

— Ами ти? — запита Уорнър, разрязвайки пилето си.

— Чакай да си помисля. Сега съм на трийсет и две, имам горедолу пет хиляди долара. Ако пестя и работя усърдно, на трийсет и пет ще имам десет хиляди. Додето навърша петдесет, ще разполагам с около двайсет хиляди долара.

— Няма що, великолепна перспектива. Осемнайсет години мизерия.

— Какво знаеш ти за мизерията?

— Може и да знам. За хора като нас бедността е евтин апартамент, кола на старо с раздрънкай мотор, грозни дрехи, липса на пари за пътешествия, развлечения и екскурзии, никакви спестявания и инвестиции, работа до старини без осигурено бъдеще. С две думи нищо.

— Отлично. Току-що потвърди онова, което казах. Нищо не знаеш за бедността. Колко ще спечелиш тази година?

— Деветстотин хиляди.

— А аз трийсет. Какво ще направиш, ако някой те принуди да работиш за трийсет хиляди долара?

— Ще се самоубия.

— Вярвам ти. Искрено вярвам, че ще вземеш пистолет и ще си пръснеш черепа, само и само да не работиш за трийсет хиляди долара.

— Бъркаш. Ще се нагълтам с хапчета.

— Страхливец.

— За нищо на света не бих се продал толкова евтино.

— Е, може и да се продадеш, но няма как да живееш толкова евтино.

— Все тая.

— Тъкмо по това се различаваме — казах аз.

— Адски си прав, че се различаваме. Но как стана така, Майкъл? Само преди месец ти беше като мен. А я се виж сега — тая нелепа

брада, стари дрехи и куп тъпи приказки за човешко добруване и служба на обществото. Какво те прихвана?

Въздъгнах дълбоко и мислено се усмигнах на неговия въпрос. Той също се поотпусна. Бяхме прекалено възпитани, за да се караме на обществено място.

— Знаеш ли, че си магаре? — рече той и се приведе напред. — За нула време щеше да станеш съдружник. Ти си умен, талантлив, разведен и без деца. На трийсет и пет щеше да изкарваш по милион годишно. Какво ти говоря, сам знаеш да смяташ.

— Вече всичко съм сметнал, Уорнър. Просто загубих интерес към парите. Те са рожба на дявола.

— Колко оригинално. Позволи ми един въпрос. Какво ще правиш, ако един ден се събудиш и разбереш, че си например шейсетгодишен? Омръзнало ти е да спасяваш света, защото нищо не може да го спаси. Нямах керемидка над главата, нямах пукната пара, нямах фирма, нямах съдружници, нямах жена да изкарва големи пари с мозъчни операции, нямах кой да те подкрепи. Какво ще правиш?

— Знаеш ли, мислих по въпроса и реших, че сигурно ще си имам голям брат, дето да е неприлично богат. Е, ще ти въртна един телефон.

— Ами ако умра дотогава?

— Завещай нещо на блудния брат.

Заехме се с вечерята и разговорът секна. Уорнър беше толкова самонадеян, че се надяваше с няколко строги приказки да ме вкара в правия път. Две-три безмилостни предсказания за последствията от глупавите постъпки, и готово — зарязвам голтаците и хуквам да търся истинска работа. Представях си как е казал на нашите: „Ще го вразумя.“

Уорнър си бе запазил няколко стрели за финала. Попита ме какви са здравните осигуровки в Правната консултация на Четиринайсета улица. Доста скромни, признах аз. А пенсионен фонд? Не бях чувал такава нещо. Той изяви мнението, че трябва да посветя на душеспасителна дейност не повече от две години, а след това да се върна в реалния свят. Благодарих му. Последва мъдрият съвет да си потърся жена с подобни разбирания, само че богата.

Сбогувахме се на тротоара пред ресторанта. Уверих го, че знам какво върша, че всичко ще е наред и отчетът пред родителите ни

трябва да бъде оптимистичен.

— Недей да ги тревожиш, Уорнър. Кажи им, че при мен всичко е великолепно.

— Обади ми се, ако прегладнееш — опита се да се пошегува той. Махнах му с ръка и си тръгнах.

„Пайлърн грил“ беше денонощно кафене близо до университета „Джордж Уошингтън“. Славеше се като свърталище на хора, страдащи от безсъница и пристрастени към новините. Утринното издание на „Поуст“ пристигаше там малко преди полунощ и народът се струпваше като в добра закувалня през обедната почивка. Купих си вестник и седнах на бара, където гледката беше невероятна — всичко живо четеше. Тишината ме порази. „Поуст“ бе дошъл преди броени минути и трийсет души сезираха усилено в страниците, като че чакаха обявление за война.

Статията бе типична за „Поуст“. Започваше под голямо заглавие на първа страница и продължаваше на десета, където бяха отпечатани снимките — фотография на Лонга, взета от плакатите на митинга, снимка на Мордекай отпреди десетина години и още три, които сто на сто щяха да побъркат чистофайниците от „Дрейк и Суини“. В средата се мъдреше Артър Джейкъбс, отляво имаше полицейска снимка на Тилман Гантри, а отдясно също полицейска снимка на Девън Харди, който бе свързан с историята като един от изхвърлените, загинал при сензационни обстоятелства.

Артър Джейкъбс и двама злодеи, двама черни престъпници с номерца на гърдите — тримата лика-прилика на десета страница в „Поуст“.

Представях си как се свират из кабинети и заседателни зали, как залостват вратите, изключват телефони и отменят срещи. Щяха да планират всяка дума, да кроят стотици различни стратегии, да призоват на помощ специалистите по връзки с обществеността. Наставаше най-мрачният им час.

После идваше ред на войната по факса. Адвокатските кантори в цяла Америка щяха да получат копия от трите снимки и всички големи фирми в правния свят щяха да се превиват от смях.

Гантри изглеждаше крайно опасен и ме хвана страх, като си помислих, че влизаме в схватка с него.

По-нататък имаше моя снимка — същата, с която бяха отпечатали в събота новината за арестуването ми. Описваха ме като свързващо звено между фирмата и Лонга Бъртън, макар че нямаше откъде да знаят, че наистина съм се срещал с нея.

Статията бе дълга и много подробна. Започваше с изхвърлянето и всички негови жертви, включително Харди, който седем дни по-късно изникна в кантората на „Дрейк и Суини“, за да вземе неколцина заложници. Тук отново ме споменаваха. По-нататък продължаваха с Мордекай, сетне със смъртта на семейство Бъртън. Ставаше дума и за ареста ми, макар че се бях постарал да не спомена пред журналиста за спорната папка.

Той бе удържал на думата си — никъде не казваше от кого е научил всичко, само намекваше за осведомени източници. И аз да бях, нямаше да го напиша по-добре.

От страна на ответниците — нито дума. Май не си бяха направили труда да ги потърсят.

31

Уорнър ми позвъни в пет часа сутринта.

— Буден ли си? — запита той.

Обаждаше се от хотелския апартамент, бодър и свеж като краставичка. Отрупа ме с хиляди въпроси и коментари относно процеса. Беше прочел вестника.

Сгушен на топло в спалния чувал, аз слушах подробните му указания как точно да процедирам по делото. Уорнър беше отличен специалист по гражданско право и просто нямаше сили да устои пред великолепния случай. Малко обезщетение сме поискали — десет милиона били дреболия. При свестни съдебни заседатели сумата можела да хвъркне до небето. Ех, как му се искало да докопа това дело. Ами Мордекай? Има ли съдебен опит? А хонорарът? Сигурно сме се разбрали за четирийсет процента. Е, май все още съм имал ум в главата.

— Десет процента — промърморих аз в тъмното.

— Какво? Десет процента! Да не си се побъркал?

— Ние сме дружество с идеална цел — опитах се да обясня, но той не слушаше. Ругаеше ме на поразия.

Обясни ми, че досието представлявало огромен проблем, като че сам не можех да се досетя.

— Можеш ли да докажеш вината им без досието?

— Да.

Уорнър изрева от смях — беше зърнал във вестника стария Джейкъбс между двама престъпници. После каза, че самолетът му за Атланта излитал след два часа. В девет щял да си бъде в кантората. Изгарял от нетърпение да разпространи снимките. Незабавно щял да ги прати по факса до Западния бряг.

Затвори както приказваше.

Бях спал около три часа. Повъртях се насам-натам, но вече не ми се спеше. Твърде много неща се променяха, за да почивам спокойно.

Изкъпах се и излязох. До разсъмване пих кафе при пакистанците, после купих курабийки за Руби.

На ъгъла на Четиринайсета улица и Кю Стрийт, близо до нашата кантора, бяха спрели две непознати коли. В седем и половина бавно минах край тях и инстинктът ми подсказа да карам по-нататък. Не видях Руби на стъпалата пред входа.

Тилман Гантри не би се поколебал да използва насилие, ако сметнеше, че това ще му помогне в предстоящия съдебен процес. Мордекай ме бе предупредил, макар че нещата си бяха ясни. Позвъних му и разказах какво съм видял. Уговорихме си среща пред кантората в осем и половина. Той обеща да предупреди София. Ейбръхам беше извън града.

* * *

От две седмици насам главната ми цел беше процесът. Имаше и други важни неща — Клер, преместването, навлизането в новата професия, — но през цялото време делото срещу „Ривър Оукс“ и моята бивша фирма не ми излизаше от ума. Всеки голям процес започва с предстартова треска, сетне идва време за дълбока въздишка и приятно спокойствие, след като бомбата вече е гръмнала и прахът бавно уляга.

Гантри не ни уби в деня, когато бяхме подали иск срещу него и другите двама ответници. В кантората всичко си вървеше съвсем нормално. Телефоните не бяха по-натоварени от друг път. Идваха все същите посетители. Временното затишие около делото ми позволяваше да се съсредоточа върху останалите задачи.

Можех само да си представя каква паника е настанала в мраморните покои на „Дрейк и Суини“. Нямах да има усмивки, клюки на чаша кафе, майтапи и спортни разговори из коридорите. Щеше да е по-тихо, отколкото в погребално бюро.

Онези колеги, които ме познаваха най-добре, щяха да са особено мрачни. Поли щеше да е тиха, смирена и по-усърдна отвсякога. Рудолф нямах да напуска кабинета си, освен за да се свре на съвещание с голямото началство.

Когато прекараш под ножа четиристотин адвокати, тъжно е само едно — неоспоримият факт, че почти всички те са не само невинни, но

и изобщо нямат представа за какво става дума. Никой не се интересуваше какво става в отдел „Недвижими имоти“. Малцина познаваха Брейдън Чанс. Аз бях работил там седем години, преди да се срещнем, а и това стана само защото го потърсих. Жал ми бе за невинните — за старите ветерани, които бяха изградили могъща фирма и ни даваха мъдри съвети; за момчетата от моята категория, които щяха да продължат стремежа към съвършенство; за зелените новобранци, осъзнали внезапно, че уважаваният им работодател е причинил по някакъв начин смъртта на пет човешки същества.

Но не изпитвах съчувствие към Брейдън Чанс, Артър Джейкъбс и Доналд Рафтър. Те бяха решили да ми изпият кръвчицата. Нека се потят сега.

Меган реши да избяга за малко от непосилния труд да поддържа ред и спокойствие сред осемдесет бездомни жени. Излязохме да се поразходим с колата из северозападните квартали. Тя нямаше представа къде живее Руби, тъй че не се надявахме да я открием. Но все пак имахме подходящ повод да бъдем заедно.

— Често стават такива неща — опита се да ме успокои тя. — По принцип бездомниците са непредсказуеми, особено ако са и наркомани.

— Имала ли си й други такива случаи?

— Какво ли не съм имала. Чувствата постепенно улягат.

Когато някоя от клиентките скъса с дрогата, намери си работа и квартира, тихичко благодаря на Бога. Но не изпадам във възторг, защото знам, че ще дойде друга несретница, още по-клетата от Руби. Скръбта при нас се среща много по-често от радостите.

— Как не изпадаш в униние?

— Черпя сила от гостенките. Те са невероятни жени. Повечето от тях са родени без никакъв шанс и все пак оцеляват. Препъват се, падат, но пак стават и опитват отново.

На три пресечки от нашата консултация минахме край авторемонтна работилница с множество смачкани автомобили в задния двор. Отпред пазеше на верига грамадно озъбено куче. Не възнамерявах да се ровя из ръждивите таратайки, а присъствието на псето само затвърди решението ми да продължа. Предполагахме, че Руби живее някъде между Правната консултация на Четиринайсета

улица и Наоми на Десета, близо до пресечката с Ел Стрийт — тоест приблизително от Лоуган Съркъл до Маунт Върнън Скуеър.

— Но човек никога не знае — каза Меган. — Непрестанно се изумявам от тяхната подвижност. Имат много свободно време и понякога вървят часове наред.

Наблюдавахме уличните несретници. Карахме бавно и оглеждахме всеки просяк. Слизахме да обиколим градинките, взирахме се в бездомниците, пускахме монети в паничките им и се надявахме да срещнем някой познат. Не ни провървя.

Откарах Меган обратно и обещах привечер пак да ѝ позвъня. Руби бе станала чудесен повод за срещи.

Конгресменът от Индиана караше вече пети мандат. Беше републиканец, казваше се Бъркхолдър и имаше апартамент на Вирджиния Авеню, но обичаше преди смрачаване да тича около Капитолийския хълм. Секретарят му бе споделил с журналистите, че се къпе и преоблича в една от рядко използваните гимнастически зали под Камарата на представителите.

Като член на Камарата, Бъркхолдър беше просто един от общо 435-те законодатели; от десет години насам буквално никой не усещаше присъствието му във Вашингтон. Беше на четирийсет и една — умерено амбициозен, безупречно чист и побъркан на тема здравословен живот. Занимаваше се с проблемите на земеделието и председателстваше транспортната комисия.

Стреляли по него, както тичал сам в сряда привечер близо до Юниън Стейшън. Бил само по анцуг — без портфейл, без пари, без джобове, в които да носи нещо ценно. Нямало и мотив за убийството. Навярно бе срещнал някого, може да бе имало сблъсък, свада, остри думи, последвани от два изстрела. Единият куршум минал покрай конгресмена, другият се забил високо в ръката му, пронизал рамото и спрял съвсем близо до шията.

Изстрелите отекнали малко след смрачаване на тротоара близо до оживена улица. Присъствали четирима свидетели. Всички те описваха нападателя доста повърхностно — чернокож мъж с вид на бездомник. Мракът го погълнал и докато първият свидетел спре колата си, за да изтича към Бъркхолдър, от човека с пистолета вече нямамо и следа.

Светкавично откарали конгресмена в университетската болница „Джордж Уошингтън“, където след двучасова операция извадили куршума и обявили състоянието му за стабилно.

От години насам не бяха стреляли по конгресмен във Вашингтон. Имаше неколцина пребити и ограбени, но без сериозни телесни повреди. Обикновено печалните произшествия даваха на пострадалите отличен повод за речи срещу нарастващата престъпност, липсата на морални ценности и всеобщия упадък; естествено, всички камъни падаха в двора на другата партия.

Когато го зърнах по телевизията в единайсет вечерта, на Бъркхолдър не му беше до речи. Дремех в креслото пред телевизора с вестник в ръка. Столичният ден бе минал без особени произшествия — поне до стрелбата по Бъркхолдър. Водещият говорител задъхано съобщи новината и изложи основните факти с портрет на конгресмена зад себе си. После обяви, че предават на живо от болницата, където една репортерка трепереше на студа край входа на спешното отделение, през чиито врати бяха вкарали Бъркхолдър преди четири часа. Беше застанала пред линейка с мигащи лампи и тъй като нямаше как да покаже на зрителите кръв или труп, опита се да раздуха сензацията.

Операцията била успешна, съобщи репортерката. Състоянието на пациента се стабилизирило и в момента Бъркхолдър почивал. Лекарите бяха направили изявление, от което нищо не се разбираше. Неколцина колеги на Бъркхолдър бяха пристигнали в болницата и репортерката бе успяла да ги подмами пред камерата. Трима от тях стояха един до друг, опечалени и мрачни, макар че изобщо не бе имало опасност за живота на конгресмена. Мижаха срещу прожекторите и се преструваха, че произшествието е брутална намеса в личния им живот.

Никога не бях чувал имената им. Те изказаха тревога за своя колега и описаха състоянието му с далеч по-страшни думи от лекарите. После охотно споделиха своето мнение за упадъка на столицата.

Превключиха пак на живо от мястото на стрелбата. Нова префърцунена репортерка обяви, че стои точно на мястото, където е паднал, и този път имаше какво да се покаже. С драматичен жест посочи локвичка кръв пред краката си. Клекна и почти докосна с ръка тротоара. След това пред камерата застана полицай, който доста мъгляво обясни какво се е случило.

Репортажът беше на живо, но в далечината примигваха червени и сини полицейски лампи. Аз забелязах това; репортерката не обърна внимание.

Провеждаха хайка. Вашингтонската полиция бе излязла в пълен състав да прочисти улиците, да натъпче уличния народ в камионетки и да го изхвърли нейде по-надалеч. Цяла нощ ченгетата обикаляха Капитолийския хълм, арестувайки всеки, когото заварят да спи на пейка, да седи в парка, да проси по тротоарите, и изобщо всеки, който прилича на бездомник. Обвиняваха ги в скитничество, замърсяване на тротоарите, пиянство на обществено място, просия.

Не всички задържани попадаха в затвора. Две камионетки подкараха към Роуд Айланд Авеню и изхвърлиха товара си на паркинга близо до един общински център с денонощна благотворителна кухня. Друга кола с единайсет задържани спря до Калвинистката мисия на Ти Стрийт, само на пет пресечки от нашата кантора. Предложиха на хората избор: да се пръждосват или да отидат в затвора. Камионетката се изпразни.

Зарекох се да си купя легло. Само излишно се тормозех на пода — не доказвах никому нищо, освен може би на самия себе си. Много преди разсъмване се надигнах от спалния чувал и дадох тържествен обет да намеря нещо по-меко. За хиляден път се запитах как могат хора да спят по тротоарите.

В „Пайлън грил“ беше задушно и топло, над масичките се стелеше слой тютюнев дим, още от прага лъхаше аромат на кафета от цял свят. Както винаги в четири и половина сутринта заведението гъмжеше от любители на новините.

Бъркхолдър бе герой на деня. Снимката му заемаше централно място на първа страница в „Поуст“ заедно с няколко статии за него, за нападението и полицейското разследване. Хайката не се споменаваше. По-късно щях да науча подробностите от Мордекай.

В раздела за столицата ме чакаше приятна изненада. Тим Клосън очевидно тръгваше на кръстоносен поход. Нашият процес го бе вдъхновил.

В дълга статия той описваше и тримата ответници, започвайки от „Ривър Оукс“. Компанията била основана преди двайсет години от група частни инвеститори, между тях и Клейтън Бендър — търговец на недвижими имоти от Източното крайбрежие, притежаващ според слуховете около двеста милиона долара. Имаше снимка на Бендър и на седалището на корпорацията в Хейгърстаун, щата Вирджиния. За двайсет години компанията построила единайсет административни сгради в столицата и множество търговски центрове в предградията на Балтимор и Вашингтон. Капиталите ѝ се оценявали на около триста и петдесет милиона. Имала и солидни задължения към банките, но те не се поддавали на преценка.

Историята с проекта за строеж на пощенски клон бе различена до най-дребни подробности. Сетне идваше ред на „Дрейк и Суини“.

Както можеше да се очаква, от фирмата нямаше никаква информация. По телефона отказвали да разговарят. Клосън изреждаше

основните факти — дейност, история, неколцина по-видни представители. Имаше две таблици, и двете взети от списание „Американско законодателство“. Едната изобразяваше десетте най-големи адвокатски фирми в страната, а другата ги степенуваше по средните годишни доходи на съдружниците. Със своите осемстотин адвокати „Дрейк и Суини“ заемаше по размер пето място, ала съдружниците изскачаха на трето с доход от над деветстотин и десет хиляди долара.

Наистина ли бях обърнал гръб на толкова много пари?

Последен в невероятното трио заставаше Тилман Гантри, чийто бурен живот се поддаваше с лекота на журналистическо проучване. Ченгетата говореха за него. Бивш съкилийник го възхваляваше до небесата. Някакъв проповедник от североизточните квартали разправяше как Гантри купил баскетболни обръчи за бедните дечица. Бивша проститутка си спомняше за тежките му юмруци. Гантри действаше под прикритието на две корпорации — ТАГ и „Гантри Груп“ — и чрез тях бе придобил три фирми за продажба на стари коли, две магазинчета, жилищен блок, където станали две убийства, шест еднофамилни къщи, бар, в който имало случай на изнасилване, видеоклуб и множество празни терени, които закупил на безценица от общината.

От тримата ответници единствено Гантри бе дал изявление. Признаваше, че през юли миналата година купил склада на Флорида Авеню срещу единайсет хиляди долара, а на трийсет и първи януари го продал на „Ривър Оукс“ за двеста хиляди. Просто имал късмет. Сградата била безполезна, но земята под нея струвала доста повече от единайсет хиляди. Именно затова я купил.

Твърдеше, че складът открай време привличал скитници. Неведнъж му се налагало да ги пъди. Никога не бил взимал наем и нямал представа откъде е плъзнал подобен слух. Имал цял куп адвокати и щял да се защити енергично от всички нападки.

За мен не се споменаваха. Нито пък за Девън Харди и драмата със зложниците. Лонга Бъртън и предстоящото дело бяха засегнати мимоходом.

Вече втори ден достопочтената стара фирма „Дрейк и Суини“ биваше изобличена в съзаклатие с един бивш сводник. Всъщност от

тона на статията личеше, че авторът смята адвокатите за далеч по-страшни престъпници от Тилман Гантри.

За утре обещаваха нова статия — поглед към скръбното битие на Лонта Бъртън.

Още колко би издържал Артър Джейкъбс да влачат в калта неговата безценна фирма? Тя беше толкова удобна мишена. А ония от „Поуст“ имаха яки зъби. Авторът очевидно работеше ден и нощ. Бълваше статия подир статия.

* * *

В девет и двацет пристигнах заедно с адвоката си в Карл Молтри Билдинг на ъгъла на Шеста улица и Индиана Авеню. Мордекай знаеше къде отиваме. Аз никога не бях припарвал до тази арена на всички граждански и криминални дела в столицата. Пред главния вход се виеше дълга опашка, която напредваше бавно; охраната претърсваше с металдетектори всички наред — адвокати, свидетели и арестанти. Вътре беше същинска менажерия — фоайе, претъпкано с разтревожени хора, и четириетажен лабиринт от коридори и съдебни зали.

Негова светлост Норман Киснър водеше делата си на първия етаж, в зала 114. На таблото до вратата му открих името си в списъка на първите заседания. Правеха ми компания още единайсет престъпници. Вътре съдийското място пустееше; адвокати сновяха насам-натам. Мордекай изчезна някъде в дъното, а аз седнах на втория ред.

Разгърнах списание и се престорих, че всичко ми е познато до болка.

— Добро утро, Майкъл — каза някой откъм пътеката.

Беше Доналд Рафтър, стиснал куфарчето си с две ръце.

Зад него зърнах друга позната адвокатска физиономия, но не си спомних името.

Кимнах и намерих сили да отговоря на поздрава.

Двамата се отдръпнаха и седнаха в другия край на залата. Като представители на жертвата имаха право да посещават всеки етап от съдебното дирене.

Все още бяхме на първото заседание! Предстоеше ми да застана пред съдията и да изслушам обвиненията. Щях да кажа дали се признавам за виновен, или не, а сетне да си тръгна, освободен под гаранция. Какво търсеше Рафтър в съда?

Бавно стигнах до отговора. Зяпах списанието, мъчех се да запазя пълно спокойствие и накрая осъзнах, че е дошъл просто да ми напомни как стоят нещата. Смятаха кражбата за сериозно престъпление и щяха да ме преследват на всяка крачка. Рафтър беше по-хитър и злобен от всички останали адвокати. Смятаха, че ще припадна от страх, като го видях в съда.

В девет и половина Мордекай изникна иззад съдийския подиум и ми махна с ръка. Съдията чакаше в кабинета си. Мордекай ме представи и тримата насядахме почти приятелски около малка масичка.

Съдията беше над седемдесет, с буйна прошарена коса, рядка сива брада и кафяви очи, които сипеха огън и жупел при всяка дума. С адвокатата ми се познаваха от дълги години.

— Тъкмо разправях на Мордекай — рече той и размаха ръка, — че делото е твърде необичайно.

Кимнах. За мен определено бе необичайно.

— Познавам Артър Джейкъбс от трийсет години. Всъщност знам мнозина от адвокатите му. Добри професионалисти са.

Имаше право. Фирмата наемаше само най-добрите и отлично ги обучаваше. Но ме смуцаваше фактът, че съдията проявява нескрита симпатия към жертвите.

— Трудничко ще е да определим парична оценка на работно досие, откраднато от адвокатска кантора. В края на краищата това е само куп хартия без стойност за когото и да било, освен за адвоката. Ако опитате да я продадете на улицата, няма да вземете нито цент. Не че ви обвинявам в кражба, нали разбирате.

— Да, разбирам.

Не знаех дали разбирам, но исках да го изслушам докрай.

— Да предположим, че папката е у вас и че е взета от фирмата. Ако я върнете незабавно, бих бил склонен да оценя нейната стойност на по-малко от сто долара. Естествено, това ще е дребно провинение и можем да го потулим с куп формалности. Разбира се, трябва да

обещаете, че няма да използвате никакви сведения от въпросното досие.

— А ако не върна папката? Ако допуснем, че е у мен, разбира се.

— В такъв случай досието става: много по-ценно. Ще се наложи да водим дело за кражба с взлом. Ако прокурорът представи неопровержими доказателства и съдебните заседатели ви признаят за виновен, за мен остава да ви определя присъда.

Строгий тон, суровият поглед в очите и бръчките по челото му не оставяха и капка съмнение, че ще е най-добре да стоя по-настрани от подобна присъда.

— Освен това, ако съдебните заседатели ви обявят за виновен в кражба с взлом, ще си загубите адвокатските права.

— Да, сър — смирено отвърнах аз.

Облегнат назад, Мордекай не пропускаше нито дума.

— За разлика от повечето ми дела, в случая времето има голямо значение — продължи Киснър. — Онзи граждански иск може да засегне съдържанието на досието. Някой друг съдия ще определя дали да допусне вашите доказателства. Бих предпочел да приключим, преди другият процес да е напреднал. Пак повтарям, ако допуснем, че досието наистина е у вас.

— Колко време ни давате? — запита Мордекай.

— Смятам, че две седмици са достатъчни, за да вземете решение.

Съгласихме се, че две седмици са напълно разумен срок. После двамата с Мордекай излязохме в съдебната зала и търпеливо изчакахме още около час.

С поредната вълна адвокати пристигна и Тим Клосън от „Поуст“. Забеляза ни, но не се приближи. Мордекай стана и след малко го придърпа в ъгъла. Обясни му, че в залата има двама души от „Дрейк и Суини“ — Доналд Рафтър и още един адвокат. Може би ще пожелаят да споделят нещо с пресата.

Клосън светкавично се отправи към тях. Дочух възбудени гласове откъм задния ред, където скучаеше Рафтър. След малко напуснаха залата и продължиха спора отвън.

Както предполагам, официалната среща с Киснър бе съвсем кратка. Заявих, че съм невинен, подписах някакви формуляри и побързах да си изляза. От Рафтър нямаше и следа.

— За какво си говорихте с Киснър, преди да вляза? — запитах аз, щом седнахме в колата.

— Същото, за което приказва и с теб.

— Май е голям касапин.

— Той е добър съдия, но преди това дълги години работеше като адвокат. Един от най-добрите специалисти по криминални дела. Никак не му допада адвокат да краде досиета от колегите си.

— Колко ще лежа, ако ме осъдят?

— Не ми каза. Сигурно доста.

Бяхме спрели на светофара. За щастие този път карах аз.

— Добре, господин адвокат — казах аз. — Какво ще правим сега?

— Имаме цели две седмици. Дай да не избързваме. Сега не е време за решения.

На видно място в сутрешния „Поуст“ имаше две статии, придружени със снимки.

Първата бе обещана от вчера — дълъг разказ за трагичния живот на Лонга Бъртън. Повечето сведения идваха от баба й, макар че освен нея репортерът бе издирил две лели, бивш работодател, социален работник, учителка и дори майката и двамата братя, които лежах в затвора. С типичния си агресивен стил и неограничен бюджет вестникът ни оказваше безценна услуга — събираше важни факти по делото.

Майката била шестнайсетгодишна, когато родила второто си дете, Лонга. И трите й деца били извънбрачни, от различни бащи, но тя отказваше да разкрие подробности. Лонга израснала в бедняшките североизточни квартали, преселвала се от място на място заедно със семейството, често оставала да живее при баба си или при лелите. Майка й редовно влизала в затвора и след шести клас Лонга напуснала училище. Оттам нататък следваше познатата печална история. Наркотици, момчета, банди, дребни кражби, опасностите на уличния живот. Хващала се тук-там да работи срещу минимална заплата и навсякъде проявявала пълна безотговорност.

Полицейските досиета разказваха много: арест на четиринайсетгодишна възраст за кражба от магазин, дело в съда за малолетни. Три месеца по-късно обвинение за пиянство на обществено място и нова среща със съдията. На петнайсет години задържана с наркотик, още едно посещение на съда за малолетни. Седем месеца по-късно същото обвинение. На шестнайсет години арестувана за проституция и съдена като възрастна. Условна присъда. Арестувана за взломна кражба на портативен компактдиск плейър от заложна къща. Условна присъда. На осемнайсет години ражда Онтарио, бащата не е записан в свидетелството за раждане. Два месеца по-късно арестувана за проституция. Условна присъда. На двайсет години ражда близнаците Алонсо и Данте, бащата отново е неизвестен. Най-сетне

идва Темеко, бебето с мократа пелена. Лонта е на двайтсет и една години.

Сред цялата тази печална повест внезапно проблясва надежда. След раждането на Темеко Лонта случайно попада в „Дома на Мария“ — център за бездомни жени, като онзи, в който работеше Меган. Там среща социална работничка на име Нел Катър. Думите на мис Катър се цитираха най-подробно.

Според нейния разказ през последните месеци Лонта решила да напусне улиците и да започне нов живот. Редовно взимала противозачатъчните хапчета, които ѝ давали в „Дома на Мария“. Отчаяно искала да скъса с пиенето и дрогата. Посещавала сбирките на бившите алкохолици и наркомани, борела се с порока храбро, макар и без особен успех. Бързо напредвала в четенето и мечтаела да намери работа с постоянна заплата, за да издържа малкото си семейство.

Най-после мис Катър ѝ намерила работа в склада на голям магазин за хранителни стоки; двайтсет часа седмично по четири долара и седемдесет и пет цента на час. Лонта не пропуснала нито един работен ден.

Един ден през миналата есен тя споделила с Нел Катър, че си е намерила жилище, трябва обаче се да пази в тайна. Нел поискала да го види, но Лонта отказала. Обяснила, че е незаконно. Две малки стаички, но с покрив, ключалка и тоалетна наблизо. Плащала сто долара месечно.

Записах си името на Нел Катър от „Дома на Мария“ и се усмигнах при мисълта как ще застане пред съдебните заседатели, за да разкаже историята на семейство Бъртън.

Лонта изпитвала ужас от мисълта, че може да загуби децата си, както ставало твърде често. Мнозина бездомни жени от „Дома на Мария“ били загубили своите и колкото повече слушала техните ужасяващи разкази, толкова по-твърдо ставало решението ѝ да запази семейството си. Учела се усърдно, дори усвоила основните правила за работа с компютър и веднъж издържала четири дни без наркотици.

После дошло изваждането — озовала се на тротоара с децата и скромното си имущество. На другия ден мис Катър я видяла в ужасно състояние. Децата били мръсни и гладни; Лонта едва се държала на крака. Според правилника в „Дома на Мария“ не се допускали посетителки в явно нетрезво състояние или под влияние на наркотици.

Директорката нямала друг избор, освен да я помоли да напусне. Мис Катър вече не чула нито дума за Лонта; едва след време узнала от вестниците как е загинала.

Докато четях статията, непрестанно си мислех за Брейдън Чанс. Надявах се и той да я чете тази сутрин на топло в разкошния си дом нейде из скъпите предградия. Сигурен бях, че вече е буден въпреки ранния час. Дали изобщо можеше да заспи при това напрежение?

Исках да страда, да осъзнае колко болка е причинил с безсърдечното си пренебрежение към правата и човешкото достойнство на ближните. Да, Брейдън, ти си седеше в луксозния кабинет, работеше упорито и трупаше злато от всяка минута, прехвърляше разни хартийки за богатите си клиенти и четеше докладни от подчинените, пратени да свършат мръсната работа. Там, в кабинета, взе хладното, пресметливо решение да продължиш с изваждането на хора, което би трябвало да прекратиш незабавно. В края на краищата ставаше дума за някакви си бездомници, нали, Брейдън? Презрени негри, живеещи като скотове. Нямахте нищо черно на бяло, нито разписки, нито договори, значи нямаше и законни права. Марш навън! Всяко забавяне можеше да провали проекта.

Исках да му позвъня, да го вдигна от сутрешното кафе и да запитам: „Как се чувстваш сега, Брейдън?“

* * *

Втората статия ме изненада приятно, поне от юридическа гледна точка. Но и намирисваше на голяма бъркотия.

Бяха открили един стар приятел на Лонта — деветнайсетгодишен уличен хулиган на име Кито Спайърс. Снимката му би сплашила всеки богобоязлив гражданин. Кито имаше какво да каже. Твърдеше, че е баща на три от децата — близнаците и бебето. През последните три години живеел с Лонта от дъжд на вятър; не уточняваше какво е правил в безоблачно време.

Кито беше типична рожба на големия град — безработен пройдоха с полицейско досие и недовършено средно образование. Показанията му винаги щяха да бъдат под въпрос.

Твърдеше, че е живял в склада при Лонга и децата. Когато имал пари, помагал за наема. Някъде след Коледа започнали да се карат и той напуснал. В момента живеел с една жена, чийто мъж лежал в затвора.

Нищо не знаеше за изхвърлянето, но смяташе, че е незаконно. На въпроса какви са били условията в склада отговаряше най-подробно и това ме убеди, че наистина е живял там. Описанието съвпаднаше с докладната на Хектор.

Кито не знаеше, че складът е принадлежал на Тилман Гантри. Някой си Джони идвал за наема на всяко петнайсетото число. Взимал по сто долара.

Скоро щяхме да го потърсим. Списъкът на свидетелите растеше и мистър Спайърс можеше да се окаже звезда от първа величина.

Кито дълбоко скърбеше за смъртта на децата и майка им. Не помнех да съм го видял на погребението, макар че тогава оглеждах опечалените много внимателно.

Печатът вдигаше около нашето дело шумотевица, за каквато не смеехме и да мечтаем. Искахме само някакви си десет милиона долара — приятна закръглена сума, срещана всекидневно из вестникарските страници и често обсъждана по улиците. Лонга бе имала полови връзки с хиляди мъже. Кито беше пръв в списъка на вероятните бащи. При перспективата за огромно обезщетение скоро и други жребци щяха да се разплачат за любимите си дечица. Улиците гъмжаха от кандидати.

Точно това ме смущаваше.

Можеше изобщо да не се доберем до Кито.

Позвъних в „Дрейк и Суини“ и помолих да ме свържат с Брейдън Чанс. Вдигна някаква секретарка и отново повторих молбата.

— Кой се обажда, моля? — запита тя.

Представих се под фалшиво име като евентуален клиент. Добавих, че към фирмата ме е насочил Клейтън Бендър от „Ривър Оукс“.

— В момента мистър Чанс не е тук — каза секретарката.

— Кога мога да разговарям с него? — грубо настоях аз.

— Той си взе отпуск.

— Чудесно. Кога ще се върне?

— Не знам точно — отвърна тя.

Затворих. Отпускът щеше да трае цял месец, после щеше да стане неплатен, после да му дадат болнични и по някое време най-сетне щяха да признаят, че са го изритали.

Досега само подозирах това; вече знаех със сигурност.

След като бях посветил на фирмата седем години от своя живот, можех с лекота да предскажа действията ѝ. Едрите риби бяха прекалено горди и високомерни, за да търпят унижения.

Подозирах, че веднага след получаването на нашия иск са изкопчили истината от Брейдън Чанс. Нямаше значение дали сам си е признал, или са го пекли на бавен огън. Беше ги лъгал от самото начало, а сега се водеше дело срещу цялата фирма. Може да им бе показал и оригиналната докладна от Хектор заедно с разписката на Лонта. Не ми се вярваше обаче. Най-вероятно бе унищожил опасните документи, тъй че е трябвало да ги описва по памет. Фирмата — целият Управителен съвет начело с Артър Джейкъбс — най-сетне знаеше истината. Не е трябвало да се изваждат хората. Чанс е бил длъжен да прекрати устния договор и от името на „Ривър Оукс“ да връчи на наемателите предупреждения за напускане в едномесечен срок.

Но един месец забавяне би застрашил строежа на пощенския клон или поне поръчката на „Ривър Оукс“.

А, от друга страна, би дал на Лонта и останалите наематели възможност да преживеят най-страшните зимни студове.

Чанс бе изхвърлен от фирмата. Сигурно бяха откупили дела му, без да се пазарят. Хектор навярно вече летеше насам, за да бъде разпитан. След уволнението на Чанс имаше шанс Хектор да оцелее. Но никому нямаше да разкаже за срещата с мен.

Управителният съвет бе обсъдил суровата истина при закрити врати. Трябваше да спасят фирмата от страхотен позор. Сигурно бяха подготвили план за защита с Рафтър и неговия съдебен екип. Щяха да се отбраняват свирепо с твърдението, че цялото дело е скърпено по материали от крадено досие. А щом крадени материали не могат да се използват в съда, значи процесът трябва да бъде прекратен. От правна гледна точка звучеше съвсем разумно.

Но още преди да започнат защитата, вестникът им подложи крак. Изникнаха свидетели, които можеха да потвърдят скритите факти от

папката. Каквото и да бе потулил Чанс, нямахме нужда от него, за да докажем вината им.

В „Дрейк и Суини“ навярно цареше хаос. Трудно се запушва устата на четиристотин агресивни адвокати и фирмата трябва да беше пред граждански бунт. Ако още работех там и чуех за подобен скандал в някой друг отдел, щях да вдигна врява до небето — споразумейте се, уредете го тихомълком и недейте да дразните пресата. Просто нямаше шанс да запушат всички пробойни и да изчакат края на бурята. Позорните изложения в „Поуст“ бяха само блед намек какво щеше да стане при един шумен процес. А процесът щеше да дойде само след година.

Чергата им гореше и от другия край. Досието не споменаваше до каква степен в „Ривър Оукс“ са знаели истината за наемателите. Всъщност почти нямаше кореспонденция между Чанс и неговия клиент. Изглежда, бяха дадени заповеди сделката да се сключи час по-скоро. От „Ривър Оукс“ бяха оказали натиск; Чанс бе дал пълен напред.

Ако допуснем, че в „Ривър Оукс“ не са знаели за неправомерното изваждане, компанията имаше отличен повод да подаде срещу „Дрейк и Суини“ иск за професионална некомпетентност. Бяха наели фирмата да им свърши работа; фирмата бе сплескала всичко; провалът се стоварваше върху гърба на клиента. С триста и петдесет милиона долара капитал „Ривър Оукс“ имаха предостатъчно средства, за да притиснат фирмата и да си върнат с лихвите всичко загубено.

Другите едри клиенти също нямаше да си траят. „Какви ги вършите?“ — сега всеки съдружник чуваше този въпрос от хората, които плащаха сметките. В свирепата джунгла на адвокатския свят лешоядите от конкурентните фирми вече кръжаха.

Услугите на „Дрейк и Суини“ се продаваха чрез репутацията, чрез безупречния ѝ образ пред обществото. Така беше с всички големи фирми. Нито една от тях не би устояла на пердаха, който в момента се сипеше върху бившето ми гнезденце.

* * *

Конгресменът Бъркхолдър се възстановяваше с отлично темпо. Един ден след операцията той разигра пред журналистите грижливо подготвена сценка. Изкараха го в количка върху импровизиран подиум сред фоайето на болницата. Там се изправи с помощта на красивата си съпруга и пристъпи напред, за да даде изявление. По една случайност беше с яркочервен пуловер, върху който изпъкваха бинтовете по шията и шинираната лява ръка.

Обяви, че е жив, почти здрав и готов в най-скоро време да се върне към своите задължения на Капитолийския хълм. Прати много поздравии на всички от Индиана.

В звездния си миг Бъркхолдър се разприказва за уличната престъпност и упадъка на американските градове (Беше родом от градче с осем хиляди жители). Позорно било столицата на нацията да изпадне до тъй жалко състояние. След срещата със смъртта възнамерявал от днес нататък да посвети цялата си енергия на една цел — улиците отново да са безопасни. Вече имал ново призвание.

След това настоя за контрол над оръжията и строеж на нови затвори.

Макар и временно, стрелбата по Бъркхолдър предизвика огромен натиск върху столичната полиция да прочисти улиците. През целия ден сенатори и парламентаристи вдигаха шум за опасностите в центъра на Вашингтон. В резултат, още щом се стъмни, хайката започна отново. Всички пияници, просяци и бездомници, спипани около Капитолия, моментално бяха отвеждани надалеч. Някои попадаха в затвора. Другите просто биваха натъпкани в камионетки и полицаите ги откарваха като добитък извън града.

Двайсет минути преди полунощ полицейски патрул бе изпратен до един магазин за напитки на Четвърта улица близо до кръстовището с Роуд Айланд Авеню в североизточната част на града. Собственикът на магазина чул изстрели, а един от местните жители съобщил, че е видял да пада човек.

На пустеещия терен до магазина полицаите открили зад купчина строшени тухли и бетонни парчета трупа на млад негър. Бил прострелян с два куршума в главата и от раните още се стичала кръв.

По-късно установили, че името му е Кито Спайърс.

В понеделник сутринта Руби отново цъфна при мен с неутолим апетит за курабийки и новини. Малко бях закъснял и когато пристигнах към осем, тя ме посрещна на прага с усмивка и сърдечен поздрав. Заради Гантри предпочитах да не скитам по тъмно и смятах да работя по-усърдно в кантората.

Руби си беше все същата. Предполагах, че ако се вгледам в лицето ѝ, може да открия някакъв признак дали се е друсала; не забелязах обаче нищо особено. Очите ѝ бяха плахи и тъжни, но иначе ми се стори в добро настроение. Влязохме заедно и заехме места до нашето бюро. Малко ми поолекна, че не съм сам в сградата.

— Как беше тия дни? — запитах аз.

— Добре — отвърна тя и посегна за курабийка. На бюрото имаше три пакета от миналата седмица, купени все за нея, но трохите наоколо изобличаваха намесата на Мордекай.

— Къде спиш сега?

— В колата.

Защо ли я питах?

— Много се радвам, че зимата свършва — добави тя.

— И аз. Ходиш ли при Наоми?

— Не. Но днес ще отида. Нещо не се чувствах добре.

— Ще те откарам.

— Благодаря.

Разговорът не вървеше. Тя очакваше да я питам за мотела. Много ми се искаше, но предпочитах да не го правя.

Когато кафето стана готово, налях две чашки и ги сложих върху бюрото. Тя беше вече на третата курабийка — неуморно гризеше по кранчето като мишка.

— Да почетем ли от вестника? — попитах аз.

— Няма да е зле.

На първата страница имаше снимка на кмета и тъй като Руби обичаше градските новини, а около кмета все се забъркваше някоя

каша, реших да започна от него. Оказа се съботно интервю, в което кметът и Общинският съвет сключваха временно и нестабилно примирие, за да поискат от Министерството на правосъдието подробно разследване около смъртта на Лонга Бъртън и нейните деца. Имало ли е нарушение на гражданските им права? Кметът недвусмислено намекваше, че е точно така, но оставяше последната дума за правосъдието.

Тъй като нашето дело се превръщаше в новина номер едно, камъни почваха да хвърчат и по нови виновници за трагедията. Упреците срещу общината затихваха. Не се чуваха нападки срещу Конгреса, нито пък вопли от негова страна. Онези, които бяха поели първата лавина от удари, бързаха радостно и енергично да лепнат цялата вина върху голямата адвокатска фирма и нейния клиент.

Руби слушаше като омагьосана. Разказах ѝ в общи линии за процеса и последните събития около него.

Вестникът отново изправяше „Дрейк и Суини“ на позорния стълб. Адвокатите сигурно се питаха: „Кога ще свърши най-сетне?“

Нямаше да е скоро.

В долния ъгъл на първа страница имаше кратка бележка, че пощите временно замразяват строежа на клон за извънгабаритни пратки в североизточната част на Вашингтон. Споровете около закупуването на терена, неприятностите със склада, процесът срещу „Ривър Оукс“ и Гантри — всичко това бе допринесло за решението.

„Ривър Оукс“ изпускате проект за двайсет милиона долара. И, естествено, щеше да реагира като всяка друга амбициозна строителна фирма, която е хвърлила почти милион в брой за някакъв безполезен градски терен. Тоест да поиска скалповете на адвокатите си. Натискът продължаваше да расте.

Преминахме към международните събития. Руби се интересува от земетресението в Перу и прочетохме цялата статия. После отворих раздела за столицата и още при първия поглед сърцето ми спря. Зърнах същата снимка на Кито Спайърс, само че тук той беше два пъти по-едър и още по-заплашителен. Заглавието под нея гласеше:

КИТО СПАЙЪРС НАМЕРЕН МЪРТЪВ.

Репортажът напомняше как в петък мистър Спайърс изникнал като участник в драмата на семейство Бъртън, после изреждаше оскъдните подробности около смъртта му. Нямаха нито свидетели, нито улики. Просто още един столичен бездомник, прострелян на улицата.

— Добре ли си? — изтръгна ме от вцепенението гласът на Руби.

— Ами... да — отвърнах аз и се помъчих да си поема дъх.

— Защо не четеш?

Защото бях като ударен с мокър парцал. Плъзнах поглед по редовете да видя дали не е споменато името на Тилман Гантри. Нямаше го.

А защо? Лично аз разбирах отлично какво е станало. Опиянен от славата, онзи хлапак се бе раздрънкал колко е важен за ищеца (тоест за нас!) и оттам нататък нямаше никаква трудност да го очистят.

Бавно прочетох репортажа на глас, като се вслушвах във всеки звук, гледах вратата и се надявах Мордекай да пристигне по-скоро.

Гантри си бе казал тежката дума. Останалите свидетели от улицата щяха или да мълчат, или да изчезнат, щом ги открием. Никак не беше приятно да ти избиват свидетелите. А какво щях да правя, ако Гантри се захванеше и с адвокатите?

Сред всичкия този ужас изведнъж осъзнах, че в случая нашият иск само печели. Губехме един важен свидетел, но и бездруго щяхме да си имаме проблеми с показанията на Кито. Вече трети материал за тази сутрин споменаваше „Дрейк и Суини“ — този път във връзка с убийството на деветнайсетгодишен престъпник. Фирмата бе свалена от възвишения си пиедестал и сега лежеше в канавката, а името и правеше компания на застреляни улични бандити.

Мислено се върнах един месец назад, още преди Мистър и всичко останало. Представих си как на разсъмване сядам зад бюрото и разгръщам същия вестник. Представих си още, че съм чел другите статии и знам, че жестокият съдебен иск е съвсем основателен. Какво бих направил?

Много ясно. Бих вдигнал врява пред шефа на моя отдел Рудолф Мейс, който на свой ред щеше да вдигне врява пред Управителния съвет. Освен това щях да обсъдя нещата с другите адвокати от фирмата. Щяхме да настояваме за уреждане на въпроса по най-кротък

начин, преди да са ни смазали. Щяхме да настояваме процесът в никакъв случай да не стига до съдебната зала.

За много неща щяхме да настояваме.

Подозирах, че повечето служители и всички съдружници правят тъкмо това. При подобни размирици из коридорите няма как да се върши работа. Не се трупат сметки за хонорари. Във фирмата настава хаос.

— Продължавай — отново ме сепна гласът на Руби.

Минахме през раздела за столицата на бегом, отчасти защото исках да видя дали няма и четвърта статия. За съжаление нямаше. Но пък имаше материал за уличните хайки, провеждани от полицията след покушението срещу Бъркхолдър. Някакъв защитник на бездомните жестоко критикуваше цялата операция и заплашваше със съд. Руби беше страшно доволна. Смяташе, че е чудесно да пишат толкова много за хората на улицата.

Откарах я до Наоми, където бе посрещната като стара приятелка. Жените едва не я задушиха с прегръдки и дори се разплакаха. Минах в кухнята и пофлиртувах с Меган, но не ми беше до забавления.

* * *

Когато се върнах в кантората, пред София започваше да се оформя навалица. Приливът беше рекорден; към девет часа до стената вече седяха петима клиенти. София тероризираше някого по телефона с порой испански проклетия. Влязох при Мордекай да разбера дали е видял вестника. Тъкмо го четеше и се усмихваше. Уговорихме се след час да обсъдим делото.

Минах в кабинета си, тихо затворих вратата и взех да подреждам папки. За две седмици бях образувал деветдесет и едно досиета. Трийсет и осем вече бяха приключени. Изоставах сериозно и за да наваксам, трябваше здравата да наблегна на телефона. Но днес явно не ми бе писано да работя.

София почука и тъй като бравата бе счупена, отвори, без да изчаква. Нито поздрав, нито извинение.

— Къде е онзи списък на изхвърлените от склада? — запита тя.

Бе затъкнала молив зад ухото си, а на връхчето на носа ѝ едва се крепяха очила за четене. С две думи — много заета жена.

Винаги държах списъка пред себе си. Подадох го и София плъзна бърз поглед по редовете.

— Ето го!

— Какво? — трепнах аз и се надигнах иззад бюрото.

— Осми номер, Маркис Дийс — обясни тя. — Знаех си, че името ми е познато.

— Познато ли?

— Да, в момента седи пред бюрото ми. Снощи го грабнали от парка Лафайет срещу Белия дом и го изхвърлили на Лоуган Съркъл. Нали знаеш за полицейските хайки.

Днес имаш голям късмет.

Последвах я към приемната, където мистър Дийс седеше до бюрото на София. Удивително приличаше на Девън Харди — малко под петдесет, прошарена коса и брада, масивни слънчеви очила, навлечен с няколко слоя дрехи като всички бездомници в началото на март. Огледах го от разстояние, после влязох при Мордекай да му съобща новината.

Пристъпихме към свидетеля предпазливо и Мордекай се зае с разпита.

— Извинете — каза той много учтиво. — Аз съм Мордекай Грийн, един от адвокатите в тази кантора. Може ли да ви задам няколко въпроса?

И двамата стояхме прави пред мистър Дийс. Той вдигна глава към нас и рече:

— Ами... защо пък не.

— Работим по едно дело, свързано с хората, които живееха в стария склад на ъгъла на Флорида и Ню Йорк Авеню — бавно обясни Мордекай.

— И аз живеях там — каза Дийс.

Въздъгнах дълбоко.

— Значи там живеяхте?

— Аха. Изритаха ме.

— Е, точно с това сме се заели. Защитаваме интересите на някои от изгонените. Според нас изваждането е било незаконно.

— Точно така.

- Колко време живяхте там?
- Около три месеца.
- Плащахте ли наем?
- Че как иначе.
- На кого?
- На един тип, викаха му Джони.
- Колко?
- Стотачка на месец, задължително в брой.
- Защо в брой?
- Да не остават следи.
- Знаете ли чий беше складът?
- Представа си нямам.

Дийс отговори без колебание и едва се сдържах да не изкрещя от възторг. Щом не знаеше, че складът е на Гантри, нямаше и да се страхува от него.

Мордекай придърпа стол и се захвана сериозно с мистър Дийс.

— Искаме да станете наш клиент — каза той.

— За какво?

— Съдим някои хора заради изхвърлянето ви. Смятаме, че не са имали право да ви изгонят на улицата. Бихме искали да станем ваши представители и да ги съдим от ваше име.

— Ама нали квартирите бяха нелегални? Затова плащах в брой.

— Няма значение. Може да изкопчим някоя и друга пара.

— Колко?

— Още не знам. В края на краищата губите ли нещо?

— Май не.

Потупах Мордекай по рамото. Извинихме се и минахме в кабинета му.

— Какво има? — запита той.

— Като знам какво стана с Кито Спайърс, смятам, че трябва да документираме показанията. Още сега.

Мордекай се почеса по брадата.

— Не е лоша идея. Дай да оформим клетвени показания. София ще ги завери нотариално, а ако го сполети нещо, ще се борим да ги признаят в съда.

— Имаме ли касетофон? — запитах аз.

Той зашари с очи наоколо.

— Да, затрупан е някъде.

Щом не знаеше точно, трябваше да търсим с месеци.

— Ами видеокамера?

— Тук няма такова нещо, приятелю.

Замислих се, после казах:

— Ще изтичам да взема моята. Вие със София го задръжте в кантората.

— Няма да ни избяга.

— Добре. Връщам се след четирийсет и пет минути.

Изхвъркнах навън и бясно подкарах на запад към Джорджтаун. От третия опит успях да открия Клер по телефона между две лекции.

— Какво става? — запита тя.

— Трябва да взема назаем видеокамерата. Спешно.

— Не съм я пипала — бавно изрече тя, опитвайки се да проумее.

— Защо ти е?

— Да заснема един свидетел. Имаш ли нещо против?

— Не, вземи я.

— Още ли е в хола?

— Да.

— Сменила ли си ключалките? — запитах аз.

— Не.

Кой знае защо, от този отговор ми стана приятно. Все още имах ключ. Можех да вляза когато си искам.

— А кодът на алармената система?

— Същият е.

— Благодаря ти. Ще се обадя по-късно.

Настанихме Маркис Дийс в един неизползван кабинет, претъпкан с канцеларски шкафове. Сложихме го на стол пред бялата стена. Аз снимах, София пое ролята на нотариус, Мордекай водеше разпита. Всичко се разигра като по ноти.

След трийсет минути всички възможни въпроси бяха зададени и получиха отговор. Дийс мислеше, че знае къде са още двама от изхвърлените и обеща да ги потърси.

Възнамерявахме да подадем отделен иск за всеки изгонен, когото намерим — малко по малко, та да отворим работа и на приятелите от „Поуст“. Знаехме, че Келвин Лам е в ОТН, но освен него засега бяхме открили само Дийс. Нямаше да изкараме много пари от тях — с

удоволствие бихме приели по двайсет и пет хиляди на човек, — но делата им щяха да струпат още беди върху главите на притиснатите отвсякъде ответници.

Почти ми се искаше полицията да продължи хайките.

На сбогуване Мордекай строго предупреди Дийс да не споделя с никого какво сме си говорили. Аз седях на съседното бюро до София и усърдно траках подробна молба до съда от името на новия ни клиент Маркис Дийс. Още веднъж обвинявах в незаконно изхвърляне същите трима ответници. После написах молба и за Келвин Лам. Вкарах ги в паметта на компютъра. Щом намерехме някого, само щях да сменя името.

Телефонът извънтя малко преди обяд. София говореше по другия апарат, затова вдигнах слушалката и изрекох стандартното: „Правна консултация“.

Отсреща прозвуча достолепен старчески глас:

— Обажда се Артър Джейкъбс от Управителния съвет на „Дрейк и Суини“. Бих желал да поговоря с мистър Мордекай Грийн.

— Разбира се — казах аз и оставих слушалката настрана.

Една-две секунди гледах телефона, после бавно станах и влязох при Мордекай.

— Какво има? — попита той. Беше заровил нос в сборник закони.

— Артър Джейкъбс на телефона.

— Кой е той?

— Шефът на „Дрейк и Суини“.

Спогледахме се, после Мордекай се усмихна.

— Май клъвнаха.

Кимнах мълчаливо. Той посегна към телефона и аз седнах отсреща.

Разговорът бе кратък, говореше предимно Артър. Доколкото разбрах, искаше да се срещнат час по-скоро, за да обсъдят делото.

След като свършиха, Мордекай обясни:

— Искат утре да седнем и да си поприказваме за евентуално споразумение.

— Къде?

— При тях. В десет сутринта, без твое участие.

Не бях и очаквал да ме поканят.

— Страх ли ги е? — попитах аз.

— Много ясно, че ги е страх. Разполагат с още три седмици, но вече преговарят за споразумение. Направо умират от страх.

Цялата следваща сутрин бях в Мисията на спасението и раздавах правни съвети с такава лекота, сякаш от години насам водех дела на бездомници. Сетне се поддадох на изкушението и към единайсет и половина позвъних на София да разбере дали има вести от Мордекай. Нямахме. Срещата в „Дрейк и Суини“ едва ли щеше да свърши скоро. Надявах се да е въртнал един телефон, колкото да съобщи, че всичко върви по план. Уви, засега пълно мълчание.

И тая нощ бях спал малко, макар че безсънието нямаше нищо общо с контузиите и коравия под. Не успях да прогоня тревогата около споразумението дори с горещ душ и бутилка вино. Нервите ми бяха обтегнати до скъсване.

Съветвах клиентите един след друг, но просто не бях способен да мисля за купони, жилищни помощи и нехайни бащи, докато съдбата ми се решаваше на друг фронт. Когато сервираха обяда, напуснах мисията; хлябът насъщен бе далеч по-важен от мен. Купих си две кифли и бутилка минерална вода, излязох на околоръстната магистрала и обикалях по нея цял час.

Когато се върнах в кантората, колата на Мордекай стоеше отпред. Той ме чакаше в кабинета си. Затворих вратата.

Срещата се състояла на осмия етаж, в личната заседателна зала на Артър Джейкъбс — самата светая светих, до която не бях и припарвал. Секретарките и останалите сътрудници посрещнали Мордекай като кралски пратеник — мигновено му поели палтото, поднесли идеално сварено кафе с хрупкави кифлички.

Той седнал сам от едната страна на масата; отсреща седели Артър, Доналд Рафтър, главният специалист на фирмата застраховател на „Дрейк и Суини“ в случай на юридически злоупотреби и адвокатът на „Ривър Оукс“. Тилман Гантри имал свои юристи, но те не били поканени. Ако се стигнело до споразумение, никой не вярвал, че Гантри ще даде и един цент.

Единственото външно лице бил адвокатът на „Ривър Оукс“, но в присъствието му нямало нищо странно. Имало конфликт на интересите между фирмата и неговата компания. Според Мордекай личало от пръв поглед, че са настръхнали един срещу друг.

От името на отсрещната страна говорел предимно Артър и на Мордекай му било трудно да повярва, че човекът е осемдесетгодишен. Не само помнел фактите наизуст, но и изреждал всичко, без да се запъне. Анализирал положението с изумителна яснота.

Най-напред се уговорили всичко видяно и казано на срещата да остане строго поверително; никакво признание за носена отговорност нямало да излезе извън четирите стени; никое споразумение нямало да се смята за законно, преди да бъде подписано черно на бяло.

Артър започнал с това, че ответниците, особено „Дрейк и Суини“ и „Ривър Оукс“, били притиснати до стената в този съдебен процес — всички удари се сипели върху тях, а нямали навика пресата да ги очерня и унижава с такава жестокост. Съвсем откровено описал в какво отчаяние е изпаднала скъпата му фирма. Мордекай само слушал и през цялата среща почти не отворил уста.

Артър изтъкнал, че са засегнати интересите на много лица и организации. Започнал с Брейдън Чанс и признал, че са го изгонили от фирмата. Дори не му дали възможност да напусне по собствено желание. После Артър свенливо споменал за злодеянията на Чанс. Той единствен се занимавал с делата на „Ривър Оукс“. Познавал сделката с ТАГ до най-малки подробности и следял всеки ход. Вероятно бил допуснал злоупотреба със служебното положение, когато разрешил да се пристъпи към изваждането на наемателите.

— Вероятно ли? — запитал Мордекай.

Добре де, повече от вероятно. При изваждането Чанс нарушил най-елементарните норми на професионална отговорност. Освен това подправил съдържанието на досието. И се опитал да заличи следите. Чисто и просто измамил цялото ръководство, признал Артър с неописуемо кисела физиономия. Ако Чанс си бил признал чистосърдечно всичко след кризата с Мистър, фирмата можела да предотврати делото и последвалия порой от вестникарски нападки. Чанс жестоко изложил всичките си колеги и песента му била изпята.

— Как е подправил съдържанието на досието? — попитал Мордекай.

Отсреща се заинтересували дали Мордекай е виждал досието. Къде точно били проклетите документи? Той не пожелал да отговори.

Артър обяснил, че някои документи липсвали от папката.

— Виждали ли сте докладната на Хектор Палма от двайсет и седми януари? — попитал Мордекай и всички се вцепенили.

— Не — отвърнал Артър от името на цялата фирма.

Значи Чанс наистина бил измъкнал и унищожил докладната заедно с разписката на Лонта. Тържествено и с огромно удоволствие Мордекай отворил куфарчето си и извадил на бял свят няколко копия от докладната и разписката. После величаво бутнал листовите към другия край на масата, където печените адвокати ги грабнали и изпаднали в тих ужас.

Настанало дълго мълчание. Отсреща четели, оглеждали, препрочитали, накрая отчаяно анализирали в търсене на вратички и думички, които да изтръгнат от общия текст и да придърпат към своята кауза. Напразни усилия. Думите на Хектор били пределно ясни; разказът — прекалено подробен.

— Мога ли да знам откъде взехте това? — любезно попитал Артър.

— Не е важно, поне засега.

Личало, че докладната не им е давала да заспят. Преди да го изхвърлят, Чанс бил описал какво се съдържа в нея и признал, че я е унищожил. Ами ако имало запазени копия?

И ето че копията се появили пред смаяните им погледи.

Но като стари съдебни вълци те светкавично се опомнили от удара и бутнали настрани докладната, сякаш имало време да се погрижат за тая дреболия.

— Това май ни връща към въпроса за липсващото досие — побързал Артър да се измъкне на сигурна почва.

Разполагали със свидетел, който ме бил видял до кабинета на Чанс през нощта, когато изчезнало досието. Разполагали с отпечатъци. Освен това разполагали и с тайнствената папка от бюрото ми, в която се споменавало за ключове. Знаели, че съм настоявал пред Чанс да видя досието по сделката „Ривър Оукс“ — ТАГ. Значи имало и мотив.

— Но нямате очевидци — рекъл Мордекай. — Всичко се крепи само на косвени улики.

— Знаете ли къде е досието? — запитал Артър.

— Не.

— Нямаме интерес да вкараме Майкъл Брок в затвора.

— Тогава защо предявявате обвинение?

— Картите са на масата, мистър Грийн. Ако уредим въпроса с вашия граждански иск, можем да оттеглим и обвинението за кражба.

— Чудесна новина. Как предлагате да уредим въпроса?

Рафтър сложил на масата десет ситно напечатани страници, осеяни с цветни схеми и таблици, насочени към една цел: да докажат, че в съда животът на млада необразована майка с четири деца не струва кой знае колко.

С типичната педантичност на големите фирми послушните сътрудници от „Дрейк и Суини“ били посветили безброй часове, за да проучат какви са най-новите тенденции в обезщетенията из цялата страна. За изминалата година. За последните пет години. За десет години. По области. По щатове. По градове. Колко са давали съдебните заседатели за смъртта на деца в предучилищна възраст? Нищо и половина. Средната цифра в национален мащаб била четирийсет и пет хиляди, но спадала силно из Юга и Средния запад, а леко се вдигала в Калифорния и големите градове.

Невърстните деца не работят, не печелят пари, а съдилищата по принцип избягват да вземат под внимание прогнози за бъдещи доходи.

Преценката за евентуалните пропуснати доходи на Лонта напомняла свободно съчинение. От оскъдната ѝ трудова биография следвали убедителни предположения. Тя била на дваайсет и две години. Можела в най-близко време да си намери работа с минимална заплата. Не изглеждало твърде вероятно, но Рафтър великодушно приемал, че е така. Също тъй великодушно допускал, че до пенсионирането си тя нямало да има проблеми с наркотици, пиене и забременяване. По някое време можела да се квалифицира, да намери работа с двойно по-висока заплата и да остане на нея до шейсет и петата си година. След индексирание според прогнозираната инфлация и преизчисляване в днешни долари Рафтър оценявал пропуснатите бъдещи доходи на Лонта на сумата петстотин седемдесет и пет хиляди долара.

Нямало рани, изгаряния, физически или душевни страдания. Всички били умрели, докато спят.

За да бъде оттеглен искът и без да признава каквато и да било своя отговорност, фирмата щедро предлагала да плати по петдесет

хиляди долара на дете плюс всичките пропуснати доходи на Лонга, тоест общо седемстотин и седемдесет хиляди.

— И дума да не става — заявил Мордекай. — Толкова ще изкопча от заседателите за едно-единствено мъртво дете.

И се захванал да прави на пух и прах целия спретнат отчет на Рафтър. Не го интересувало какво правят заседателите в Далас или Сиатъл, нито пък виждал някаква връзка с нашето дело. Не му трябвали съдебните процедури в Омаха. Знаел какво може да стори със съдебните заседатели в столицата, другото било празни приказки. Ако наистина смятали, че ще се откупят толкова евтино, значи напразно си губели времето.

Докато Рафтър отчаяно търсел изход, Артър взел нещата в свои ръце.

— Можем да поговорим — казал той. — Можем да го обсъдим.

Мордекай привлякъл вниманието им към факта, че в отчета никъде не се споменавало за наказателно обезщетение.

— Да речем, че си имаме работа с богат адвокат от още по-богата фирма, който умишлено е позволил да се осъществи незаконно изхвърляне на наематели и като пряк резултат моите клиенти се озовават на улицата, където умират, опитвайки се да се стоплят. Откровено казано, господа, имаме отличен повод за налагане на наказателни санкции. Особено тук, в столицата.

„Тук, в столицата“ означавало само едно — чернокожи съдебни заседатели.

— Можем да го обсъдим — повторил Артър. — Каква сума предлагате?

Дълго бяхме умували от каква сума да започнем. На процеса щяхме да искаме десет милиона, но цифрата беше изсмукана от пръстите. Със същия успех можехме да изберем четирийсет, петдесет или сто милиона.

— По милион за всекиго — казал Мордекай.

Думите отекнали като гръмотевица над махагоновата маса. Ония отсреща ги чули съвсем ясно, но им трябвали няколко секунди, за да проумеят.

— Пет милиона? — запитал Рафтър едва чуто.

— Пет милиона — изтегнал гласът на Мордекай. — По един за всяка от жертвите.

Изведнъж всички страшно се заинтересували от бележниците и започнали настървено да пишат.

След малко Артър подновил схватката с обяснението, че нашите доказателства не са абсолютни. Смъртта на жертвите донякъде се дължала и на независещи от фирмата обстоятелства — снежна виелица. Последвал дълъг спор за времето. Мордекай сложил край на цялата препирня с думите:

— Съдебните заседатели сигурно ще са чували, че през февруари вали сняг, че е студено и има виелици.

През цялата среща след всяко негово споменаване за съдебните заседатели отсреща наставало кратко мълчание.

— Процесът ги плаши до смърт — каза ми Мордекай.

Обяснил им, че нашите доказателства за носената от тях отговорност ще устоят на всички опровержения. Нямало значение дали изхвърлянето се дължи на зла воля или на груба небрежност. Така или иначе, то било извършено. Лесно можело да се предвиди, че след като нямат къде да живеят, нашите клиенти ще останат на улицата през февруари. Този удивително прост факт нямало да учуди и най-глупавия съдебен заседател, но пък особено щял да се хареса на столичната общественост.

Уморен от споровете, Артър извадил най-силния си коз — мен. И по-точно факта, че съм взел папката от кабинета на Чанс след изричната забрана да се докосвам до нея. В това отношение позицията им била категорична. Съгласявали се да оттеглят обвинението, ако бъде постигнато споразумение по гражданския иск, но трябвало да понеса дисциплинарно наказание за нарушението на адвокатската етика.

— Какво искат? — запитях аз.

— Две години лишаване от права — мрачно отвърна Мордекай.

Онемях. Две години — или споразумението пропада.

— Рекох им, че са се побъркали — каза той, но не толкова твърдо, колкото ми се искаше. — В никакъв случай.

Нямах сили да проговоря. В ума ми се въртеше едно и също. Две години. Две години.

Поспорили още малко за парите, но не постигнали напредък. Всъщност така и не се разбрали за нищо, освен да се видят пак час по-скоро.

Накрая Мордекай им раздал копия от иска на Маркис Дийс, който тепърва щеше да бъде подаден. В него бяхме посочили същите трима ответници и настоявахме да заплатят петдесет хиляди долара обезщетение за незаконното изхвърляне. Ще има и още, обещал Мордекай. Смятахме да подаваме по два иска седмично, докато приключим с всички потърпевши.

— Възнамерявате ли да предадете на пресата копие от този документ? — запитал Рафтър.

— Защо не? — рекъл Мордекай. — Щом влезе в съда, става публично достояние.

— Ами просто... вестниците се престараха напоследък.

— Вие първи започнахте с ударите под пояса.

— Какво?

— Кой разказа на вестниците за ареста на Майкъл?

— Не сме ние.

— Тогава откъде изскочи снимката в „Поуст“?

Артър казал на Рафтър да си затваря устата.

Сам зад затворената врата в кабинета си, гледах цял час към стените, докато най-сетне проумях нещата. Фирмата бе готова да плати големи пари, за да избегне две неща: нови унижения и перспективата за процес, който можеше да ѝ нанесе тежък финансов удар. Ако им върнех папката, те щяха да оттеглят обвинението. И всичко си идваше на място, само че фирмата искаше да получи морално удовлетворение.

Според тях аз бях не само дезертьор, но и виновник за цялата каша. Аз бях връзката между мръсните им тайни, укрити високо в непристъпната им кула, и обществения позор, към който ги тласна процесът. Публичното падение им стигаше, за да ме намразят; възможността да ги лиша от любимите им парички разпалваше жажда за мъст.

А аз бях сторил всичко това с помощта на служебна информация — или поне така смятах. Очевидно не знаеха за участието на Хектор. Аз бях откраднал папката, бях намерил каквото ми трябва и накрая бях скърпил процеса.

Аз бях Юда.

И най-тъжното бе, че ги разбирах.

След като София и Ейбръхам си тръгнаха, дълго седях в полумрачния кабинет. По някое време Мордекай влезе и седна на един от яките сгъваеми столове, които наскоро купих от разпродажба за шест долара. Бяха еднакви. Предишният собственик ги бе боядисал в кафяво. Изглеждаха ужасно грозни, но поне вече не се тревожих, че наред разговора някой клиент или посетител ще се изтърси на пода.

Знаех, че цял ден е разговарял по телефона, но гледах да стоя настрана от кабинета му.

— Днес имах доста разговори — каза Мордекай. — Нещата вървят далеч по-бързо, отколкото предполагаме.

Нямах какво да кажа.

— Редуваха се да ме търсят. Ту Артър, ту съдията Де Орио. Познаваш ли Де Орио?

— Не.

— Строг е, но си го бива. Почтен, умерено либерален, преди доста години започна в голяма фирма, кой знае защо обаче, му скимна да стане съдия. Заряза големите пари.

Придвижва повече дела от всеки друг столичен съдия, защото не дава на адвокатите и да гъкнат. Тежка ръка има, ще знаеш. Исква всичко да се урежда с извънсъдебно споразумение, а ако не стане, гледа процесът да е час по-скоро. Маниак е на тема приключени досиета.

— Май съм го чувал.

— Предполагам. Вече седем години се занимаваш с право.

— Антитръстово законодателство. В голяма фирма. Горе, из висините.

— Както и да е, слушай какво стана. Уговорихме среща за утре в един при Де Орио. Всички ще бъдат там — тримата ответници с адвокатите си, аз, ти, нашата попечителка, изобщо всички, свързани с делото. — Аз ли?

— Аха. Съдията иска да бъдеш там. Можело да седиш нейде из залата и да зяпаш, но държи да те види. И иска да носиш изчезналото

досие.

— На драго сърце.

— Боя се, че в някои кръгове е известен с омразата си към пресата. Има навика да изхвърля журналистите от съда; камерите не могат и да припарят до него. Още отсега го дразни шумотевицата около делото. Решил е да сложи край на всякакво разгласяване.

— Документите по иска са обществено достояние.

— Да, но ако пожелае, може да ги засекрети. Не ми се вярва да го стори, но е опак човек.

— Значи иска да се споразумеем?

— Много ясно, че иска. Всички съдии гледат делата изобщо да не стигат до съд. Тъй им остава повече време за голф.

— А какво мисли за делото?

— Крие си картите, но беше непреклонен: и тримата ответници да пратят когото трябва, а не разни пионки. Ще се видим с хората, които могат незабавно да вземат решение.

— Гантри?

— И той ще е там. Чухме се с адвоката му.

— Знае ли, че на входа има металдетектор?

— Сигурно. Не му е за пръв път да ходи на съд. Двамата с Артър казахме на съдията за тяхното предложение. Той си замълча, но не вярвам да го е впечатлило. Виждал е и по-големи присъди. Познава си заседателите.

— А какво мисли за мен?

Моят приятел дълго мълча. Мъчеше се да намери думи, които да бъдат едновременно успокояващи и откровени.

— Ще избере твърдата линия.

Не звучеше много успокоително.

— Кое е честното, Мордекай? Аз съм под ножа, тъй че не мога да преценя обективно.

— Не става въпрос за честност. Ти взе папката, за да по правиш една несправедливост. Не си искал да я откраднеш, само да я задържиш час-два. Било е доблестно дело, но все пак си остава кражба.

— Де Орио спомена ли за кражба?

— Спомена. Веднъж.

Значи съдията ме смяташе за крадец. Мнението май ставаше единодушно. Не ми стискаше да попитам Мордекай какво мисли. Като нищо можеше да ми каже истината, а не исках да я чувам.

Той размърда могъщата си снага. Столът изпука, но не поддаде. Гордеех се с избора си.

— Искам да знаеш нещо — рече уморено Мордекай. — Само кажи, и моментално зарязваме сделката. Не ни трябва споразумение; всъщност на никой не му трябва. Жертвите са мъртви. Роднините им са в неизвестност или лежат по затворите. Едно тлъсто споразумение няма да промени живота ми и на йота. Делото си е твое. Ти решавай.

— Не е толкова просто, Мордекай.

— Защо?

— Страх ме е от обвинението в кражба. Това си е престъпление.

— И с право. Но те ще забравят обвинението. Ще забравят и за оплакването пред адвокатския съюз. Още сега мога да врътна на Артър един телефон и да му кажа, че ако зарежат всичко, и ние ще сторим същото. Излизаме от съда и потулваме цялата работа. Той само това и чака. Ще се съгласи на секундата.

— Пресата ще ни изяде живи.

— И какво? Чудо голямо. Да не мислиш, че нашите клиенти ги интересува какво пише в „Поуст“?

Не го биваше за адвокат на дявола — спореше за неща, в които изобщо не вярваше. Мордекай искаше да ме защити, но още повече искаше да натрие носа на „Дрейк и Суини“.

Каквото си сториш сам, и Господ не може да ти направи.

— Добре, да речем, че сме зарязали всичко — казах аз. — И какво ще постигнем? Измъкват се безнаказано след убийство. Те изхвърлиха тия хора на улицата. Те носят цялата отговорност за незаконното изваждане и в крайна сметка за смъртта на клиентите ни, а ние ще ги оставим да се изплъзнат. За това ли говорим?

— Инак няма начин да защитим адвокатските ти права.

— Не ме притискай, Мордекай — казах аз малко по-грубо, отколкото трябваше.

Но Мордекай имаше право. Аз бях забъркал цялата каша и на мен се полагаше да взема съдбоносното решение. Аз бях взел папката — върховна глупост, нарушаваща както правните, така и моралните норми.

Мордекай Грийн би изпаднал в отчаяние, ако внезапно ме хванеше страх. Той бе отдал целия си живот в помощ на бедните. Негов народ бяха бездомните и безпомощните, онеправданите от съдбата, които искат само най-насъщното — къшей хляб, сухо легло, работа срещу достойно заплащане, малко жилище с поносим наем. Рядко се случваше каузата на неговите клиенти да влезе в толкова пряк сблъсък с големите частни компании.

Парите не значеха нищо за Мордекай и едно голямо обезщетение почти нямаше да промени живота му; клиентите, както сам казваше, бяха мъртви, в неизвестност или по затворите — и поради всичко това той за нищо на света не би приел да оттегли обвиненията, ако не бях засегнат и аз. Мордекай искаше съд — огромен, шумен процес с прожектори, камери и тлъсти заглавия, насочени не към него, а към окаяната съдба на уличния народ. Съдилищата невинаги са място за частни сблъсъци; понякога те се превръщат в трибуна.

Присъствието ми усложняваше всичко. Моето кротко бяло лице можеше да се окаже зад решетките. Рискувах да загубя адвокатските си права, а следователно и препитанието си.

— Няма да скоча от кораба, Мордекай — казах аз.

— Друго не съм и очаквал.

— Нека ти опиша един вариант. Да речем, че изкопчим от тях задоволителна сума; криминалното обвинение пада; остава само въпросът за моите адвокатски права. Ами ако се съглася на временно лишаване? Какво ще стане с мен?

— Първо, ще бъдеш опозорен с дисциплинарно наказание.

— Колкото и неприятно да звучи, това не е краят на света — казах аз.

Опитвах се да говоря уверено, но ме обземаше ужас при мисълта за унижението. Уорнър, родителите ми, познатите от колежа, Клер, всички ония изискани господа в „Дрейк и Суини“. Лицата им се въртяха пред мен и си представях как ще посрещнат новината.

— Второ, по време на лишаването просто не можеш да работиш като адвокат.

— Ще ме уволниш ли?

— Не, разбира се.

— А какво ще правя?

— Ами... ще си стоиш в кабинета. Можеш да се заемеш с консултациите в ОТН, Самарянския център, Мисията на спасението и всички ония места, където вече си ходил. Ще си останеш пълноправен съдружник в кантората. Само дето няма да те наричаме адвокат, а социален работник.

— Значи нищо не се променя?

— Почти. Я погледни София. Приема повече клиенти от всички нас, взети заедно, и половината град я смята за адвокат. Ако има работа в съда, аз ще я поема. Тъй че около теб всичко остава същото.

Очевидно уличните адвокати сами си създаваха правилата.

— Ами ако ме спипат?

— На кой му пука? Опитай се да разбереш къде точно свършва обществената дейност и започва правото.

— Две години са много време.

— И да, и не. Никой не е рекъл, че трябва да приемем точно две години.

— Мислех, че не подлежи на обсъждане.

— Утре всичко ще подлежи на обсъждане. Но трябва да проучиш нещата. Намери подобни случаи, ако ги има. Виж какво е решавал съдът при сходни обстоятелства.

— Мислиш ли, че е имало и други такива случаи?

— Може би. Вече сме цял милион. Кой друг ще сплеска нещата, ако не адвокатите?

Мордекай бързаше за среща. Благодарих му и заключихме кантората.

Подкарах към Джорджтаунския юридически колеж близо до Капитолийския хълм. Библиотеката работеше до полунощ. Изглеждаше идеално място, където да се укрия, потънал в размисли за живота на един съгрешил адвокат.

Съдебната зала на Де Орио се намираше на втория етаж в Карл Молтри Билдинг и на път за нея минахме покрай кабинета на Киснър, където моята взломна кражба изчакваше поредната крачка в плетеницата от процеси. Из коридорите сновяха скъпо платени специалисти по наказателно право и евтини адвокатчета — от онези, дето се рекламират по автобусните спирки и кабелната телевизия. Всички шушукаха неуморно с клиенти, които почти до един имаха вид на изпечени главорези. Просто не можех да си представя, че името ми е нейде в купа заедно с тия злодеи.

На Мордекай му бе малко смешно, че държа да пристигнем точно в определения час. Никак не ми се щеше да закъснявам. Де Орио се славеше като фанатик на точността. А, от друга страна, не бих понесъл да подраня десетина минути и да се подложя на любопитни погледи, шушукане и досадни предварителни коментари от страна на Рафтър, Артър и кой знае още колко техни помощници. Не ми се искаше и да бъда в една зала с Тилман Гантри преди появата на негова светлост.

Исках да седна настрана, да изслушам каквото има за казване и никой да не ме закача. Влязохме в един без две минути.

Сътрудничката на Де Орио раздаваше копия от дневния ред. Посочи ни къде да седнем — аз в ложата на съдебните заседатели, Мордекай близо до мен, зад масата на ищеца. Попечителката Уилма Фелан вече бе там и изглеждаше отегчена, защото нямаше думата в предстоящите спорове.

Масата на защитата представляваше истински образец на стратегическо подреждане. От едната страна се тълпеше отрядът на „Дрейк и Суини“; от другата бе Тилман Гантри с двамата си адвокати. В центъра като буфер седяха двама от шефовете на „Ривър Оукс“ и трима адвокати. В дневния ред бяха вписани и имената на всички присъстващи. Изброих ги — общо тринайсет души от страна на ответниците.

Очаквах Гантри като бивш сводник да е окичен с пръстени, обици и безвкусно ярки дрехи. Нищо подобно. Беше в изискан тъмносин костюм и изглеждаше по-елегантен от адвокатите си. Четеше някакви документи и не поглеждаше никого.

Видях Артър, Рафтър и Нейтън Маламъд. И Бари Нузо. Твърдо бях решил да не се изненадвам от нищо, но не очаквах да срещна Бари. Изправяйки срещу мен трима бивши зложници, фирмата ми пращаше мълчаливо послание: всички останали адвокати бяха издържали страшното изпитание с Мистър, без да се пречупят. Какво ми ставаше? Защо тъкмо аз излагах отбора?

Петият човек от екипа им бе записан под името Л. Джеймс Събър, адвокат от застрахователна компания. „Дрейк и Суини“ имаше солидна застраховка срещу прояви на професионална некомпетентност, но не вярвах това да помогне в случая. Застраховката не покриваше умишлени деяния, например кражба от страна на служител и съдружник, както и умишлено нарушение на законите. Застрахователите биха платили при грешка на адвокат от фирмата. Но не и при целенасочено действие. Брейдън Чанс не бе допуснал небрежност относно законите или утвърдената практика. Той бе взел съзнателно решение да проведе изхвърлянето, знаейки много добре, че има работа с пълноправни наематели.

Далече от нашите погледи предстоеше грозна караница между застрахователите и „Дрейк и Суини“. Тяхна си работа.

Точно в един часа съдията Де Орио изникна иззад подиума и зае мястото си.

— Добър ден — навъсено каза той, докато сядаше.

Беше със съдийска тога и това ми се стори странно. В края на краищата не водеше официално съдебно заседание, а само предварителни разговори за споразумение.

Съдията нагласи микрофона и каза:

— Мистър Бърдик, ако обичате, заключете вратата.

Мистър Бърдик беше униформеният съдебен пристав, който пазеше вратата отвътре. Скамейките пустееха. Щяхме да преговаряме в камерен състав.

Секретарката бе готова да записва всяка дума.

— Разбрах от сътрудничката си, че присъстват всички заинтересовани страни и адвокати — каза той и ме изгледа сурово,

като че бях поредният изнасилвач. — Провеждаме това заседание, с цел да приключим делото. След многото вчерашни беседи с адвокатите ми стана ясно, че един такъв разговор в настоящия момент може да има положителен ефект. Никога не съм насрочвал помирително заседание толкова бързо след подаването на иска, но тъй като всички се съгласиха, надявам се да е за добро. В момента най-важно е да съхраним пълна тайна. Нищо казано днес не бива да става достояние на пресата при каквито и да било обстоятелства. Разбрахме ли се?

Той погледна най-напред Мордекай, после мен. Откъм масата на защитата всички опънаха шии към нас. Много исках да стана и да им напомня, че те се раздрънкаха първи. Нямаше спор кой нанесе най-тежките удари, но се знаеше и кой е започнал боя.

После сътрудничката ни раздаде кратко споразумение за опазване на тайната с празно местенце за името. Подписах се и ѝ го върнах.

В критичен момент един адвокат просто не може да хвърли едно око върху документ и да вземе бързо решение.

— Смуцава ли ви нещо? — обърна се Де Орио към отряда на „Дрейк и Суини“.

Бяха се струпали над документа и търсеха слаби места. Просто не можеха другояче.

Подписаха и сътрудничката прибра споразумението.

— Ще работим по дневния ред — каза съдията. — Първа точка, кратък обзор на фактите и обвинението. Мистър Грийн, вие подадохте иска, тъй че имате думата. Разполагате с пет минути.

Мордекай се изправи съвсем спокойно, без записки и с ръце в джобовете. За две минути изложи иска пределно ясно и седна. Де Орио бе доволен от деловия му тон.

Артър взе думата от името на ответниците. Не оспори основните факти по делото, но се захвана с въпроса за отговорността. Според него излизаше, че най-големият виновник е снежната „фъртуна“, която „се развилняла“ в града и съсипала живота на всички.

Заяде се и с действията на Лонта Бъртън.

— Имало е къде да отиде — заяви Артър. — Били са отворени редица приюти за спешни случаи. Предната нощ тя е отседнала в подземие то на една църква заедно с множество други бездомници.

Защо е напуснала? Не знам, но никой не я е принудил, или поне засега нямаме подобни сведения.

Баба й има жилище в североизточните квартали. Не носили майката поне част от вината? Не е ли трябвало да стори нещо повече, за да опази невръстните си деца?

Това бе единственият му шанс да прехвърли вината върху мъртвата майка. След около година в ложата нямаше да съм аз, а дванайсет безпристрастни съдници и нито Артър, нито който и да било здравомислещ адвокат не би дръзнал да намекне, че Лонта носи каквато и да било вина за гибелта на собствените си деца.

— Ще обясните ли защо изобщо е била на улицата? — рязко запита Де Орио и аз едва не се усмихнах.

Артър дори не трепна.

— Ваша светлост, в рамките на това заседание сме готови да допуснем, че е имало неправомерно изхвърляне от жилище.

— Благодаря.

— Моля. Но искаме да изтъкнем, че част от отговорността носи и майката.

— Каква част?

— Поне петдесет на сто.

— Прекалявате.

— Не мислим така, ваша светлост. Може и да сме я изгонили на улицата, но тя е била там цяла седмица, преди да се случи непоправимото.

— Мистър Грийн?

Мордекай стана и поклати глава, сякаш Артър бе зелен първокурсник, който не знае елементарни основи на правото.

— Тия хора нямат възможност веднага да си осигурят подслон, мистър Джейкъбс. Затова се наричат бездомници. Сам признахте, че сте ги изхвърлили на улицата, където и са загинали. С удоволствие бих изложил това пред съдебните заседатели.

Раменете на Артър провиснаха. Рафтър, Маламъд и Бари слушаха всяка дума и по лицата им се изписа ужас при мисълта как Мордекай Грийн вилнее пред дванайсет свои събрата в заседателската ложа.

— Въпросът за отговорността е ясен, мистър Джейкъбс — каза Де Орио. — Ако искате, можете да обясните на заседателите, че

майката е проявила небрежност, но не ви съветвам.
Мордекай и Артър си седнаха.

* * *

Ако в съда докажехме вината на ответниците, съдебните заседатели щяха да се заемат с въпроса за обезщетението. Това бе втора точка от дневния ред. Рафтър представи накратко същия отчет за текущите тенденции при подобни дела. Обясни колко струва едно мъртво дете според нашата наказателна система. Но бързо омръзна на всички с трудовата биография на Лонга и оценката на бъдещите ѝ доходи. Приключи със същите седемстотин и седемдесет хиляди долара, които бяха предложили вчера, и помоли всичко да бъде записано в протокола.

— Това не е последното ви предложение, нали, мистър Рафтър?
— запитва Де Орио.

Гласът му звучеше предизвикателно; очевидно се надяваше предложението да не е последно.

— Не, сър — отвърна Рафтър.

— Имате думата, мистър Грийн.

Мордекай се изправи отново.

— Отхвърляме тяхното предложение, ваша светлост.

Не ме интересуват тенденциите. Сега само една тенденция има значение — какво обезщетение ще гласуват съдебните заседатели. При цялото ми уважение към мистър Рафтър сумата ще е далеч по-голяма от онова, което ни се предлага.

Всички присъстващи го разбираха много добре.

Сетне Мордекай оспори тяхното мнение, че едно мъртво дете струва само петдесет хиляди долара. Подчертано изтъкна, че подобна ниска оценка е резултат от предрасъдъци спрямо бездомните улични деца, които обикновено са чернокожи. При тия думи всички отсреща се сгърчиха, само Гантри остана невъзмутим.

— Синът ви учи в колежа „Сейнт Олбан“, мистър Рафтър. Ще приемете ли петдесет хиляди долара за живота му?

Рафтър заби нос в бележника.

— Мога да убедя заседателите в тази съдебна зала, че животът на всяко от четирите деца струва поне милион долара, както впрочем и животът на което и да било дете в частните училища на Вирджиния и Мериленд.

Това бе мръсен ритник в слабините. Нямахте съмнение къде учат децата им.

В отчета на Рафтър не се споменаваха телесни и духовни страдания на жертвите. Изводът бе мълчалив, но очевиден. Загинали са спокойно, просто са се унесли, вдишвайки газ без никакъв мирис. Не е имало рани, кръв или изгаряния.

Това бе грешка и Рафтър си плати скъпо за нея. Мордекай се впусна в подробен разказ за последните часове на Лонта и нейните деца; за търсенето на топлина и храна, за снега и лютия студ, за страха да не замръзнат, за отчаяните усилия да бъдат заедно, за ужасната самота сред вилицата в полуразбита кола с включен двигател, докато стрелката на бензиномера бавно пълзи надолу.

Сцената бе главозамайваща, разиграна без репетиции, с уменията на талантлив разказвач. Като единствен съдебен заседател бях готов да му дам всичкото злато на този свят.

— Не ми говорете за болки и страдания — озъби се Мордекай към „Дрейк и Суини“. — Нямайте представа какво означават тия думи.

Разказваше за Лонта, сякаш я познаваше от години. Дете, родено без никакъв шанс и допуснало всички възможни грешки. Ала имаше нещо по-важно — била е майка, която обичала децата си и полагала отчаяни усилия да се изтръгне от бедността. Изправила се срещу недъзите на своето минало и започнала борба да преодолее порока — тъкмо в този момент ответниците я изхвърлили отново на улицата.

Гласът му се лееше на приливи и отливи, кълтеше от възмущение и заглъхваше от срам и вина. Нито една погрешна сричка, нито една прахосана дума. Даваше им великолепен пример за онова, което щяха да чуят съдебните заседатели.

Чековата книжка беше у Артър и сигурно му прогаряше джоба.

Мордекай бе запазил тежката артилерия за края. Обясни целта на исканото обезщетение — виновниците да бъдат наказани и да получат суров урок, за да не грешат повече. Гневно описа злодеянията на ответниците — богати хора без капка състрадание към онеправданите.

— Какво толкова, някакви си скитници — тътнеше гласът му. —
Дайте да ги изхвърлим!

Алчността ги накарала да пренебрегнат закона. Едно законно изваждане би отнело поне още трийсет дни. Би провалило сделката с пощите. След трийсет дни снеговалежите биха отминали; улиците биха били малко по-безопасни.

Случаят бе идеален за налагане на наказателно обезщетение и Мордекай не се съмняваше, че заседателите ще бъдат на същото мнение. Аз поне го споделях, а колкото до Артър, Рафтър и другите адвокати отсреща, в момента им се искаше само едно — повече никога да не видят Мордекай Грийн.

— Ще оттеглим иска срещу пет милиона — каза накрая той. —
Нито цент по-малко.

Настана тишина. Де Орио си записа нещо, после пак погледна дневния ред. Следваше въпросът за досието.

— Носите ли го? — запита ме той.

— Да, сър.

— Готов ли сте да го върнете?

— Да.

Мордекай отвори ожуленото си куфарче и извади папката. Подаде я на сътрудничката, а тя на свой ред я прехвърли към негова светлост. Десет дълги минути гледахме как Де Орио прелиства страница след страница.

Забелязах, че Рафтър ме зяпа, но вече не давах пет пари за него. Сега ги тревожеше само как да се докопат до досието.

След като приключи, съдията каза:

— Папката ви е върната, мистър Джейкъбс. На долния етаж има заведено дело по случая. Разговарях за него със съдията Киснър. Какво смятате да предприемете?

— Ваша светлост, ако уредим всичко друго, няма да настояваме за присъда.

— Предполагам, че сте съгласен, мистър Брок? — погледна ме Де Орио.

Има си хас да не съм.

— Да, сър.

— Продължаваме. По следващата точка имаме жалба от „Дрейк и Суини“ относно неетичното поведение на Майкъл Брок. Мистър

Джейкъбс, ще поясните ли за какво става дума?

— Разбира се, ваша светлост.

Артър скочи на крака и подхвана обвинителна реч за моите прегрешения. Не беше нито излишно строг, нито прекалено словоохотлив. Като че цялата работа не му доставяше удоволствие. Артър бе адвокат на адвокатите, закален ветеран, който изискваше от всички да спазват етичните норми и сам се придържаше най-стриктно към тях. Той и фирмата никога нямаше да ми простят стореното, но в крайна сметка аз бях един от тях. Както действията на Брейдън Чанс хвърляха петно върху цялата фирма, така и моята постъпка бе общо нарушение на установените норми.

Накрая подчерта, че отнемането на папката не бива да остане безнаказано. То най-безцеремонно нарушавало отношенията на взаимно доверие с клиентите от „Ривър Оукс“. Само по себе си не представлявало престъпление и фирмата охотно щяла да се откаже от обвинението за кражба с взлом. Но като адвокат, и то много добър, призна Артър, трябвало да понесе отговорност.

При никакви обстоятелства нямало да оттеглят жалбата.

Аргументите бяха точни и тъй умело поднесени, че дори аз ги приех. Адвокатите на „Ривър Оукс“ ме гледаха особено презрително.

— Мистър Брок — каза Де Орио. — Имате ли какво да отговорите?

Нямах подготвен отговор, но не се боях да стана и да си кажа думата. Погледнах Артър право в очите.

— Мистър Джейкъбс, винаги съм изпитвал дълбоко уважение към вас и продължавам да го изпитвам. Нямам какво да кажа в своя защита. Сгрехих и хиляди пъти съжалявам, че взех папката. Търсех информацията, която знаех, че се укрива, но това не ме оправдава. Поднасям своите извинения на вас, на цялата фирма и на клиентите от „Ривър Оукс“.

Седнах и не посмях да ги погледна. По-късно разбрах от Мордекай, че смирението ми затоплило атмосферата поне с десет градуса.

И тогава Де Орио постъпи много мъдро. Премина към следващата точка, която засягаше предстоящите съдебни дела. Смятахме да подадем искове от името на Маркис Дийс, Келвин Лам и евентуално всички други изселени, стига да ги открием. Девън Харди

и Лонта отпадна, тъй че оставаха петнайсет потенциални ищци. Мордекай се бе зарекъл да ги намери и съдията знаеше това.

— Ако приемете, че носите отговорност, мистър Джейкъбс — каза негова светлост, — ще трябва да поговорим за обезщетенията. Колко предлагате за прекратяването на тези петнайсет дела?

Артър си пошушука с Рафтър и Маламъд, после заяви:

— Е, ваша светлост, тези хора навярно живеят без дом от около месец. Ако им дадем по пет хиляди, те ще си намерят нови жилища, без съмнение много по-добри от предишните.

— Малко е — каза Де Орио. — Мистър Грийн?

— Твърде малко — съгласи се Мордекай. — Още веднъж ще обоснова обезщетенията, които биха дали съдебните заседатели. Същите ответници, същото неправомерно деяние, същият съд. С лекота мога да получа по петдесет хиляди на дело.

— Колко бихте приели в момента? — запита съдията.

— Двайсет и пет хиляди.

— Мисля, че би трябвало да ги платите — каза Де Орио на Артър. — Предложението изглежда разумно.

Железните нерви на Артър не издържаха пред този натиск от двете страни на съдебната зала.

— По двайсет и пет хиляди на всичките петнайсет човека?

— Точно така.

На масата на защитата се засушука трескаво, при което всеки от четиримата адвокати на „Дрейк и Суини“ напираше да си каже думата. Личеше, че не се допитват до адвокатите на другите двама ответници. Очевидно фирмата трябваше да поеме цялата сметка по споразумението. Гантри изглеждаше напълно безразличен; никой нямаше да му бръкне в джоба. От „Ривър Оукс“ навярно бяха заплашили със съдебен процес, ако не се постигне споразумение.

— Ще платим по двайсет и пет — тихо съобщи Артър и триста седемдесет и пет хиляди долара изхвъркнаха от сейфовете на „Дрейк и Суини“.

Мъдростта на Де Орио бе в това, че по този начин разчупи леда. Знаеше, че може да ги притисне за по-дребните обезщетения. А щом веднъж си развържеха кесията, нямаше да я затворят, преди да приключим.

През миналата година, след като си получих заплатата, след като ми платиха осигуровките и отделиха една трета от хонорарите за режийни, бях допринесъл с около четиристотин хиляди долара за кацата с мед, в която бъркаха само съдружниците. А освен мен имаше още осемстотин адвокати.

— Господа, изправени сме пред два въпроса. Първият е за пари — срещу каква сума да прекратим това дело. Вторият засяга дисциплинарните мерки срещу мистър Брок. Изглежда, че двата въпроса са свързани. В този момент от заседанието бих желал да поговоря насаме с всяка от страните. Мистър Грийн, мистър Брок, ако обичате, заповядайте в кабинета ми.

Сътрудничката ни отведе зад подиума и попаднахме в разкошен кабинет с дъбова ламперия, където негова светлост вече свалеше тогата и поръчваше на една секретарка да донесе чай. Искаше да поръча и за нас, но ние любезно отказахме. Сътрудничката затвори вратата и останахме насаме с Де Орио.

— Напредваме — рече той. — Трябва да ви кажа, мистър Брок, че жалбата ще ни създава ядове. Разбирате ли колко сериозно стоят нещата?

— Да, струва ми се.

Той сплете пръсти и закрачи напред-назад из кабинета.

— Някъде преди седем-осем години един столичен адвокат извъртя подобен номер. Напусна фирмата си с куп материали, които по тайнствен начин се озоваха в друга фирма, а тя пък по една случайност взе, че му предложи добре платено място. Не помня как му беше името.

— Маковек. Брад Маковек — обадох се аз.

— Точно така. Какво стана с него?

— Две години лишаване от права.

— Точно същото искат и за вас.

— В никакъв случай, ваша светлост — заяви Мордекай. — Мътните да ме вземат, ако се съглася на две години лишаване от права.

— А на колко ще се съгласите?

— Максимум шест месеца. И повече никакви пазарлъци.

Вижте, ваша светлост, сам знаете, че ония умират от страх. Те, а не ние. За какво ни е споразумение? Предпочитам съдебните заседатели.

— Никакви заседатели. — Съдията пристъпи към мен и ме погледна в очите. — Ще приемете ли шест месеца лишаване от права?

— Да — казах аз. — Но само ако платят парите.

— Колко? — обърна се съдията към Мордекай.

— Пет милиона. На процеса бих взел много повече.

Дълбоко замислен, Де Орио отиде до прозореца и се почеса по брадата.

— Да, май ги виждам как присъждат пет милиона — каза той, без да се обръща.

— Аз виждам двайсет — възрази Мордекай.

— Кой ще получи парите? — запита съдията.

— Е, това вече ще е кошмар — призна Мордекай.

— А вашият хонорар?

— Двайсет на сто. Половината е за един благотворителен тръст в Ню Йорк.

Съдията се въртна и отново закрочи из кабинета с ръце зад тила.

— Малко са шест месеца — рече той.

— Повече не даваме — отсече Мордекай.

— Добре. Нека да поговоря с отсрещната страна.

* * *

Разговорът ни със съдията продължи по-малко от петнайсет минути. На злодеите им трябваше цял час. Нормално — водеха пазарлък.

Седнали на една пейка в шумното фоайе, ние пиехме кола, мълчахме и гледахме как около нас хиляди адвокати търчат в гонитба на клиенти и справедливост.

После тръгнахме по коридорите и видяхме изплашени хора, чакащи да застанат пред съдията за какви ли не прегрешения. Мордекай си побъбри с група познати юристи. Аз не познавах никого. Адвокатите от големи фирми не си губят времето из съдебните коридори.

Сътрудничката дойде да ни повика в съдебната зала, където всички играчи вече бяха по местата. Из въздуха витаеше напрежение.

Де Орио беше навъсен. Артър и неговият екип изглеждаха изтощени. Седнахме и зачакахме тежката дума на съдията.

— Мистър Грийн — започна той, — разговарях с адвокатите на защитата. Ето последното им предложение: три милиона долара и едногодишно лишаване от права за мистър Брок.

Още не седнал, Мордекай подхвърква нагоре.

— Значи само си губим времето — заяви той и грабна куфарчето. Аз също скочих. — Моля да ни извините, ваша светлост — добави Мордекай. — Но си имаме и друга работа.

Отправихме се към пътеката между скамейките.

— Свободни сте — унило изрече зад нас съдията.

Напуснахме залата тичешком.

Тъкмо отключвах колата, когато клетъчният телефон забръмча в джоба ми. Беше Де Орио. Мордекай се разсмя, като ме чу да казвам:

— Да, ваша светлост, идваме след пет минути.

Всъщност се мотахме два пъти повече. Отскочихме до тоалетната на партера, изкачихме се по стълбището и изобщо дадохме на Де Орио колкото се може повече време да хока ответниците.

Първото, което видях на влизане в съдебната зала, бе как Джак Болинг, един от тримата адвокати на „Ривър Оукс“, се отдалечава от групата на „Дрейк и Суини“. Беше по риза със запретнати ръкави. Не вярвах да е прибягнал към саморазправа, но не му липсваха нито желание, нито физически данни.

Ако се стигнеше до огромната присъда, за която мечтаеше Мордекай, тя щеше да падне и върху тримата ответници. Очевидно на тия от „Ривър Оукс“ им стигаше и сегашната разправа. Бяха подхвърлили заплахи, а може и да бяха изкопчили нещо допълнително в своя полза. Никога нямаше да узнаем какво точно е станало.

Този път не седнах в ложата, а се настаних до Мордекай. Уилма Фелан си бе тръгнала.

— Вече сме на крачка от споразумението — обяви съдията.

— А ние мислим да оттеглим предложението си — кресна Мордекай по-свирепо от всеки друг път.

Не бяхме обсъждали подобно нещо, а на негова светлост и другите адвокати не им бе минавало и през ум, че можем да го сторим. Всички се спогледаха смаяно.

— Дайте да уредим въпроса — каза Де Орио.

— Говоря съвсем сериозно, ваша светлост. Колкото по — дълго седя в тази зала, толкова повече се убеждавам, че ще е голям пропуск да не разиграем подобен цирк пред съдебните заседатели. Колкото до мистър Брок, бившата му фирма може да прави каквото си ще с криминалното обвинение, но от цялата работа няма да излезе нищо особено.

Вече си получиха папката. Той няма полицейско досие. Бог ми е свидетел, че системата се задъхва от убийци и наркотрафиканти; делото срещу него ще е чист майтап. Няма да попадне в затвора. А жалбата... нека си върви по реда. Аз пък ще подам жалба срещу Брейдън Чанс и може би още няколко адвокати, замесени в кашата, тъй че накрая ще се получи доброто старо състезание по обливане с помия. — Мордекай посочи Артър с пръст и добави: — Кажете ли нещо пред вестниците, ние ще кажем два пъти повече.

Речта на Мордекай ги връхлетя изневиделица и всички бяха напълно зашеметени.

— Свършихте ли? — запита Де Орио.

— Да, струва ми се.

— Добре. Предложението е четири милиона.

— Щом дават четири милиона, значи и пет няма да им натежат. — Мордекай отново посочи екипа на „Дрейк и Суини“. — За миналата година тези ответници имат брутен хонорар седемстотин милиона долара. — Той помълча, докато ехото на огромната сума кънтеше из залата. — Седемстотин милиона долара само за миналата година. — Пръстът му се премести към „Ривър Оукс“. — А тези ответници притежават недвижими имоти за триста и петдесет милиона.

Само ми дайте дванайсет съдебни заседатели.

Когато Мордекай млъкна за миг, Де Орио отново запита:

— Свършихте ли?

— Не, сър — рече Мордекай и изведнъж се огледа съвсем спокойно. — Ще приемем два милиона сега. Милион за нашия хонорар и милион за наследниците. Остатъкът от три милиона може да бъде разсрочен за идните десет години — по триста хиляди на година с разумна лихва. Вярвам, че ответниците все някак ще отделят по триста хиляди долара на година. Може би ще им се наложи да завишат таксите и хонорарите, но те много добре знаят как става това.

* * *

Предложението за обезщетение с разсрочка звучеше смислено. Поради деликатното положение на наследниците, както и поради

факта, че мнозина от тях все още бяха неизвестни, съдът щеше грижливо да пази парите.

Последният удар на Мордекай бе просто гениален. В групата на „Дрейк и Суини“ настана видимо облекчение. Давахме им възможност да се оттеглят с чест.

Джак Болинг се приведе към тях. Адвокатите на Гантри гледаха и слушаха, но личеше, че скучаят почти колкото своя клиент.

— Можем да го приемем — обяви Артър. — Но държим на искането си относно мистър Брок. Едногодишно лишаване от права, иначе споразумението пропада.

Изведнъж отново намразих Артър. Аз бях последният им коз и за да запазят поне малко достойнство, искаха да се пролее кръв.

Но бедният Артър не говореше от позиция на силата. Беше отчаян и му личеше.

— Какво значение има?! — кресна му Мордекай. — Той прие унижението да се лиши от права. За какво са ви още шест месеца? Това е абсурд!

Двамата от „Ривър Оукс“ не издържаха. Вроденият им страх от съдебните зали бе достигнал нови измерения след три часа сблъсъци с Мордекай. За нищо на света не биха приели две седмици съдебен процес. Отчаяно тръснаха глави и трескаво си зашепнаха нещо.

Дори и на Тилман Гантри му бе дошло до гуша от пазарлъците на Артър. Споразумението вече бе на една ръка разстояние — защо не приключват, по дяволите!

Преди секунди Мордекай бе изревал: „Какво значение има?“ И беше прав. Всъщност нямаше никакво значение, особено за уличен адвокат като мен, чиято работа, заплата и положение изобщо нямаше да пострада от временната загуба на адвокатски права.

Станах и много учтиво изрекох:

— Ваша светлост, нека направим взаимна отстъпка. Ние предложихме шест месеца; те искат дванайсет. Съгласен съм на девет.

При тия думи погледнах Бари Нузо и колкото да бе невероятно, той ми се усмихна.

Ако Артър бе отворил уста в този момент, щяха да го линчуват. Всички си отдъхнаха, включително и Де Орио.

— Значи се споразумяхме — каза той, без да чака отговор от защитата.

С изумителна бързина сътрудничката му затрака по клавишите на компютъра и след минути ни връчи официалното споразумение. Тутакси го подписахме и напуснахме залата.

В кантората не ни чакаха с шампанско. София си гледаше работата както винаги. Ейбръхам беше в Ню Йорк на конференция по проблемите на бездомните.

Едва ли някоя друга правна кантора в Америка можеше тъй лесно да глътне петстотин хиляди долара, без да ѝ проличи. Мордекай искаше нови компютри, телефони, а може би и ново отопление. Повечето пари обаче отиваха направо в банката — да трупат лихви и да чакат по-тежки дни. Сумата беше прилична. Можеше да гарантира оскъдните ни заплати за няколко години напред.

Може и да го мъчеше мисълта, че тръстът ще глътне другите петстотин хиляди, но поне отвън не му личеше. Мордекай не беше от хората, които се тревожат за непоправимото. Десетки сражения върху бюрото му чакаха да ги спечели.

За да уредим всички правни аспекти на споразумението, трябваше поне девет месеца тежък труд и на тази задача щях да посветя значителна част от времето си. Първо трябваше да установя всички наследници, после да ги откроя, след това да ги вразумя, като чуят за какви пари става дума. Можеше да възникнат и усложнения. Например да се наложи ексхумация на Кито Спайърс, Темеко, Алонсо и Данте за генетичен анализ и установяване на бащинство. Ако наистина се окажеше баща, той ставаше наследник на децата, починали преди него. И тъй като беше мъртъв, започваше ново търсене на наследници.

Майката и братята на Лонта също предвещаваха страховити проблеми. Те все още имаха приятели и познати по улиците. Подир някоя и друга година щяха да ги пуснат под гаранция и нямаше лесно да се отървем от тях.

Предстояха и два проекта, които особено вълнуваха Мордекай. Първо програмата за доброволна правна помощ, която някога бяха започнали и прекратили поради спирането на държавните субсидии. Както научих от него, във върховите моменти около сто адвокати отделяли по няколко часа седмично, за да подпомагат бездомните. Мордекай ме помоли за съвет как да съживим програмата. Идеята ми хареса; покрай нея щяхме да стигнем до повече хора, да завържем връзки в адвокатската колегия и да събираме повече средства.

Всъщност средствата опираха до втория проект. София и Ейбръхам не умееха да разговарят с хората за пари. Мордекай можеше да омае когото си иска, мразеше обаче да проси. Оставах аз — умното колежанче, което знае как да се сдуши с професионалистите и да изкопчи от тях ежегодни помощи.

— Планираш ли както трябва, можеш да събереш по двеста хиляди на година — каза ми Мордекай.

— И какво ще ги правим?

— Ще си наемем две-три секретарки, още толкова сътрудници, може би и някой адвокат.

София вече си бе тръгнала. Седяхме в приемната, навън притъмняваше и Мордекай се унесе в мечти. Копнееше за старите времена, когато в кантората гъмжало от адвокати — цели седем на брой. Царял истински хаос, но малката фирма на хората от улицата била могъща сила. Подпомагала хиляди бездомници. Политици и бюрократи се вслушвали в нейния глас. А гласът бил мощен и го чували надалече.

— От пет години насам вървим все надолу — каза той. — А от това страдат хората. Сега имаме златния шанс да поемем по нов път.

И честта се падаше на мен. Аз бях младата кръв, новият талант, който трябваше да възроди правната консултация и да я издигне към висините. Щях да озаря мрачната сграда с лицата на десетки нови доброволци. Щях да създам система за събиране на средства, тъй че да водим борбата на равна нога с всички останали. Щяхме да се разраснем, дори да свалим дъските от прозорците на горния етаж и да го напълним с талантиви адвокати.

Докато съществувахме, имаше кой да се бори за правата на бездомните. И гласовете им щяха да звучат чрез нашия глас.

Рано сутринта в понеделник седях зад бюрото и бодро си вършех работата на адвокат — социален работник, когато на прага внезапно изникна „Дрейк и Суини“ в лицето на Артър Джейкъбс. Поздравих го любезно, но сдържано и той седна на един от кафявите столове. Не пожела да пие кафе. Просто искал да поприказваме.

Артър не криеше тревогата си. Слушах го като хипнотизирай.

Последните няколко седмици били най-трудните през цялата му професионална кариера — през всичките й петдесет и шест години. Споразумението не му донесло покой. След незначителното премеждие фирмата пак се носела с пълна пара напред, но Артър нощем не можел да мигне. Един от неговите съдружници бил извършил ужасна постъпка и в резултат загинали невинни хора. Каквото и обезщетение да бъдело изплатено, смъртта на Лонта и нейните четири деца щяла завинаги да виси над „Дрейк и Суини“. И Артър не вярвал някога да му олекне.

От изненада бях загубил дар-слово, затова само слушах. Щеше ми се да го чуе и Мордекай.

Артър страдеше и скоро ми дожаля за него. Беше на осемдесет години, от доста време мислел за пенсия, но сега не знаел как да постъпи. До гуша му идвало от печалбарство.

— Не ми остава много време — призна той.

Откровено казано, подозирах, че Артър ще носи цветя на погребението ми.

Правната консултация го заинтересува неимоверно и аз му разказах как бях попаднал тук. Запита колко време работя в кантората. Колко колеги имам? Откъде получаваме средства? С какво точно се занимаваме?

Щом веднъж бе открянал вратичката, аз побързах да се вмъкна през нея. Тъй като през идните девет месеца не можех да се занимавам с право, колегите от консултацията ми възложиха да разработя нова програма за юридическа помощ с участието на доброволци от

големите столични фирми. А най-голямата фирма бе неговата, тъй че смятах да започна от нея. Доброволците щяха да работят само по няколко часа седмично под мое ръководство и можехме да помогнем на хиляди бездомници.

Артър имаше някаква смътна представа за подобни програми. Тъжно призна, че от двайсет години насам не бил работил безплатно. Обикновено с такива неща се занимавали младите сътрудници. Както навярно си спомням.

Но идеята му хареса. Всъщност колкото повече разговаряхме, толкова по-мащабна програма започваше да се оформя. След няколко минути той вече съвсем откровено заяви, че ще задължи и четиристотинте си столични адвокати да отделят по няколко часа седмично в полза на бедните. Това му се струвало напълно в реда на нещата.

— Можеш ли да се справиш с четиристотин адвокати? — запита той.

— Естествено — казах аз, макар че си нямах ни най-малка представа откъде да започна. Но умът ми вече щракаше трескаво. — Само че ще ми трябва помощ.

— Каква помощ?

— Защо „Дрейк и Суини“ да няма свой собствен постоянен координатор по въпросите на благотворителната дейност? Този човек ще работи в тясна връзка с мен по всички правни проблеми на бездомниците. Откровено казано, за да се справим с четиристотин доброволци, ще ни трябва и някой от ваша страна.

Той се замисли. Всичко бе ново и звучеше много приятно. Продължих да го обработвам.

— Знам кой е най-подходящ. Не трябва непременно да бъде адвокат. Един добър правен администратор ще върши същата работа.

— Кой? — запита Артър.

— Познато ли ви е името Хектор Палма?

— Смътно.

— Сега е в чикагския клон, но доскоро работеше в столицата. Беше от екипа на Брейдън Чанс, но го покриха.

Артър присви очи, опитвайки се да си спомни. Нямах представа доколко е запознат с историята, но не вярвах да ме излъже. Пречистването в момента като че му доставяше огромно удоволствие.

— Значи го покриха, така ли? — запита той.

— Да, покриха го. Допреди три седмици живееше в Бетесда, после изведнъж се изнесе посред нощ. Спешно прехвърляне в Чикаго. Знаеше всичко за случая около склада и подозирам, че Чанс е искал да го укрие.

Предпазливо отмервах всяка дума. Не исках да наруша тайното си споразумение с Хектор.

Не се и наложи. Както винаги Артър четеше между редовете.

— От столицата ли е?

— Да, и жена му също. Имат четири деца. Сигурен съм, че с удоволствие ще се върне.

— А дали ще му е интересно да помага на бездомниците? — запита Артър.

— Защо не питате него?

— Точно това ще направя. Чудесна идея.

Ако Артър наистина пожелаеше Хектор Палма да се завърне в столицата, за да оглави новия благотворителен устрем на фирмата, това щеше да стане най-късно след седмица.

Програмата израстваше пред очите ни. От всеки адвокат в „Дрейк и Суини“ щеше да се изисква по един случай седмично. Младите сътрудници щяха да поемат приемните часове под мое ръководство, а щом делата пристигнеха във фирмата, Артър щеше да ги разпределя между другите адвокати. Някои случаи могат да се решат за петнайсет минути, обясних аз на Артър, за други ще трябва по няколко часа, дори и месеци. Лесна работа, отвърна той.

Почти ми дожаля за политиците, бюрократите и прочие канцеларски служители, като си представих как четиристотин адвокати от „Дрейк и Суини“ изведнъж пламенно се захващат да защитават правата на уличния народ.

Артър остана цели два часа и се извини, като осъзна колко време ми е отнел. Но си тръгна далеч по-щастлив. Потегли право към кабинета си с нова цел, натоварен с праведна мисия. Изпратих го до колата, после хукнах да разкажа на Мордекай.

* * *

Чичото на Меган имаше крайбрежна къщичка в Деллауер срещу остров Фенуик, близо до границата с Мериленд. Тя ми я описа — старомодна двуетажна сграда с грамадна веранда досами океана и три спални, идеално местенце за малко бягство през почивните дни. В средата на март още беше студено, тъй че можехме да четем книги край камината.

Това за трите спални не бе споменато случайно. Имахме къде да се усамотим, без да усложняваме положението. Тя знаеше, че още си ближа раните от първия брак, а след две седмици предпазлив флирт и двамата бяхме наясно, че нещата ще вървят бавно. Но имаше и още една причина да спомене трите спални.

Потеглихме от Вашингтон в петък следобед. Аз карах колата. Меган ме насочваше. А на задната седалка Руби гризеше овесени курабийки, ококорена от вълнение при мисълта, че ще прекара няколко дни на плажа извън града далеч от улиците, пиенето и наркотиците.

В четвъртък вечерта не бе взимала крек. Още три вечери с нас в Деллауер и щяха да станат общо четири. А в понеделник следобед постъпваше в „Истъруд“ — малка клиника за лечение на наркомания в източната част на Вашингтон. Мордекай бе натиснал здравата някого и Руби щеше да си има самостоятелна стая с топло легло поне за три месеца.

Преди да напуснем града, тя се изкъпа при Наоми и си облече чисти дрехи. Меган претърси за наркотици чантичката и всеки милиметър от дрехите ѝ. Не откри нищо. Постъпката беше грубичка, но с наркоманите правилата са малко по-други.

Привечер спряхме до къщата. Меган идваше тук два-три пъти годишно. Ключът беше под изтривалката.

В събота откъм морето налетя студен, пороен дъжд. Усамотен на верандата, аз се поклащах в люлката, омотан във вълнено одеяло. Бях се унесъл и слушах шума на прибоя. Вратата изтропа и Меган пристъпи към люлката. Вдигна одеялото и се сгуши до мен. Прегърнах я здраво, за да не падне.

Тя не се дърпаше много.

— Къде ни е клиентката? — попитах аз.

— Гледа телевизия.

Мощен порив на вятъра хвърли мъгла в лицата ни и се прегърнахме още по-силно. Веригите на люлката изскърцаха, после

стигнаха и престанахме да се люлеем. Гледахме бухналите облаци над океана. Времето не ни интересуваше.

— За какво си мислиш? — тихо запита тя.

За всичко и за нищо. Извън града можех за пръв път да погледна назад и да се опитам да преосмисля станалото. Преди трийсет и два дни бях женен, живеех в друг апартамент, работех в друга фирма и изобщо не познавах жената, която прегръщах сега. Как може животът да се промени тъй драматично само за месец?

Не смеех да мисля за бъдещето; още живеехме в миналото.

ОТ АВТОРА

Преди да напиша тази книга, не се вълнувах особено за бездомниците. И определено не познавах човек, който работи с тях.

В столицата успях да открия Вашингтонската правна консултация за бездомници, където се запознах с директорката Патриша Фюджър. Тя и нейните колеги — Мери Ан Лъби, Скот Макнийли и Мелъди Уеб О'Съливан — ме въведоха в света на бездомните. Благодаря им от все сърце за помощта и съветите.

Благодаря също така на Мария Фоскаринис от Националния юридически център за бедните и бездомните, на Уила Дей Морис от женския център „Рахил“, на Мери Попит от „Нови усилия за жените“ и на Брус Касино и Брус Санфорд от „Бейкър и Хостетлър“.

Уил Дентън отново прочете ръкописа и предложи някои поправки, свързани с правните среди. Джеферсън Арингтън ме запозна с града. Джонатан Хамилтън проучи редица конкретни въпроси. Благодаря им.

А на истинския Мордекай Грийн и хората като него в нашия свят — дълбок поклон за доблестния им труд в окопите.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.